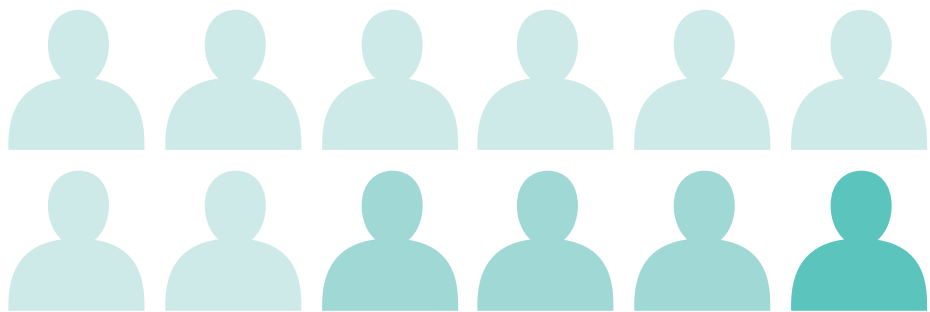

Népszámlálási atlasz, 2022

Népszámlálás 2022

Népszámlálási atlasz, 2022

Tartalom

1. Demográfia	5
2. Képzettség, kompetencia.....	39
3. Foglalkoztatás, munkanélküliség, ingázás	57
4. Nemzetiségi kötődés	81
5. Vallási hovatartozás.....	101
6. Egészségi állapot.....	111
7. Családi, háztartási viszonyok	119
8. Lakáskörülmények.....	127
Területi egységek	157
Térkép- és ábrajegyzék	162

© Központi Statisztikai Hivatal, 2024
ISBN 978-963-235-558-0 (nyomtatott)
ISBN 978-963-235-559-7 (online)

Felelős kiadó:
Dr. Kincses Áron elnök

Köszöntöm az olvasót!

*Dr. Kincses Áron,
a Központi Statisztikai Hivatal
elnöke*

A Központi Statisztikai Hivatal 2022. október 1. és november 28. között hajtotta végre hazánk 16. népszámlálását. A lakosság és a lakásállomány teljes körére kiterjedő népszámlálás mind a végrehajtás módjában, mind a gyűjtött adatok tartalmában igazodott a 21. század társadalmi, gazdasági és technológiai környezetéhez. Ez volt az első papír kérdőívek nélkül, elektronikusan végrehajtott magyarországi népszámlálás. 7 millió személyi kérdőívet a lakosság önállóan, az online kérdőívfelületet használva töltött ki, ami nemzetközi összehasonlításban is kedvező eredmény. Ezt követően számlálóbiztosok keresték fel azokat a háztartásokat, ahonnan nem érkezett be online úton kérdőív, és táblagépek segítségével rögzítették adataikat. A kérdőíven a hagyományos népszámlálási kérdések mellett új témaként helyet kapott a digitális jártasság, valamint a lakások vonatkozásában a fejlett fűtési, hűtési és energiatermelő rendszerek. Az újítások között fontos megjegyezni, hogy ez volt az első olyan népszámlálás Magyarországon, amely jelentős mértékben támaszkodott az állami nyilvántartások adataira: az előkészítés során a lakcímlista összeállítása, majd a feldolgozási szakaszban a hiányzó adatok pótlása adminisztratív adatok felhasználásával történt. Az adatok gyűjtésének és feldolgozásának korszerű technológiája tette lehetővé, hogy a KSH minden korábbinál gyorsabban, már tíz hónappal a népszámlálás után a felhasználók rendelkezésére bocsátotta a részletes eredményeket az új, kifejezetten a népszámlálási adatok közzétételére létrehozott online lekérdezőrendszerben. A korszerű lekérdezőalkalmazás mellett a népszámlálás adatai hagyományos táblázatok, interaktív térképek és más adatvizualizációk formájában is elérhetők a KSH honlapján.

A népszámlálási adatok talán legnagyobb értéke a teljes körű adatgyűjtésnek köszönhető területi részletesség. *Népszámlálási atlasz* című kiadványunk az adatokat a területi jellegzetességeket, mintázatokat vizsgálva mutatja be. Mintegy 140 térkép segítségével ad társadalmi-gazdasági helyzetképet, amelyekből megismerhetők az egyes vármegyék, járások és települések sajátosságai, a fejlődési irányok és az esetleges beavatkozást igénylő területek. A térképek tanulmányozását rövid, szöveges elemzések segítik.

Tisztelettel ajánlom atlaszunkat az érdeklődők figyelmébe, jó böngészést kívánok!

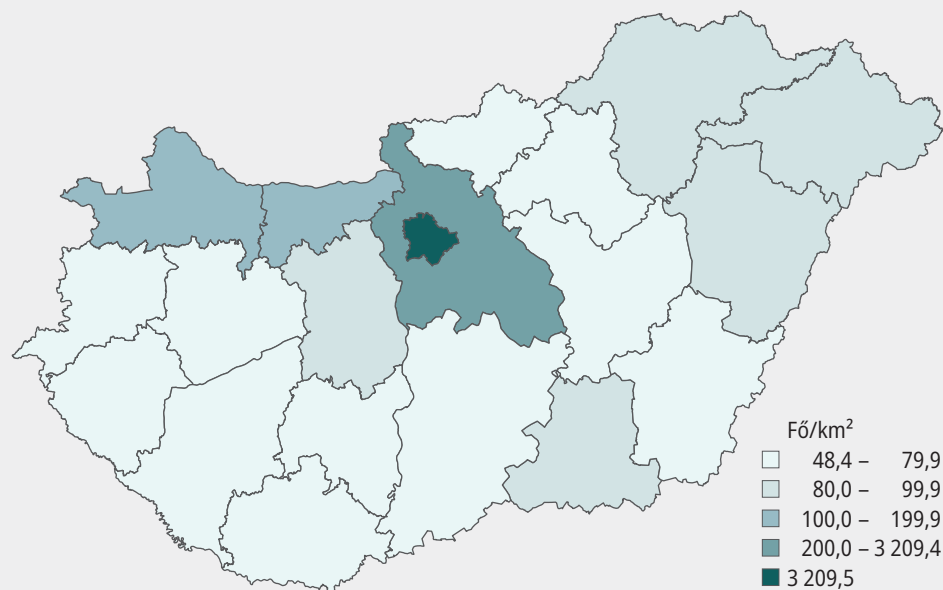
1. Demográfia

Magyarország népessége a 2022. évi népszámlálás szerint 9 millió 604 ezer fő volt. Az 1870-ben végrehajtott első népszámláláskor az ország jelenlegi területén alig több mint 5 millióan éltek. A népességszám 1980-ban 10 millió 709 ezer fővel érte el a legmagasabb értékét, azóta viszont folyamatosan csökken. Ennek legfőbb oka, hogy a halálozások száma meghaladja a születéseket.

Az elmúlt évtized népességcsökkenése eltérő módon érintette az ország különböző térségeit. A természetes fogyás mértéke Szabolcs-Szatmár-Bereg és Pest vármegyében volt a legkisebb, Békésben a legnagyobb. A vándorlási folyamatok legnagyobb nyertesének Pest vármegye számított, Borsod-Abaúj-Zemplén népességmegtartó ereje bizonyult a leggyengébbnek.

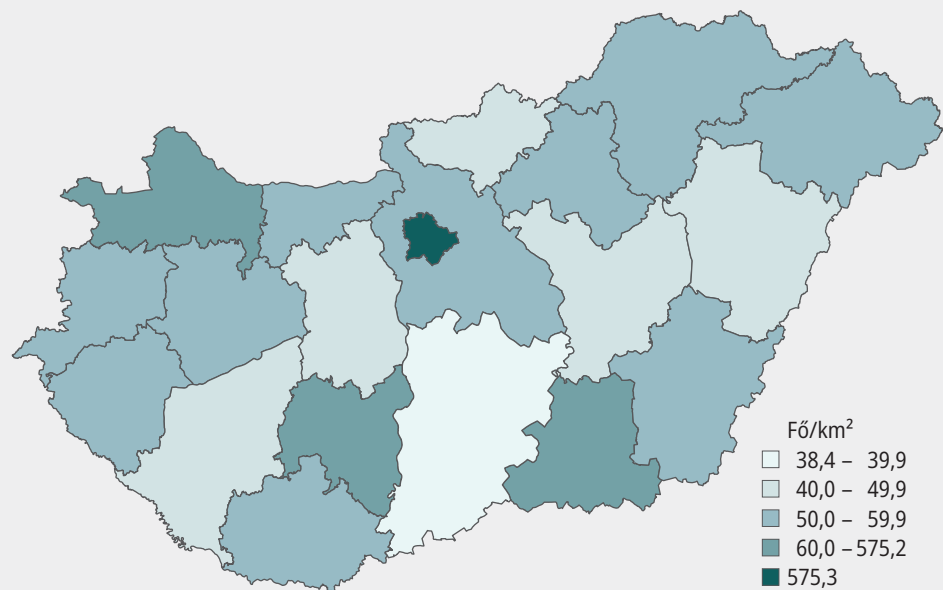
A nagyvárosok népessége általában csökkent, miközben vonzáskörzetüké gyakran gyarapodott. Ugyancsak nőtt a lakosság száma az északnyugati országrészben és a Balaton környékén. Összességében viszont a települések többségét népességfogyás jellemezte.

Az ország legsűrűbben lakott térsége Budapest, a vármegyék közül Pest, Komárom-Esztergom és Győr-Moson-Sopron emelkedik ki. A legritkábban lakott Somogy vármegyében alig negyedannyian laknak 1 km²-en, mint Pest vármegyében. A népesség területi koncentrációját jól mutatja, hogy 2022-ben az ország népességének 18%-a Budapesten élt.

1.1. Magyarország vármegyéinek népsűrűsége, 2022

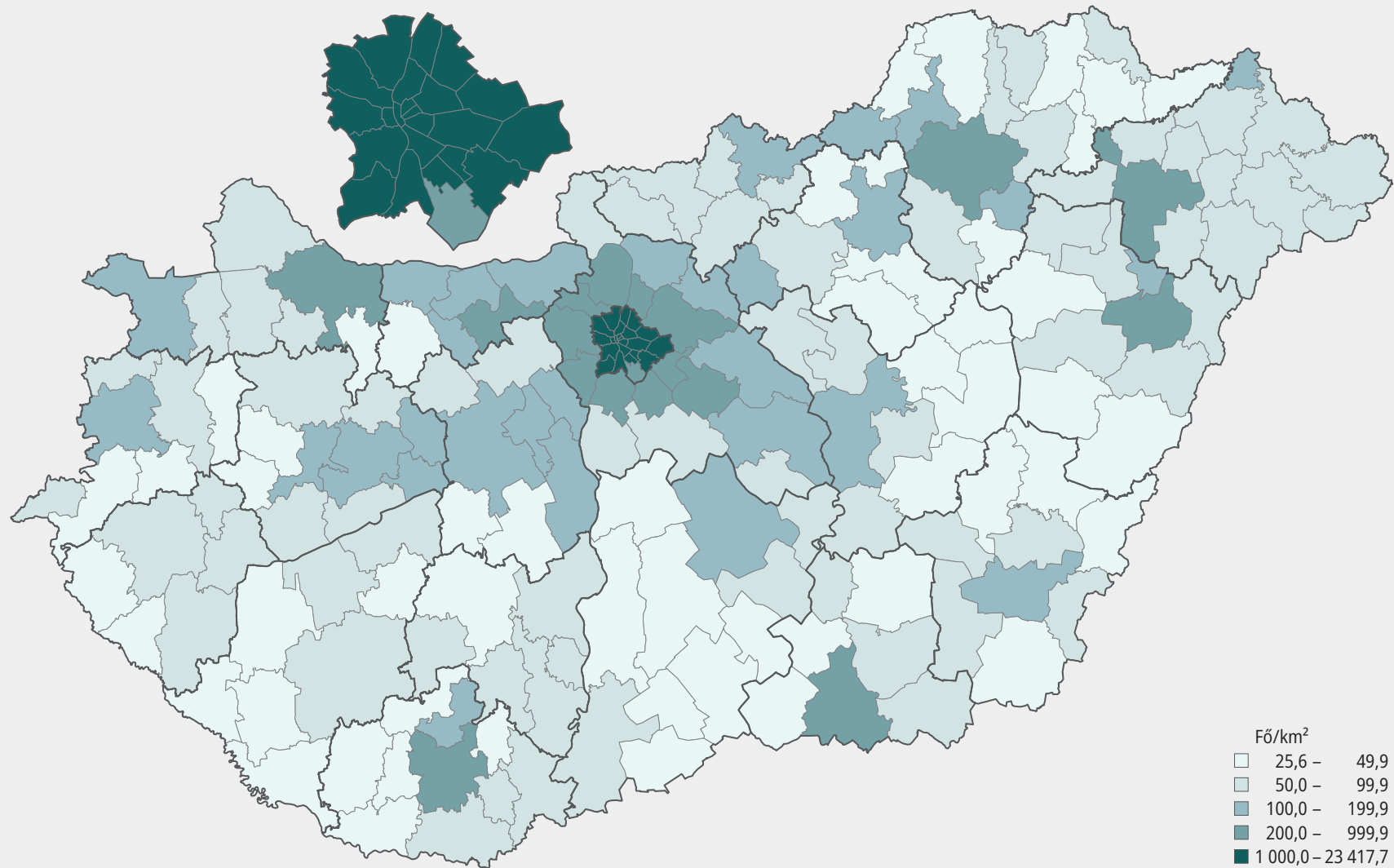
Magyarország 9,6 milliós lakossága a 93 ezer km²-es országterületen a természeti környezet és a településszerkezet sajátosságainak megfelelően oszlik el. A kiemelkedően nagy népsűrűségű főváros és a Budapest elővárosait magában foglaló Pest vármegye mellett az ország sűrűn lakott térsége még az Észak-Dunántúl, továbbá a legnépesebb városoknak otthont adó vármegyék. Ezzel szemben ritkábban lakott a Dunántúl délnyugati része, benne az ország legkisebb népsűrűségű vármegyéjével, Somogygal, de ilyen még a Dunától keletre több, egymástól eltérő adottságú vármegye. Általánosságban elmondható, hogy az ország északi része sűrűbben lakott, mint a déli.

1.2. Magyarország vármegyéinek népsűrűsége, 1870

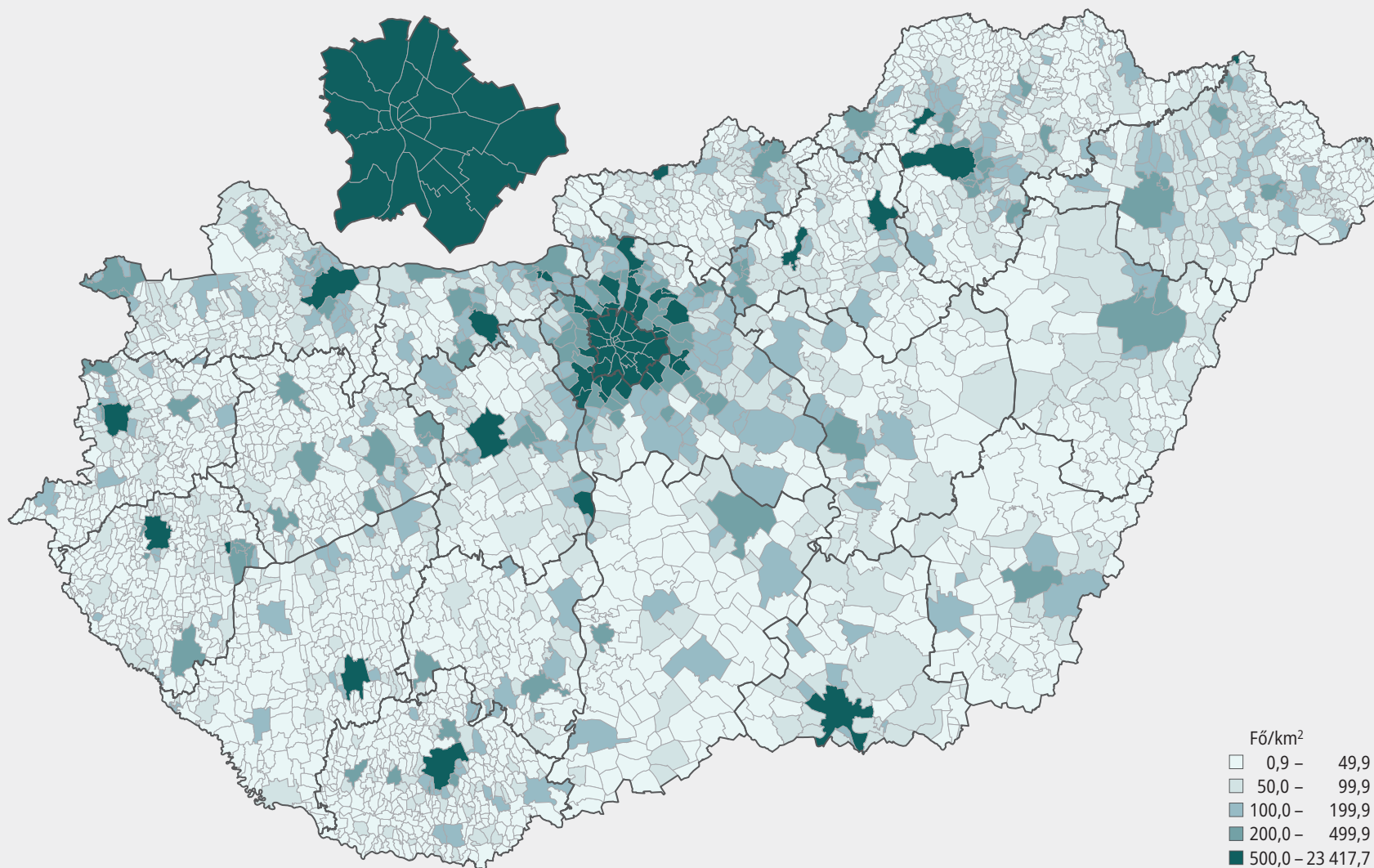
A most is sűrűn lakott Budapest és Győr-Moson-Sopron vármegye mellett 1870-ben, az első hazai népszámlálás idején, az ország legsűrűbben lakott vármegyéi közé tartozott a ma már az átlagosnál ritkábban lakott Tolna és Csongrád-Csanád is. Pest vármegye 1870-ben még átlagos népsűrűségűnek számított, a fővároshoz kötődő 20–21. századi szuburbanizáció hozta létre a jelenlegi nagy népességtömörülést. 1870-ben Bács-Kiskun volt a legritkábban lakott vármegye, csak ezt követően indult meg az akácosok, a szőlőkertek és a gyümölcsösök telepítésével párhuzamosan a homokhátsági puszták benépesülése.

1.3. Magyarország járásainak népsűrűsége, 2022

A népsűrűséget a járások szintjén vizsgálva is látványos Budapest népségtömörülése, a 23 fővárosi kerületből 22-ben meghaladja az 1000 főt az 1 km²-en lakók száma, a fővároson kívül ezt egy járás sem éri el. Budapest 7. kerületében volt 2022-ben a legmagasabb a népsűrűség (23 418 fő/km²), így Erzsébetváros nem sokkal marad el New York Manhattan kerületétől (28 900 fő/km²). Sűrűn lakottak még a Budapest elővárosait magukban foglaló Pest vármegyei járások (pl. a Dunakeszi és az Érdi), illetve a nagyvárosok járásai (pl. a Győri és a Miskolci). 50 fő/km²-nél, az országos átlag felénél ritkábban lakott járások az ország minden térségében megtalálhatók, de a Dunántúl délnyugati részén és az Alföldön a leggyakoribbak. A legritkábban lakott járás a Sellyei, 2022-ben 25,6 fő/km²-es népsűrűsége az országos átlag negyede volt.

1.4. Magyarország településeinek népsűrűsége, 2022

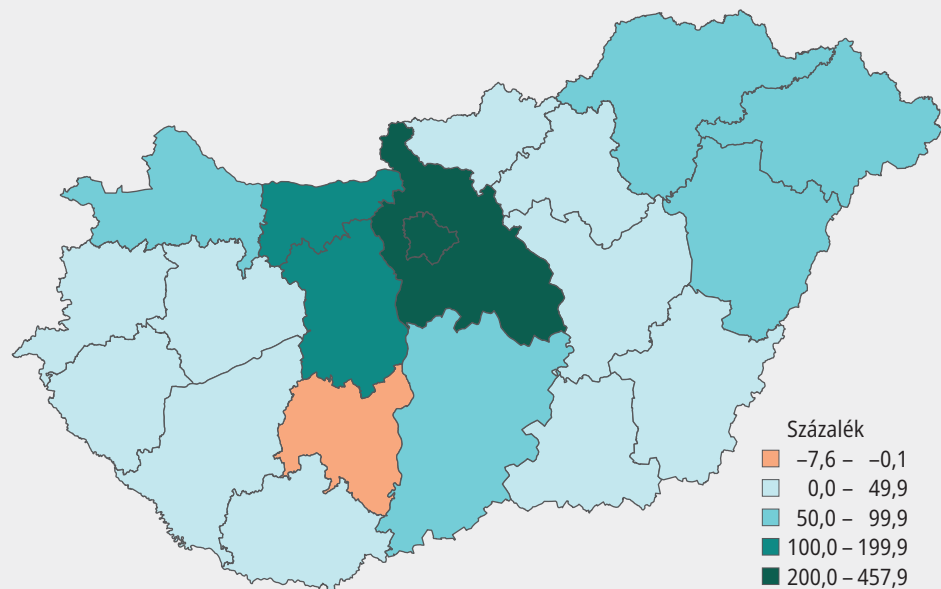

Az ország legsűrűbben lakott települései a nagyvárosok, a megyei jogú városok és az iparvárosok (pl. Dunaújváros, Kazincbarcika). A népesség különösen koncentrált a Dunántúlon, ahol a sűrűn lakott nagyobb városokat ritkán lakott kistelepülésekből álló összefüggő területek veszik körül (pl. Zala vagy Somogy vármegyében). Látványos Budapest elnyúló vonzáskörzete: a sűrűbben lakott települések a főutak, autópályák, vasútvonalak mentén fekszenek. A ritkán lakott települések a Dunántúlon és Észak-Magyarországon főként községek, míg az Alföldön felváltva községek és nagyobb közigazgatási területű kisvárosok. Az ország legritkábban lakott települése a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei Debréte, ahol 2022-ben 9-en éltek, és a népsűrűség az 1 fő/km²-t sem érte el.

1.5. A lakónépesség száma 1 km²-es rácsháló szerint Magyarországon, 2022

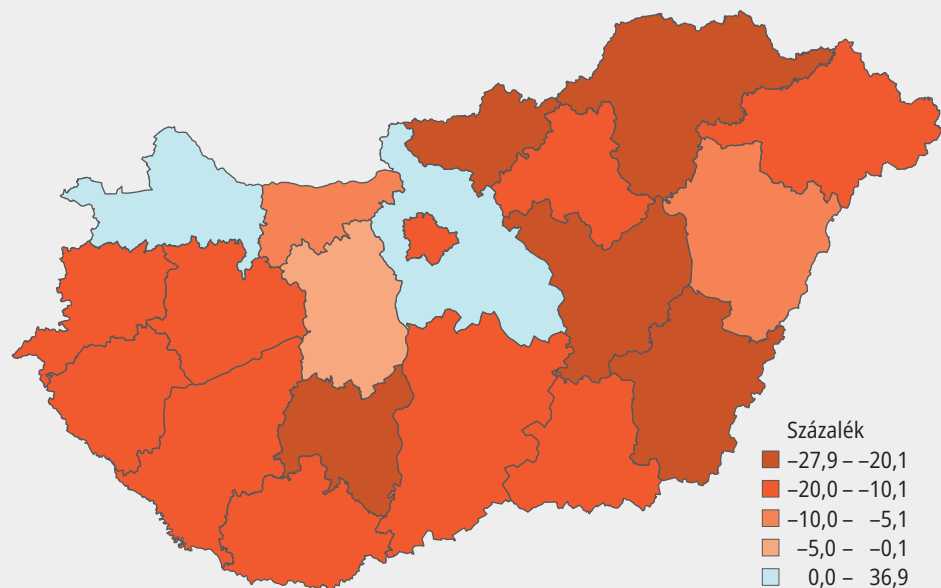

Az 1 km²-es rácshálóra (grid) jutó népességet ábrázoló térképen kirajzolódnak Magyarország lakott és nem lakott térségei. A legsűrűbben lakott területek Budapest belső kerületei, illetve a főváros és a nagyobb városok lakótelepi, főként tízemeletes panelházakkal beépített részei. Kirajzolódik a Balaton vonala, látható, hogy a tópart a Kis-Balaton felé eső területek kivételével majdnem mindenhol benépesült. A ritkán lakott térségek közül említést érdemel a Duna-Tisza-közi tanyavilág, amelynek népessége nagy területen oszlik el, ezért ott alacsony a népsűrűség. Jelentős kiterjedésű nem lakott, vagy csak pontszerűen lakott területek is megfigyelhetők, ilyen a Hanság, a Börzsöny vagy a Hortobágy.

1.6. A lakónépesség változása Magyarország vármegyéiben 1870 és 2022 között

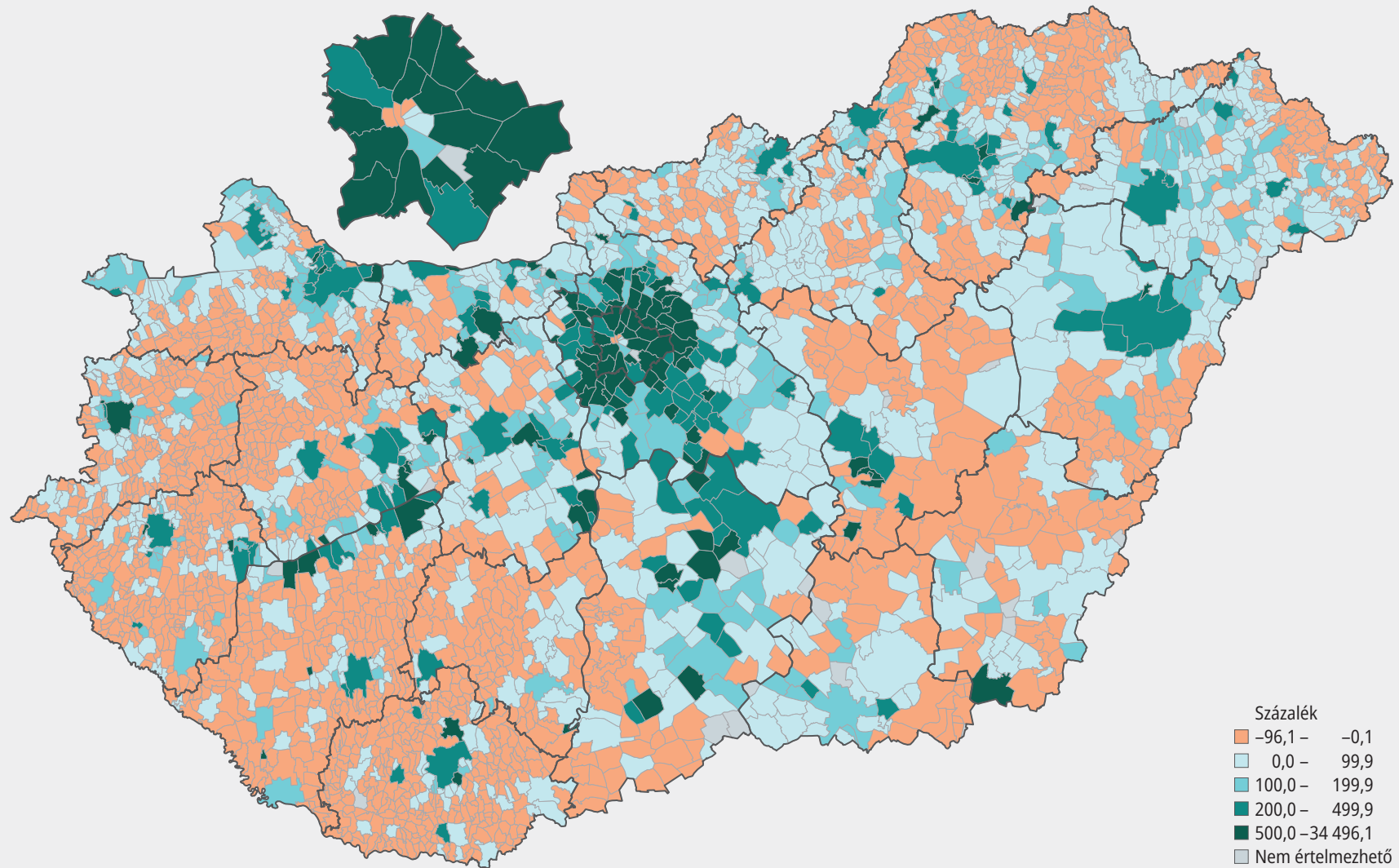
Az első, 1870. évi népszámlálás óta Magyarország népessége közel kétszeresére nőtt, azonban ez a többlet nem egyenletesen oszlik el. Budapest és Pest vármegye népessége megsokszorozódott, ennek eredményeként jelentős népességtömörülés jött létre. Az országos átlagnál gyorsabb volt a népességnövekedés Fejér és Komárom-Esztergom vármegyéiben is, főként a 20. századi iparosodásnak köszönhetően. Ezzel szemben Tolna vármegyében 2022-ben kevesebben laktak, mint 1870-ben, és a Dunántúl délnyugati része, továbbá a Nógrád és Csongrád-Csanád vármegye közötti térség is az országos átlagnál szerényebb mértékben gyarapodott.

1.7. A lakónépesség változása Magyarország vármegyéiben 1980 és 2022 között

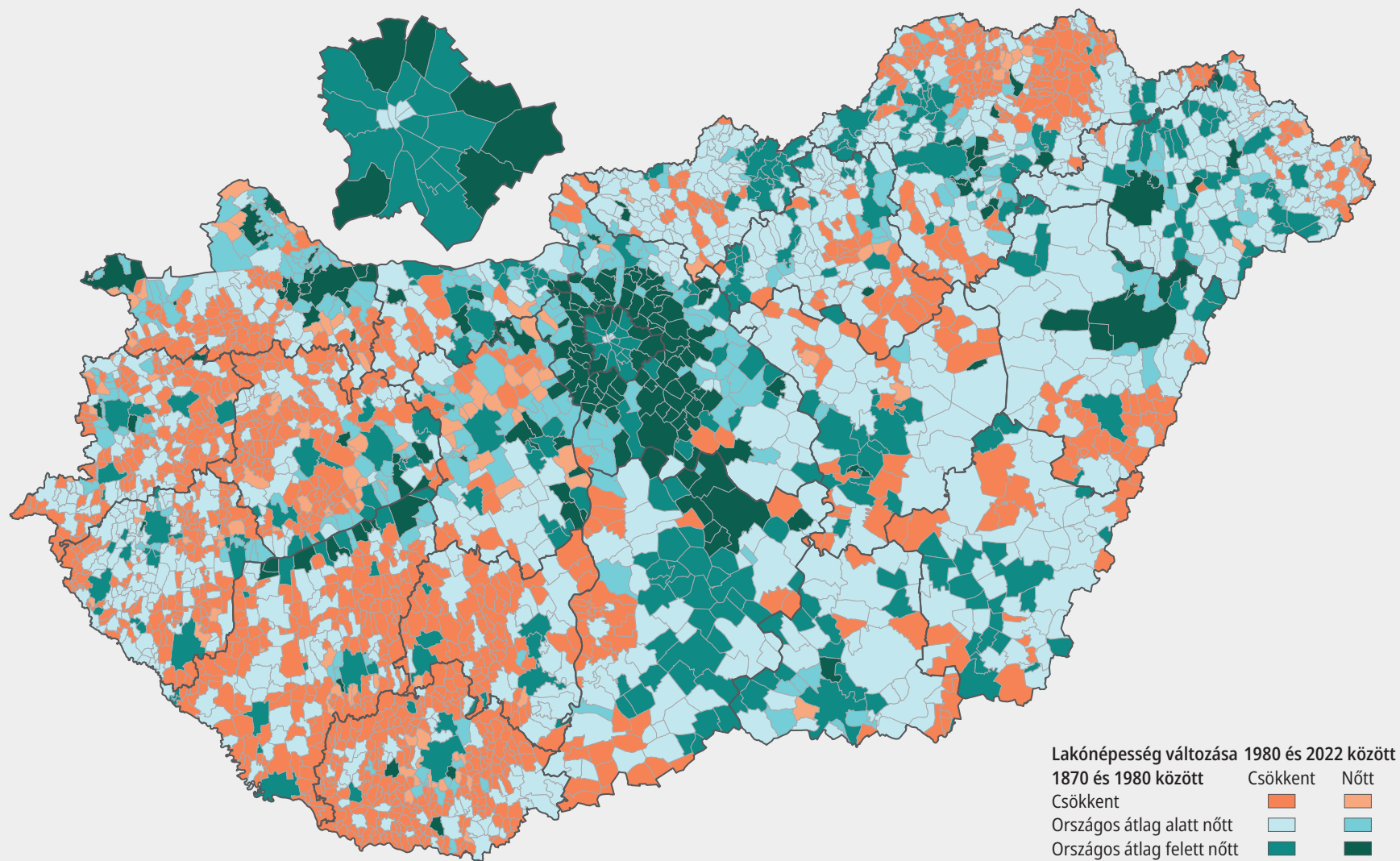
Magyarország népessége 1980-ban volt a legnagyobb, a következő négy évtizedben több mint 1 millió fővel csökkent. Mindeközben Pest és Győr-Moson-Sopron vármegyéiben tovább gyarapodott a népesség, mindkét vármegye népessége az odavándorlásnak köszönhetően nőtt, ami az előbbi esetében Budapest, az utóbbinál Győr hatása, illetve Ausztria közelségének a következménye. E két vármegyén kívül Fejér tudta még megtartani az 1980. évi népességszámát. Ezzel szemben az ország északkeleti és déli részében jelentős népességfogyás következett be, aminek a természetes fogyás mellett az elvándorlás az oka.

1.8. A lakónépesség változása Magyarország településein 1870 és 2022 között

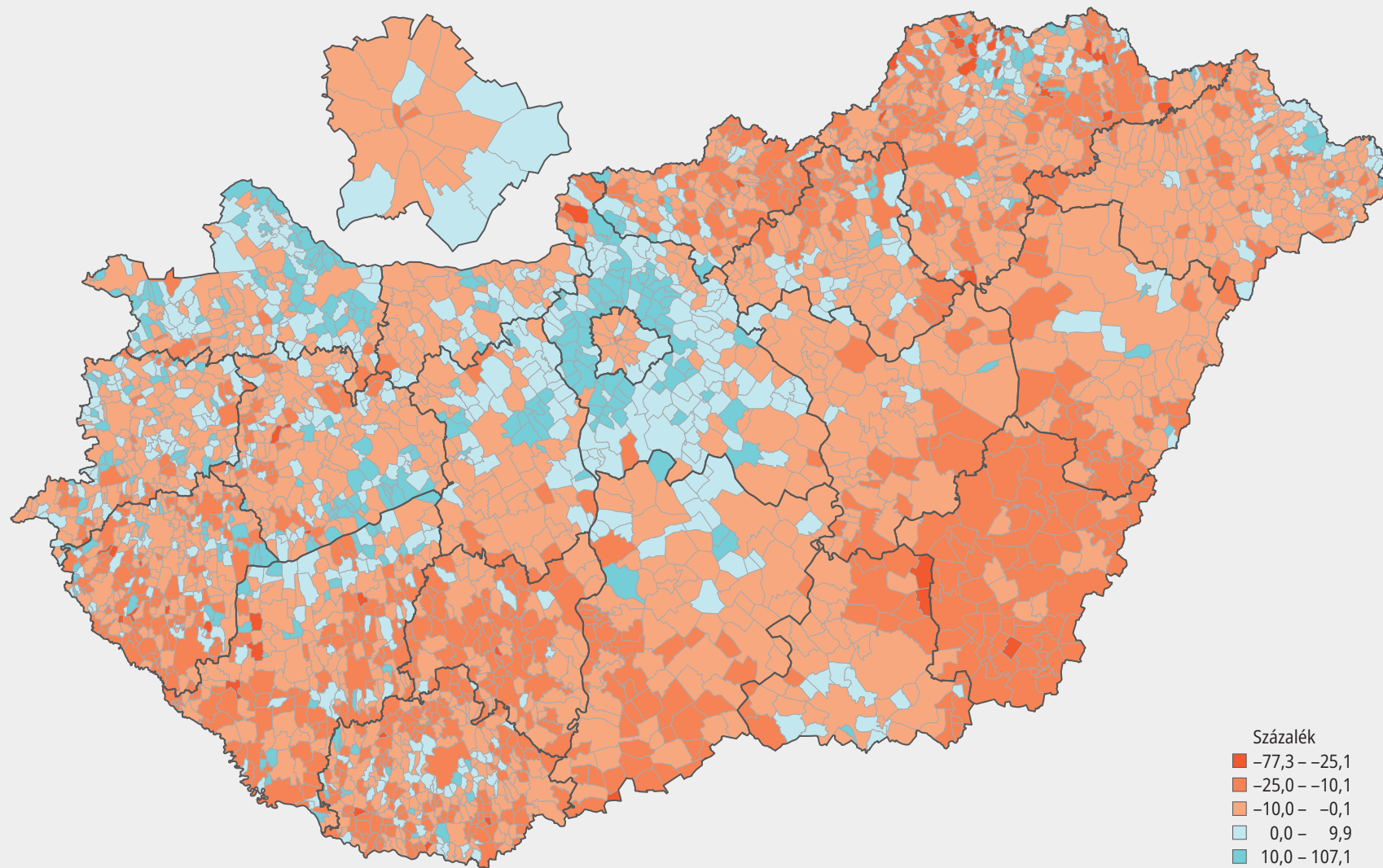
Az elmúlt több mint 150 év alatt az urbanizációnak köszönhetően a leglátványosabb népességnövekedés Budapest kerületeiben és elővárosaiban, a megyei jogú városokban és az iparvárosokban következett be. Érdemi népességnövekedés történt még a Duna-Tisza közén, főként a Homokhátság benépesülése következtében, a Balaton térségében a nyaralótelepek kiépülésével, illetve Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében a jelentős természetes szaporodásnak köszönhetően. A települések nagy részét viszont népességcsökkenés jellemezte. A legtöbb dunántúli község, illetve az észak-magyarországi falvak és az alföldi települések, köztük kisvárosok (pl. Makó, Szentes) népességszáma 2022-ben nem érte el az 1870-es szintet.

1.9. A népességváltozás iránya és dinamikája Magyarország településein 1870 és 2022 között

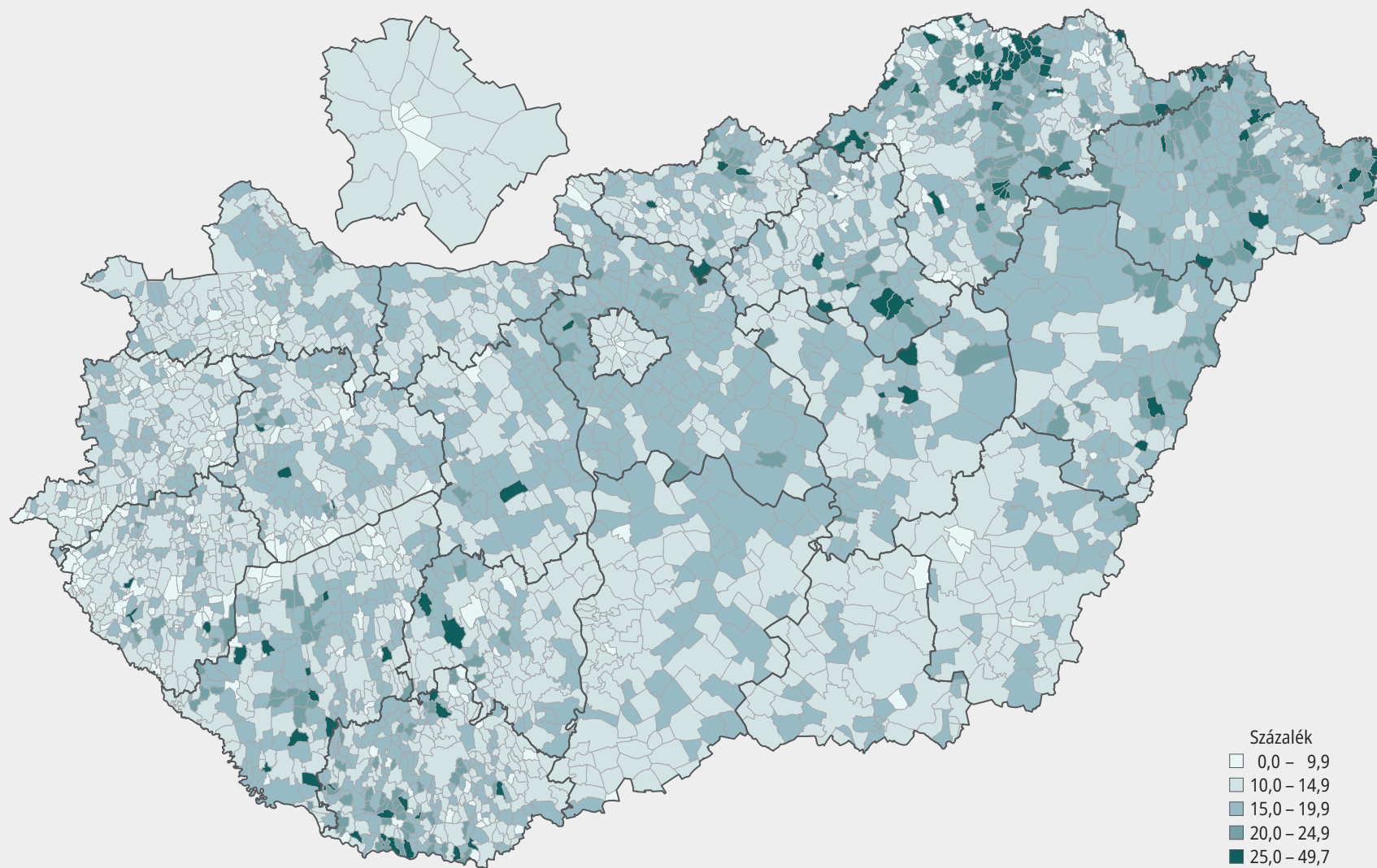
Népességnövekedés szempontjából az 1870 és 2022 közötti időszak legnagyobb nyertese Budapest külső kerületei, illetve a főváros vonzáskörzete. Ebben a térségben még 1980 után is – amikor országos szinten már népességfogyás volt – nőtt a népesség. Az 1870 és 1980 között gyarapodó, majd utána fogyásnak induló térségek között találjuk többek között a hagyományos iparvidékeket (pl. Salgótarján környékét), valamint a 19–20. században benépesült homokhátsági településeket is. Ezzel szemben mindkét időszakban folyamatos népességfogyás jellemezte összefüggő területként a fővárostól, illetve az M1-es és az M7-es autópálya vonalától távolabb eső dunántúli községek jelentős részét, valamint a csereháti és a zempléni kistelepüléseket is.

1.10. A lakónépesség változása Magyarország településein 2011 és 2022 között

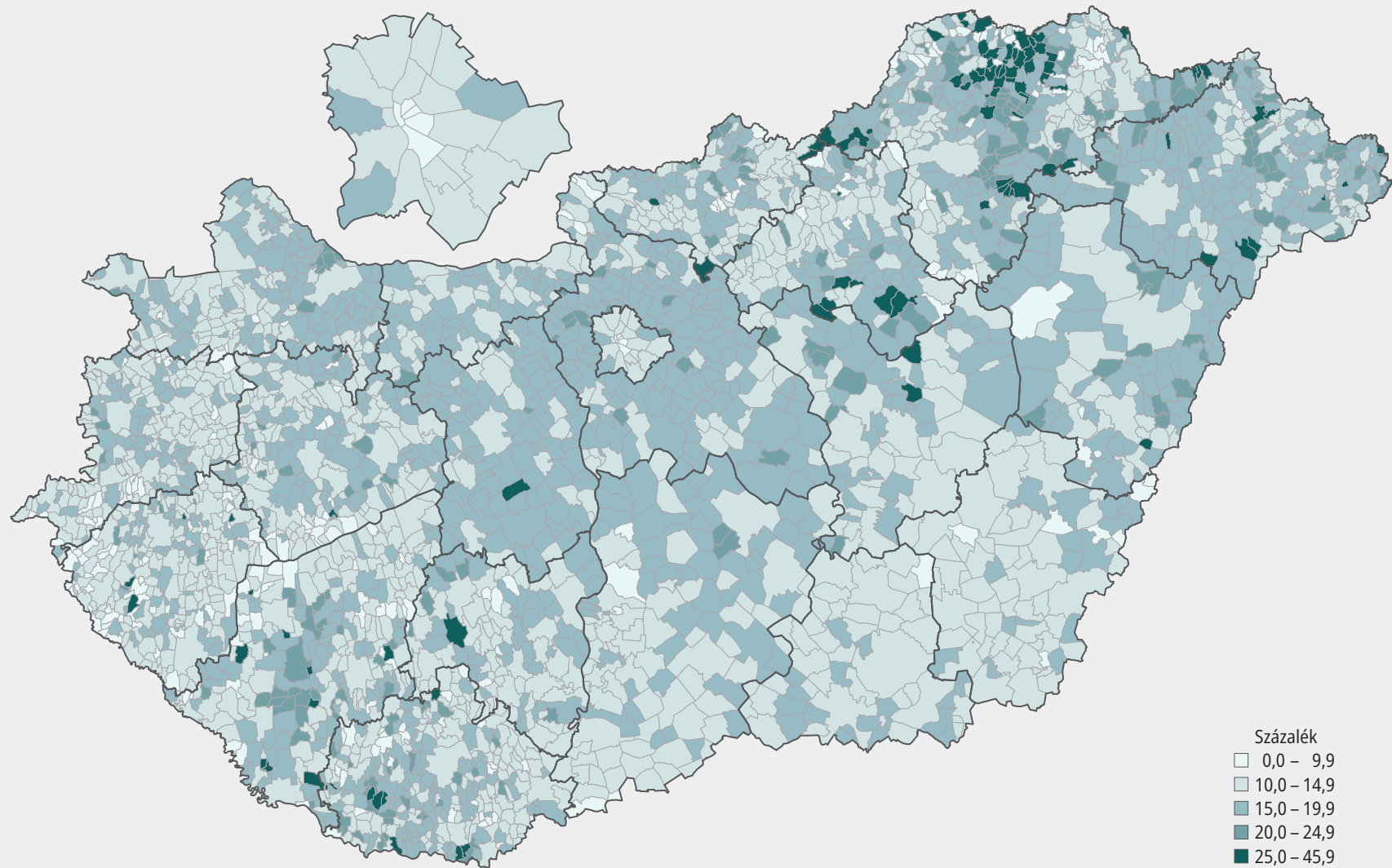

Az elmúlt bő 10 évben töretlen volt a Budapest és a Győr környéki települések látványos gyarapodása. Felgyorsult a balatoni, különösen a Balaton-felvidék településeinek növekedése. Szintén látványos népességyarapodás történt a Velencei-tó térségben. A Mosonmagyaróvár környéki települések növekedése egyrészt Pozsony, másrészt Bécs közelségének tudható be. Nőtt a népesség még Észak-Borsod egyes településein is, a természetes szaporodásnak köszönhetően, illetve Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye Ukrajnával határos térségében, a bevándorlás miatt. Az ország településeinek többségében azonban csökkent a lakosság száma az elmúlt évtizedben. Békés vármegye egyedülálló volt abban a tekintetben, hogy valamennyi településén fogyott a népesség.

1.11. A 0-14 éves népesség aránya Magyarország településein, 2011

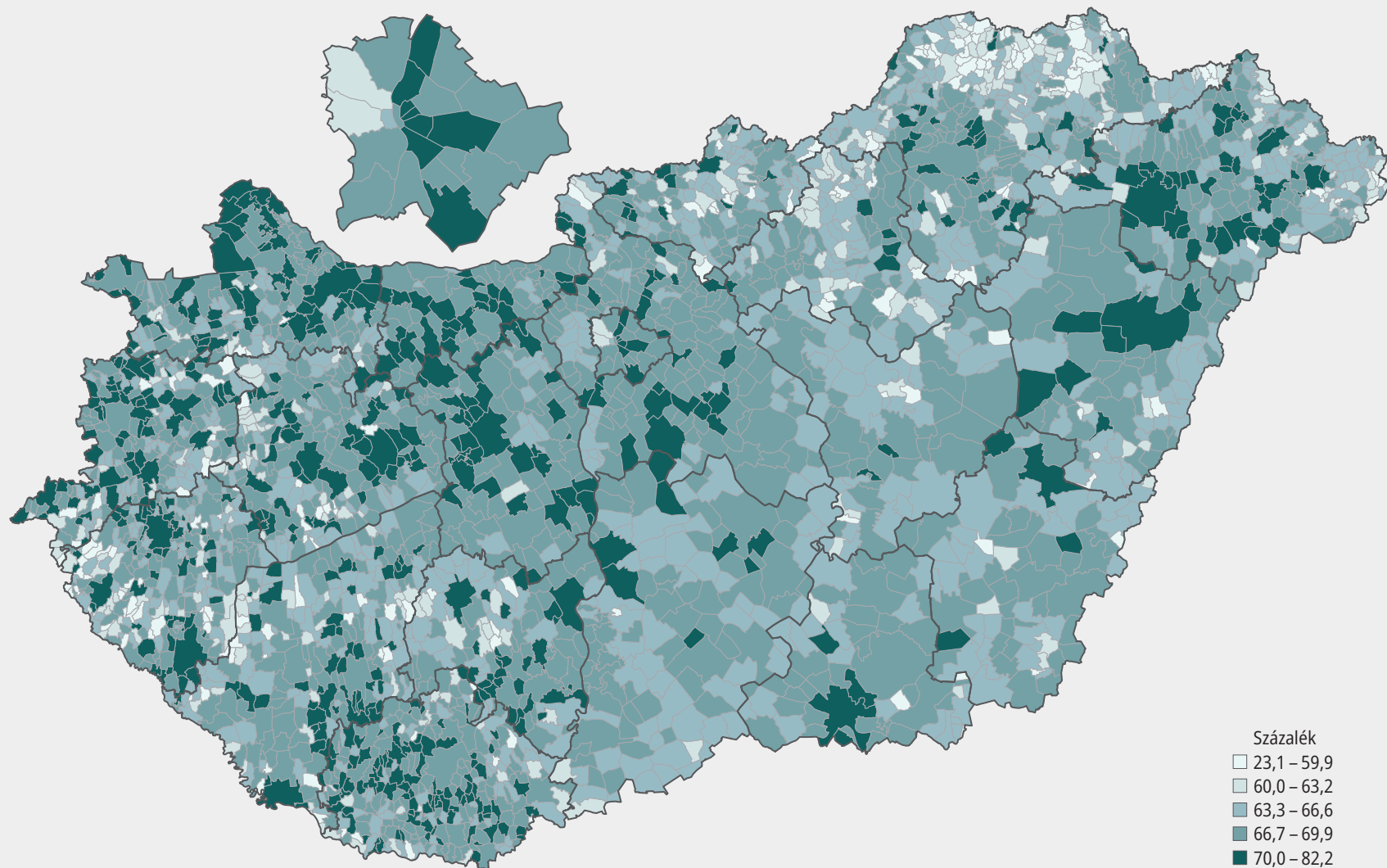

A magyar társadalmat idősödő korszerkezet jellemzi, amit főként az időskorúak (64 év feletti) számának folyamatos növekedése jelez. A gyermekkorúak (0-14 évesek) aránya az elmúlt évtizedben azonban alig csökkent. 2011-ben a gyermekkorúak aránya az országostól magasabb termékenységű Észak-Borsodban, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, a Közép-Tisza vidékén, illetve a Dél-Dunántúl periférikus településein, illetve Pest vármegyében volt a legmagasabb. Alacsony volt a gyermekkorúak aránya a Dél-Alföldön, a Nyugat-Dunántúlon, a Balaton térségében, illetve Budapesten, azon belül is a főváros belső kerületeiben. 2011-ben 39 olyan település volt az országban, ahol egyáltalán nem éltek 15 év alattiak, ezek főként dunántúli és észak-magyarországi aprófalvak.

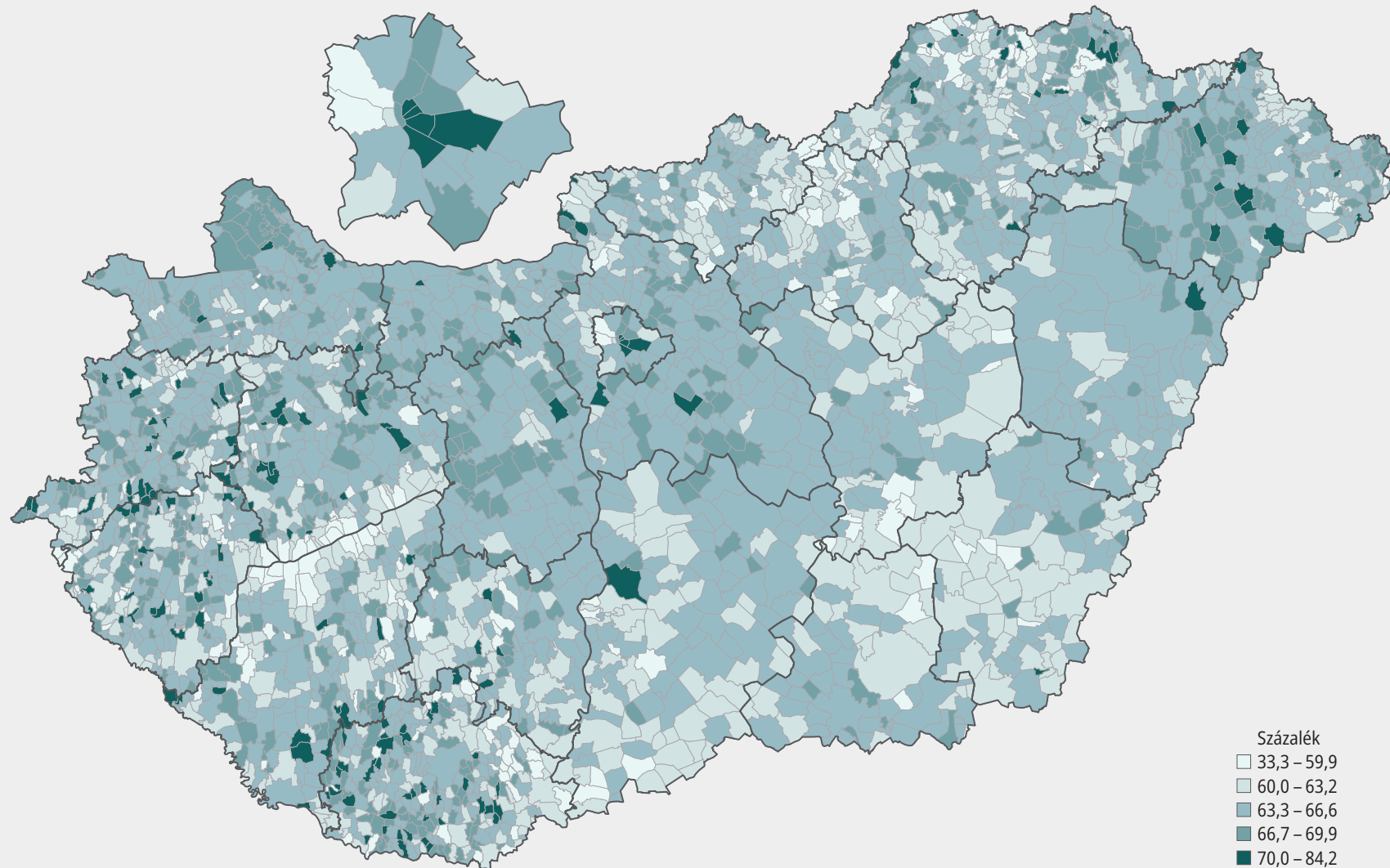
1.12. A 0-14 éves népesség aránya Magyarországi településein, 2022

2022-re a környezetükhöz képest még hangsúlyosabbá váltak azok az észak-borsodi települések, ahol kifejezetten magas a gyermekkorúak aránya. A legmagasabb, 40% feletti értékkel bíró települések mindegyike észak-borsodi (cserehádi) volt. Ezzel szemben Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye településein valamelyest mérséklődött a gyermekkorúak korábban magas aránya. Továbbra is kevés a gyermekkorú a Dél-Alföldön, a Balaton térségében, illetve Budapest belső kerületeiben. 2022-ben 35 olyan kistelepülés volt elszórtan az országban, ahol egyetlen gyermek sem élt.

1.13. A 15–64 éves népesség aránya Magyarország településein, 2011

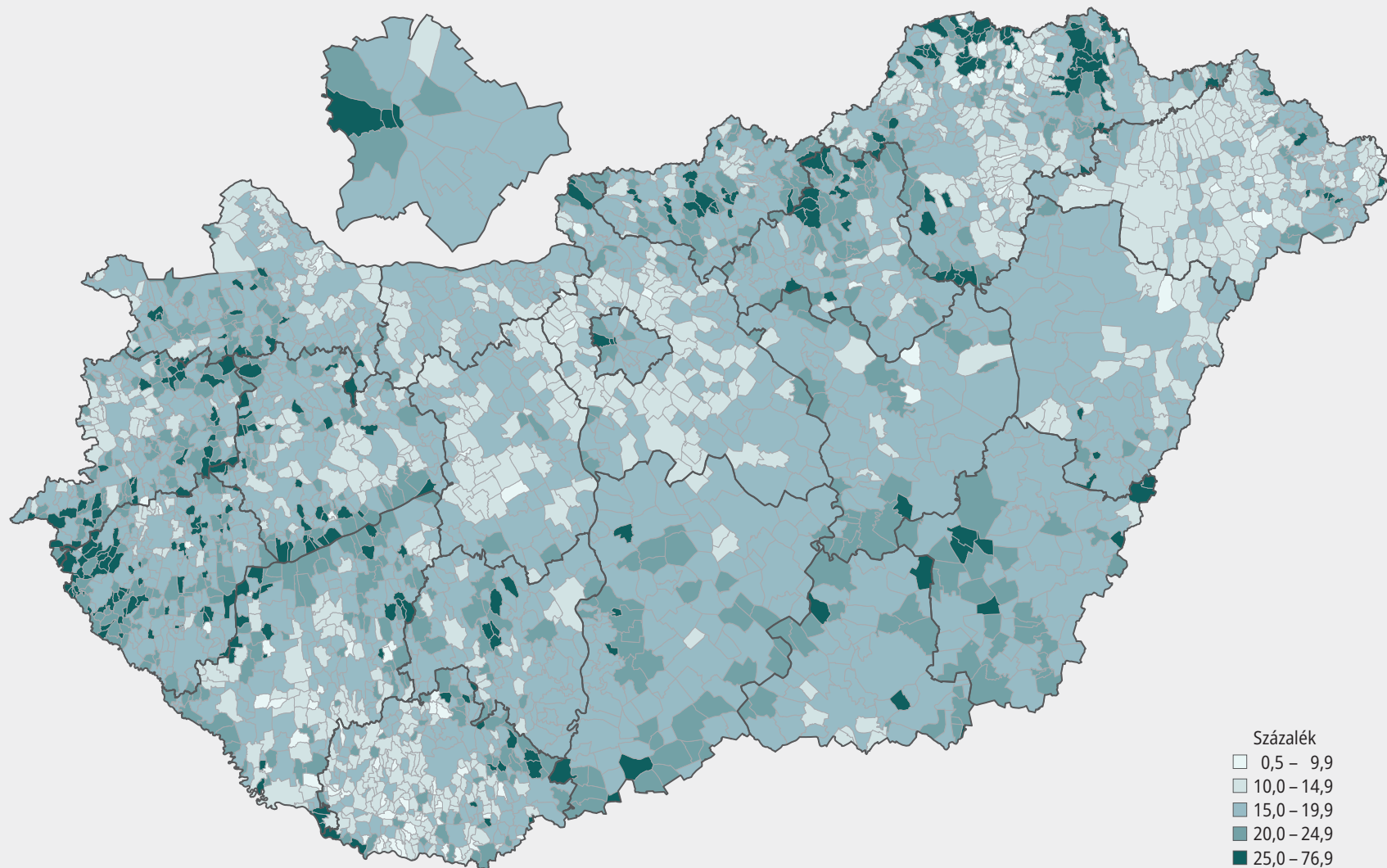

2011-ben az aktív korú (15–64 éves) népesség aránya a nagyvárosokban, illetve azok vonzáskörzetében, az egyetemeknek otthont adó vagy erős munkaerő-piaci rendelkezéssel rendelkező térségekben volt a legmagasabb (pl. Győr, Székesfehérvár, Szeged, Debrecen). Ezzel szemben alacsony volt Észak-Borsodban, két eltérő okból: vagy a gyermekkorúak aránya volt magas (pl. Cserehát) vagy az időskorúaké (pl. Zemplén). A dunántúli kistelepüléseken is erre a két okra vezethetők vissza az alacsony értékek. A fővároson belül az aktív korúak magas aránya Pest belső és Duna menti kerületeire volt jellemző, míg az alacsony arány Buda két hegyvidéki kerületére, ahol sok az idős lakos.

1.14. A 15-64 éves népesség aránya Magyarország településein, 2022

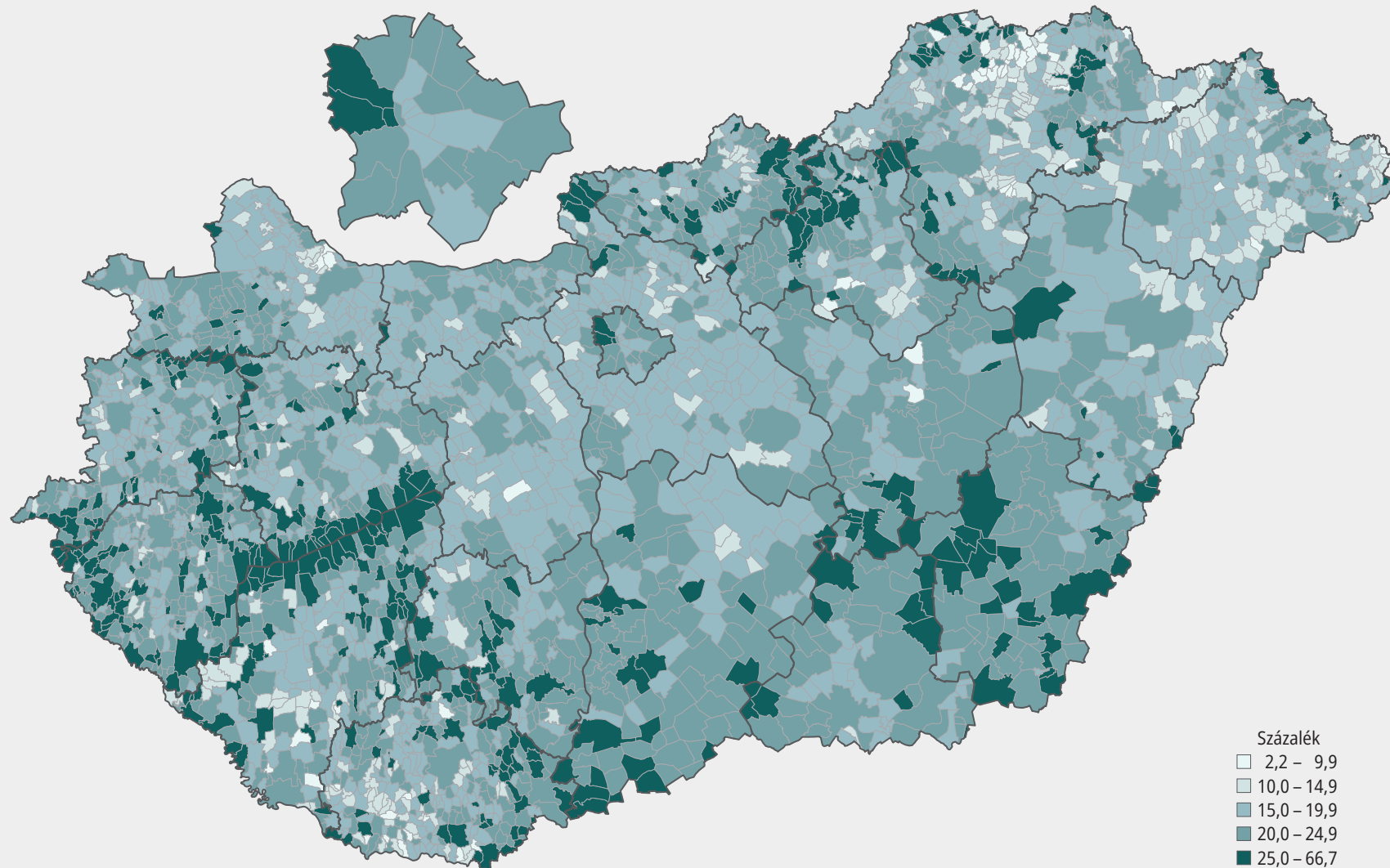
2022-re az ország nagy részén látványosan csökkent az aktív korúak aránya, ami az 1950-es évek első felében született nagy létszámú nemzedék („Ratkó-gyerekek”) idős korba lépésével magyarázható. Azok a nagyvárosok, ahol 2011-ben még kiemelkedő volt az aktív korúak aránya (pl. Szeged, Debrecen), belesimultak környezetükbe. 2022-ben Budapest belső kerületeiben, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, illetve Mosonmagyaróvár térségében jelentős az aktív korú népesség aránya. Az elmúlt évtizedben sok idős ember költözött a Balaton térségébe, így ott a legalacsonyabb az aktív korúak aránya.

1.15. A 65 éves és annál idősebb népesség aránya Magyarországon településein, 2011

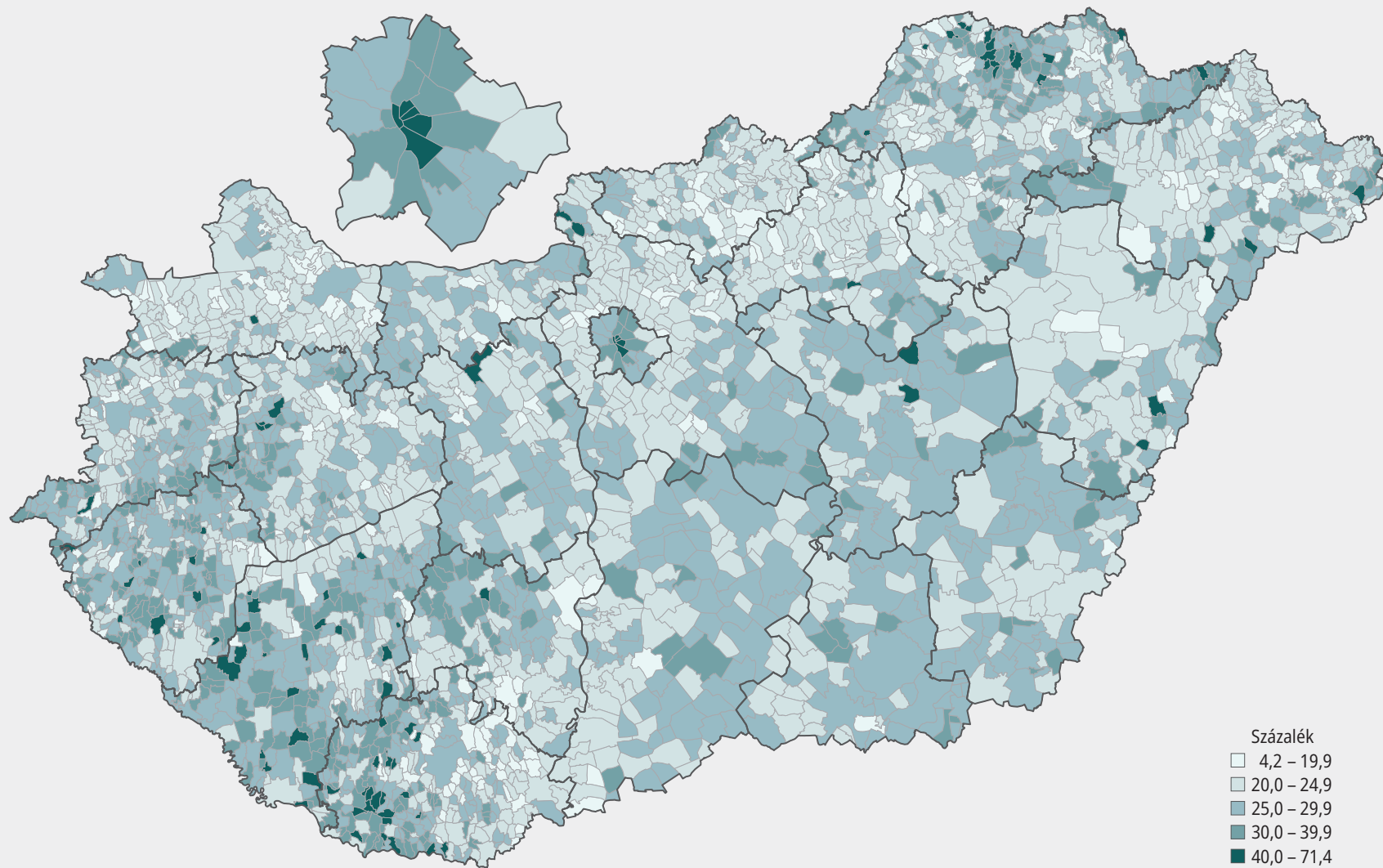
2011-ben az idősek aránya a Dunántúl és a Dél-Alföld periférikus, megyehatár menti térségeiben, továbbá Észak-Borsodban és a Zemplénben volt a legmagasabb. Ennek oka a fiatalok és a középkorúak elvándorlása volt ezekből a térségekből. Magas volt még az idősek aránya a balatoni településeken, illetve Budapest budai kerületeiben is. Előbbi esetében az ok az idősek odaköltözése volt, az utóbbinál az országos átlag feletti, magas várható élettartam. Alacsony volt az idősek aránya Budapest elővárosaiban, a nagy számban odaköltöző fiatal családok miatt, illetve Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, valamint Borsod-Abaúj-Zemplén és Baranya egyes térségeiben, az országos átlagnál magasabb termékenység és az alacsonyabb várható élettartam következtében.

1.16. A 65 éves és annál idősebb népesség aránya Magyarország településein, 2022

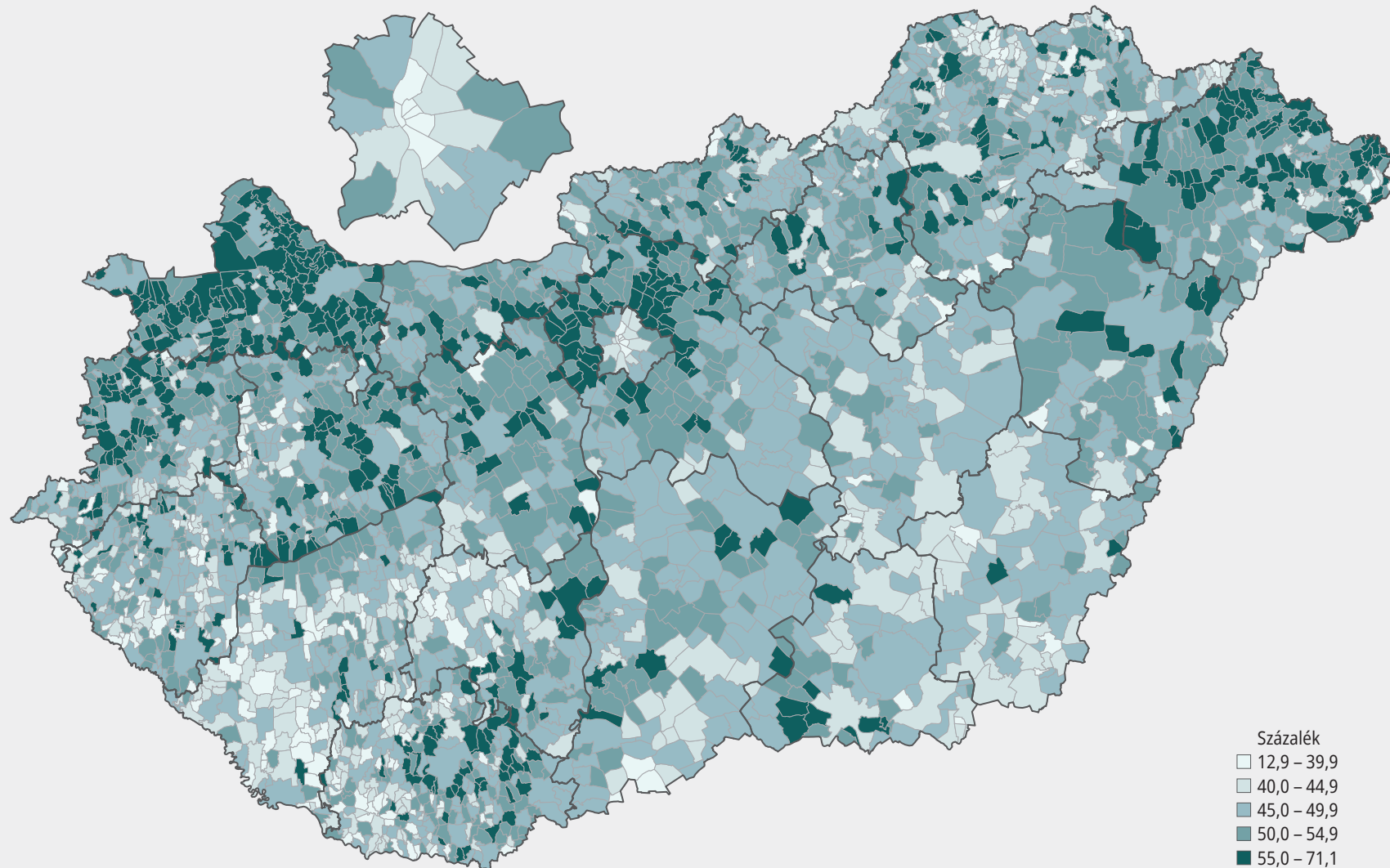
Az idősek létszámában bekövetkezett jelentős növekedést követően 2022-re karakteresebbé váltak az országon belüli különbségek. Két üdülőterület, a Mátra és a Balaton térségének öregedése felgyorsult, ami az idősek folytatódó odaköltözésével is magyarázható. A Dél-Alföldön szintén tovább emelkedett az idősek aránya, míg Észak-Borsodban valamelyest csökkent, köszönhetően a továbbra is magas termékenységnek. 2022-ben 9 olyan település is volt, amelynek nem volt 64 éven felüli lakosa, ezek főként Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei kistelepülések.

1.17. A nőtlenek, hajadonok aránya a 25 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

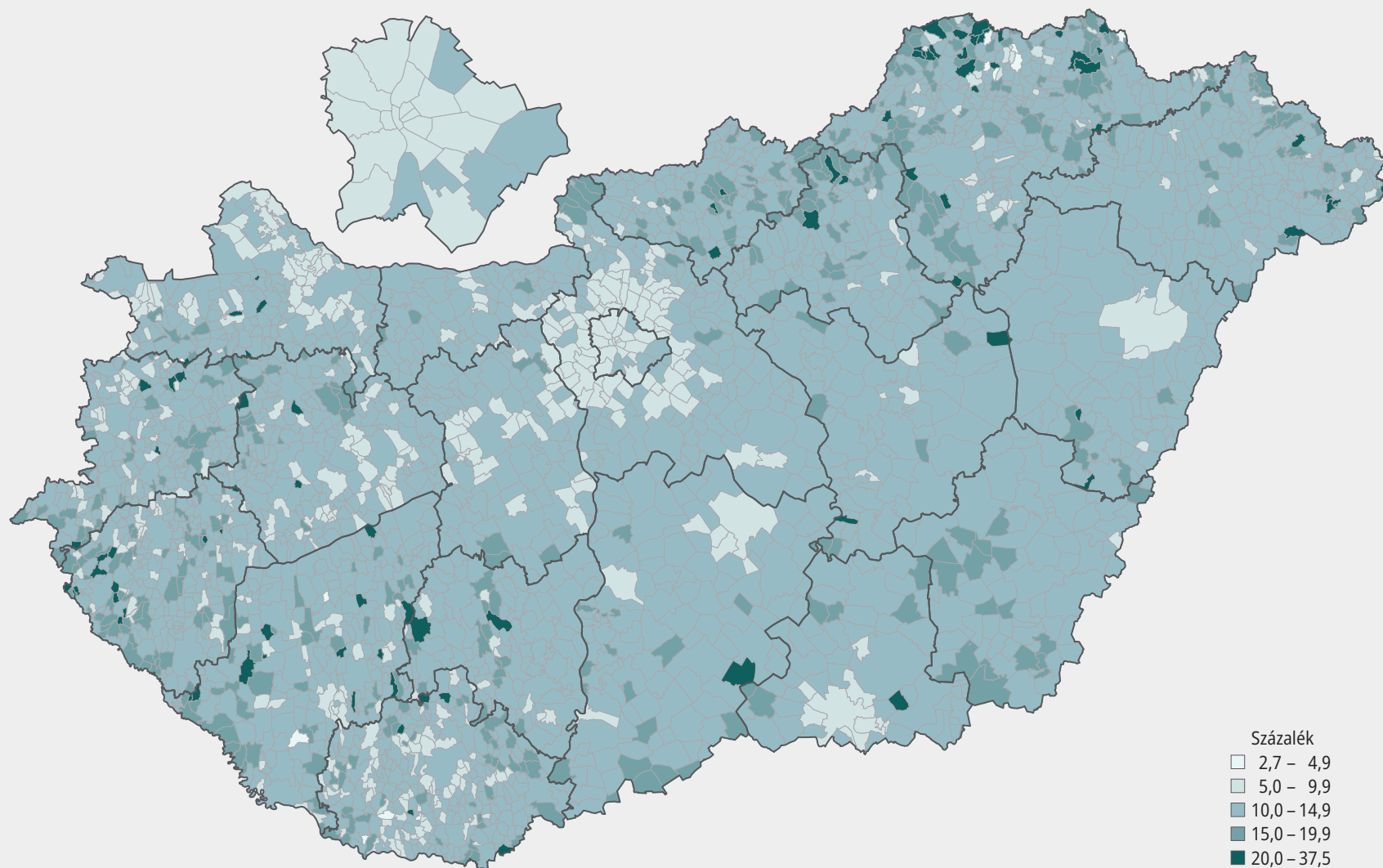
A nőtlenek, hajadonok aránya magas Budapest belső kerületeiben, illetve azokban a periférikus térségekben (pl. Észak-Borsod, Somogy és Baranya vármegye egyes települései), ahol a házasság helyett az élettársi kapcsolat az elterjedt együttélési forma. Ezzel szemben alacsony az arányuk azokon a településeken, ahol sokan élnek házasságban, például Győr környékén, Budapest elővárosaiban, illetve Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye nagy részén.

1.18. A házasok aránya a 25 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

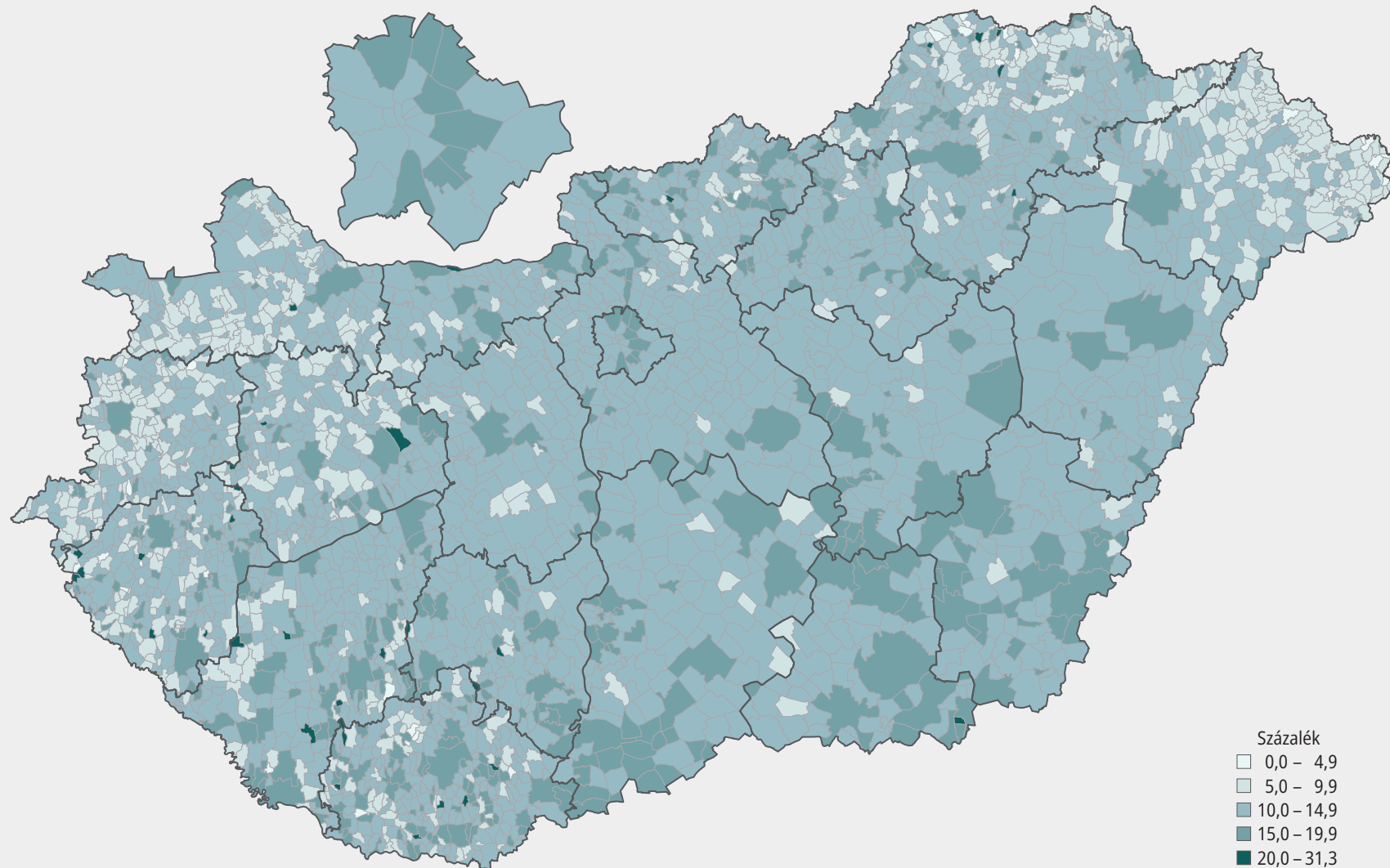

A házasok aránya kifejezetten magas a nagyvárosok vonzáskörzetében, például Győr, Szombathely, Pécs, Szeged, Miskolc és Budapest környékén. Ez összefüggésben állhat azzal, hogy az elővárosokban jellemzően gyermekes családok élnek. Az átlagnál magasabb a házasok aránya Szabolcs-Szatmár-Bereg és Győr-Moson-Sopron vármegyében. A házas népesség alacsony aránya az Alföldön és a Dél-Dunántúlon jellemző. A nőtlenek, hajadonok, illetve a házasok arányát mutató térképek kiegészítik egymást, ez a budapesti agglomeráció esetében a leglátványosabb. Budapesten a belső kerületekben a legalacsonyabb a házasságban élők aránya.

1.19. Az özvegyek aránya a 25 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

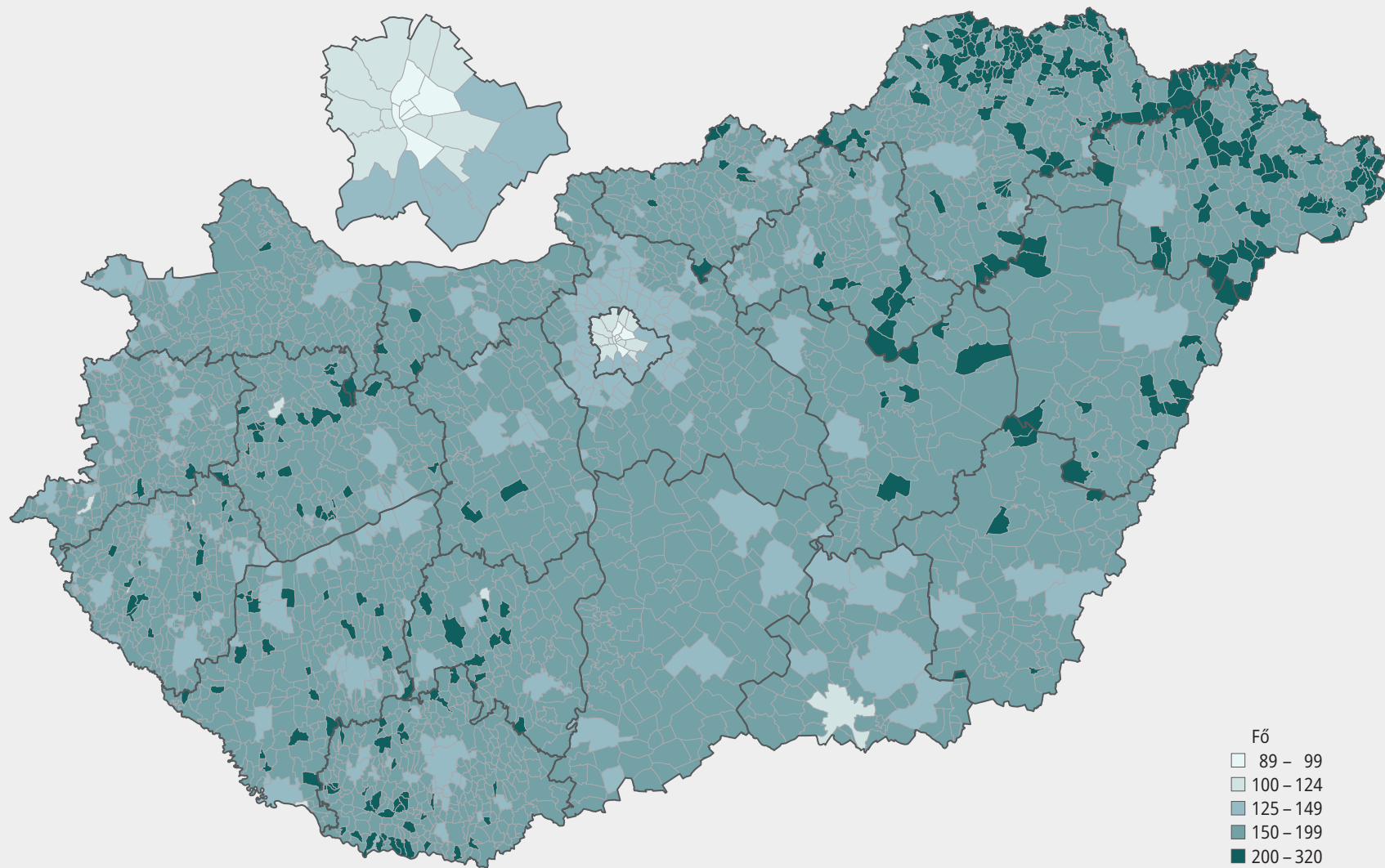

Az özvegy lakosság aránya többnyire összefügg a korösszetétellel, de nem minden térség esetében figyelhető meg a kapcsolat. Az előregedett észak-magyarországi és dél-alföldi településeken jelentős az özvegyek aránya, de ez nem igaz a főváros szintén idős korösszetételű budai kerületeire vagy a Balaton térségére, ahol a főként jobb társadalmi-gazdasági helyzetű lakosság magas várható élettartama okoz ritkább megözvegyülést.

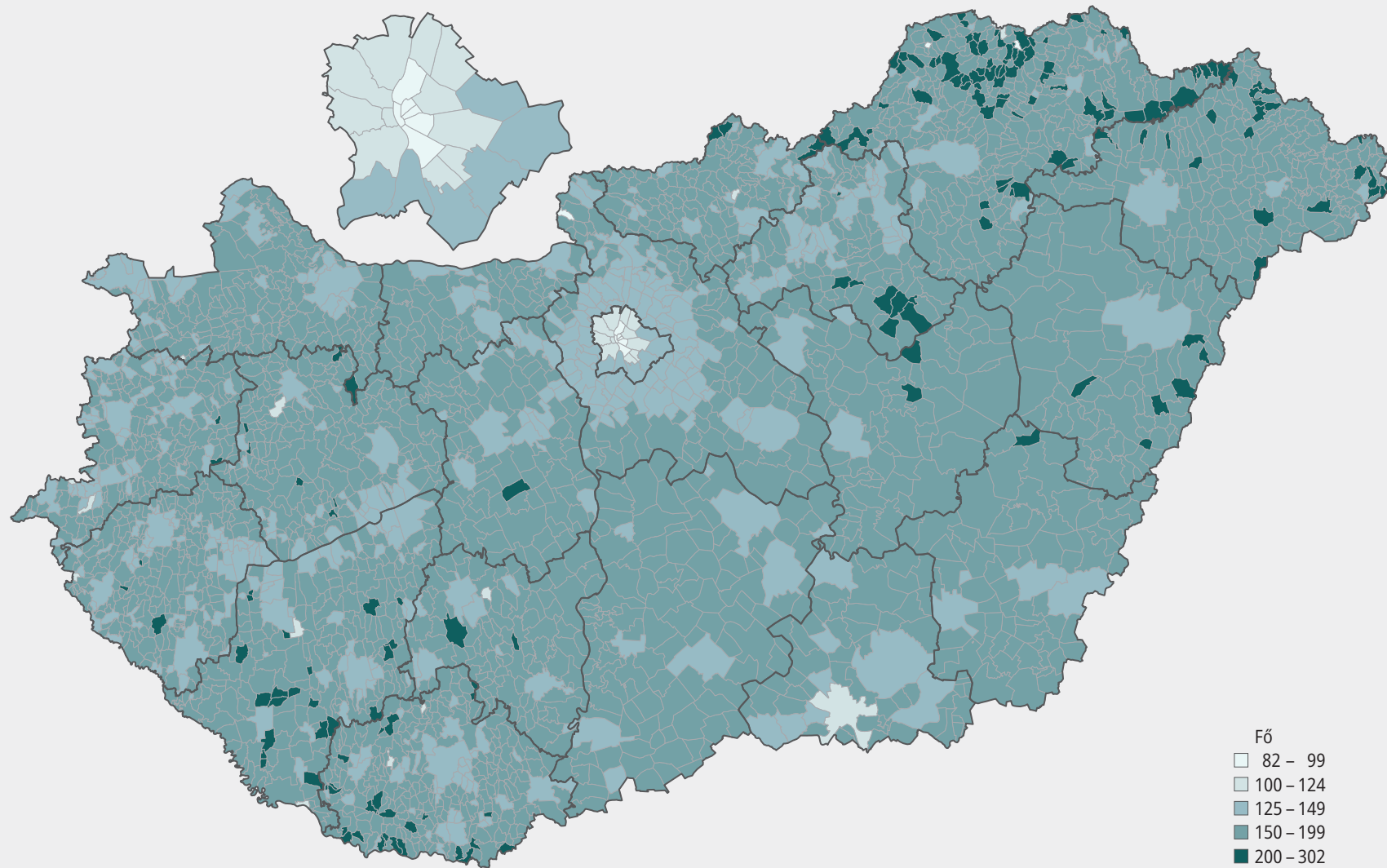
1.20. Az elváltak aránya a 25 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

Az elváltak területi mintázata kevésbé függ a korösszetételtől, sokkal inkább a település méretétől. Magas az elváltak aránya a nagyvárosokban (pl. Budapest átmeneti kerületei, Debrecen, Pécs), illetve a főként nagyobb lélekszámú alföldi településeken (pl. Hódmezővásárhely, Gyula, Karcag). Az elváltak aránya ott alacsony, ahol magas a házások aránya: Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében és az Északnyugat-Dunántúlon.

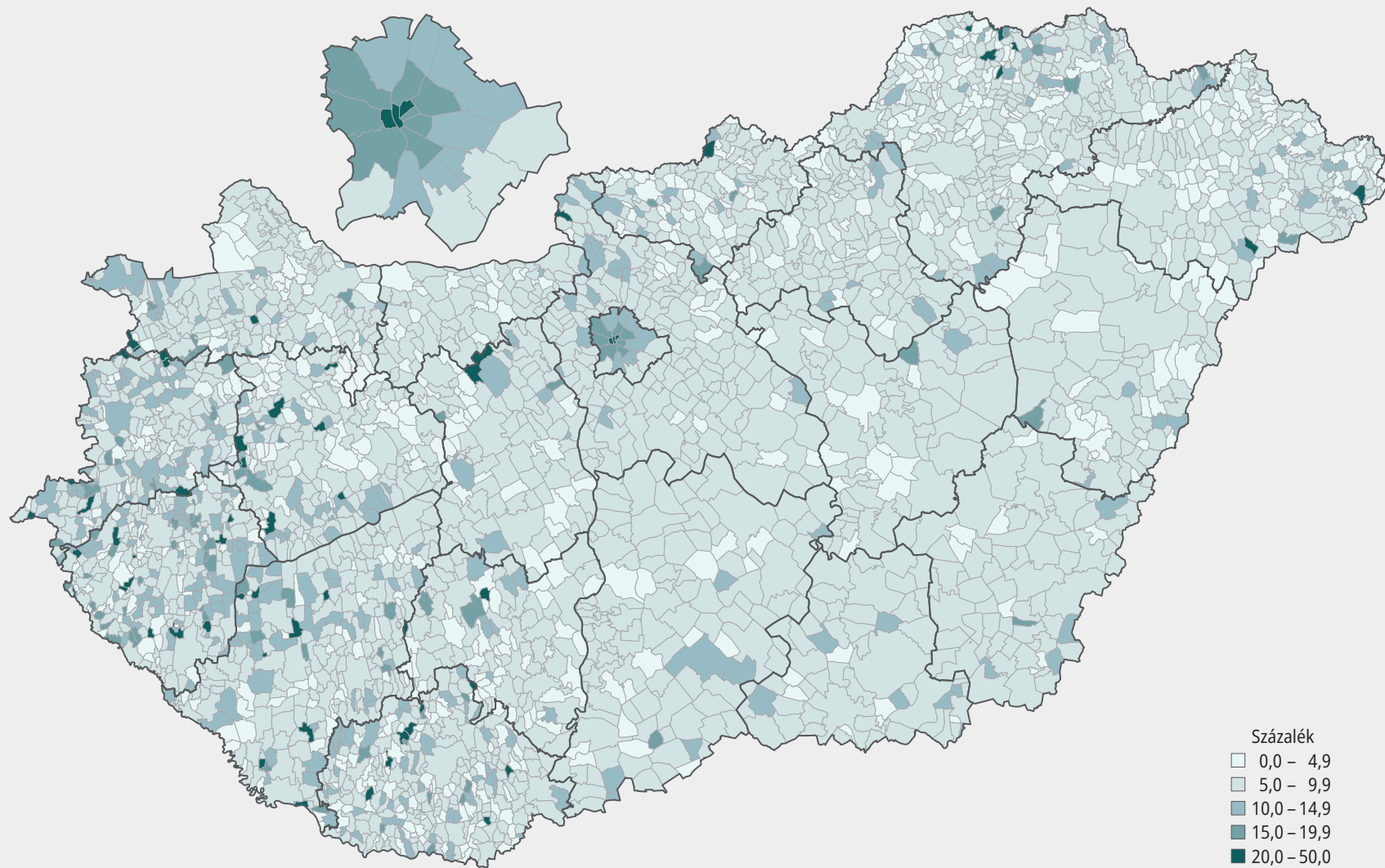
1.21. Száz 15 éves és annál idősebb nőre jutó élveszületett gyermekek száma Magyarország településein, 2011

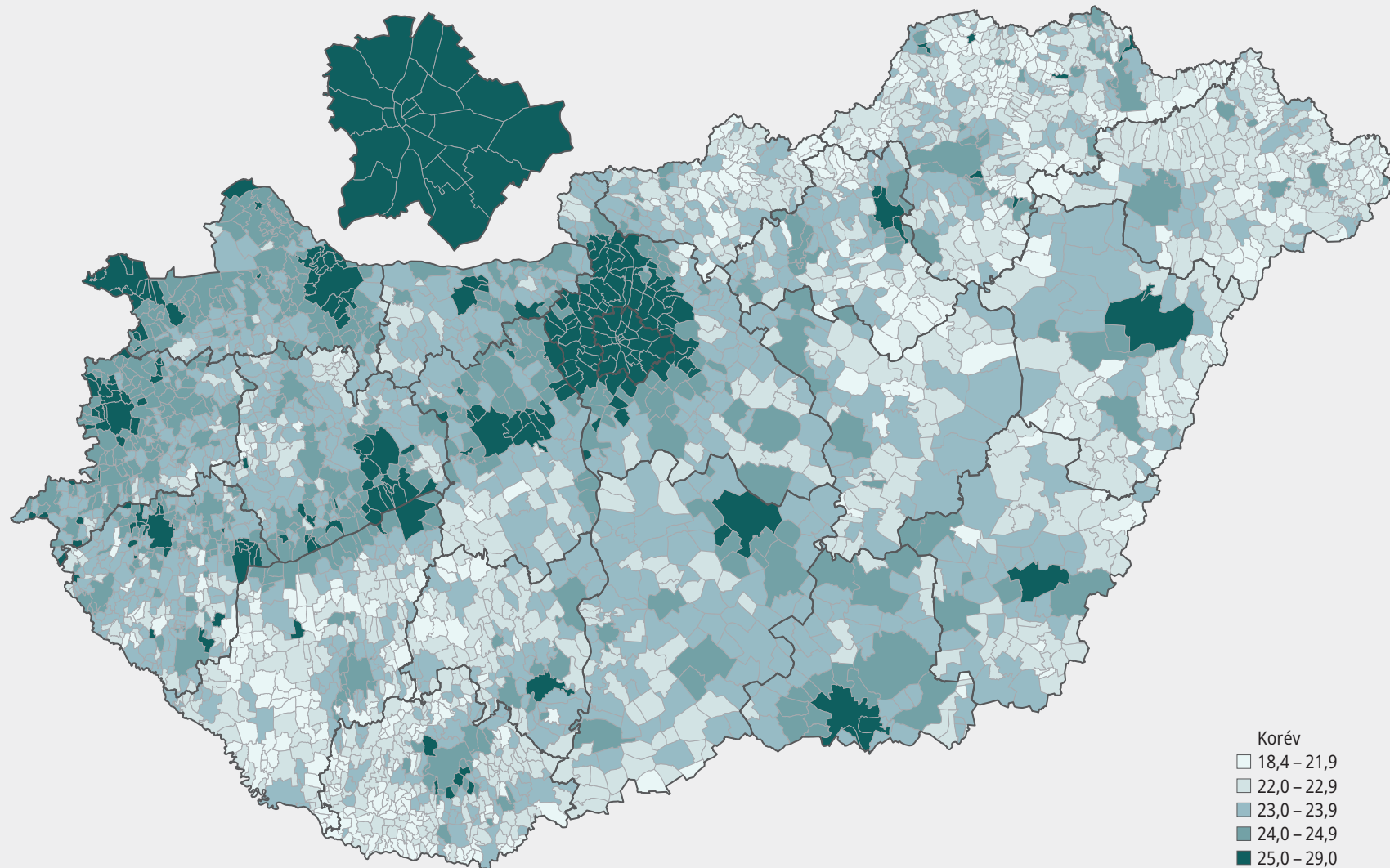
2011-ben száz 15 éves és annál idősebb nőre átlagosan 147 élveszületett gyermek jutott. Az átlagos gyermekszám területi jellegzetességeit főként a település mérete és fejlettsége határozta meg. Alacsony volt a gyermekszám Budapesten és vonzáskörzetében, illetve általában a nagyvárosokban. A főváros központjából kifelé haladva nőtt az átlagos gyermekszám. A nők gyermekvállalási hajlandósága Észak-Borsodban, a Bodrogközben, illetve Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye egyes településein volt a legmagasabb.

1.22. Száz 15 éves és annál idősebb nőre jutó élveszületett gyermekek száma Magyarország településein, 2022

2011 és 2022 között a száz nőre jutó átlagos gyermekszám kismértékben csökkent, 147-ről 144-re. A területi mintázat is hasonló, mint 2011-ben, de az eltelt bő egy évtized alatt csökkent azoknak a településeknek a száma, ahol a száz nőre jutó átlagos gyermekszám eléri a 200-at. Ez a változás főként Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyére jellemző. 2011-ben még 350 olyan település volt, ahol 200 feletti volt az átlagos gyermekszám, 2022-ben már csak feleannyi.

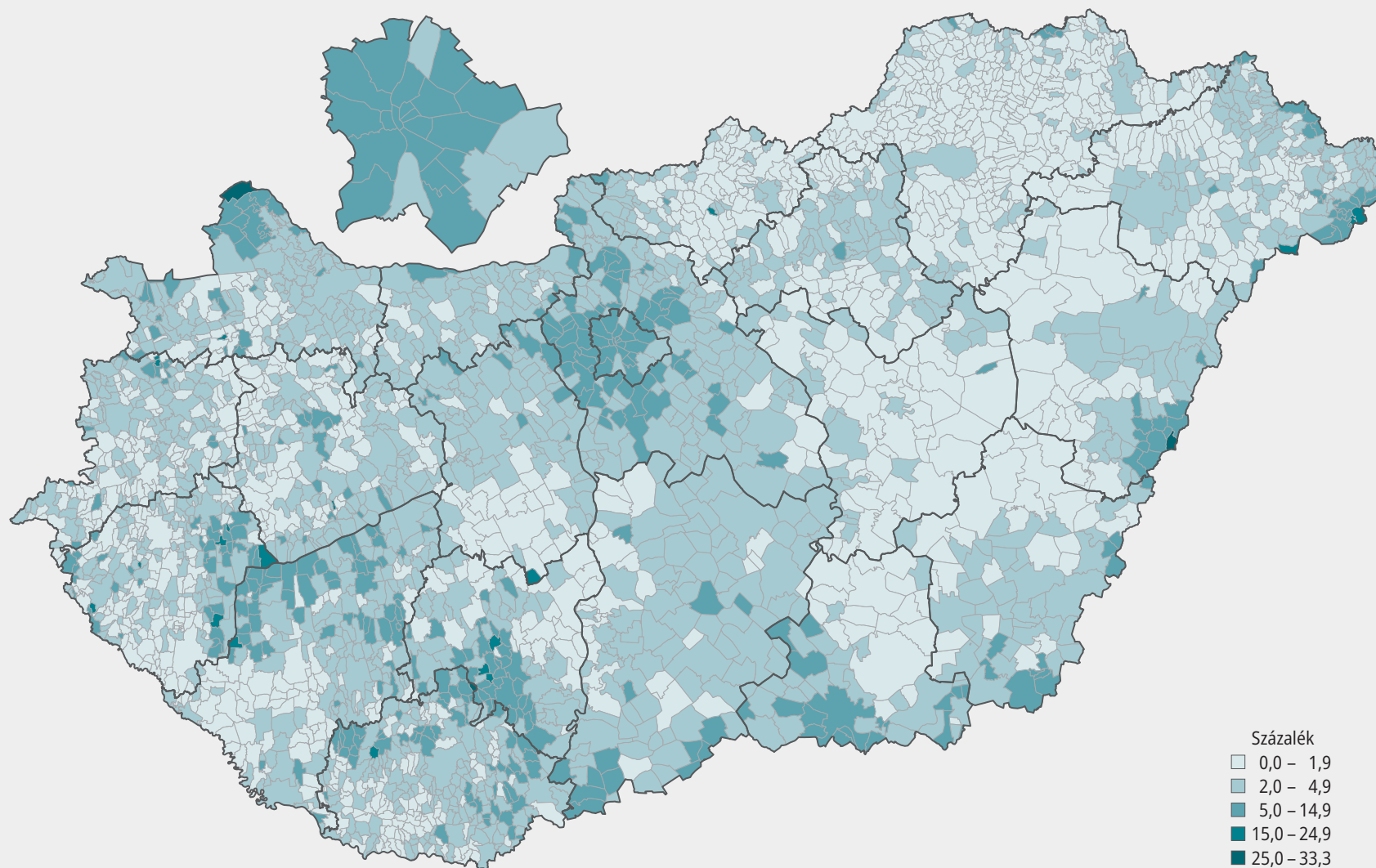
1.23. Gyermektelenek aránya az 50 éves és annál idősebb nők között Magyarország településein, 2022

A 50 éves és annál idősebb nők közel 9%-a nem szült gyermeket élete során. A gyermektelen nők aránya magas Budapest belső kerületeiben, ahonnan a külső kerületek, majd az elővárosok felé haladva fokozatosan csökken. Szintén magas a gyermektelenek aránya a Nyugat-Dunántúlon, valamint számos kistelepülésen, utóbbit az aprófalvak alacsony esetszámai magyarázhatják. A Dél-Alföldön és az Észak-Alföldön – néhány település kivételével – többnyire alacsony a gyermektelen nők aránya.

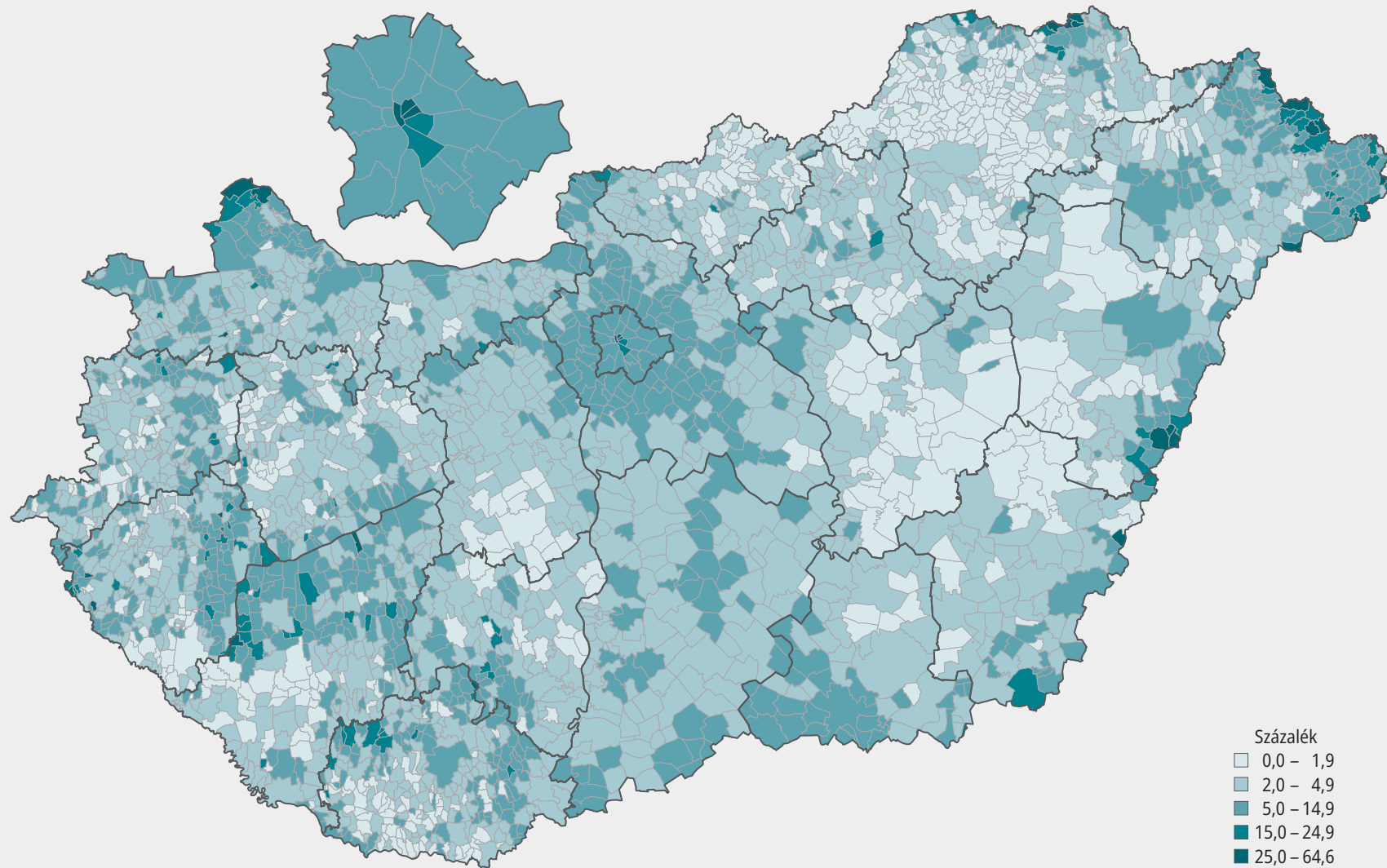
1.24. A 15 éves és annál idősebb nők átlagos életkora első gyermekük születésekor Magyarország településein, 2022

A 2022-es népszámlálás adatai szerint a 15 éves és annál idősebb nők átlagosan 24,5 évesen adtak életet első gyermeküknek. Az első gyermek vállalásának átlagéletkora összefügg a település méretével, valamint az anya társadalmi helyzetével, például az iskolai végzettségével. Ez az életkor a nagyvárosokban (pl. Budapest, Debrecen, Szeged) és vonzásokörzetükben, az osztrák határ mellett, illetve a Balaton térségben a legmagasabb, ahol nagy a diplomás népesség aránya. Viszonylag korán, átlagosan 20 éves koruk előtt váltak anyává a nők a legkedvezőtlenebb gazdasági helyzetű településeken, például az észak-borsodi Cserháton vagy a Baranya vármegyei Ormánságban.

1.25. A külföldi születésű népesség aránya Magyarország településein, 2011

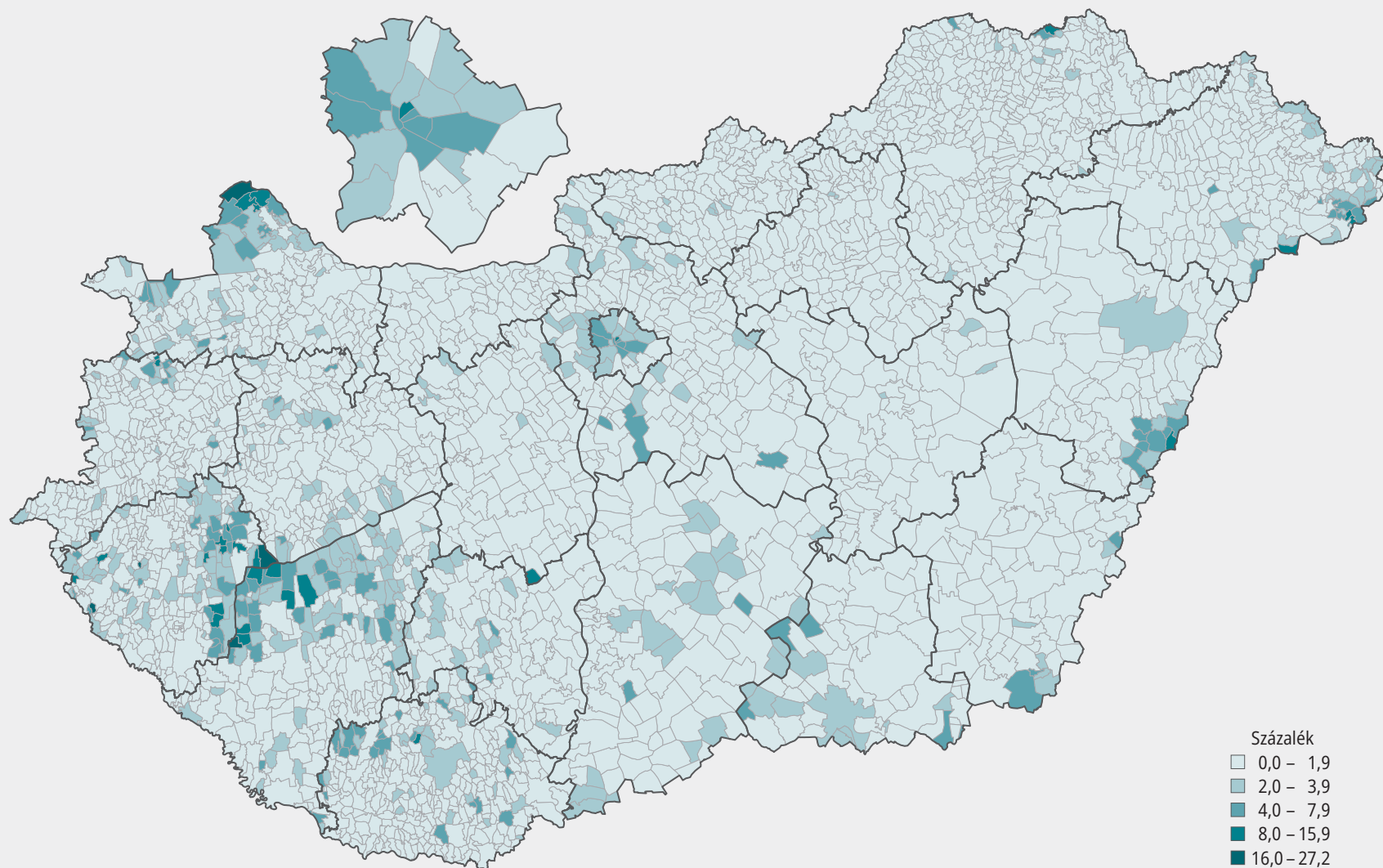

2011-ben 383 ezer volt azoknak a száma, akik külföldön, többnyire a határon túli magyarlakta területeken születtek. Magas volt a külföldi születésűek aránya Budapesten, a Dél-Dunántúl egyes részein, illetve olyan határ menti területeken, ahol a határ túloldalán nagyvárosok vannak. A főváros a fiatalok és a középkorúak, míg a Dél-Dunántúl inkább a nyugdíjas korúak körében volt népszerű. A Tolna vármegyei Völgységben a II. világháború után kitelepített német lakosok helyére az akkori Csehszlovákiából (Felvidékről) magyar nemzetiségűek érkeztek a csehszlovák–magyar lakosságcsere keretében, főként ez az akkorra idősé vált népesség jelentette itt a külföldi születésűeket. A román és a szlovák határ mentén a szomszédos nagyvárosok hagyományos vonzáskörzetének magyarországi oldalán a szuburbanizáció okozta a külföldi születésűek magasabb arányát.

1.26. A külföldi születésű népesség aránya Magyarországon, 2022

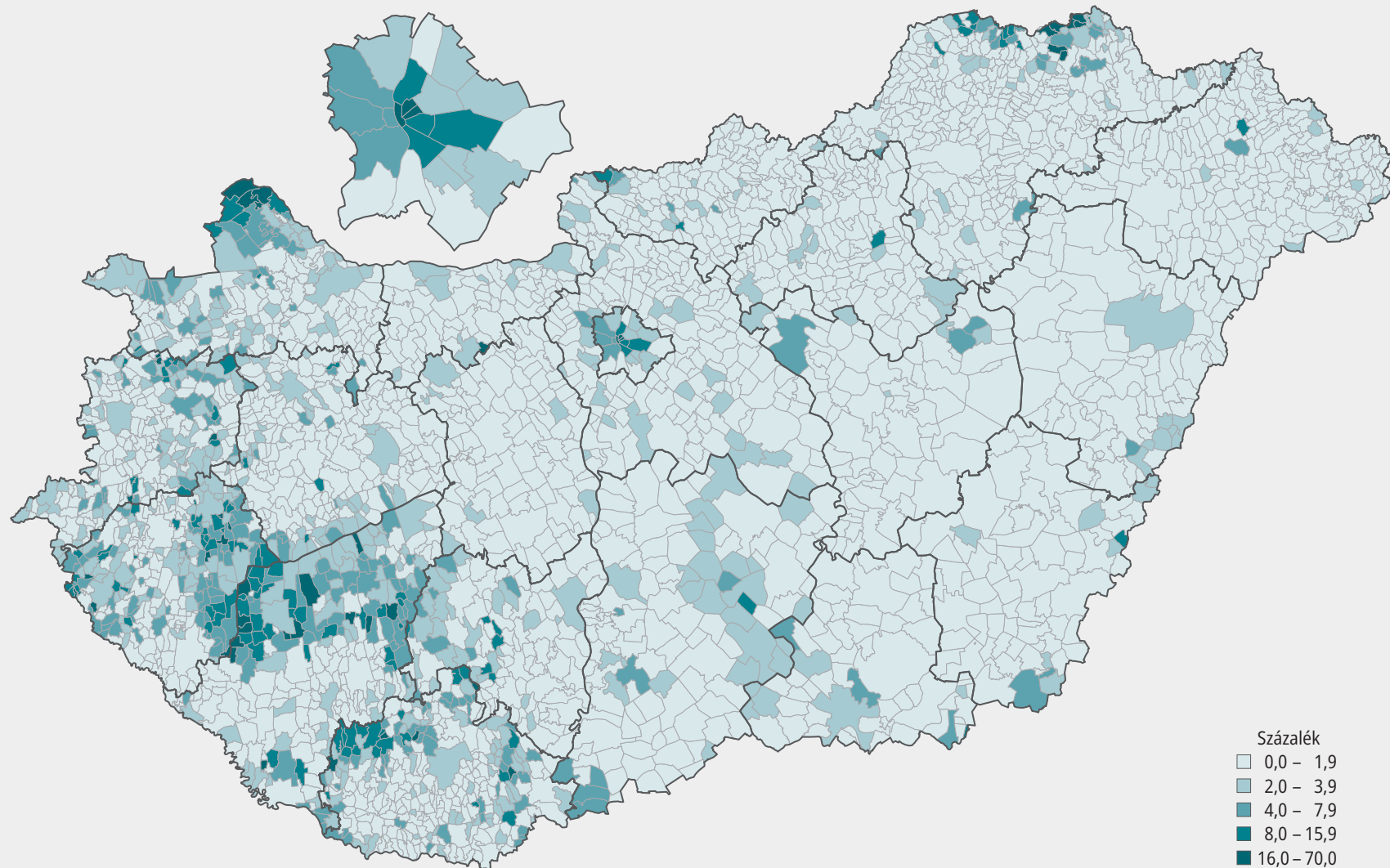
2011 és 2022 között jelentősen gyarapodott a külföldről bevándorolt népesség száma, bő tíz év alatt 554 ezer főre nőtt. Budapest belső kerületeiben akár a 25%-ot is meghaladja az arányuk, de Pozsony, Szatmárnémeti, Nagyvárád és Arad vonzáskörzetében is számottevő a növekedés. A határ menti négy város mellé felzárkózott Kassa is: Észak-Borsodban, ahol korábban alacsony volt a külföldről betelepültek aránya, látványos növekedés figyelhető meg. Az ukrán határ menti térségekben végbemenő változást részben a 2022-ben érkezett háborús menekültek okozták.

1.27. A külföldi állampolgárok aránya Magyarországon településein, 2011

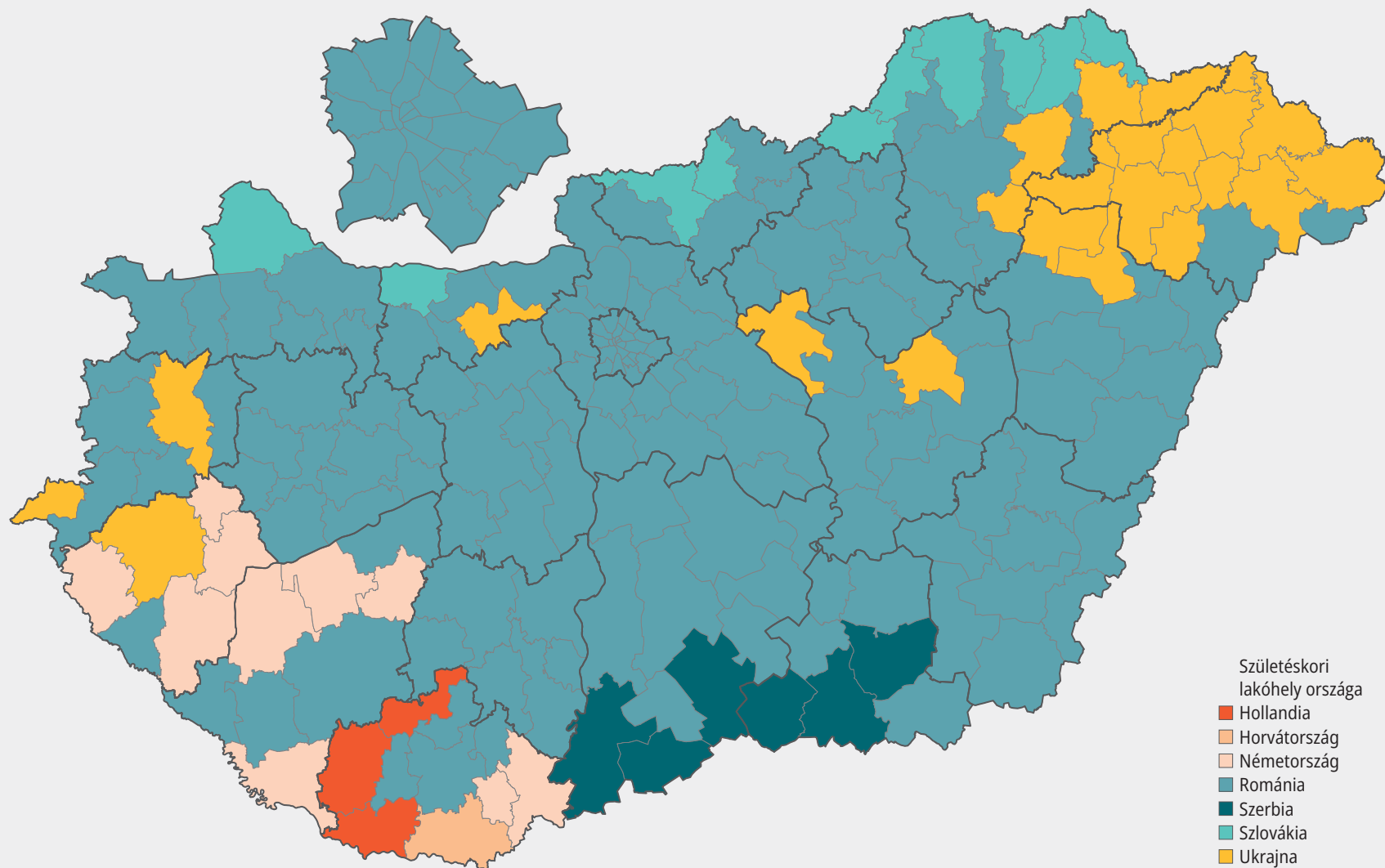
2011-ben 143 ezer külföldi állampolgár élt Magyarországon, jellemzően a fővárosban és a Balaton környékén, továbbá a határ menti településeken, ahol főként szlovák, illetve román állampolgárok éltek nagyobb számban, és lehettek napi szintű kapcsolatban munkahelyük, illetve iskolájuk külföldi településével. Ezzel szemben a Balaton-környéki településeken főként idős német és holland állampolgárok éltek.

1.28. A külföldi állampolgárok aránya Magyarország településein, 2022

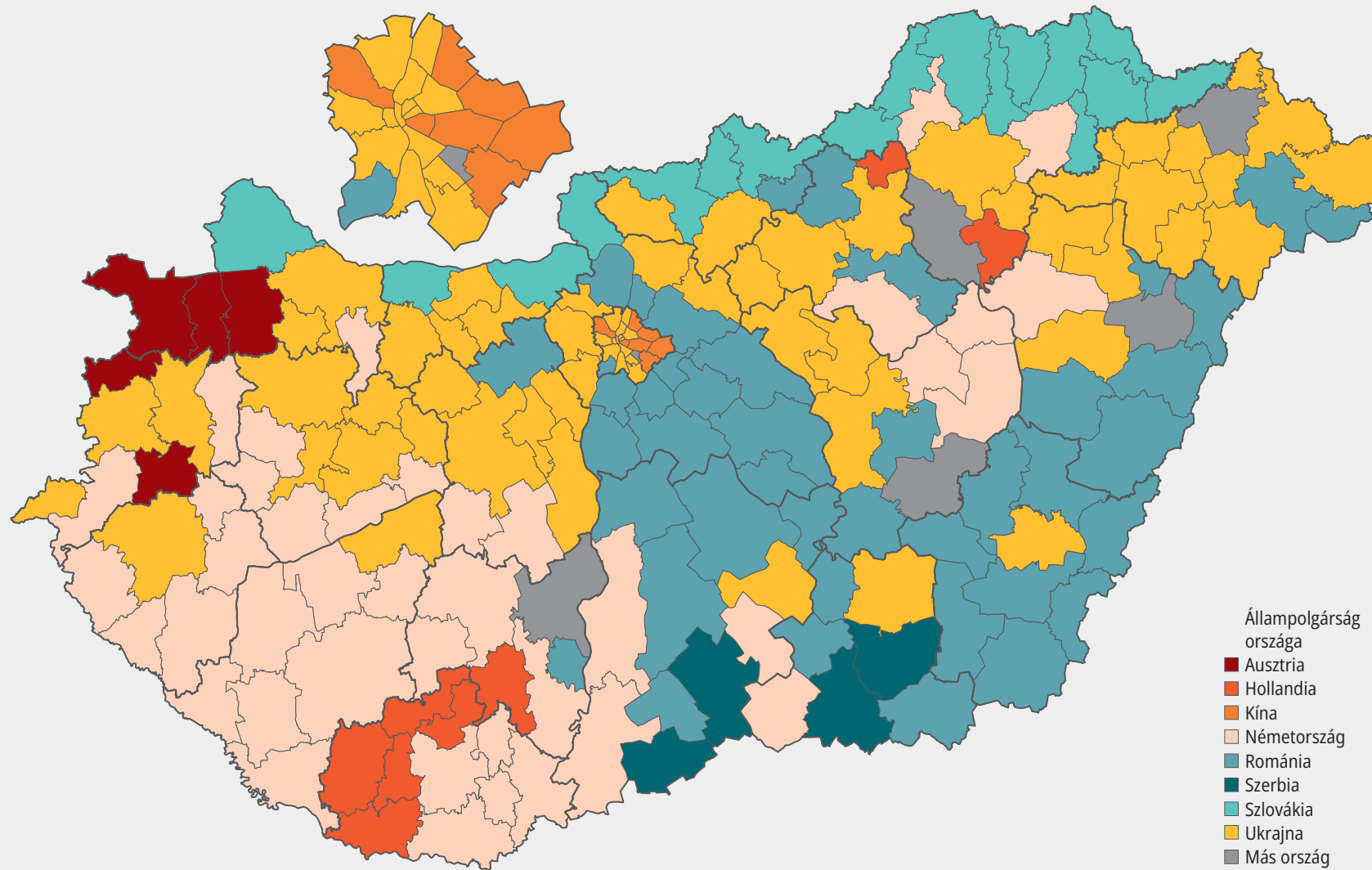
A külföldi állampolgárok száma bő egy évtized alatt 218 ezerre nőtt. A 2022-es területi mintázatot vizsgálva jól látható az egyszerűsített honosítási eljárás hatása. A Szatmárnémeti és Nagyváradi vonzáskörzetében élő romániai születésűek és az ukrán határ mellett élő ukrainai születésűek már döntően nem külföldi, hanem magyar állampolgárként jelennek meg. Annak ellenére csökkent ezekben a térségekben a külföldi állampolgárok aránya, hogy közben jelentősen nőtt a bevándorlás. Pozsony vagy Kassa vonzáskörzetében ez a hatás azért nem kimutatható, mert Szlovákiában a kettős állampolgárság csak különleges esetekben engedélyezett. A Romániából érkezők helyzete abban is más, hogy onnan inkább magyar, míg Szlovákiából inkább szlovák nemzetiségűek költöznek a határ magyarországi oldalára.

1.29. A leggyakoribb születési ország a külföldi születésű népességben Magyarország járásaiban, 2022

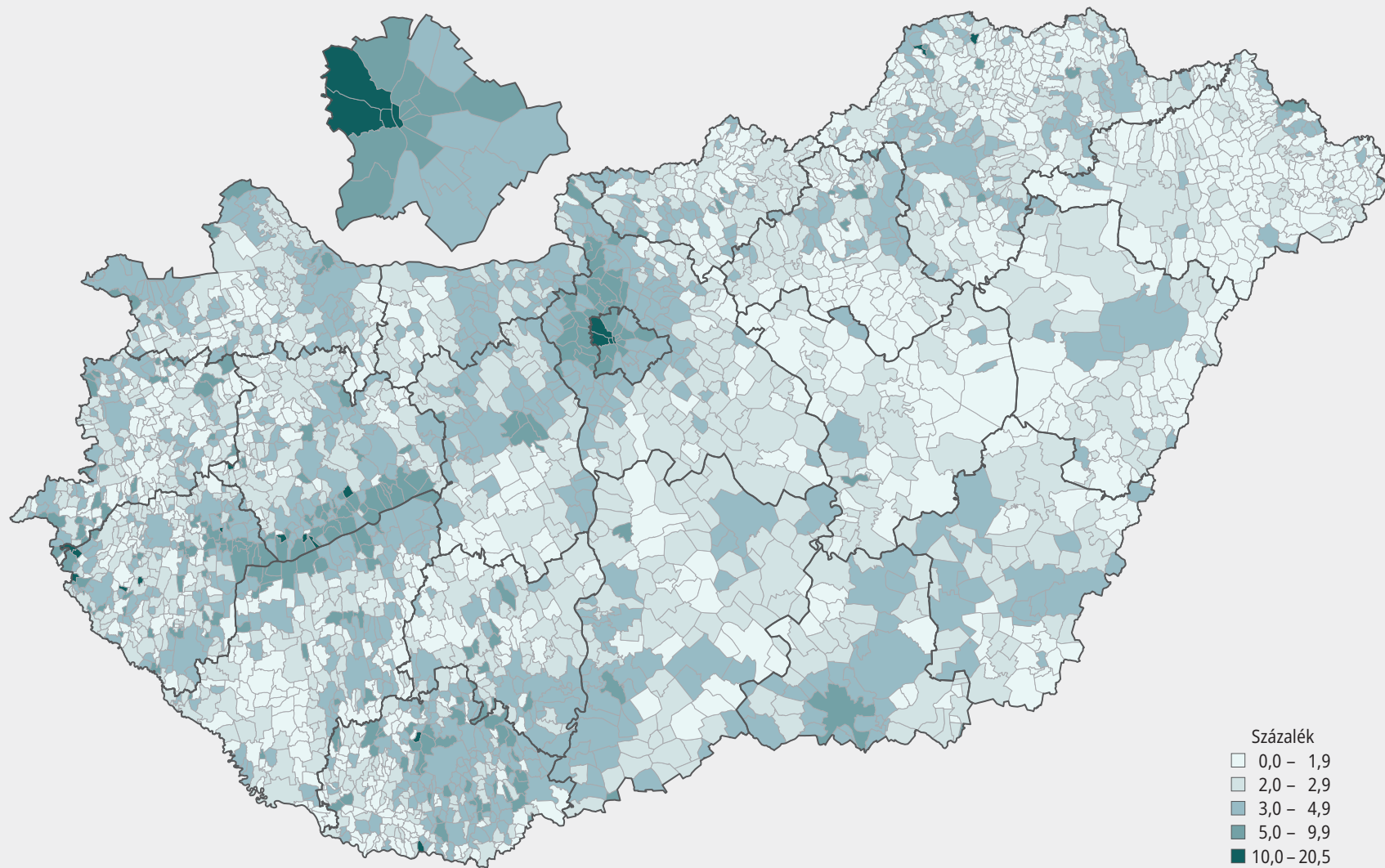
Az ország járásainak többségében a romániai, főként erdélyi születésűek adják a külföldről bevándorolt lakosság legnagyobb részét. A szlovákiai, az ukrainai és a szerbiai születésűek leginkább a szülőországuk közelében fekvő járásokban dominálnak. A szlovákiai születésűeknél, főként a Pozsony és Kassa környékieknél ez a szuburbanizáció eredménye, míg a szerbiai és az ukrainai születésűek esetében ilyen, napi szintű, a munkát és iskolát érintő kapcsolat nem maradt meg a szülőországgal, ők távolabbi járásokba is nagy számban költöztek. A Balaton környékén és a Dél-Dunántúlon főként a német és a holland nyugdíjasok jelenléte meghatározó.

1.30. A leggyakoribb állampolgárság a külföldi állampolgárságú népességben Magyarország járásaiban, 2022

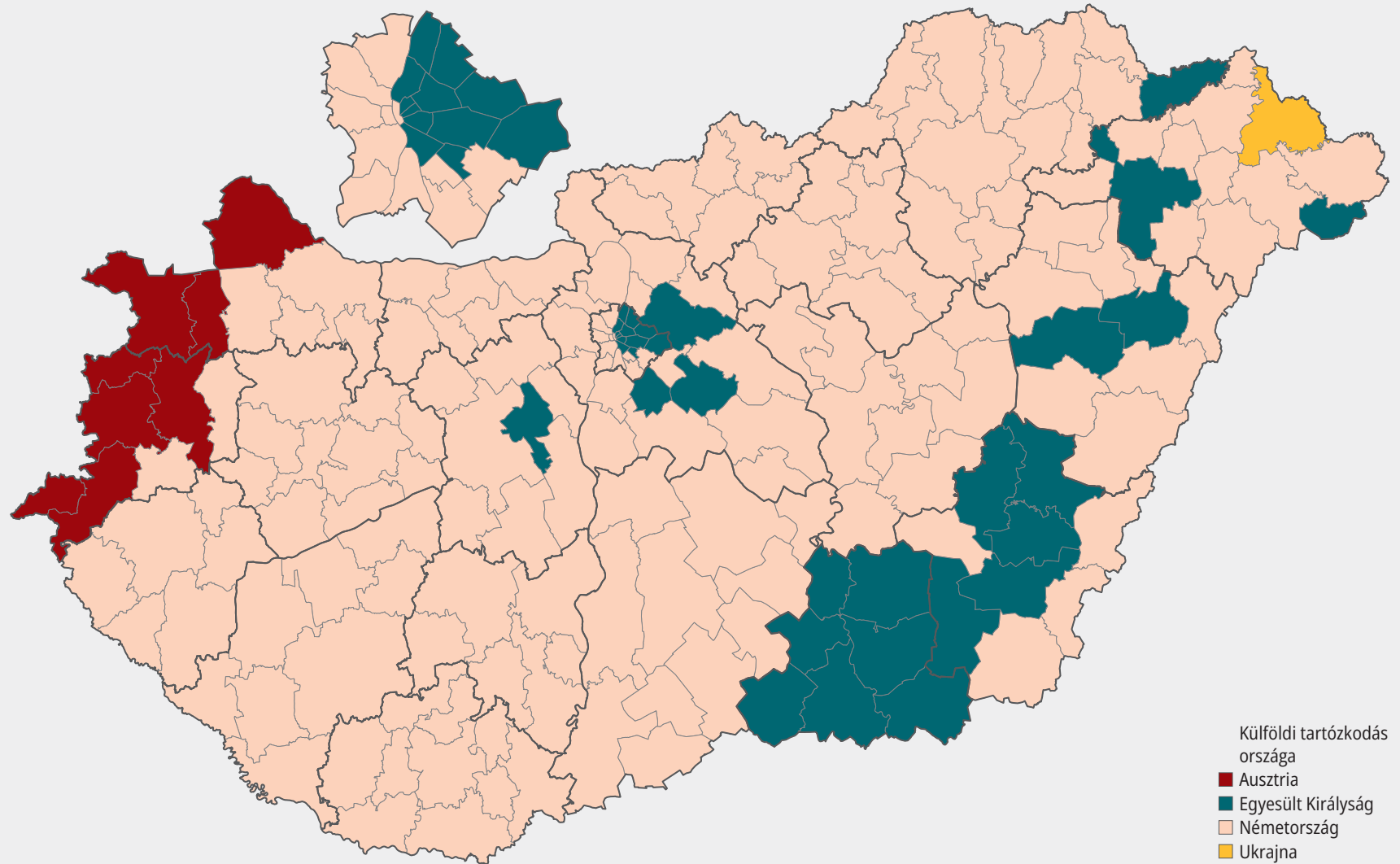
A külföldi állampolgárságú népesség járások szerinti eloszlása változatos képet mutat. A szlovák, az osztrák és a szerb állampolgárok esetében egyértelmű a határ közelségének hatása, míg az ukránok az ország több térségében is többségben vannak a külföldiek között. A Dél-Alföld és Pest vármegye jelentős részén román állampolgárok élnek legnagyobb arányban. A kínai állampolgárok főként a főváros pesti oldalán dominálnak, az oroszok pedig a Paksi járásban, az atomerőmű építése kapcsán jelentek meg. Látványos a német és a holland, jelentős részben nyugdíjas korú állampolgárok dél-dunántúli koncentrációja.

1.31. A legalább egy évet külföldön élt népesség aránya Magyarországon településein, 2022

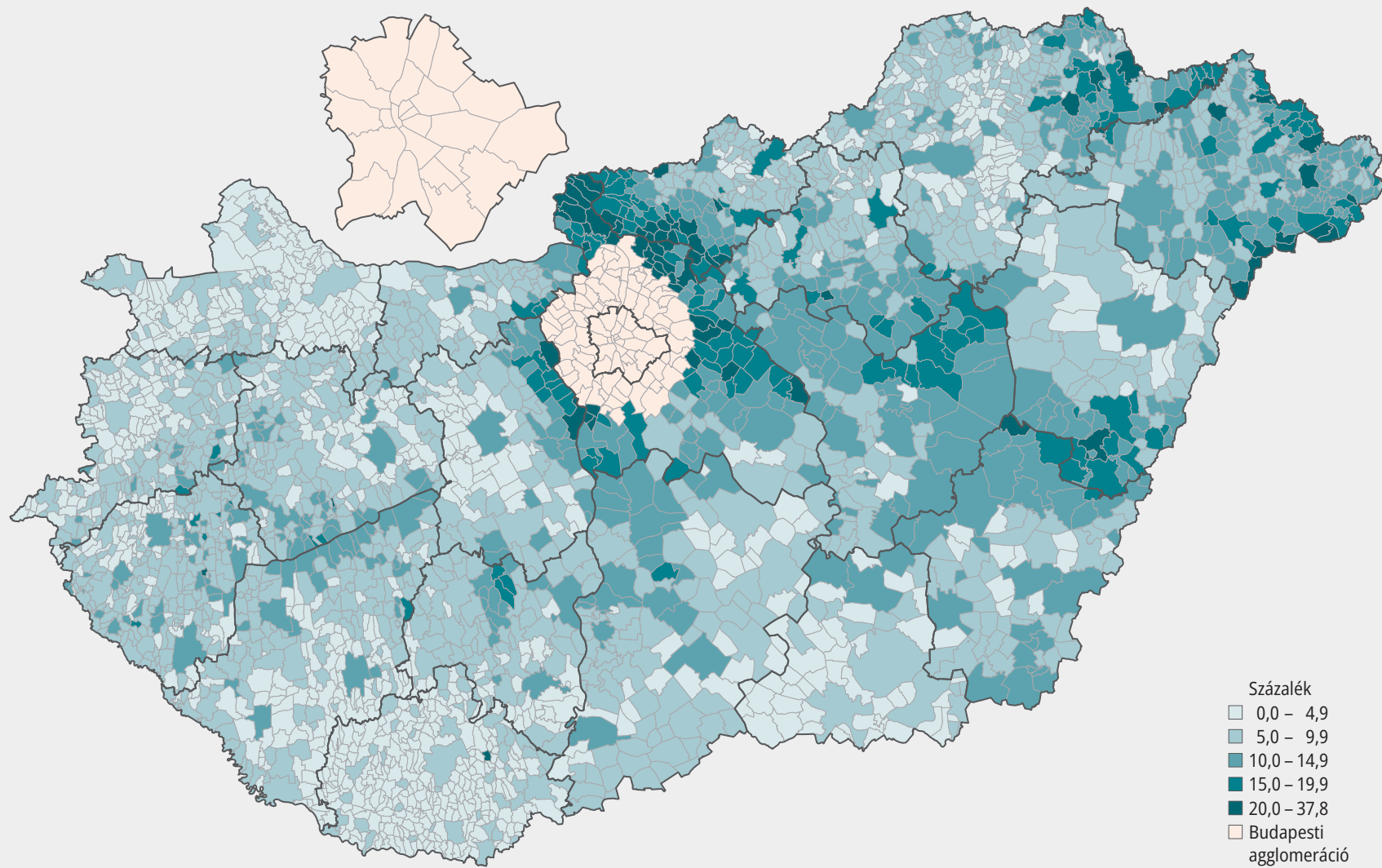
2022-ben lakosság 3,8%-a, 361 ezer ember élt már huzamosabb ideig (legalább egy évig) külföldön. A külföldi élet-tapasztalattal rendelkezők a legnagyobb arányban Budapesten és vonzáskörzetében (különösen a budai oldalon), a Velencei-tó és a Balaton térségben, illetve a nagyvárosokban (pl. Szeged) élnek. Figyelemre méltó a Dél-Dunántúlon és Baja környékén a korábban többségében német lakosságú területek erősebb migrációs hajlandósága.

1.32. A leggyakoribb célország a legalább egy évet külföldön élt népességben Magyarország járásaiban, 2022

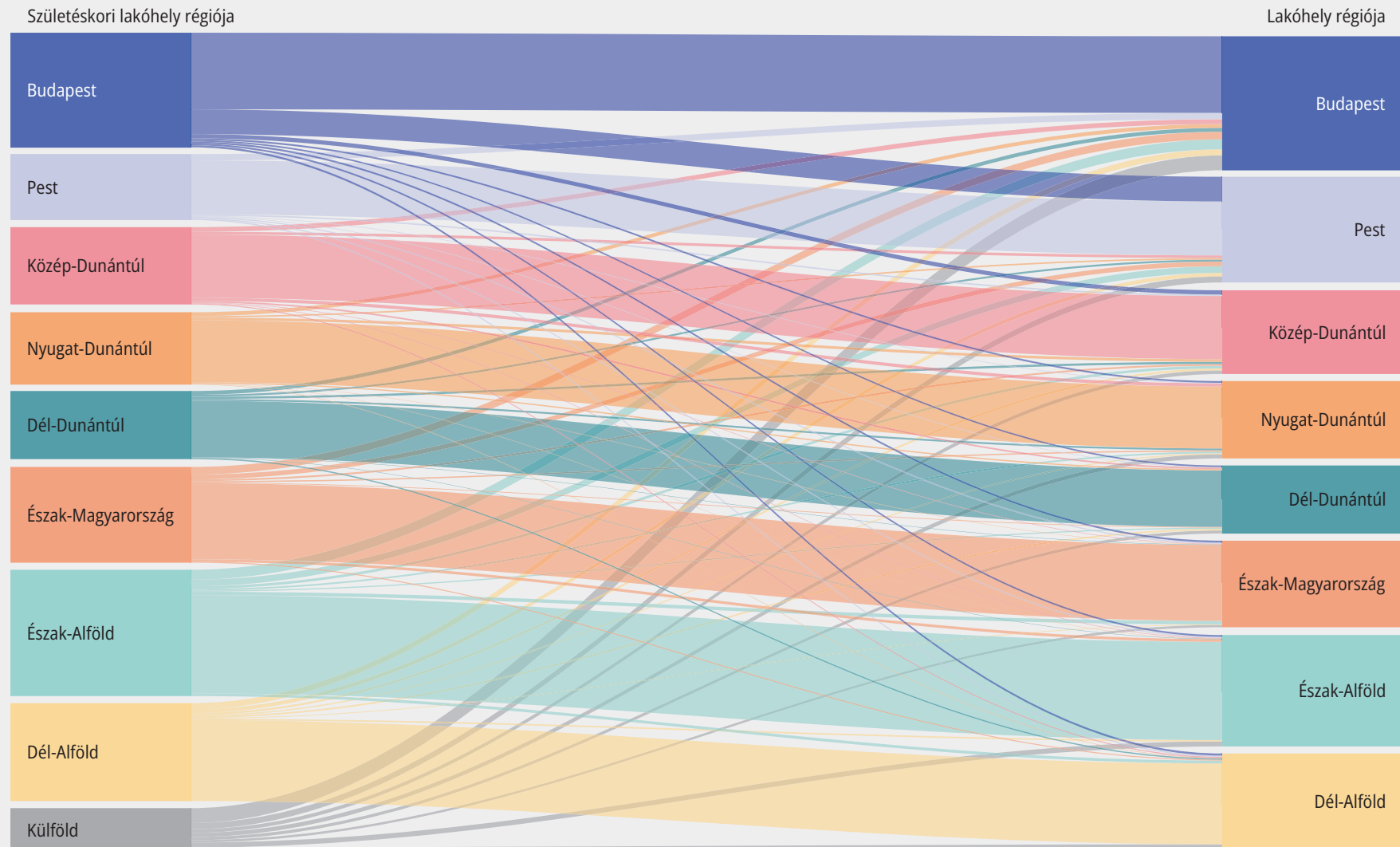
A külföldi élettapasztalattal rendelkezők közül a legtöbben Németországban éltek huzamosabb ideig, a legtöbb járásban ők alkotják a többséget. Az osztrák határ mentén az ausztriai, a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Vásárosnaményi járásban az ukrainai élettapasztalat a leggyakoribb. Csongrád-Csanád és Békés vármegyéiben, valamint a Tiszántúl több járásában az Egyesült Királyságból hazaköltözők vannak többségben. Érdekes Budapest és vonzáskörzetének helyzete, a pesti oldalon az Egyesült Királyság, a budai oldalon Németország a leggyakoribb korábbi külföldi tartózkodási hely.

1.33. A budapesti agglomerációba költöztek a helyben születettek százalékában, Magyarország településein, 2022

A budapesti agglomeráció népességvonzó hatása a térség közvetlen közelében, főként északi irányba a legerősebb. Pest és Nógrád vármegye határán, illetve a Börzsöny térségben jelentős mértékű a helyben született lakosság elvándorlása a fővárosba, illetve annak közvetlen közelébe. Emellett Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye, Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye keleti része, illetve Jász-Nagykun-Szolnok, Hajdú-Bihar és Békés vármegye egyes térségei is nagy népességkibocsátók. Általánosságban megfigyelhető, hogy a Dunától keletre fekvő országrészből nagyobb arányban költöznek a budapesti agglomerációba, mint a Dunántúlról.

1.34. A népesség megoszlása a születés kori lakóhely és a lakóhely régiója szerint, 2022

A népesség születés kori lakóhelyét és a népszámlálás idején rögzített lakóhelyét régiós szinten vizsgálva szembeötlő Budapest és Pest vármegye népszerű vonzó hatása. A főváros esetében látható, hogy az ország minden régiójából és külföldről is a legnagyobb arányban vonzza a beköltözőket. Ennek tudható be, hogy Budapest lakosságának 2022-ben csak 57%-a volt helyi születésű, 32%-a egyéb magyarországi, míg 11%-a külföldi. Pest vármegye a budapesti születésűek esetében is kiemelkedően népszerű, több mint 300 ezer olyan ember él a megyében (a lakosság közel negyede), akinek születése pillanatában a fővárosban volt a szokásos lakóhelye.

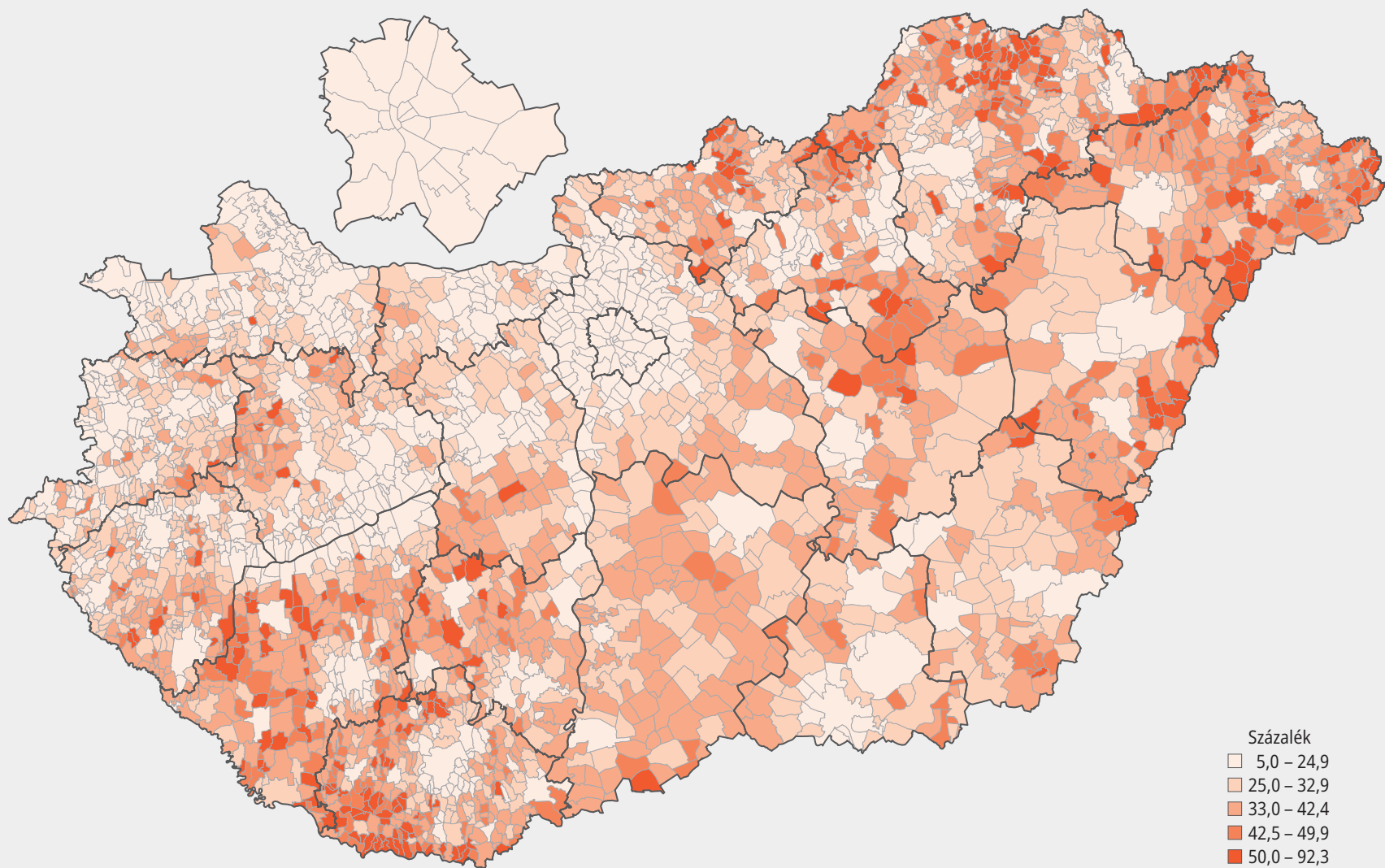

2. Képzettség, kompetencia

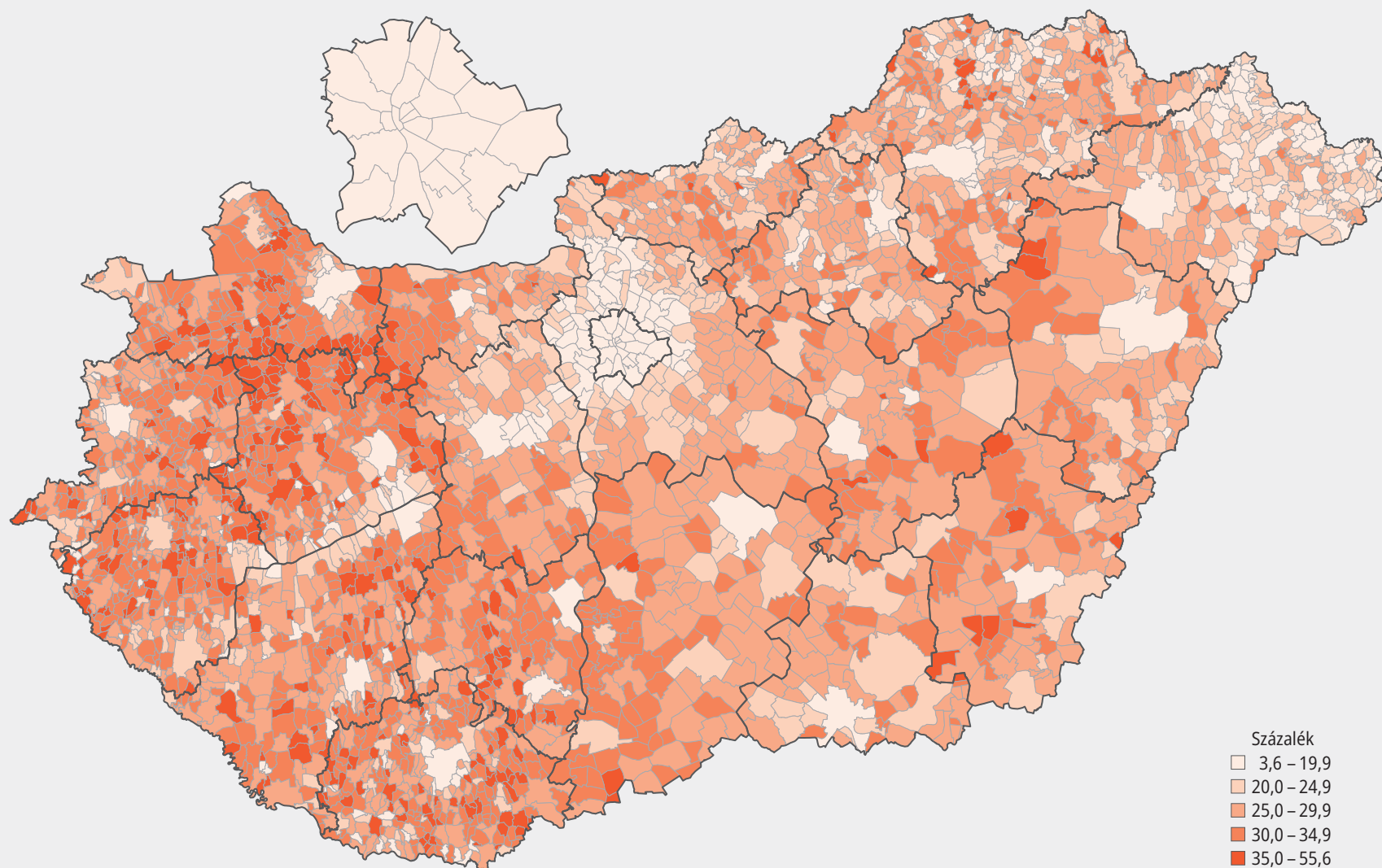
Az iskolázottság szintje tovább emelkedett a korábbi népszámlálásokhoz képest, 2022-ben már a 15 éves és annál idősebb lakosság 22%-a rendelkezett diplomával, további egyharmada pedig érettségizett. A legfeljebb általános iskolát végzettek aránya 23%-ra csökkent, az érettségi nélkül szakmai oklevéllel rendelkezőké (21%) alig változott 2011-hez képest. A pozitív irányú változások ellenére továbbra is jelentősek a területi különbségek, a vidéki kistélepülések hátrányos helyzete szembetűnő.

A 2022. évi népszámlálás egyik újdonsága volt a digitális jártasság vizsgálata. A 6 éves és annál idősebb népesség nagy többsége, 83%-a végzett rendszeresen valamilyen digitális tevékenységet. 53%-uk az interneten való böngészésen és a telekommunikáción túl magasabb szintű digitális tevékenységet is folytatott: online intézte ügyeit, vásárolt vagy szoftvert használt. Őket tekintjük legalább középszintű digitális jártassággal rendelkezőknek, arányuk a fővárosban, Pest vármegyében és a vidéki nagyvárosokban volt a legmagasabb. 835 ezren (9,2%) magas szintű digitális tevékenységet végeztek, összetett tudást igénylő digitális programokat kezeltek vagy programozási készségek birtokában voltak.

A lakosság nyelvtudása jelentősen javult az elmúlt évtizedben. A leggyakoribb idegen nyelv az angol, már minden negyedik ember beszéli, számuk 2011 óta nagymértékben, 53%-kal emelkedett. Németnyelv-tudással 2022-ben 1,2 millióan rendelkeztek, arányuk 11%-ról 13%-ra nőtt. Oroszul 204 ezren, franciául 147 ezren, románul 138 ezren tudtak. Az idegen nyelven beszélők száma 3 millió 248 ezer fő volt, 25%-kal több, mint egy évtizeddel korábban.

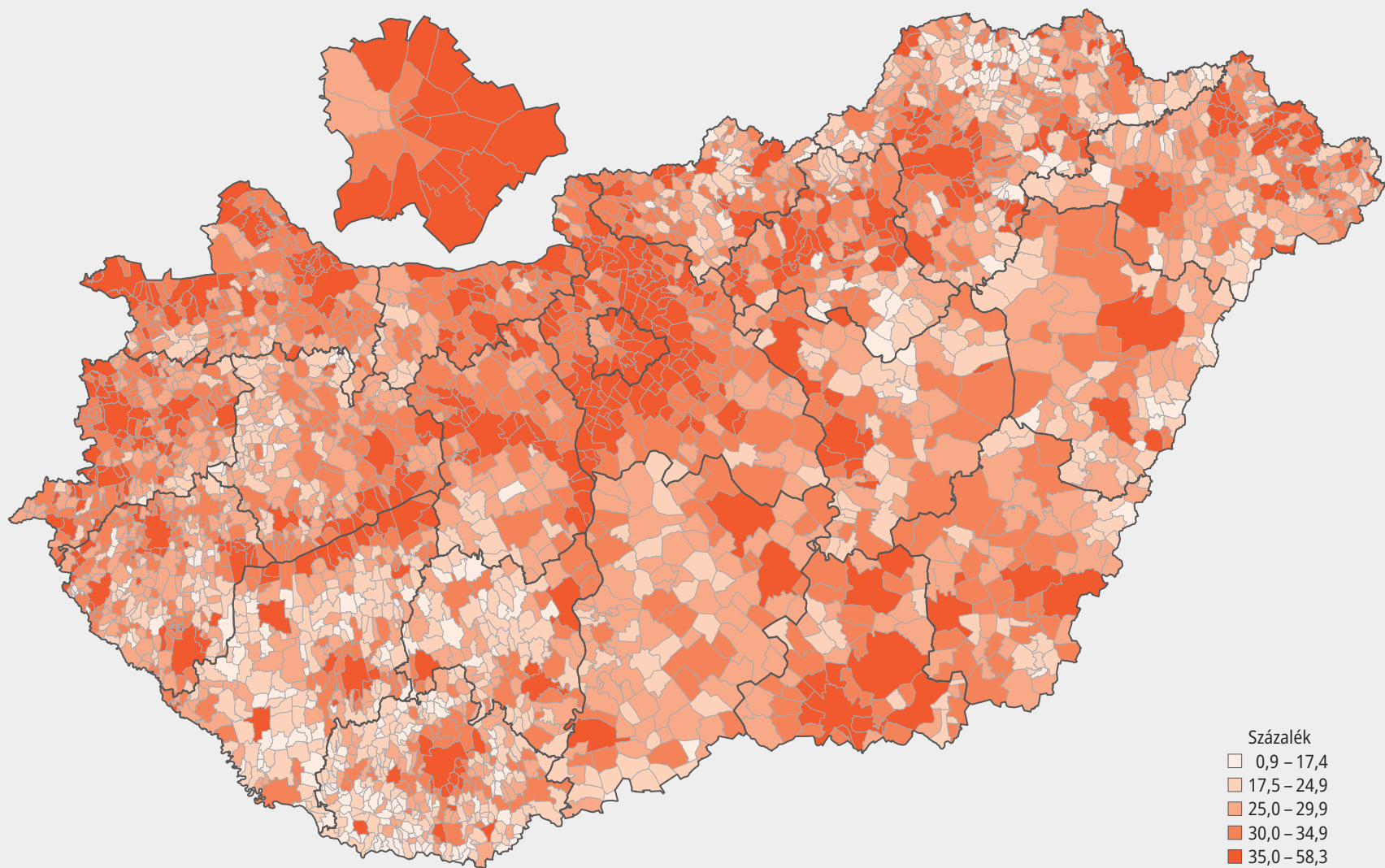
2.1. Legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya a 15 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

2022-re 23%-ra csökkent a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya a 14 év feletti népességben. Ugyanakkor az ország északkeleti részén, különösen Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében, illetve a délnyugati országrészben számos kistelepülésen a lakosság több mint fele legfeljebb általános iskolai végzettségű. Az időskorúak között gyakoribb az alacsony iskolázottság, ezért azokon a településeken, ahol előregedett a lakosság, sokan legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkeznek.

2.2. Szakmunkás, szakiskolai végzettségűek aránya a 15 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

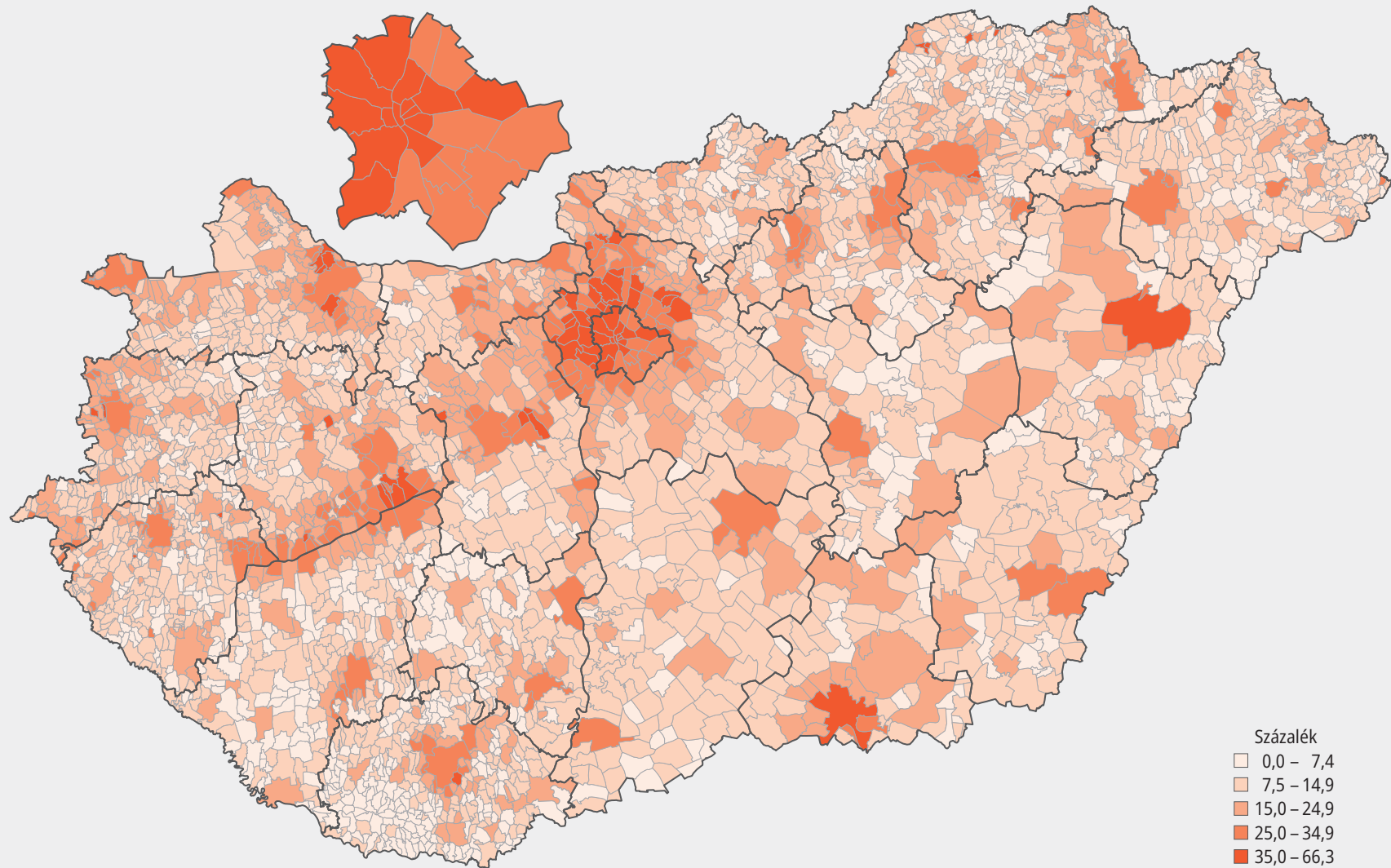
A 14 év feletti lakosság ötödének volt érettségi nélküli szakiskolai, szakmunkás végzettsége 2022-ben. A legtöbb szakmunkás végzettségű a nyugati országrészben Tolna és Veszprém vármegye településein, keleten pedig Békés vármegyében élt.

2.3. Érettségizettek aránya a 18 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

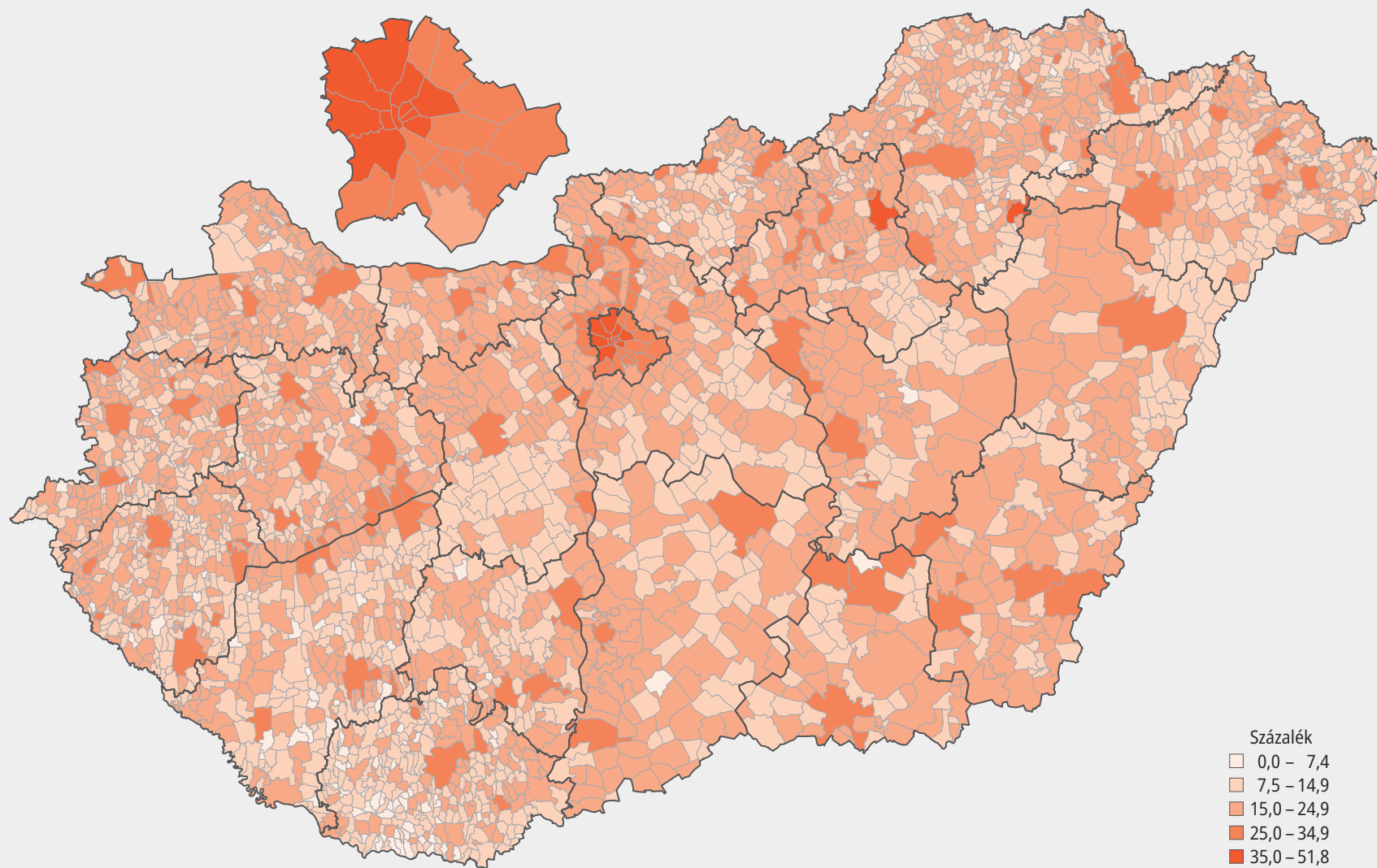
A felnőtt lakosság legnagyobb részének érettségi a legmagasabb végzettsége, arányuk 2022-ben 34% volt. A fővárosban – jellemzően a pesti oldalon – és vonzáskörzetében, továbbá a vidéki nagyvárosokban meghatározó ez a képzettségi szint. Komárom-Esztergom, Nógrád, Csongrád-Csanád, illetve Győr-Moson-Sopron vármegyében, valamint a Balaton déli partján a települések jelentős részén a felnőtt lakosság több mint egyharmadának volt érettségi a legmagasabb iskolai végzettsége.

2.4. Diplomások aránya a 25 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

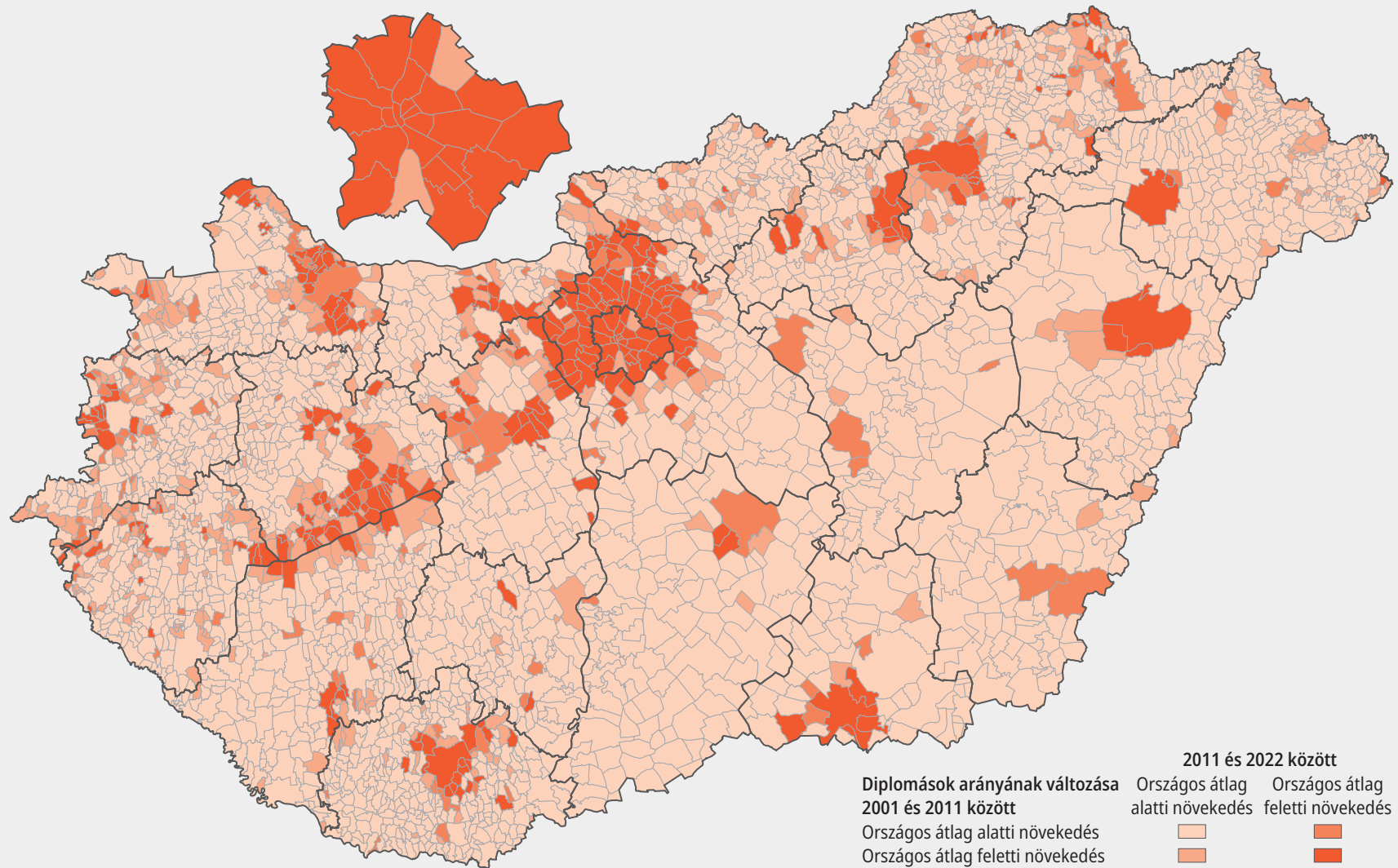
Az elmúlt évtizedben jelentősen nőtt a diplomások aránya, 2022-ben a 25 éves és annál idősebb népesség negyede rendelkezett felsőfokú végzettséggel. A fővárosban – főként a budai oldalon – és környékén, a megyeszékhelyeken (különösen Debrecenben és Szegeden), valamint a Balaton és a Velencei-tó környéki településeken volt a legmagasabb a diplomás lakosság aránya.

2.5. Diplomások aránya a 25 éves és annál idősebb népességben születésori lakóhely szerint Magyarország településein, 2022

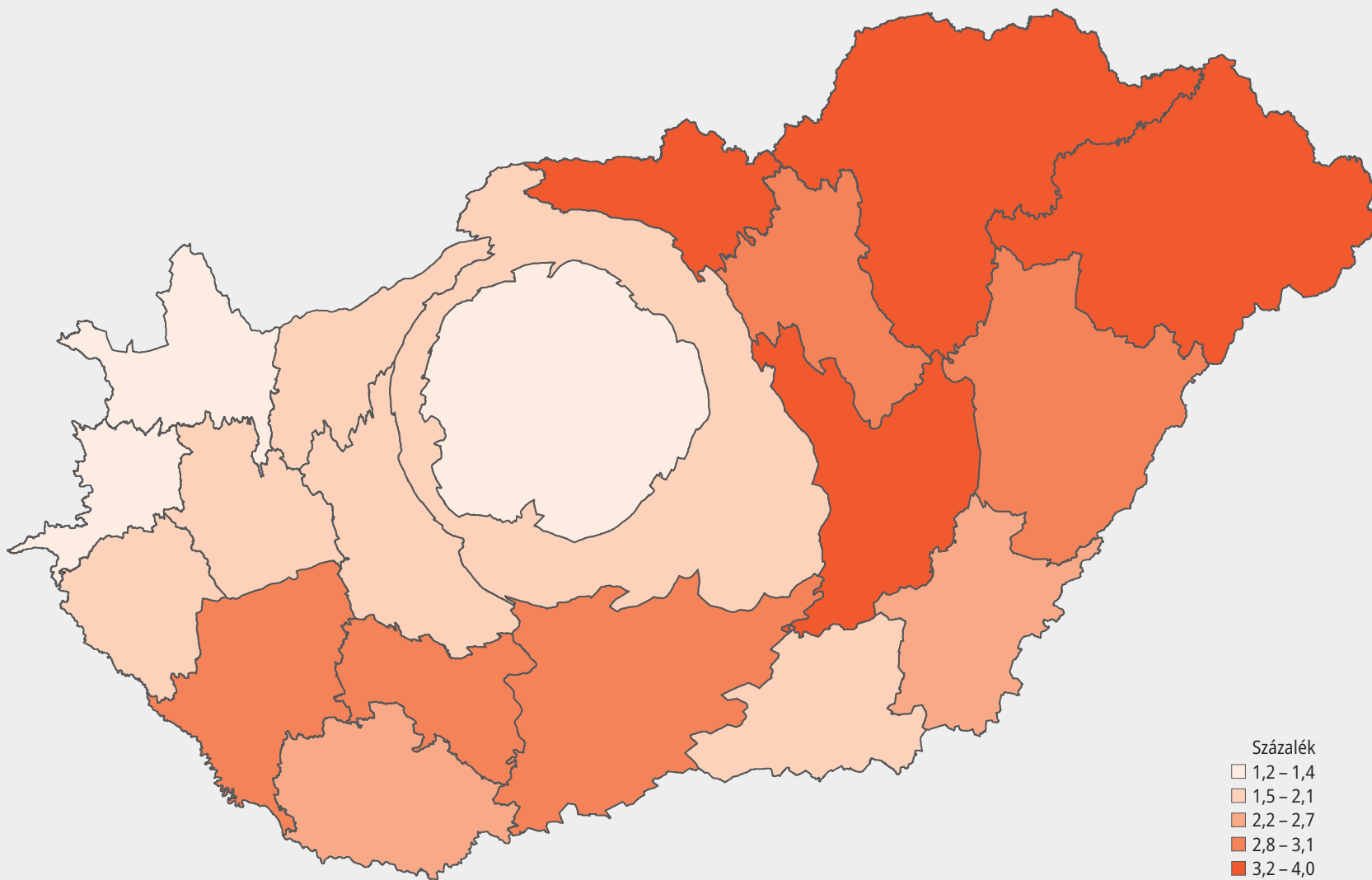
Más a területi mintázat, ha a diplomásokat nem a jelenlegi, hanem a születésori lakóhelyük szerint vizsgáljuk. Budapest, valamint a megyei jogú városok közül Eger, Zalaegerszeg, Miskolc és Szolnok adta 2022-ben a legtöbb felsőfokú végzettségűt. Ugyan a születésori lakóhely szerint is jelentős a városok túlsúlya, a diplomások területi eloszlása kiegyenlítettebb.

2.6. A diplomások arányának változása a 25 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein 2001 és 2022 között

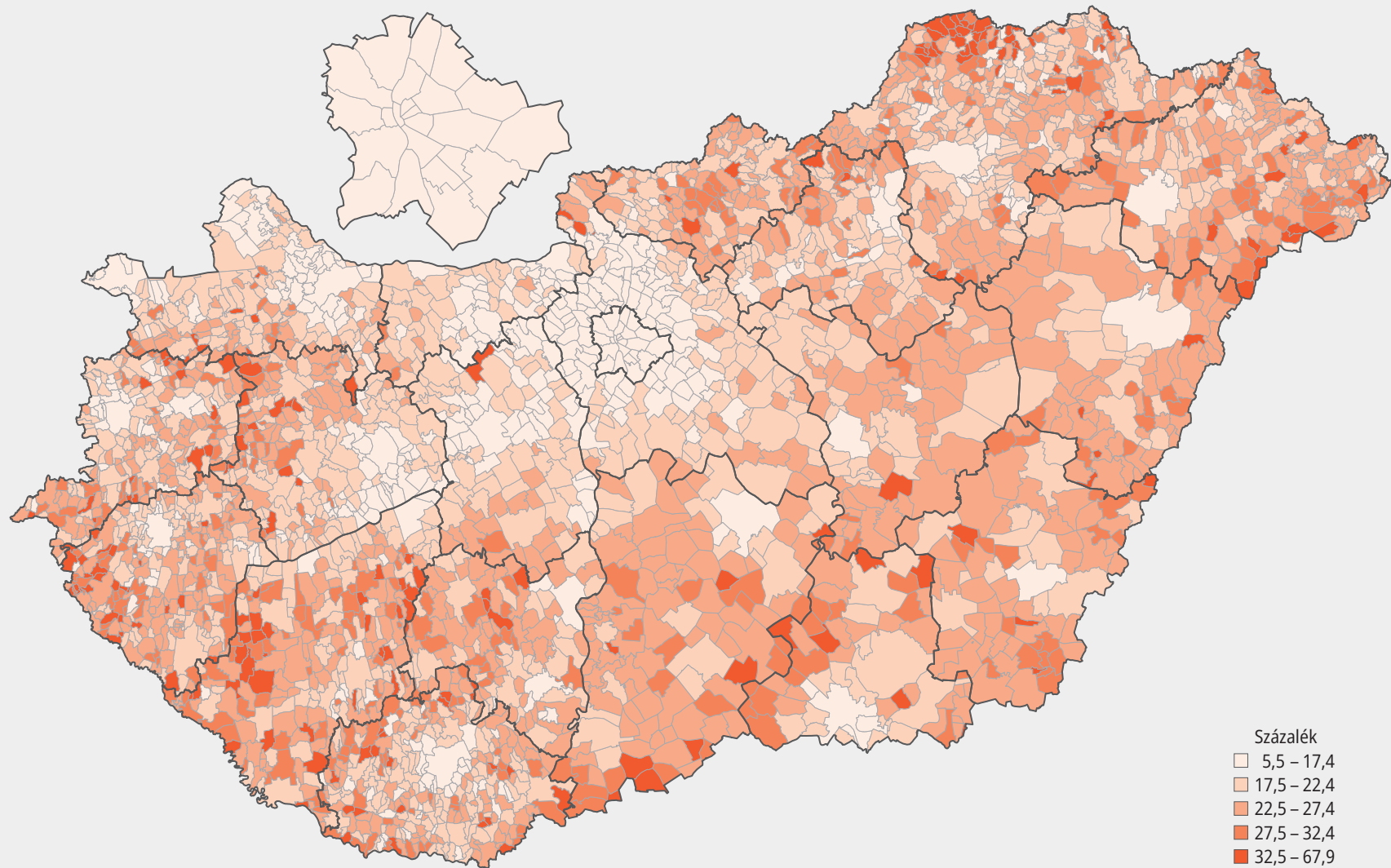

A 2001 és 2022 közötti bő két évtizedben a diplomások száma megduplázódott és elérte az 1,8 millió főt, arányuk is több mint duplájára nőtt (12%-ról 25%-ra). A növekedés területileg nem volt egyenletes. Az országos átlag feletti ütemben nőtt a diplomások aránya Budapesten és vonzáskörzetében, az egyetemi városokban (pl. Pécs, Szeged, Debrecen), illetve a Velencei-tó és a Balaton környékén. Több megyei jogú város (pl. Tatabánya, Szombathely, Kaposvár) esetében nem történt jelentős változás, azonban a vonzáskörzetükben igen, ami szuburbanizációs hatást jelez. Az ország legtöbb községében, továbbá a kisvárosok jelentős részében egyik évtizedben sem következett be kiemelkedő növekedés a diplomások arányában.

2.7. Az általános iskola 8. évfolyamnál alacsonyabb végzettségűek száma és aránya a 15 éves és annál idősebb népességben Magyarország vármegyéiben, 2022

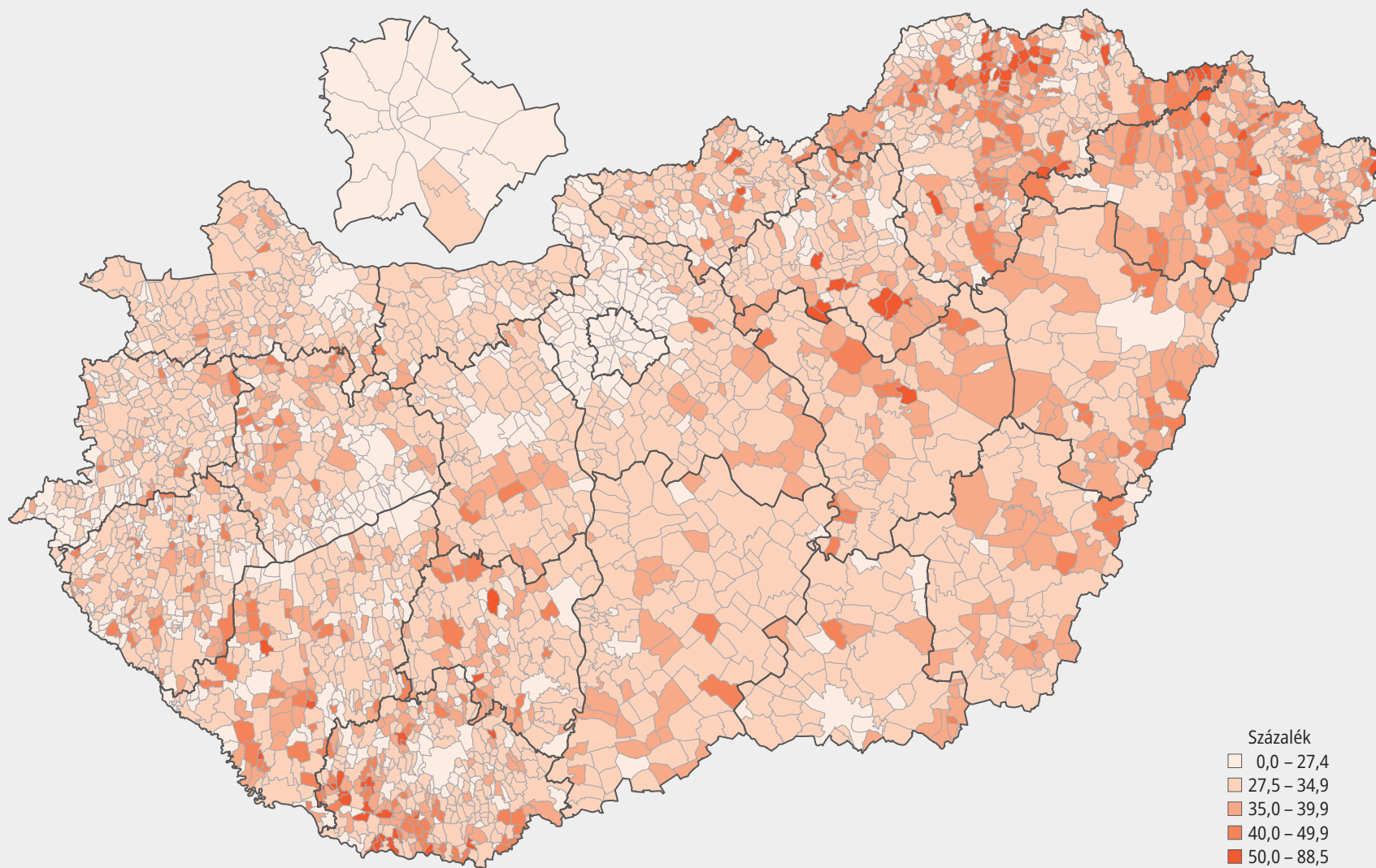

Annak ellenére, hogy az általános iskola 8. évfolyamnál alacsonyabb végzettségűek aránya a népszámlálási adatok szerint Budapesten (1,2%) és Pest vármegyében (1,8%) az országos szintnél (2,3%) kisebb volt, a legalacsonyabb végzettségűek jelentős része Közép-Magyarországon élt (20%), amit az egységnyi területre jutó népességszámmal torzított topologikus térkép jól érzékeltet. Hasonló számban éltek az északkeleti országrészben, ahol viszont az országos átlagnál magasabb volt az arányuk, Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében 3,7, illetve 4%.

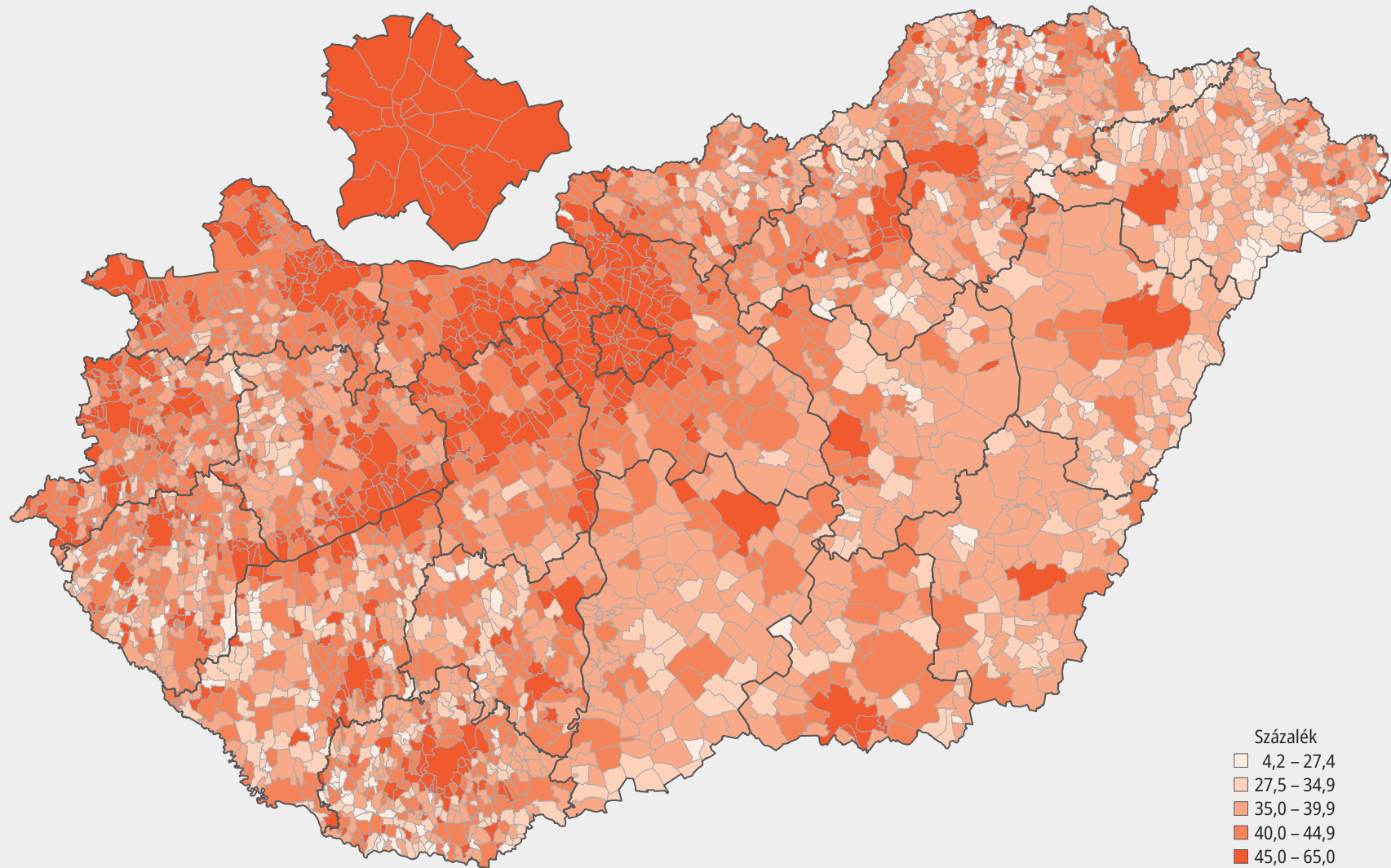
2.8. Digitális tevékenységet nem végzők aránya a 6 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

A 2022. évi népszámlálás egyik újdonsága volt a digitális jártasság vizsgálata. A 6 éves és annál idősebb népesség nagy többsége (83%-a) végzett rendszeresen valamilyen digitális tevékenységet, azonban 1,6 millióan nem használtak digitális eszközöket. A digitálisan járatlanokat az ország centrumtól távolabb eső területein találjuk. Az északkeleti országrészben, a keleti határszélen és az Alföldön, valamint a Dunántúl déli részén, különösen a kistelepüléseken volt magas a digitális világtól távol élők aránya.

2.9. Alapszintű digitális tevékenységet végzők aránya a 6 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

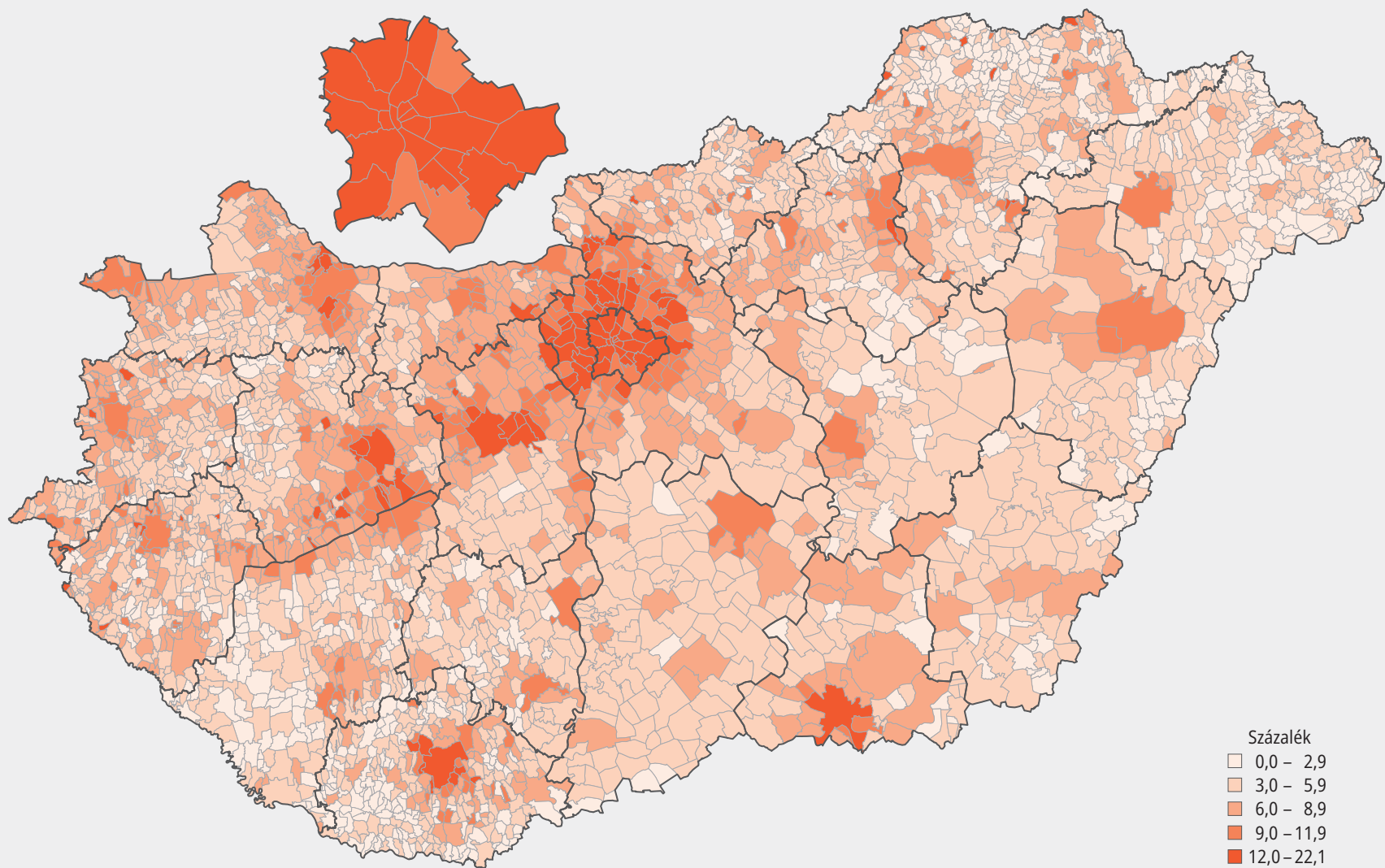

Az alapszintű digitális tevékenységet végzők, az internetet böngészésre, kommunikációra használók aránya 29% volt 2022-ben. Az északkeleti országrészben Borsod-Abaúj-Zemplén (34%) és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyére (35%) jellemzőbb az alapszintű digitális jártasság. Ezzel szemben Budapesten 23% volt az alapszintű digitális tevékenységet végzők aránya.

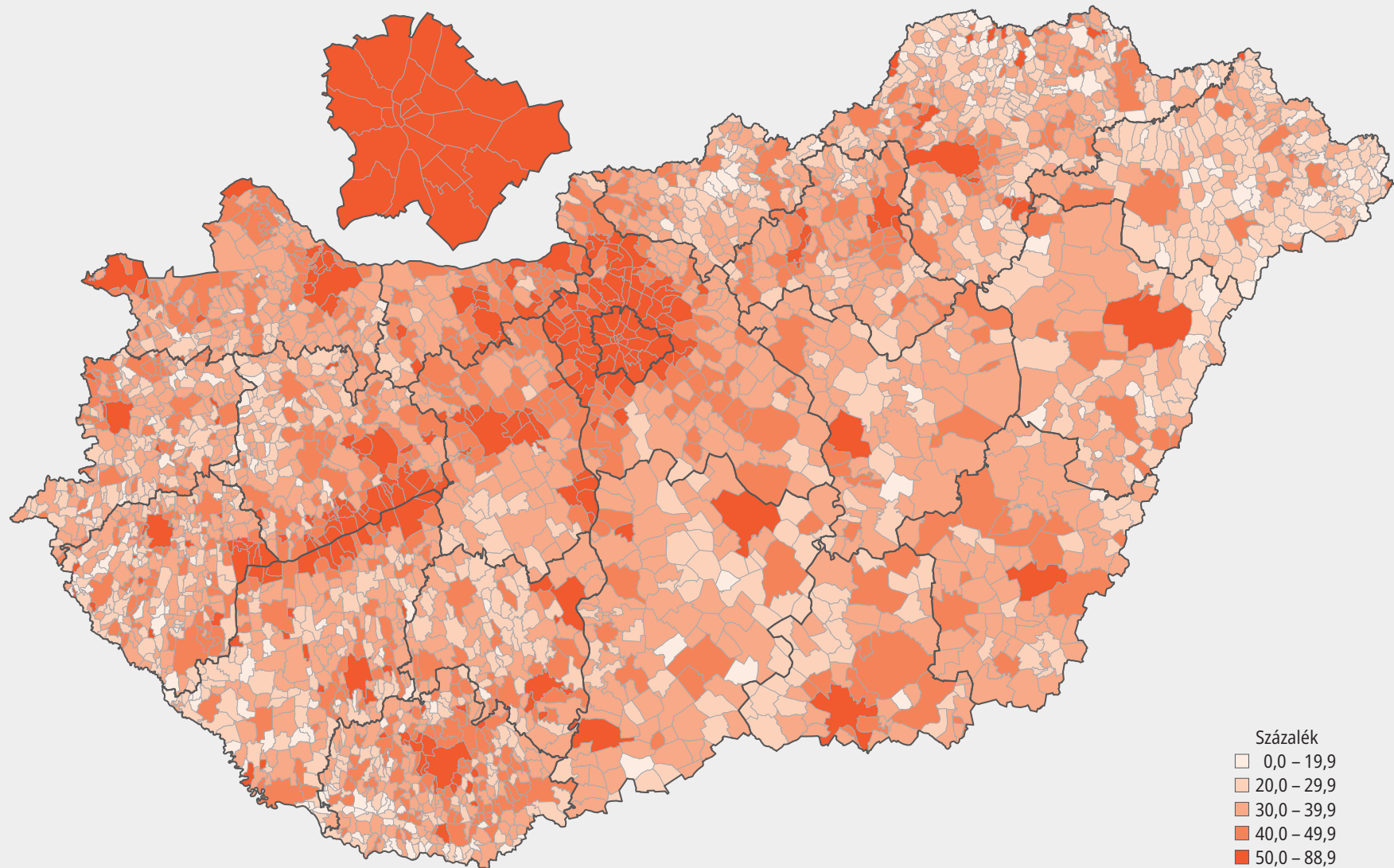
2.10. Középszintű digitális tevékenységet végzők aránya a 6 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

A középszintű digitális tevékenységet végzők online intézik ügyeiket, vásárolnak és szoftvereket használnak. A digitális jártasság szempontjából ők képezik a legnépesebb csoportot, a 6 éves és annál idősebb népesség 44%-át alkották 2022-ben. A fővárosban és vonzáskörzetében, a megyei jogú városokban és azok környékén, valamint a Balaton körül és az északnyugati térségben élők számára a digitális eszközök és az internet használata természetes része a mindennapoknak.

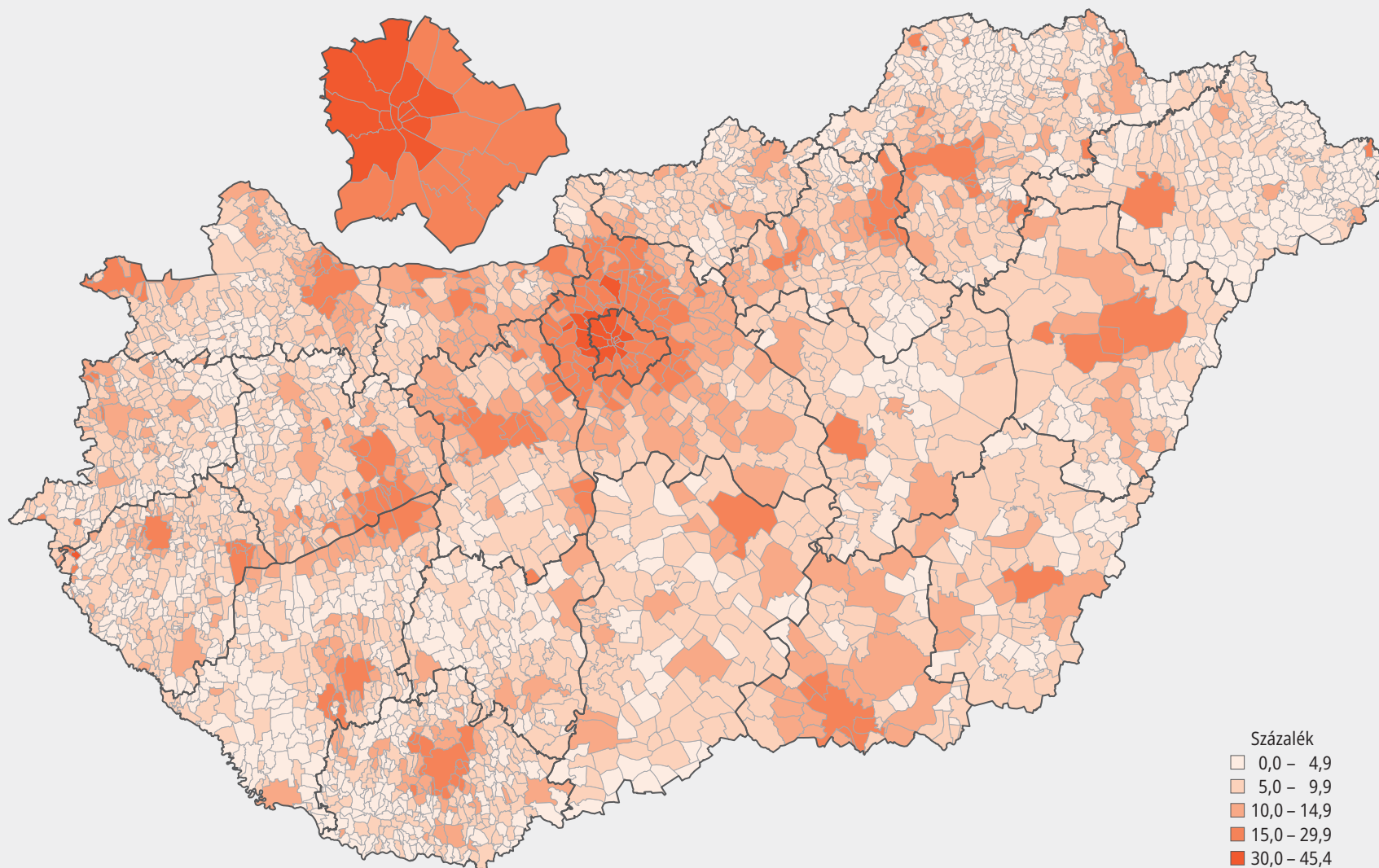
2.11. Magasszintű digitális tevékenységet végzők aránya a 6 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

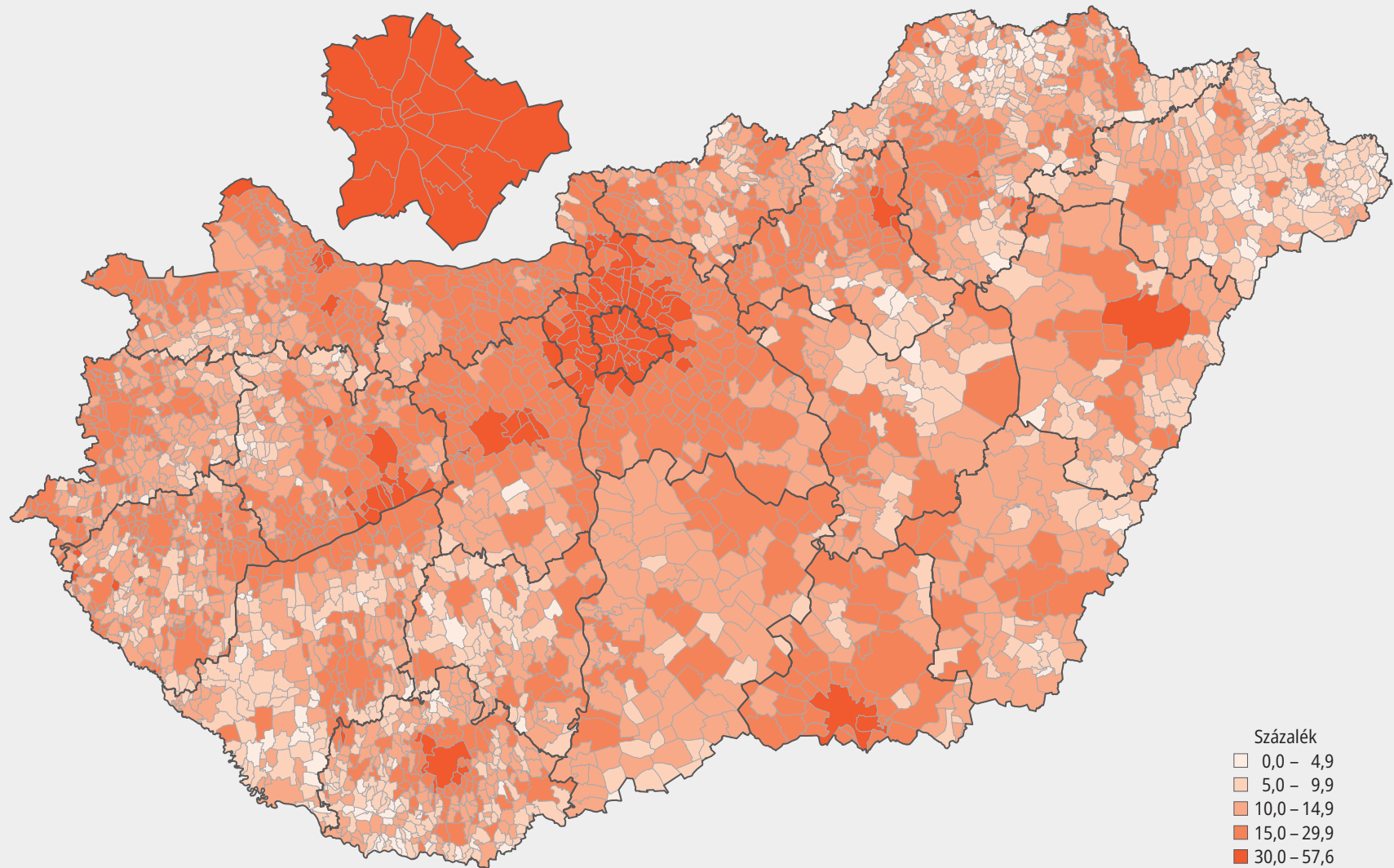
A legmagasabb szintű digitális jártassággal rendelkezők összetett tudást igénylő digitális programokat kezelnek, programozási készségeknek is birtokában vannak. A 6 éves és annál idősebb népesség 9,2%-a tartozott ebbe a csoportba 2022-ben, a fővárosban (16%) és környékén (Pest vármegyében 11%), a megyei jogú városokban és ezek vonzáskörzetében, valamint a Balaton keleti részén kiemelkedő arányban éltek.

2.12. Digitális tevékenységet végzők aránya a 65 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

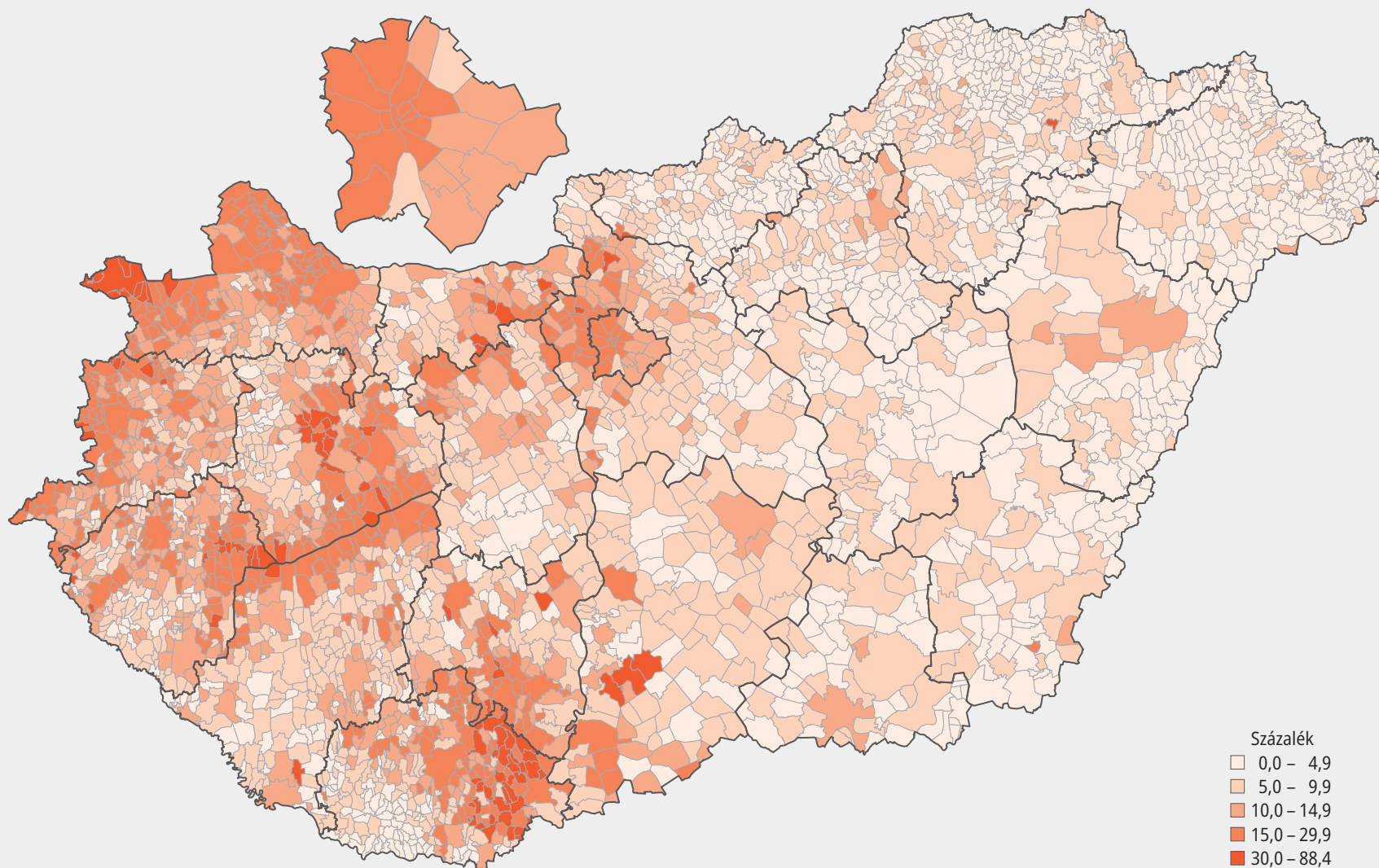
A népszámlálás adatai alapján az idősek 47%-a járatos valamilyen szinten a digitális világban. A bármilyen digitális tevékenységet végző 65 éves és annál idősebb népesség aránya a fővárosban és vonáskörzetében volt a legmagasabb, ezenkívül a megyei jogú városokban, valamint a Balaton és a Velencei-tó környékén haladta meg az 50%-ot.

2.13. Angolul beszélők aránya Magyarország településein, 2011

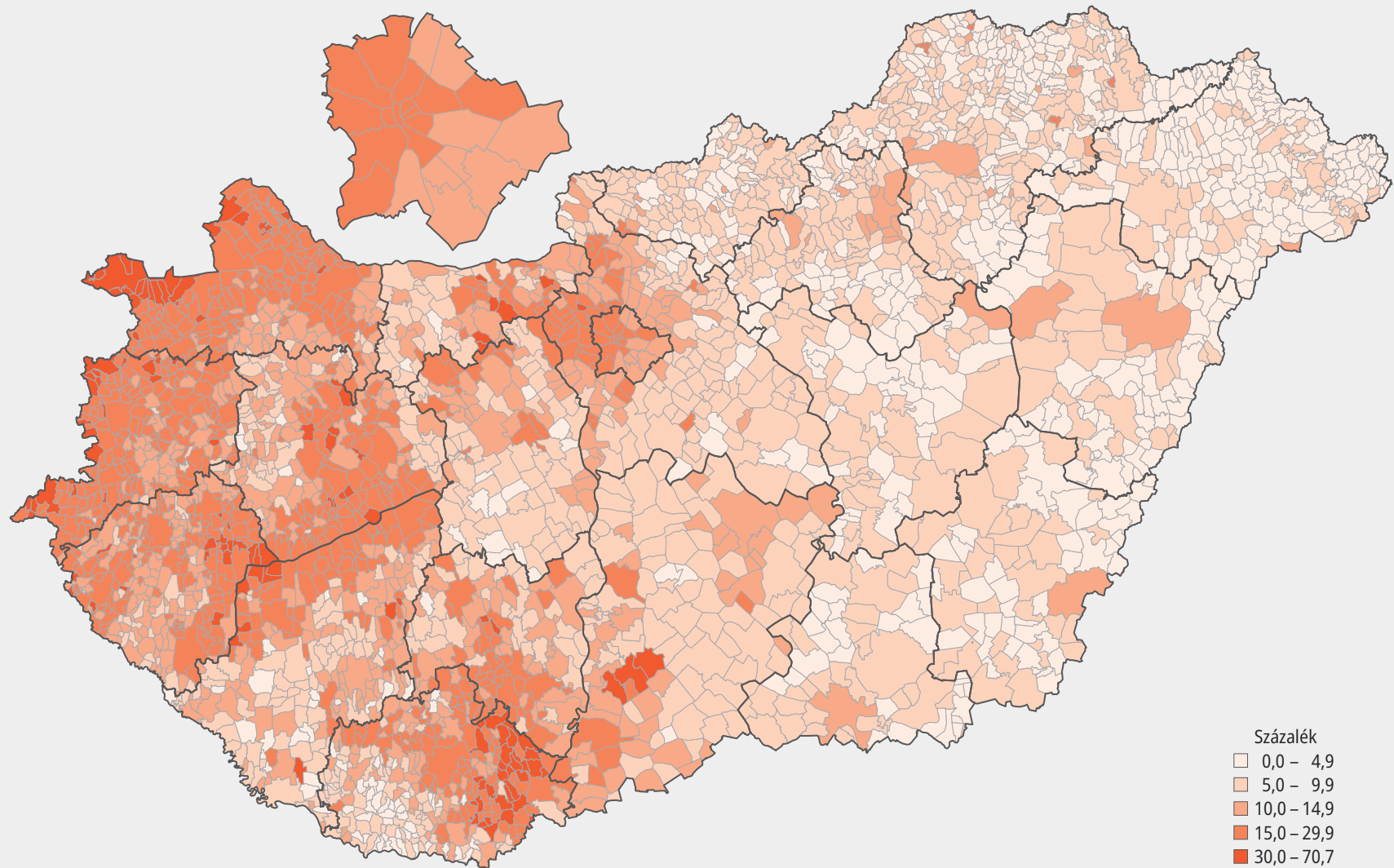
2011-ben országosan 16% volt az angolul beszélők aránya, a fővárosban ennek közel kétszeresét érte el (31%), de a megyei jogú városokban is meghaladta az országos átlagot. A vármegyék közül kiemelkedett Pest (18%) és Csongrád-Csanád (18%).

2.14. Angolul beszélők aránya Magyarországon településein, 2022

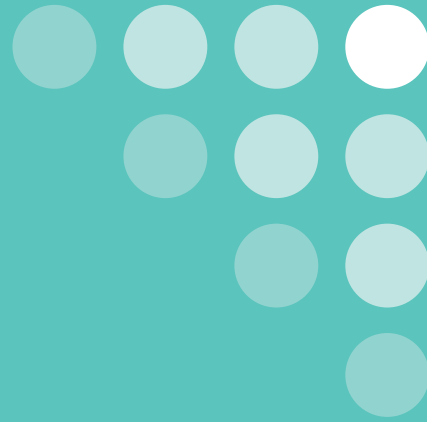
2022-ben már minden negyedik Magyarországon élő ember beszélt angolul, számuk másfélszeresére nőtt bő egy évtized alatt, Budapesten arányuk elérte a 44%-ot. A főváros mellett a nagyvárosokban, a Balaton térségének északkeleti településein és a Velencei-tó környékén 2022-ben is az országos átlagnál magasabb volt az angolul beszélők aránya, ezekhez a területekhez az előző népszámlálás óta több település is felzárkózott, főként a nagyvárosok tágabb vonzáskörzetében.

2.15. Németül beszélők aránya Magyarország településein, 2011

A németül beszélők aránya 2011-ben országosan 11, a fővárosban pedig 15% volt. Az osztrák határ mentén, másrészt a Balaton körül, harmadrészt a német nemzetiség által sűrűn lakott területeken (Bács-Kiskun nyugati, Tolna déli, Baranya keleti része) volt magas a németül beszélők aránya. A vármegyék közül a fővárosit is meghaladta az arányuk Győr-Moson-Sopron (21%), Vas (18%), Baranya (17%), és Zala (16%) vármegyében.

2.16. Németül beszélők aránya Magyarország településein, 2022

2022-re a németül beszélők aránya kismértékben, 13%-ra nőtt 2011-hez képest. Budapesten a németül beszélők aránya 16% volt, emellett a határ menti nyugat-dunántúli területeken, a Balaton környékén, a Dél-Dunántúl egyes részein és Bács-Kiskun nyugati részén beszéltek a legtöbb németül. 2022-ben a németül beszélők aránya Győr-Moson-Sopron (25%), Vas (23%), Zala (19%) és Baranya (18%) vármegyében meghaladta a fővárosi értéket.

3. Foglalkoztatás, munkanélküliség, ingázás

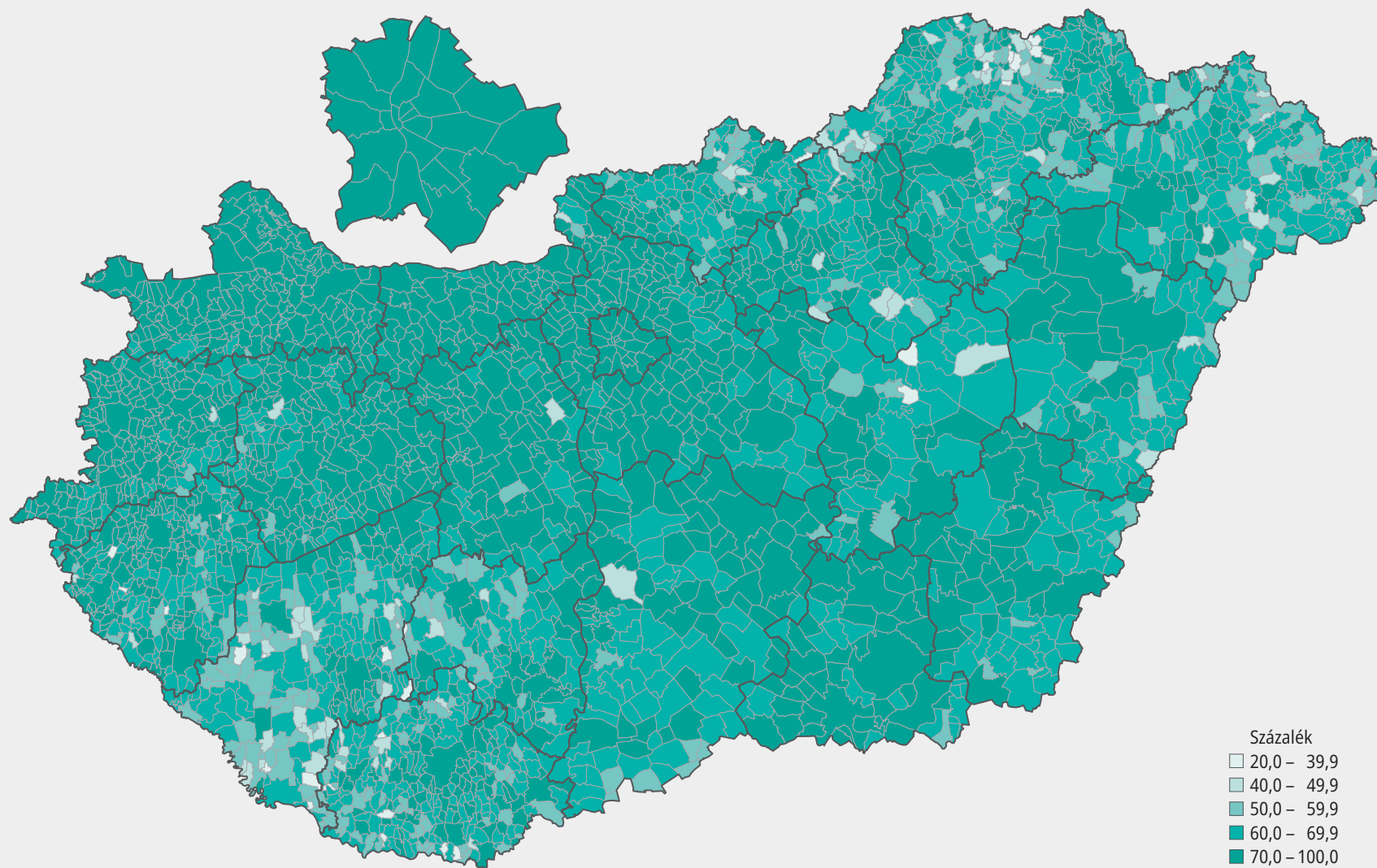
A 2010 utáni évtizedben jelentősen bővült hazánkban a foglalkoztatottság, amit a gazdaság felendülése mellett a nyugdíjkorhatár emelése is elősegített. 2022 októberében már 4,7 millió foglalkoztatott volt az országban, túlnyomó többségük (96%-uk) aktív korú, ugyanakkor közel 200 ezer munkavállaló a 65 éves annál idősebb korosztályba tartozott. Ezzel párhuzamosan 2011 és 2022 között a munkanélküliek száma a felére csökkent, számuk a 2022-es népszámlálás idején 237 ezer fő volt.

A munkaerőpiaci adatokból kitűnik, hogy a foglalkoztatottak több mint kétharmada a szolgáltatási ágazatokban dolgozott, a szektor létszámbővülésének üteme viszont lassult, az elmúlt évtizedben csupán 1 százalékponttal nőtt a súlya a foglalkoztatásban. Mindeközben az iparban dolgozók aránya stagnált, a mezőgazdaságban dolgozóké kismértékben visszaesett.

A modern technológiák térnyerése következtében a munkaerőpiaci kereslet is átrendeződött: előtérbe kerültek a magas képzettséget igénylő, illetve az alacsony munkaerőköltségű, egyszerűbb tevékenységek, míg az automatizálható feladatokat végzők iránt egyre kevesebb igény mutatkozik. Ezáltal 2011 és 2022 között nőtt a magas szintű szakértelmet igénylő munkakörökben dolgozók, valamint az egyszerű fizikai foglalkozásúak aránya, ezzel szemben a rutinszerű ipari, kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozásúaké mérséklődött.

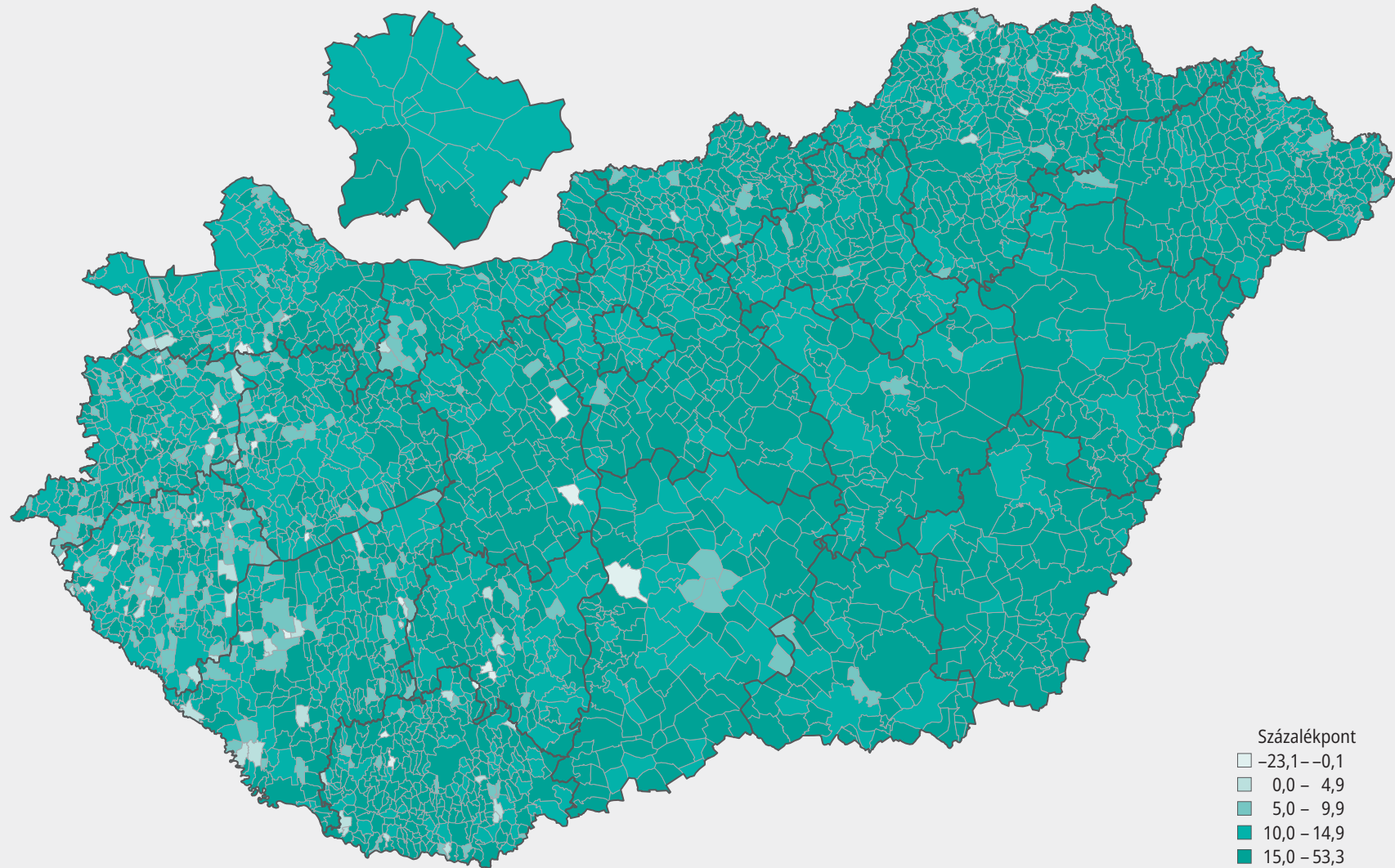
A munkavállalók mobilitási hajlandósága is növekvő tendenciát mutat: 2022-ben már közel 2 millió fő dolgozott olyan településen, amely nem egyezett meg a lakóhelyével, míg egy évtizeddel korábban mindössze 1,3 millióan ingáztak.

3.1. A foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességén belül Magyarország településein, 2022

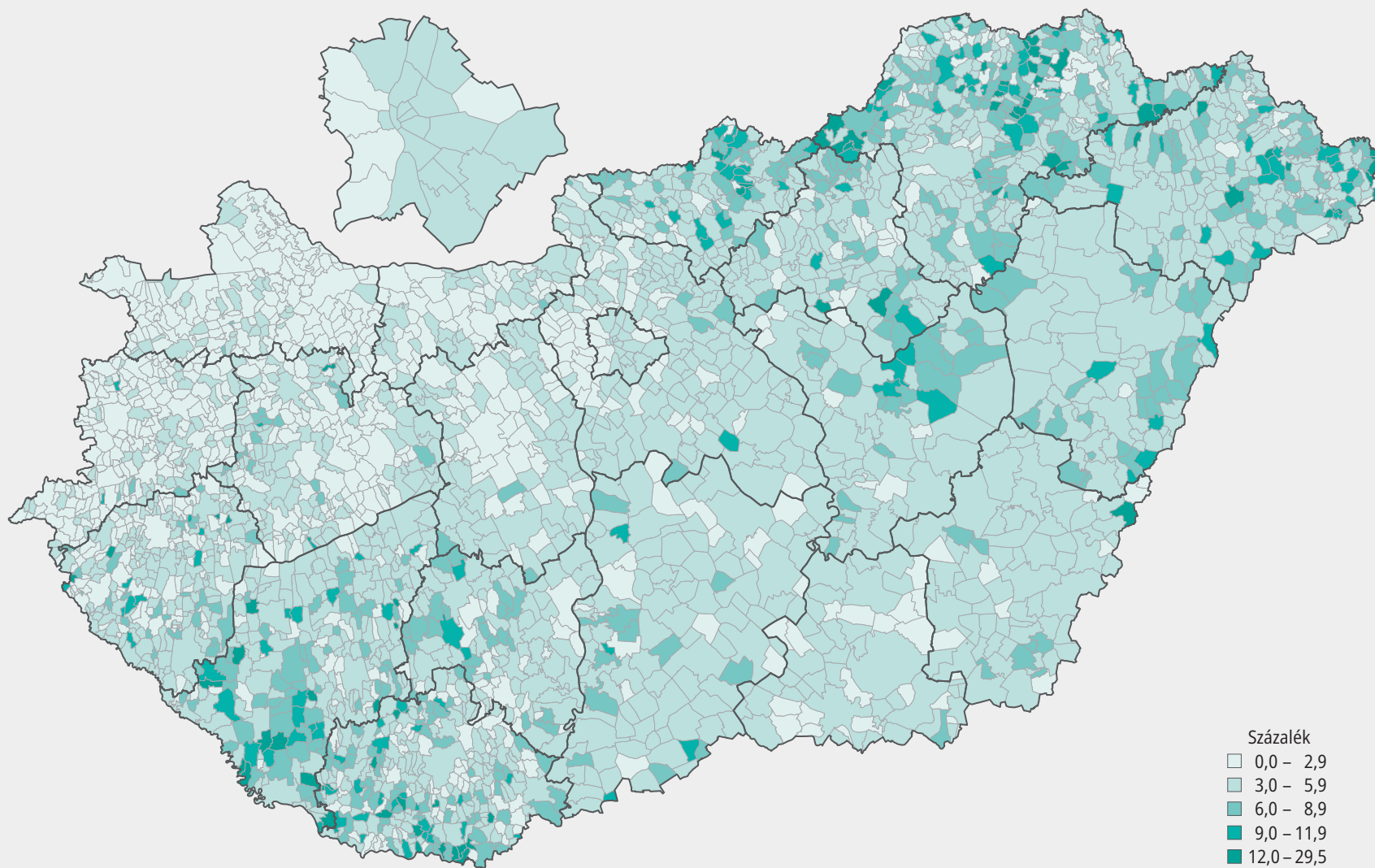
Az aktív korú (15–64 éves) népességén belül a foglalkoztatottak száma 2022-ben meghaladta a 4,5 millió főt, vagyis a korcsoport foglalkoztatási rátája megközelítette a 73%-ot. A foglalkoztatottság minden harmadik településen meghaladta az országos átlagot, a főváros és agglomerációja mellett a megyei jogú városokban és vonzáskörzetükben, illetve Közép-Dunántúl és Nyugat-Dunántúl településeinek többségében volt a legmagasabb. Ezzel szemben az ország északkeleti és délnyugati, főként aprófalvas területeit jellemezték a legkedvezőtlenebb munkaerőpiaci viszonyok.

3.2. A foglalkoztatottak arányának változása a 15–64 éves népességén belül Magyarország településein 2011 és 2022 között

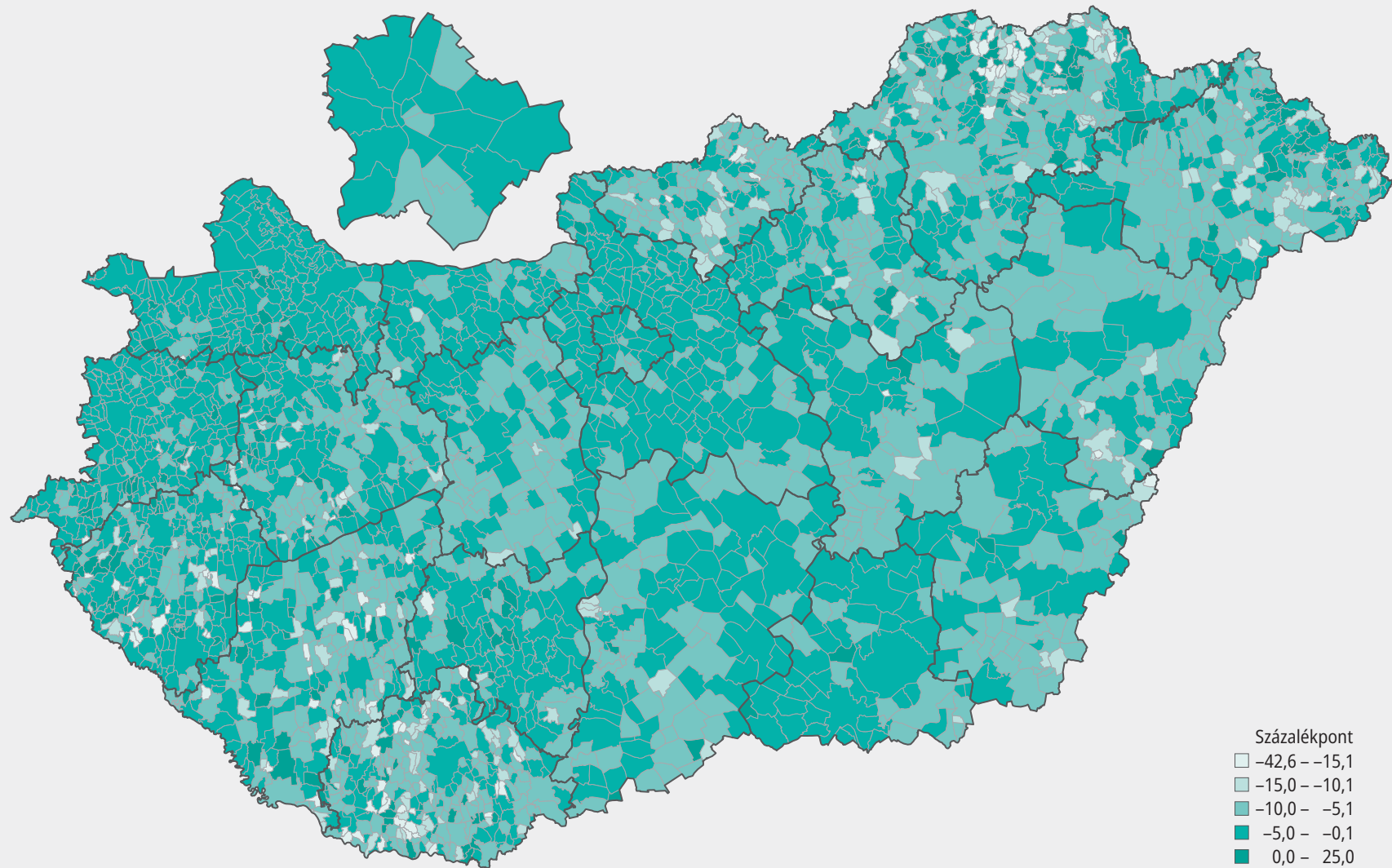
Az aktív korú foglalkoztatottak száma az elmúlt évtizedben 17%-kal nőtt. Ez a bővülés azonban az országos átlagnál kisebb mértékű volt azokon a településeken, ahol már korábban is feszes volt a munkaerőpiac, miközben nagyobb mértékű emelkedés következett be a több munkaerőtartalékkal rendelkező, főképp északkeleti és délnyugati térségekben. 2011 és 2022 között a települések döntő többségében (99%-ában) növekedett a foglalkoztatottak aránya.

3.3. A munkanélküliek aránya a 15-64 éves népesség belül Magyarország településein, 2022

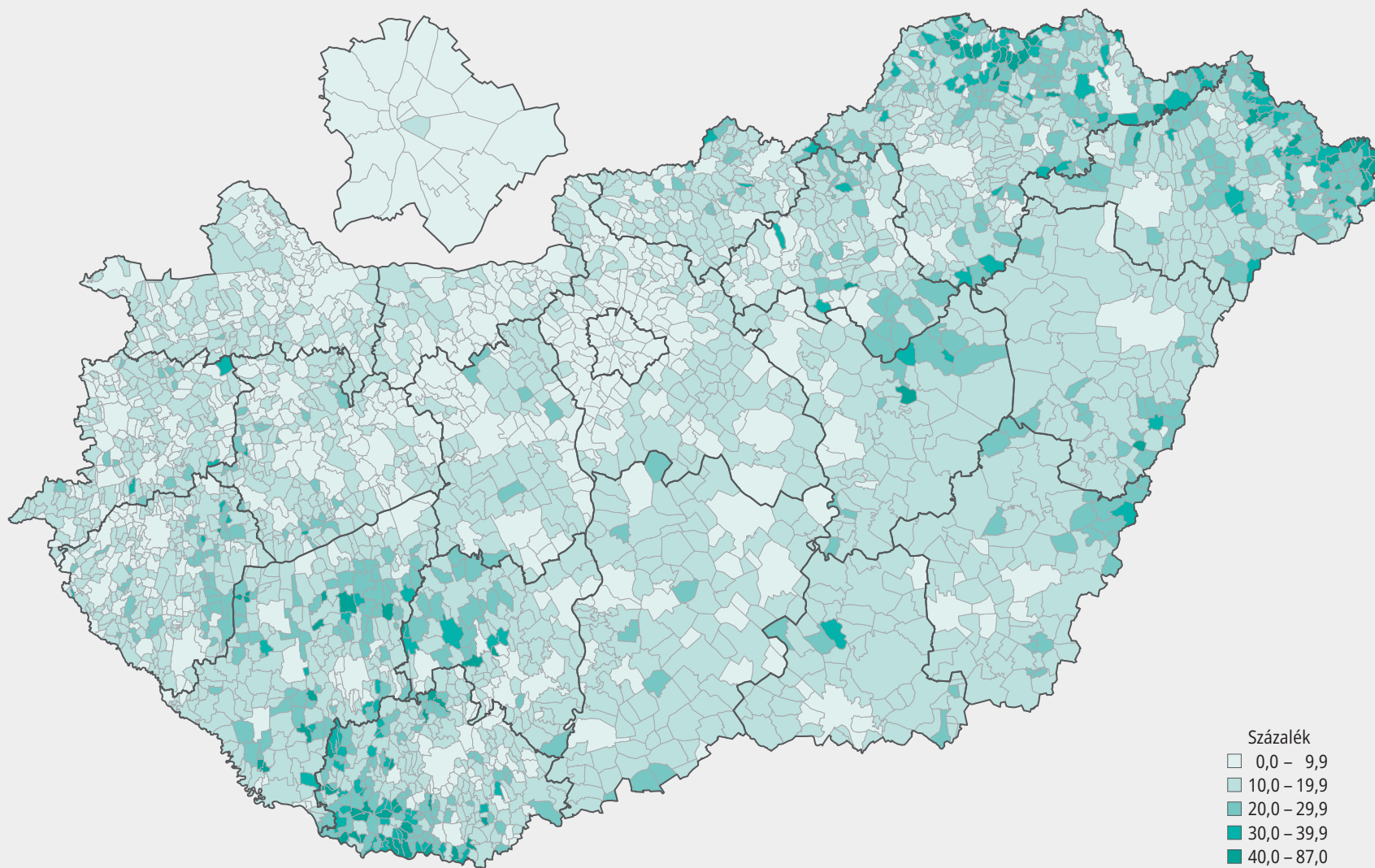
2022 októberében az aktív korú népesség 3,7%-a, 233 ezer fő volt munkanélküli. Magas volt a munkanélküliek aránya Észak-Magyarországon, az Észak-Alföldön, illetve a Dél-Dunántúl főként határ menti településein, továbbá néhány, belső periferiának tekinthető térségben (pl. a Tisza-tó környékén). A települések 45%-ában az országos átlagnál alacsonyabb volt a munkanélküliség, 55 településen pedig nem volt munkanélküli a népszámlálás időpontjában. A kedvező helyzetben lévő települések a Közép-Dunántúlon és a Nyugat-Dunántúlon alkottak összefüggő térségeket.

3.4. A munkanélküliek arányának változása a 15-64 éves népességén belül Magyarország településein 2011 és 2022 között

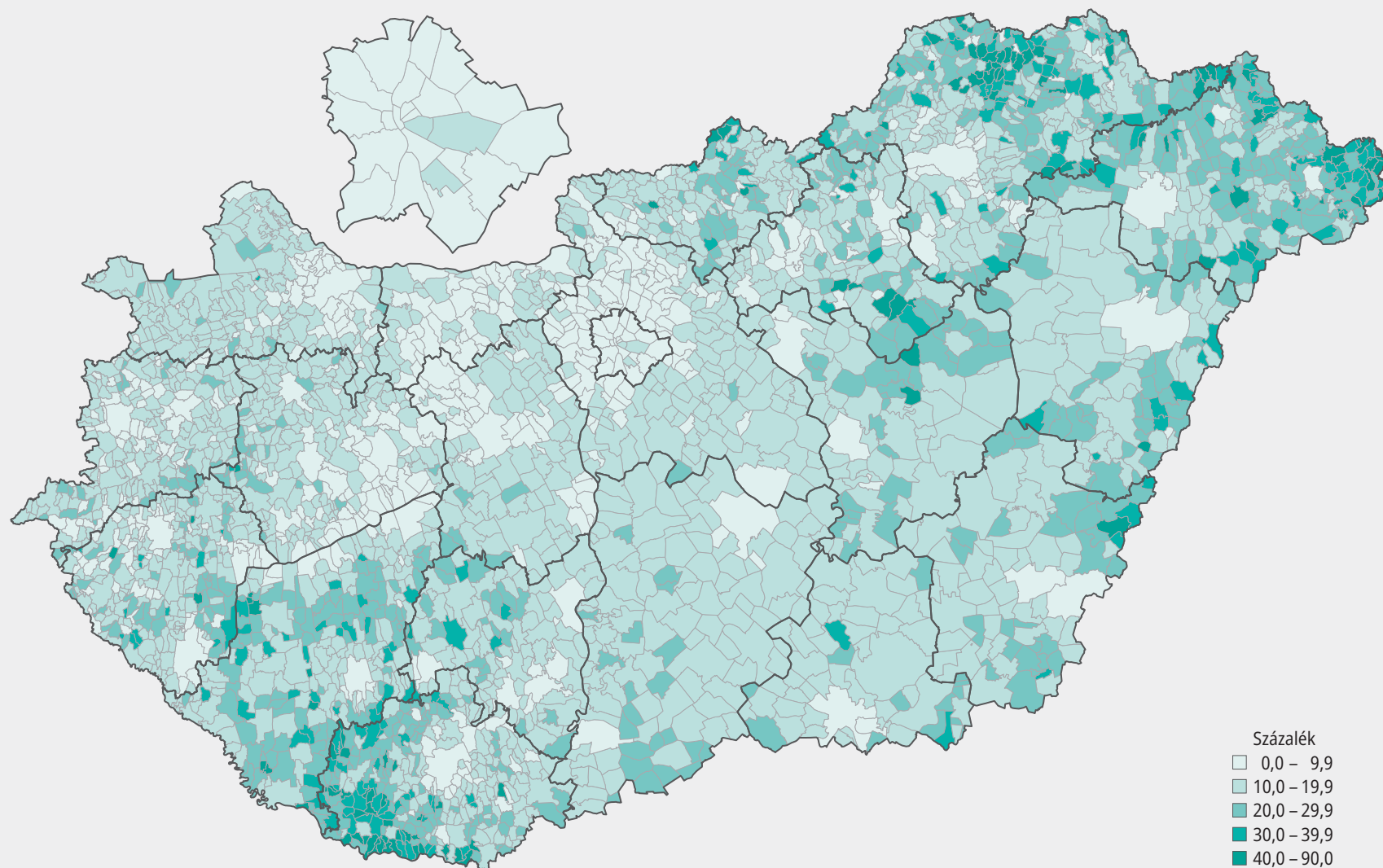
A munkanélküliek száma 2011 és 2022 között több mint 334 ezer fővel, 59%-kal csökkent. A munkanélküliség visszaszorulása területileg nem volt egyenletes, ugyanis több mint 200 településen stagnált vagy nőtt a munkanélküliek aránya.

3.5. Egyszerű fizikai foglalkozásokban dolgozók aránya Magyarország településein, 2011

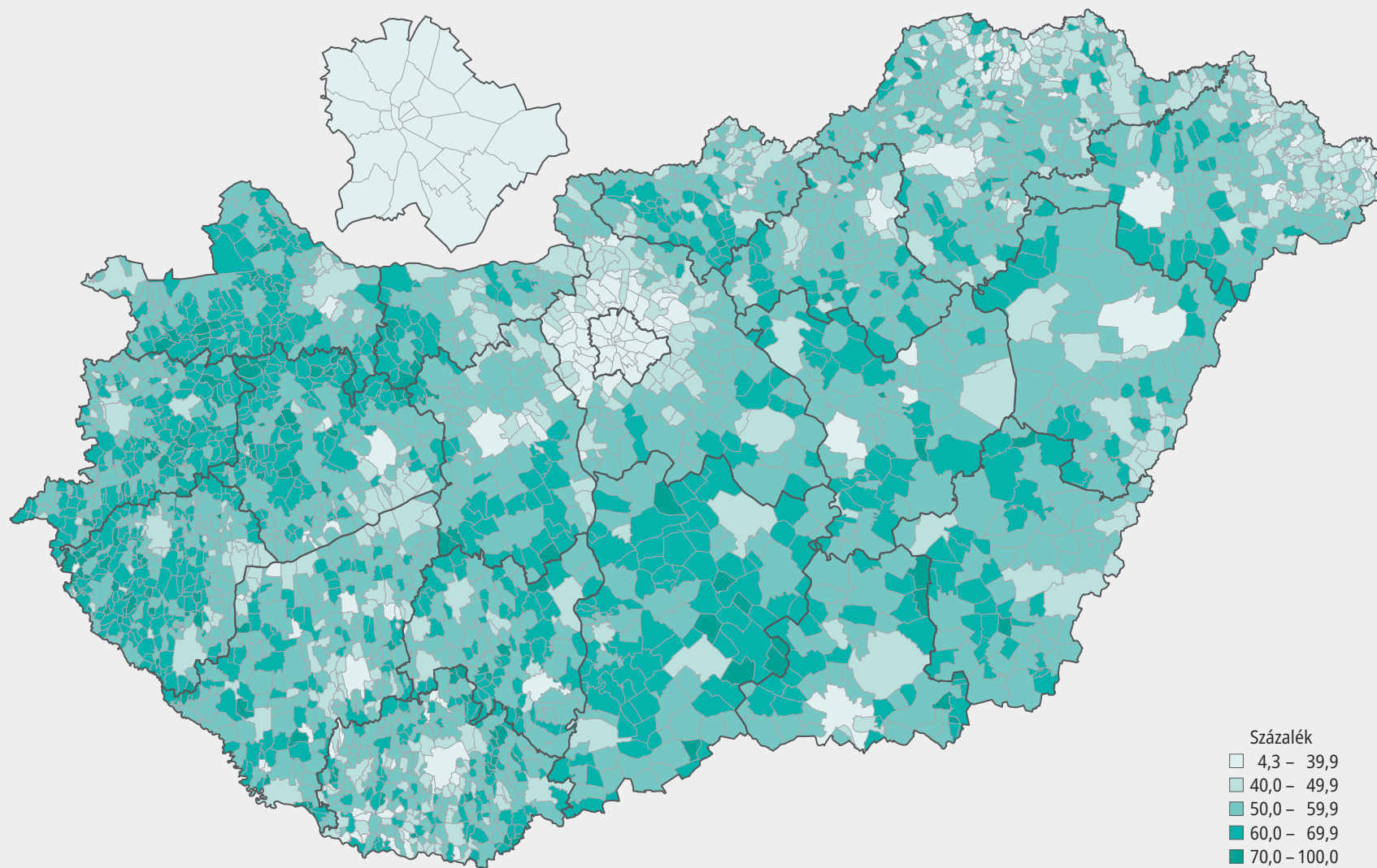
2011-ben az egyszerű fizikai foglalkozásokban dolgozók száma 384 ezer fő volt, ami az összes foglalkoztatott 10%-át jelentette. Az ország északkeleti, illetve délnyugati térségeinek kistelepülésein kiemelkedően magas, a nagyvárosokban és vonzáskörzetükben alacsony volt az arányuk. Ez a mintázat részben az eltérő gazdasági szerkezetnek tudható be, hiszen a kisebb településeken kevesebb a magasabb végzettséget igénylő munkahely, ellenben a nagyvárosokban a szolgáltató szektor és a magasabb képzettséget igénylő ágazatok hangsúlyosabban vannak jelen, ezek pedig kevesebb egyszerű fizikai munkát igényelnek.

3.6. Egyszerű fizikai foglalkozásokban dolgozók aránya Magyarország településein, 2022

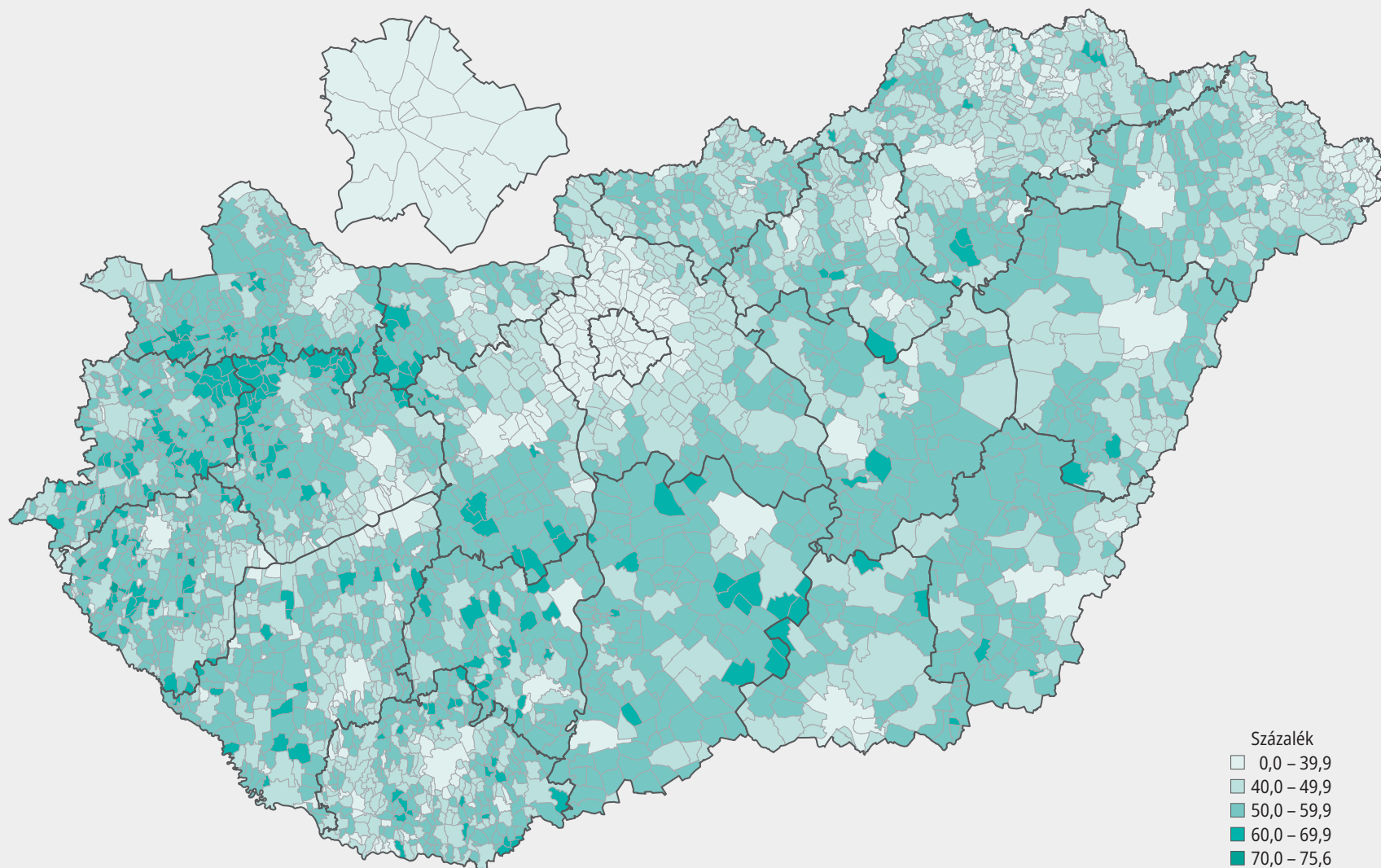
2022-re az egyszerű fizikai foglalkozásúak száma 520 ezer főre emelkedett, arányuk a foglalkoztatottakon belül egy évtized alatt kismértékben, 11%-ra nőtt. Az északkeleti és a délnyugati térségek főként határ menti települései mellett a centrumtérségekben, a fővárosban és a megyei jogú városokban is emelkedett az arányuk. Ez a növekedés részben az alacsonyabb képzettséget igénylő munkahelyek számának bővülésével magyarázható, például az építőipari beruházások, a logisztika és a szolgáltató szektor terjedésével, amelyek sokszor nagyobb munkaerőigényt támasztanak az egyszerű fizikai foglalkozásúak iránt.

3.7. Szakképzettséget igénylő, rutinszerű fizikai foglalkozásokban dolgozók aránya Magyarország településein, 2011

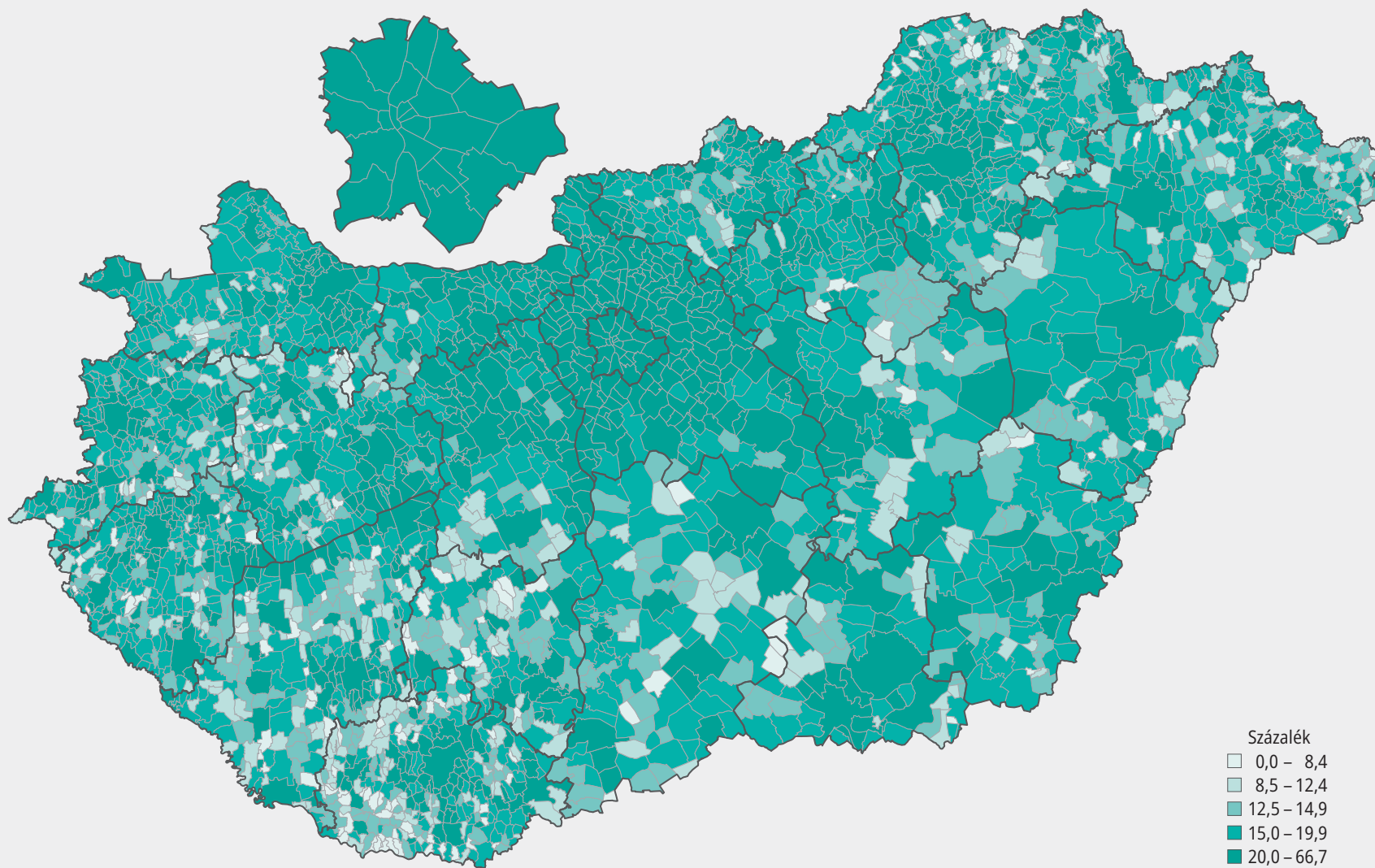
A szakképzettséget igénylő, rutinszerű fizikai foglalkozások közé ipari, kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozások tartoznak. Ezen foglalkozásokban dolgozók száma 2011-ben 1,8 millió fő volt, ami az összes foglalkoztatott 45%-át tette ki. A legtöbb településen a foglalkoztatottak többségét ez a csoport alkotta, azonban a fővárosban, illetve a nagyvárosokban (pl. Debrecen, Győr, Miskolc, Pécs, Szeged) alacsony volt az arányuk, ami abból is következett, hogy ezekben a városokban a magasabb szakértelmet igénylő munkakörök dominánsabban voltak jelen.

3.8. Szakképzettséget igénylő, rutinszerű fizikai foglalkozásokban dolgozók aránya Magyarország településein, 2022

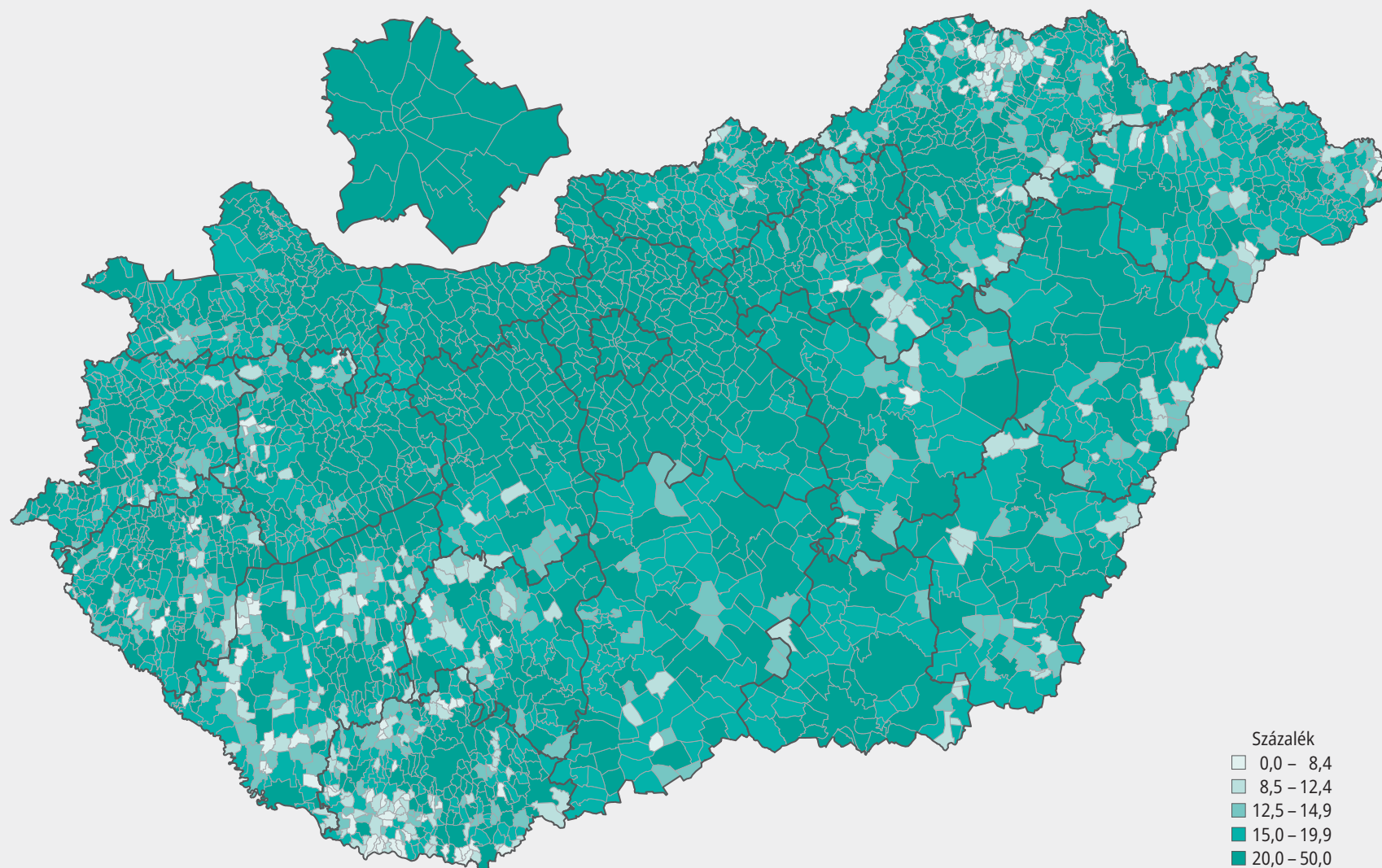
2022-re a szakképzettséget igénylő, rutinszerű fizikai foglalkozásokban dolgozók száma 1,9 millió főre emelkedett. Bár arányuk a foglalkoztatottakon belül 40%-ra csökkent, továbbra is ez a csoport maradt a legnépesebb. A fővárosban, a nagyvárosokban és vonzáskörzetükben arányuk 2022-ben alacsonyabb volt, mint 2011-ben, és ez a tendencia megfigyelhető volt a központi településektől távol eső, alacsony lélekszámú falvakban és városokban is. Ez a változás részben a technológiai fejlődésnek, az automatizálásnak és a magasabb képzettséget igénylő ágazatok térnyerésének tulajdonítható, ezek a tényezők fokozatosan háttérbe szorították a rutinszerű fizikai munkaköröket.

3.9. Rutinszerű szellemi foglalkozásokban dolgozók aránya Magyarország településein, 2011

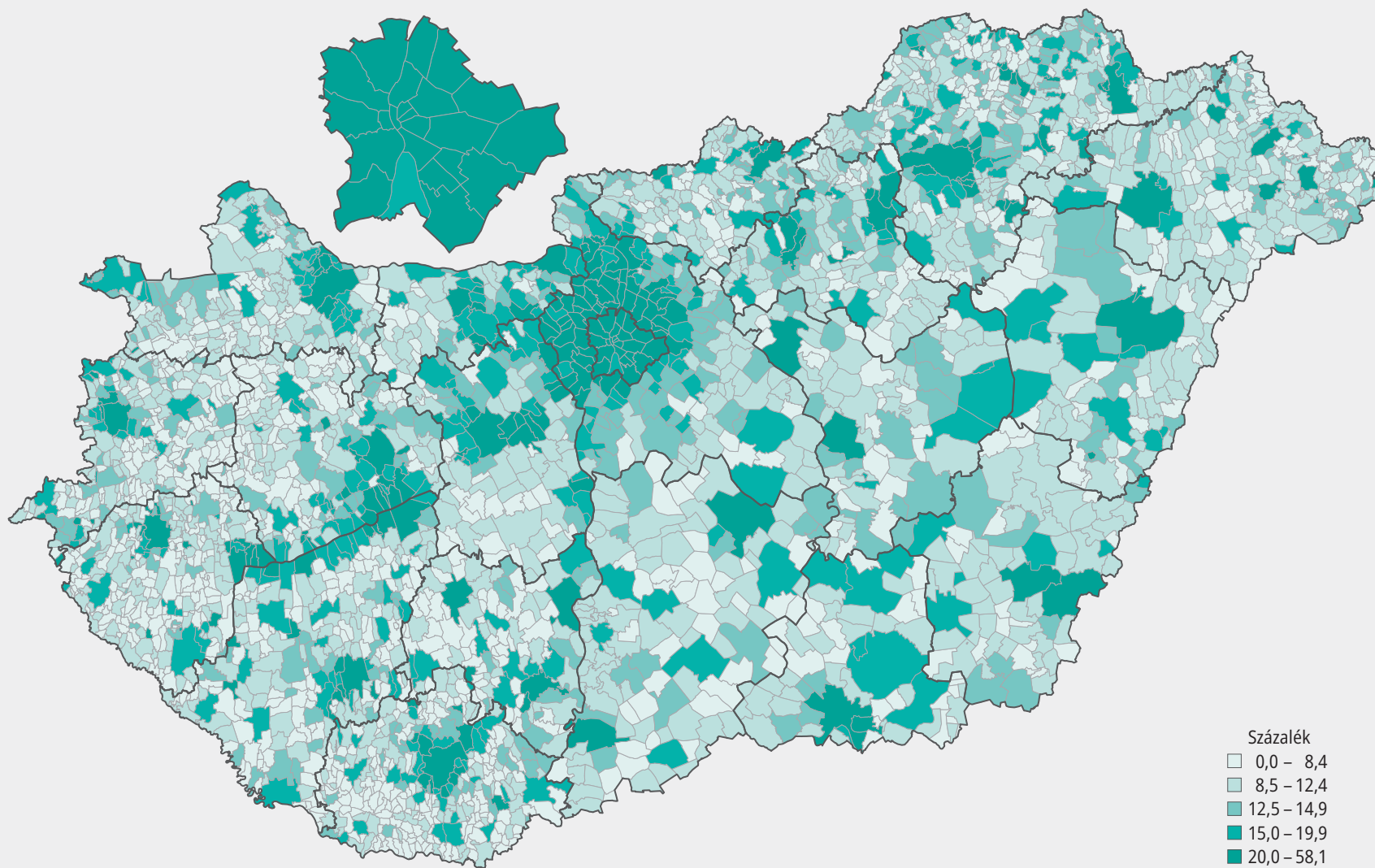
A rutinszerű szellemi foglalkozások közé tartozik a technikai, az asszisztensi, az irodai és az ügyviteli feladatok ellátása. Az ilyen munkát végzők száma 2011-ben országosan 951 ezer fő volt, az összes foglalkoztatott 24%-át tette ki. Kiemelkedően magas volt az arányuk a fővárosban és vonzáskörzetében, valamint a vidéki nagy, illetve közepes méretű centrumtelepüléseken (pl. Debrecen, Eger, Kecskemét, Paks, Székesfehérvár).

3.10. Rutinszerű szellemi foglalkozásokban dolgozók aránya Magyarország településein, 2022

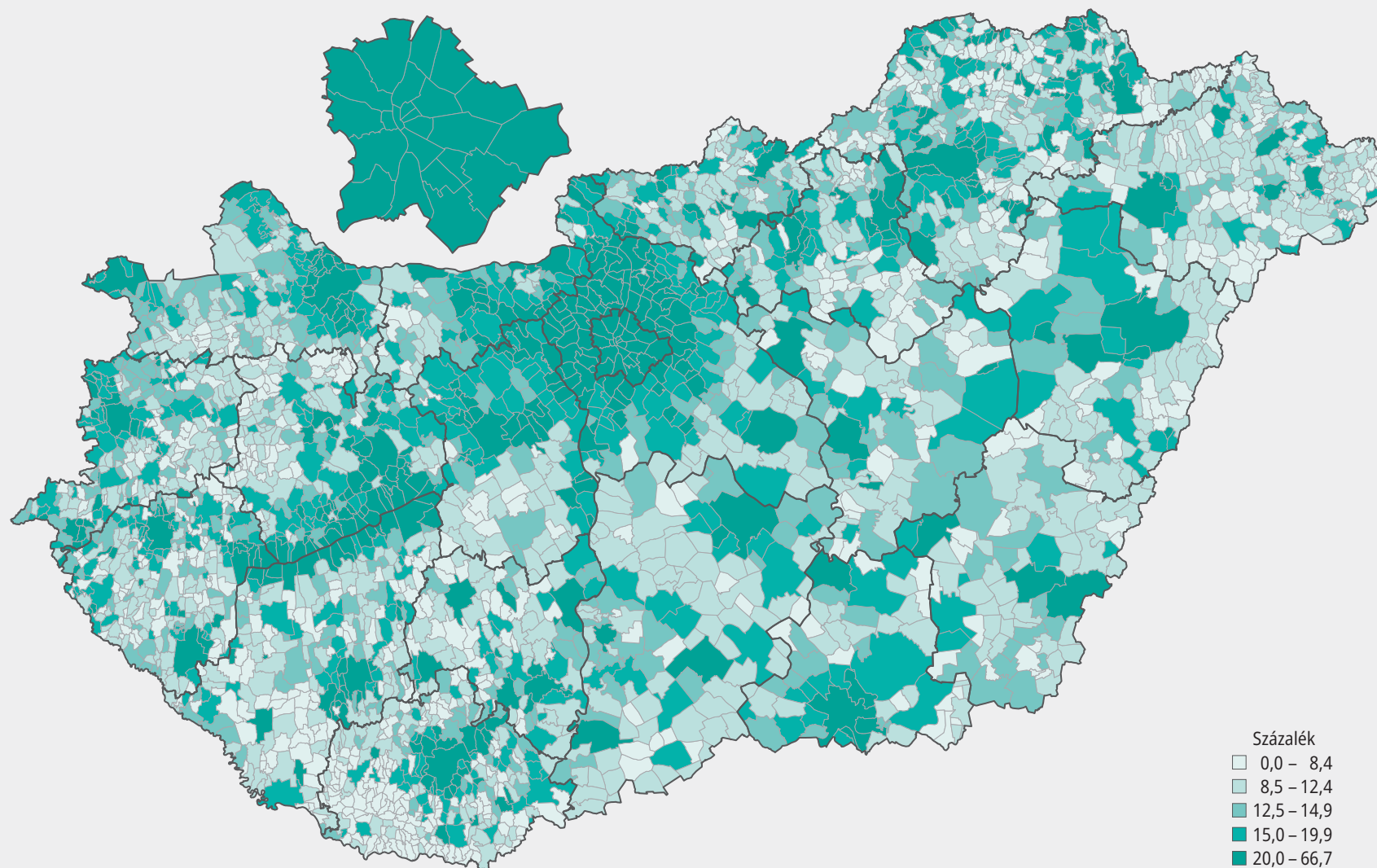
A rutinszerű szellemi foglalkozásokban dolgozók száma 2022-re 1,2 millióra nőtt, arányuk viszont az elmúlt évtizedben alig változott. Területi megoszlásuk 2022-ben is hasonló mintázatú volt, mint 2011-ben, azonban a szuburbanizációs folyamatok itt is éreztették hatásukat: 2022-ben a nagyvárosokra jellemző magas arányok már a vonzáskörzetekben is megfigyelhetők, vagyis egyre többen költöznek a városok környékére ebből a csoportból. Az ország aprófalvas térségeiben ugyanakkor a szellemi foglalkozásuk aránya továbbra is alacsonynak tekinthető, részben azért, mert ezekben a régiókban kevesebb ilyen típusú munkahely áll rendelkezésre.

3.11. Magasan képzett szakértők, vezetők aránya Magyarország településein, 2011

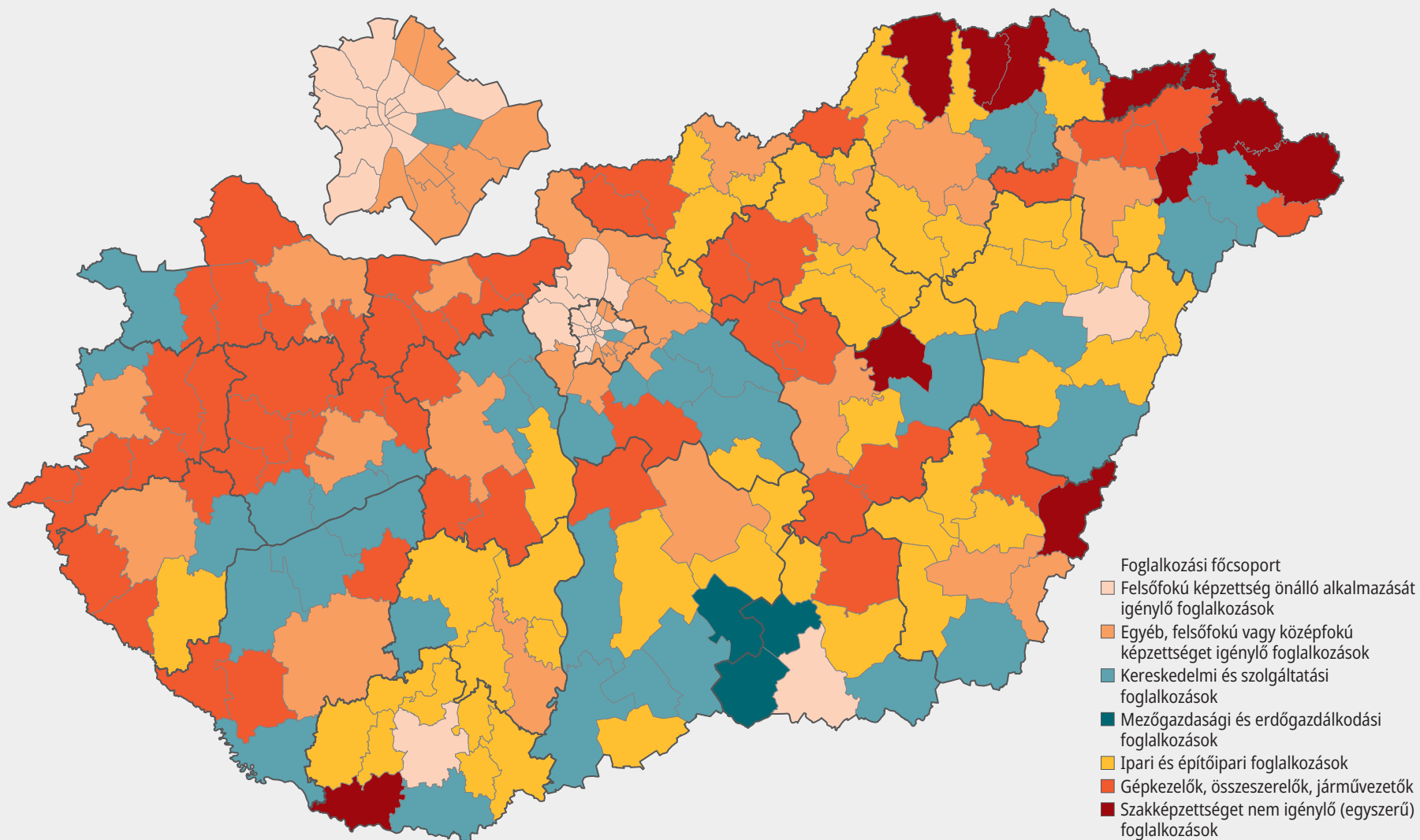
A magasan képzett szakértők, vezetők száma 2011-ben 835 ezer fő volt, ami az összes foglalkoztatott 21%-át tette ki. Arányuk magas volt a fővárosban és vonzáskörzetében, a vidéki egyetemi központokban (pl. Debrecen, Győr, Miskolc, Pécs, Szeged), valamint más nagyvárosokban, illetve a Balaton partján fekvő településeken. Ez az eloszlás a gazdasági központok, felsőoktatási intézmények, kutatóintézetek, valamint a turisztikai és kulturális centrumok elhelyezkedéséhez igazodik, mivel ezek nagyobb keresletet támasztanak a magasan képzett munkaerő iránt.

3.12. Magasan képzett szakértők, vezetők aránya Magyarország településein, 2022

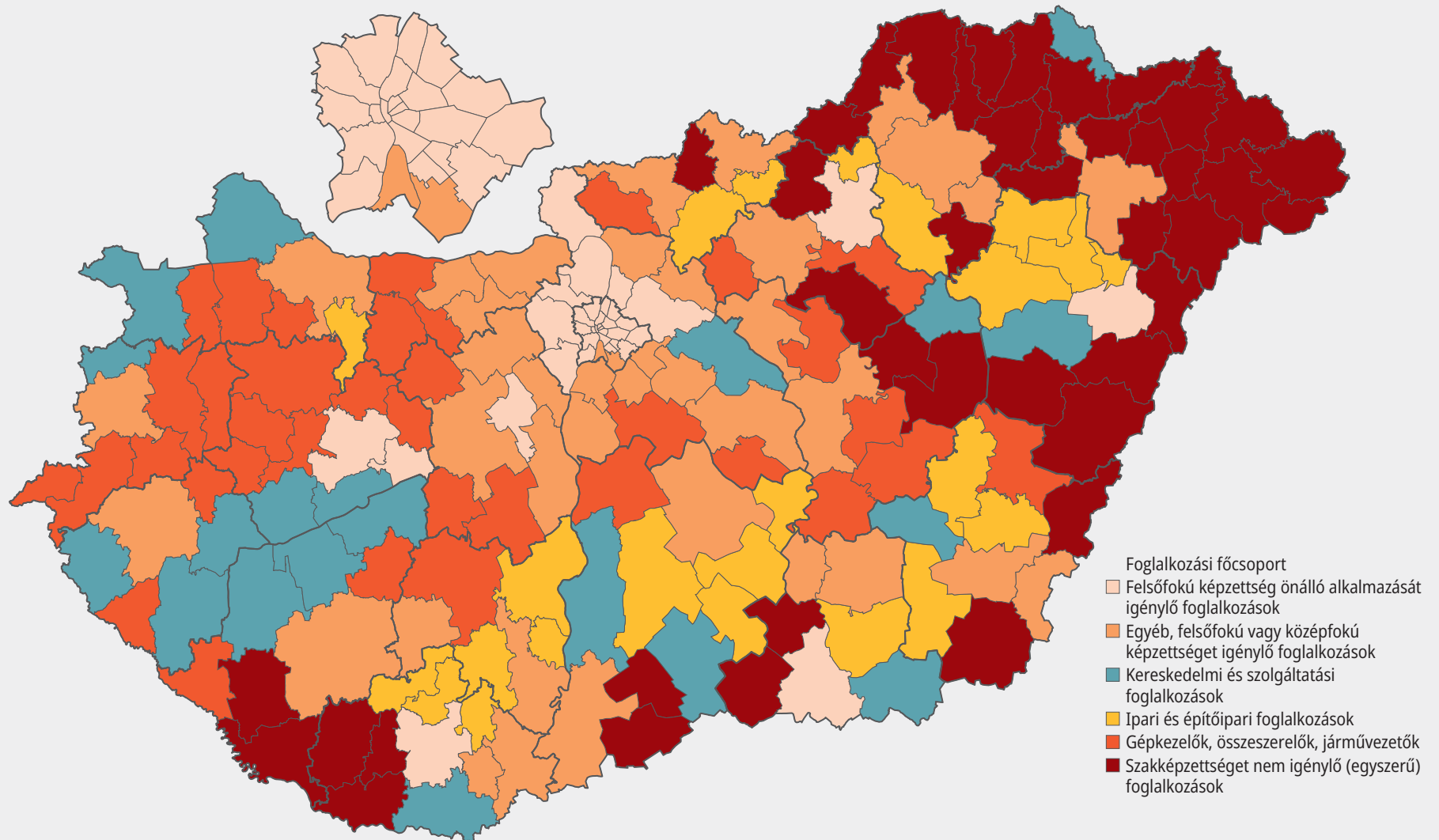
A magasszintű képzettséget igénylő szakértői, vezetői munkakörökben dolgozók száma 2022-re 1,2 millió főre, a foglalkoztatottakon belüli arányuk pedig 25%-ra nőtt. A korábbi területi mintázat még erőteljesebbé vált: a főváros és vonzáskörzete, a nagyobb vidéki városok és a Balaton környéke a jellemző lakóhelye a foglalkoztatottak e csoportjának.

3.13. A leggyakoribb foglalkozási főcsoport a helyben lakó foglalkoztatottak körében Magyarország járásaiban, 2011

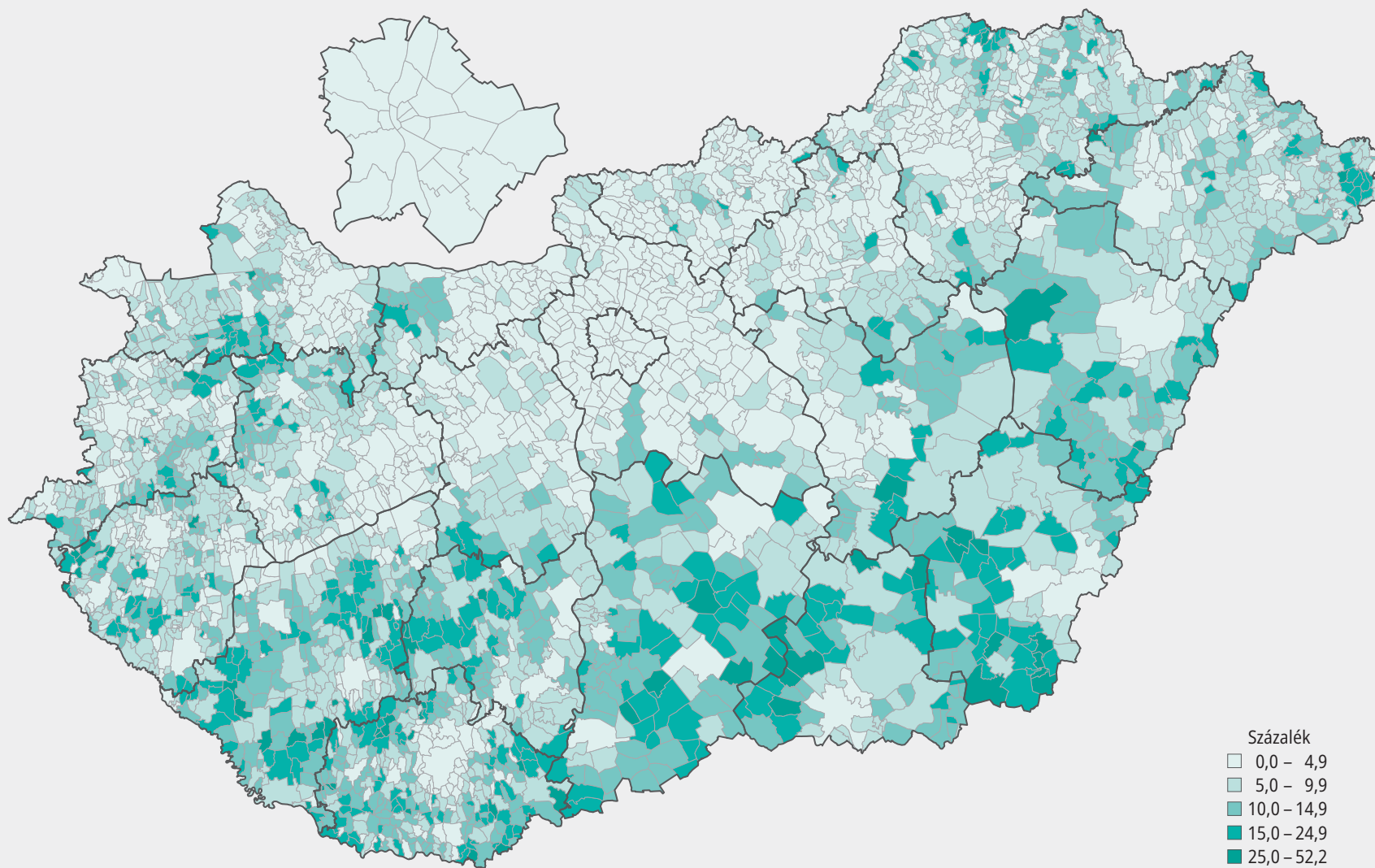
A foglalkozási főcsoportok szerint 2011-ben a legtöbb munkavállaló az egyéb, felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő (678 ezer fő), a kereskedelmi és szolgáltatási (633 ezer fő), illetve a felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő foglalkozásokban (626 ezer fő) dolgozott. A területi adatokból kitűnik, hogy a felsőfokú képzettséget igénylő foglalkozásokban dolgozók leginkább a főváros belső és budai kerületeiben, továbbá három egyetemi város (Debrecen, Pécs, Szeged) járásában koncentrálódtak. A járások csaknem 74%-ában a fizikai foglalkozások, mint például a kereskedelmi, a mezőgazdasági, az ipari és a gépkelői munkakörök voltak a legjellemzőbbek 2011-ben.

3.14. A leggyakoribb foglalkozási főcsoport a helyben lakó foglalkoztatottak körében Magyarország járásaiban, 2022

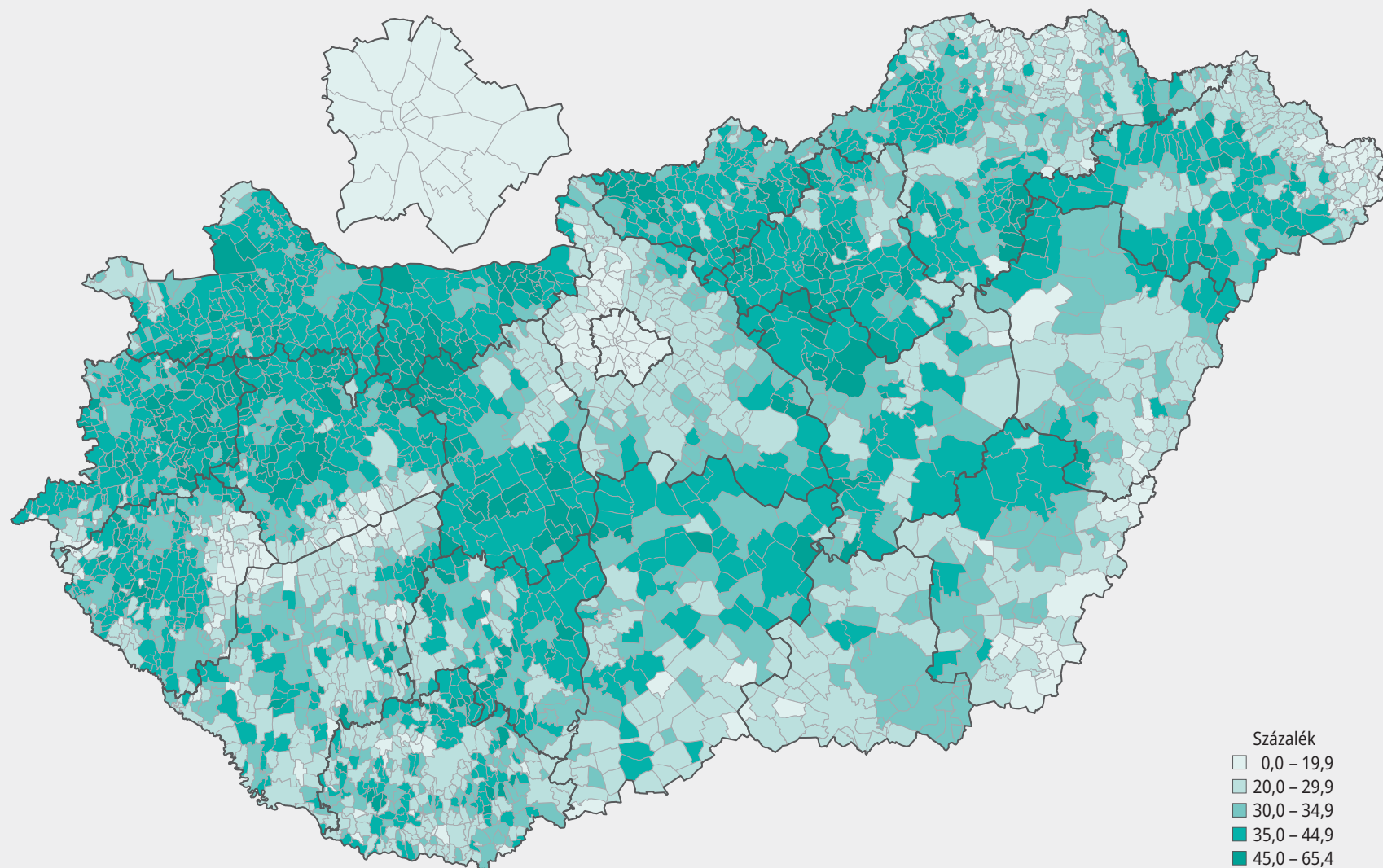
2022-ben a legtöbb munkavállaló a felsőfokú képzettség önálló alkalmazását igénylő (884 ezer fő), az egyéb, felsőfokú vagy középfokú képzettséget igénylő (841 ezer fő), illetve a kereskedelmi és szolgáltatási foglalkozásokban (662 ezer fő) dolgozott. Növekedett azon – főképp észak-magyarországi és észak-alföldi – járások száma, ahol a szakképzettséget nem igénylő foglalkozások voltak jellemzők. Kiemelendő továbbá a felsőfokú képzettséget igénylő foglalkozásokban dolgozók számának növekedése és a mezőgazdasági foglalkozások további visszaszorulása. 2011 és 2022 között 62%-ra csökkent azoknak a járásoknak az aránya, ahol a fizikai foglalkozások számítottak a legjellemzőbbnek.

3.15. A mezőgazdasági szektorban foglalkoztatottak aránya Magyarország településein, 2022

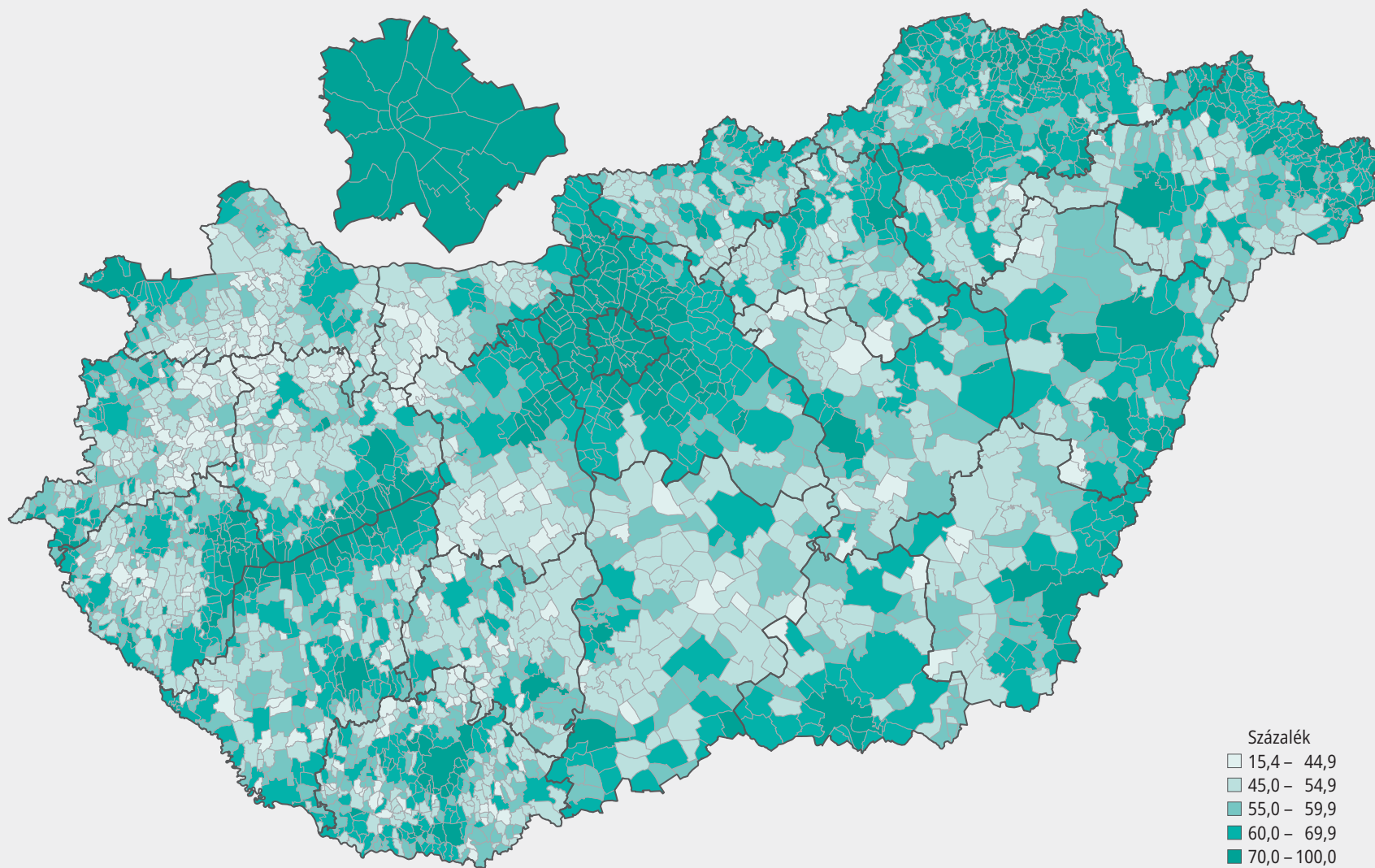
2022-ben a foglalkoztatottak 3,7%-a, mintegy 175 ezer ember dolgozott a mezőgazdaságban, ami a szektor súlyának további kismértékű csökkenését mutatja az elmúlt évtizedben. A városi népességben általában alacsony a mezőgazdasági foglalkozásúak aránya, ugyanakkor a települések egyharmadában meghaladja az országos átlagot. Az alföldi településeken a foglalkoztatottak átlagosan egyötöde mezőgazdasági munkát végzett 2022-ben, ami jelzi a szektor jelentőségét ebben a térségben.

3.16. Az ipari szektorban foglalkoztatottak aránya Magyarországi településein, 2022

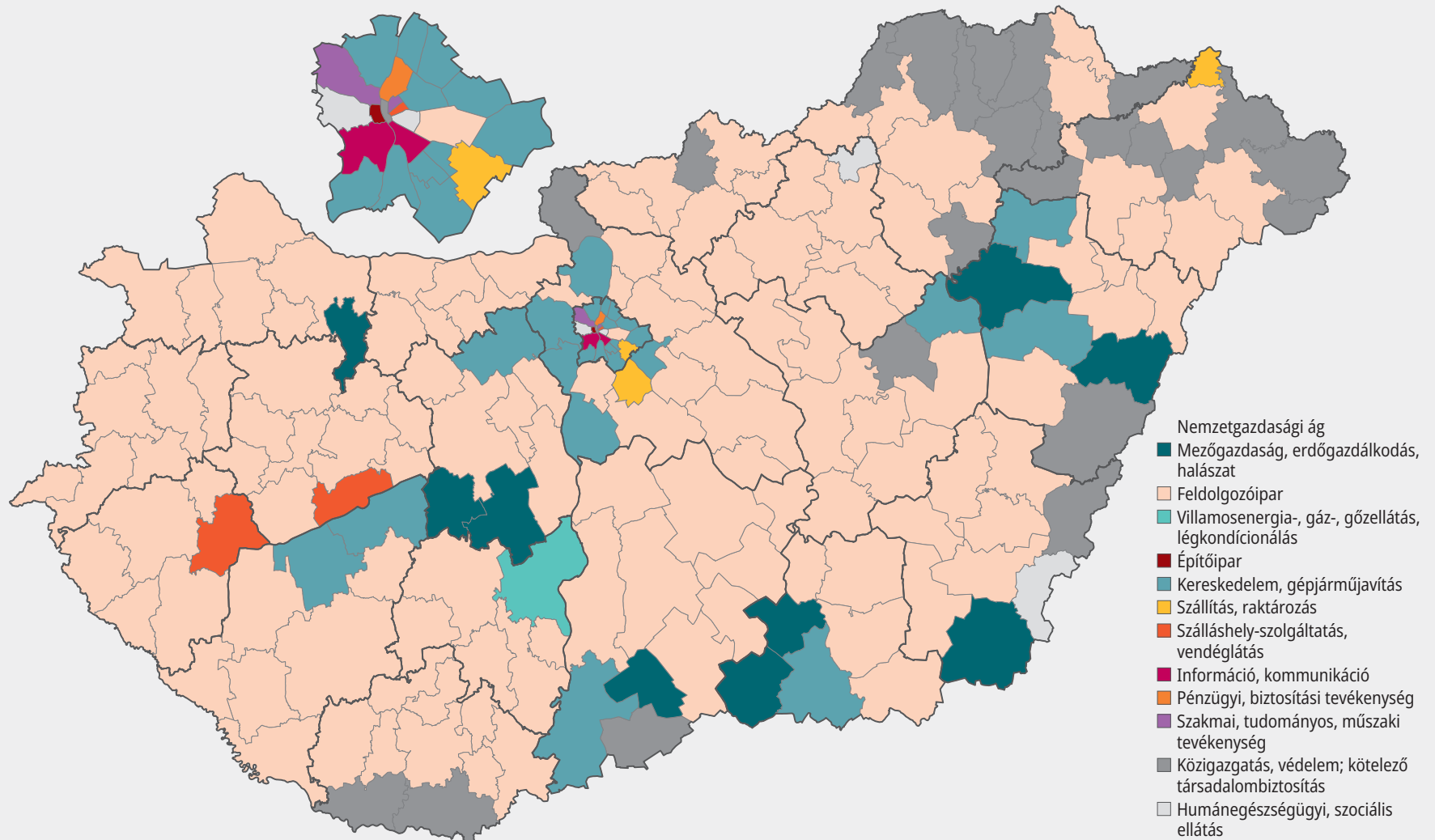
Az iparban és az építőiparban foglalkoztatottak száma 2022-ben 1,3 millió fő volt, az összes foglalkoztatott 28%-a. Az elmúlt évtizedben a szektor súlya a foglalkoztatottságban alig változott. Az iparban dolgozók a nagyobb ipari központokban és azok kiterjedt vonzáskörzetében (pl. Győr, Kecskemét, Hatvan–Jászberény-tengely) az ott élő foglalkoztatottakon belül jelentős hányadot képviselnek.

3.17. A szolgáltatási szektorban foglalkoztatottak aránya Magyarország településein, 2022

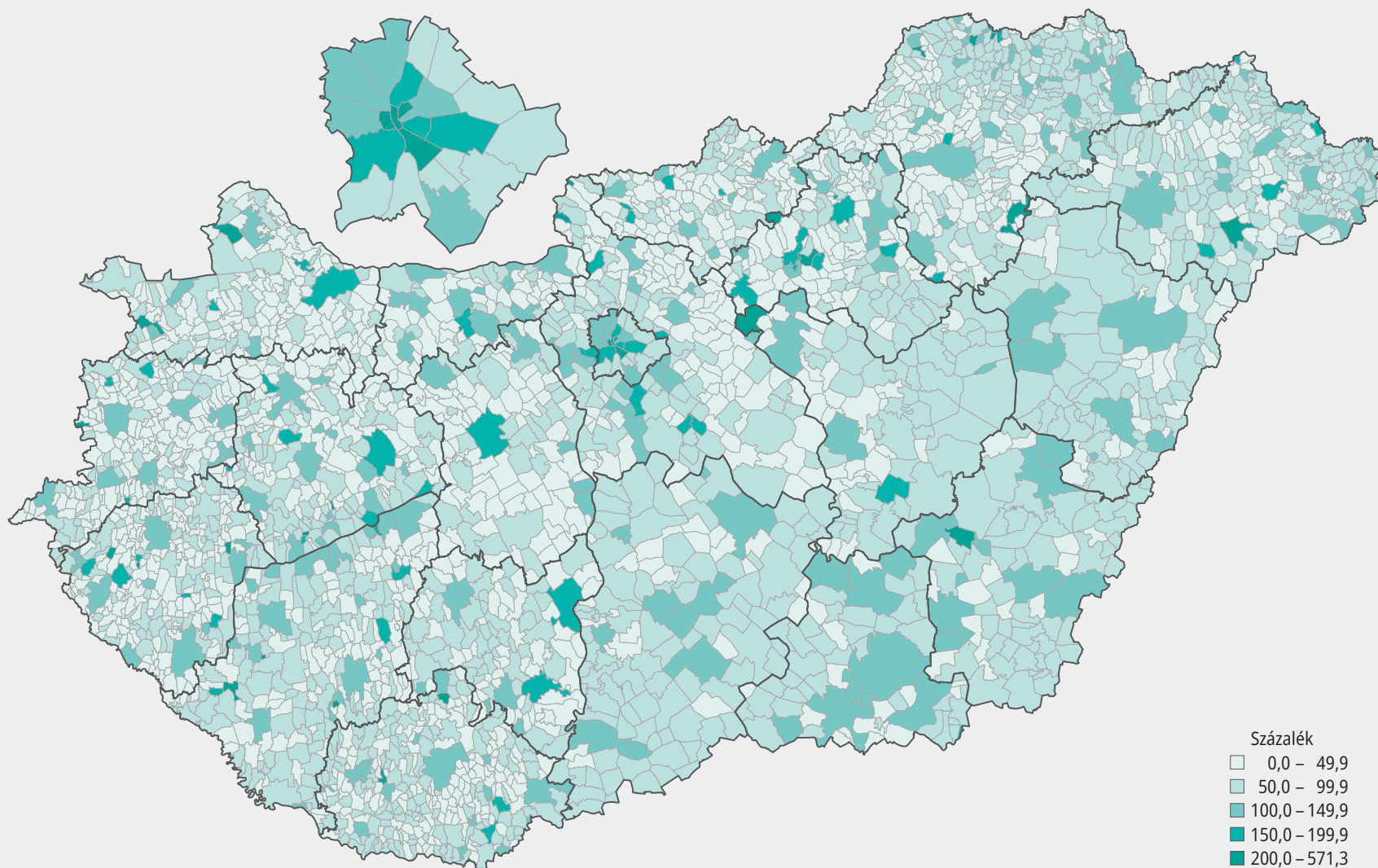
A 3,2 millió fős szolgáltatási szektor 2022-ben a foglalkoztatottak legnagyobb csoportját alkotta, az összes foglalkoztatott 68%-át foglalta magában. A szektor létszámbővülésének üteme lelassult, az elmúlt évtizedben mindössze 1 százalékponttal nőtt a súlya a foglalkoztatottságban. Jelentősége kiemelkedő Budapesten és vonzáskörzetében, a megyei jogú városokban, továbbá az üdülőhelyeken (pl. Balaton környéke, Gyula, Hajdúszoboszló), ahol a turizmus és a szolgáltató ágazatok meghatározó szerepet játszanak a helyi gazdaságban.

3.18. A leggyakoribb nemzetgazdasági ág a helyben dolgozó foglalkoztatottak körében Magyarország járásaiban, 2022

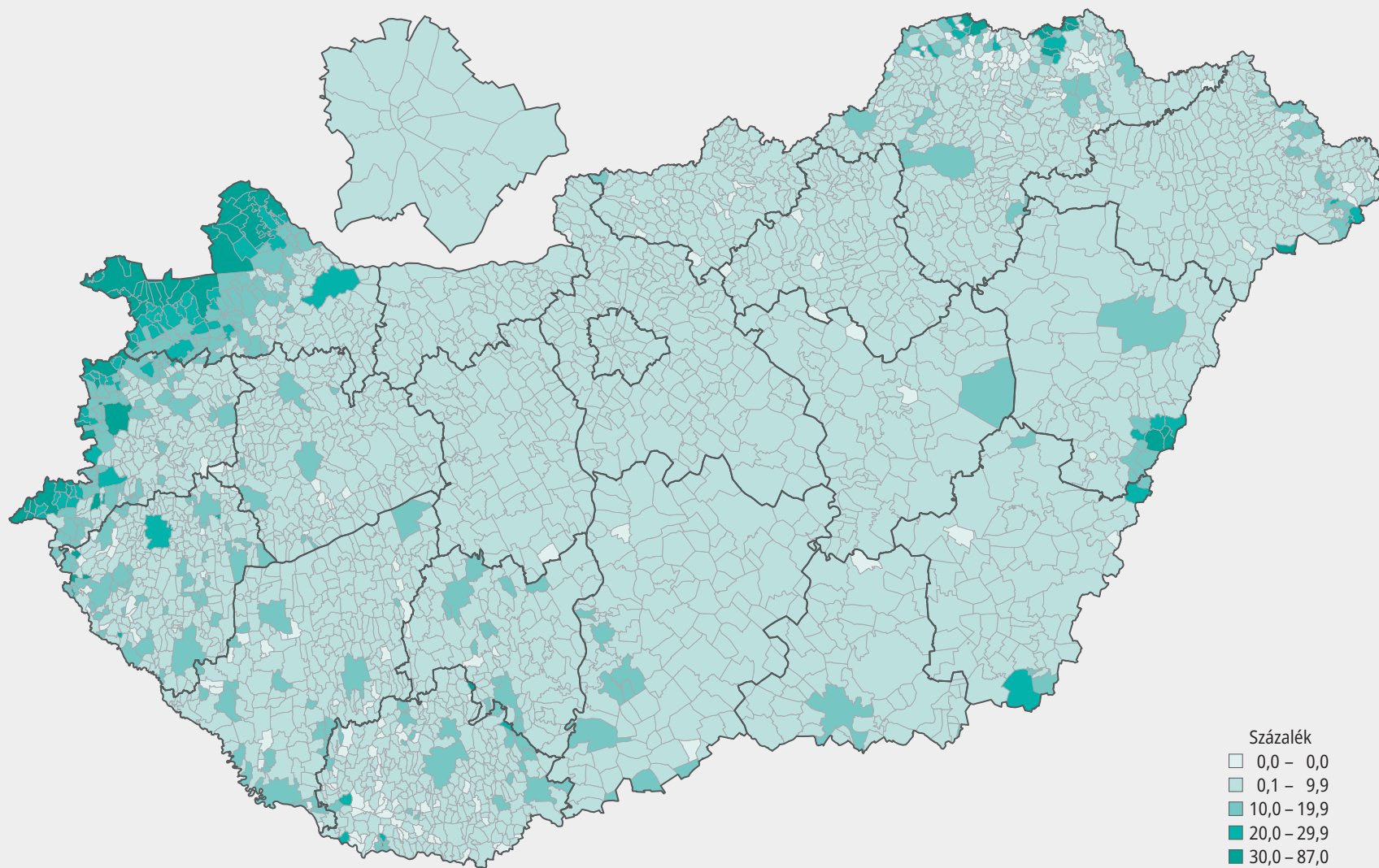

A nemzetgazdasági ágak közül a legtöbben a feldolgozóiparban (887 ezer fő), a kereskedelemben (618 ezer fő) és a közigazgatásban (425 ezer fő) dolgoztak 2022-ben. Az ország különböző térségei eltérő gazdasági profilt mutatnak: a Paksi járás a villamosenergia-termelés központja; a Gyáli járás, Budapest 18. kerülete és a Záhonyi járás a szállítási folyamatok gócpontjai; a kereskedelemre a főváros és környezete, a Balaton déli partja és egyes alföldi járások specializálódtak; a közigazgatás kiemelkedő súllyal van jelen, részben a közmunkásként dolgozók miatt, az ország északkeleti és délnyugati járásaiban; a mezőgazdaság az alföldi és a dunántúli (pl. Kisteleki, Sárbogárdi) járásokban meghatározó; a turizmusban a Balatonfüredi és a Keszthelyi járás mutat kiemelkedő értéket.

3.19. A helyben dolgozó foglalkoztatottak a helyben lakó foglalkoztatottak százalékában Magyarország településein, 2022

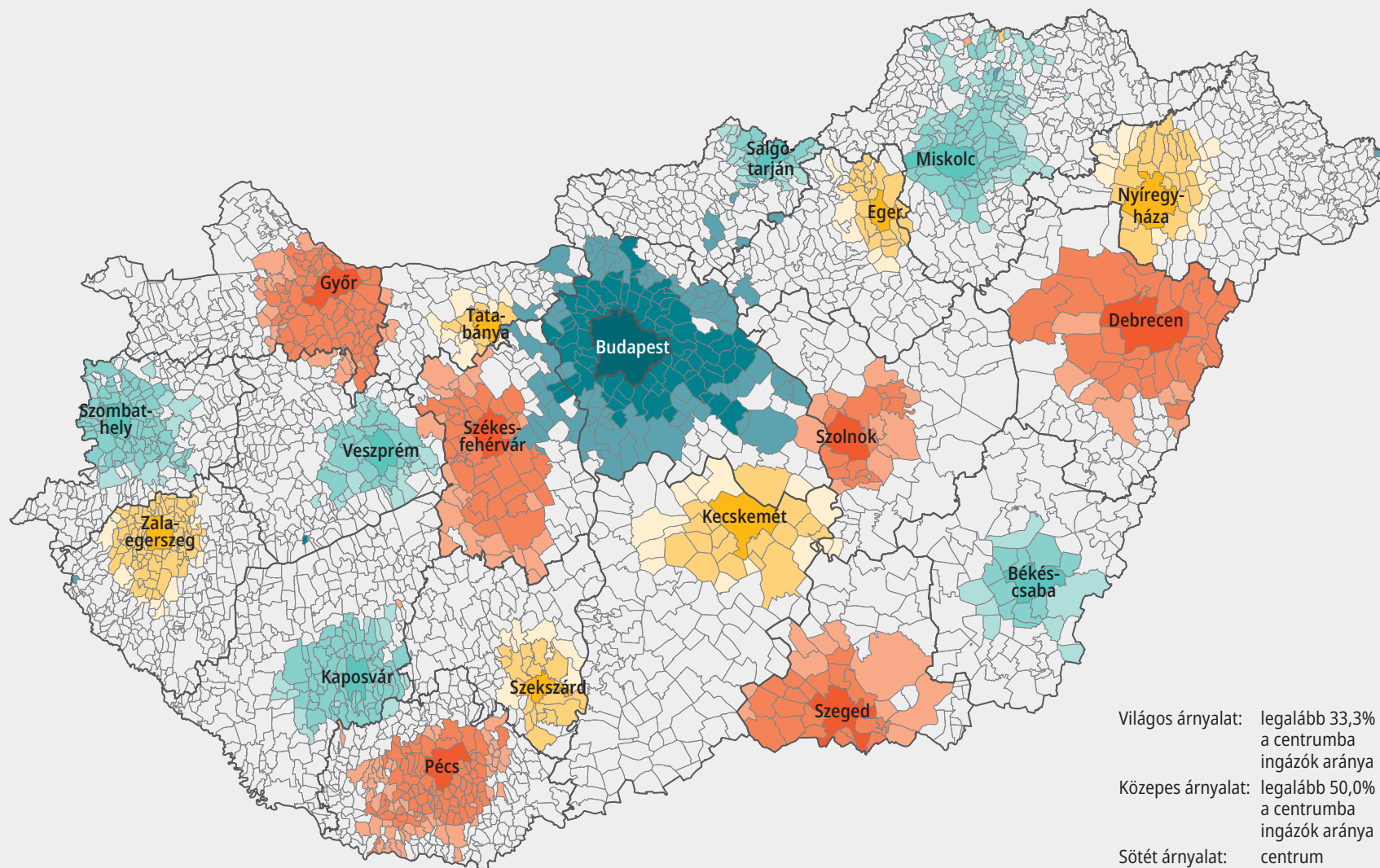

2022-ben 298 olyan település volt az országban (a települések 9,4%-a), ahol a helyben dolgozó foglalkoztatottak száma meghaladta a helyben lakó foglalkoztatottakét, vagyis a más településekről ingázók jelentős mértékben járultak hozzá a helyi munkaerő-szükséglet kielégítéséhez. A Magyarország területén dolgozó csaknem 4,6 millió foglalkoztatott közül több mint 3 millió ezen a 298 településen dolgozott. A megyei jogú városok közül kettő nem tartozik a fenti körbe: Érd és Sopron is munkaerőt kibocsátó település, előbbi ingázói a főváros, utóbbié a szomszédos Ausztria munkaerőpiacát gazdagítják.

3.20. A külföldre ingázó foglalkoztatottak az összes ingázó foglalkoztatott százalékában Magyarország településein, 2022

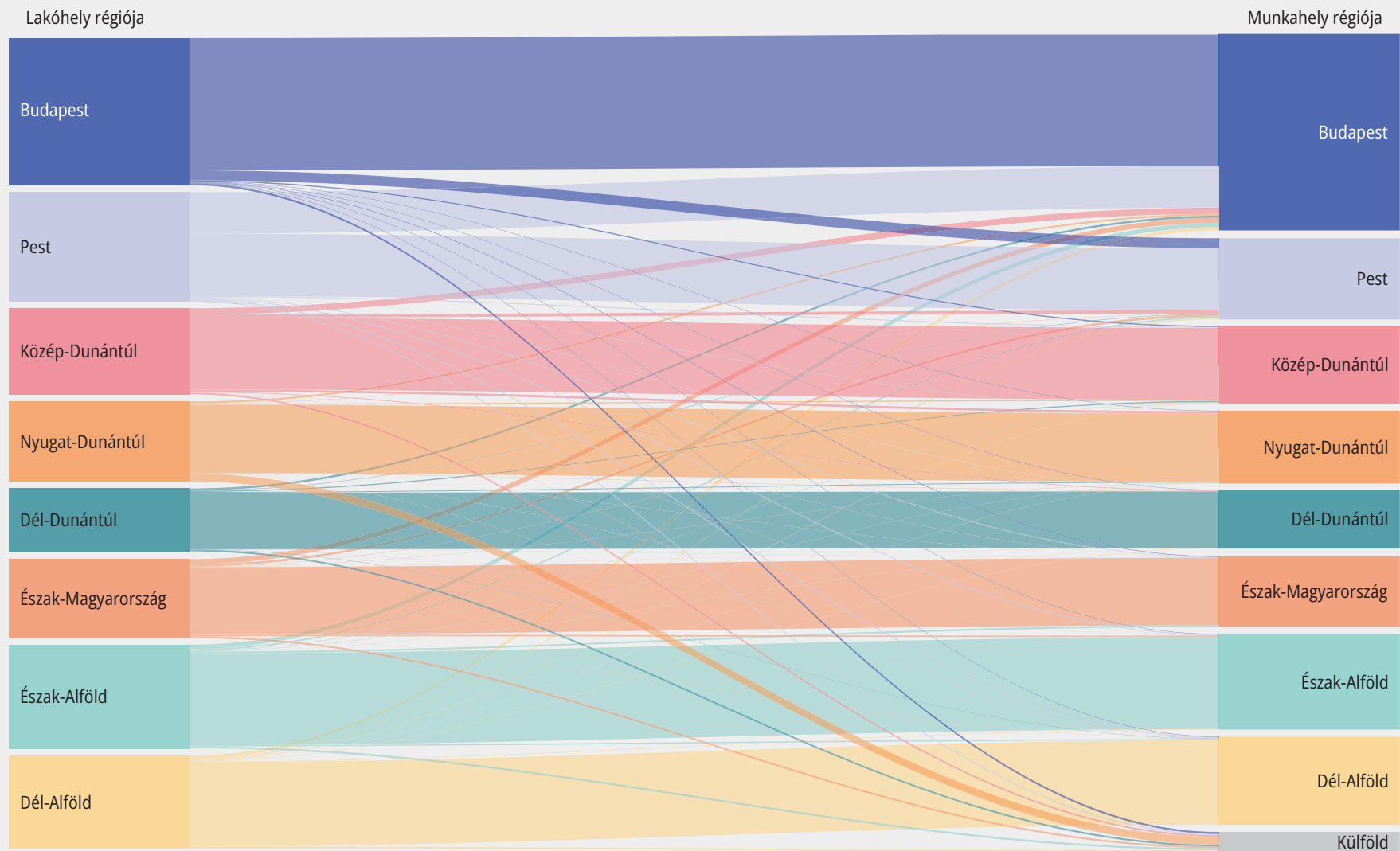
A Magyarországon élő, de külföldön dolgozó foglalkoztatottak száma 2022-ben meghaladta a 122 ezer főt, ami a hazai foglalkoztatottak 2,9%-át jelentette. Legnagyobb csoportjuk Ausztriába ingázott, a határ menti településeken a foglalkoztatottakon belüli arányuk akár a 80%-ot is elérte. A szlovákiai Kassa Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye északi településeinek, a romániai Nagyvárad pedig Hajdú-Bihar vármegye délkeleti településeinek munkavállalóit vonzotta.

3.21. A főváros és a megyeszékhelyek munkaerőpiaci vonzaskörzetei, 2022

A hazai foglalkoztatottak fele, közel 2,3 millió fő a fővárosban és a megyeszékhelyeken dolgozott 2022-ben, jelentős részük a környező településekről járt munkába. A legnagyobb vonzaskörzet a fővárosi volt, amely 169 települést foglalt magában, de a miskolci, illetve a pécsi vonzaskörzet is 100-nál több településből állt. A kisebb vonzaskörzetek közé tartozott a tatabányai, a békéscsabai és a szolnoki. A vidéki központok közül Székesfehérváron és Veszprémben a foglalkoztatottak 50%-a más településekről ingázott a munkahelyére. Mindössze 14 olyan (Zala és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyei) település volt 2022-ben, ahonnan egyetlen foglalkoztatott sem ingázott a központi településekre.

3.22. A népesség megoszlása a lakóhely régiója és a munkahely régiója szerint, 2022

A munkavállalók 83%-a, mintegy 3,9 millió fő a lakóhelyével megegyező régióban dolgozott 2022-ben. Sokan azonban jelentős távolságokat tettek meg otthonról a munkahelyükig, hiszen minden régióból történt ingázás más régiókba munkavégzés céljából. A legnagyobb munkaerő-vonzó képességgel a főváros rendelkezik, amely az ország minden részéből fogad munkavállalókat, ám főként a környező Pest régióra támaszkodik. A mozgás nem egyirányú: a fővárosból is jelentős számú munkavállaló ingázik a hozzá tartozó agglomerációs településekre. A külföldi munkavállalás Nyugat-Dunántúlon a leggyakoribb, főként Ausztria és Németország irányába.

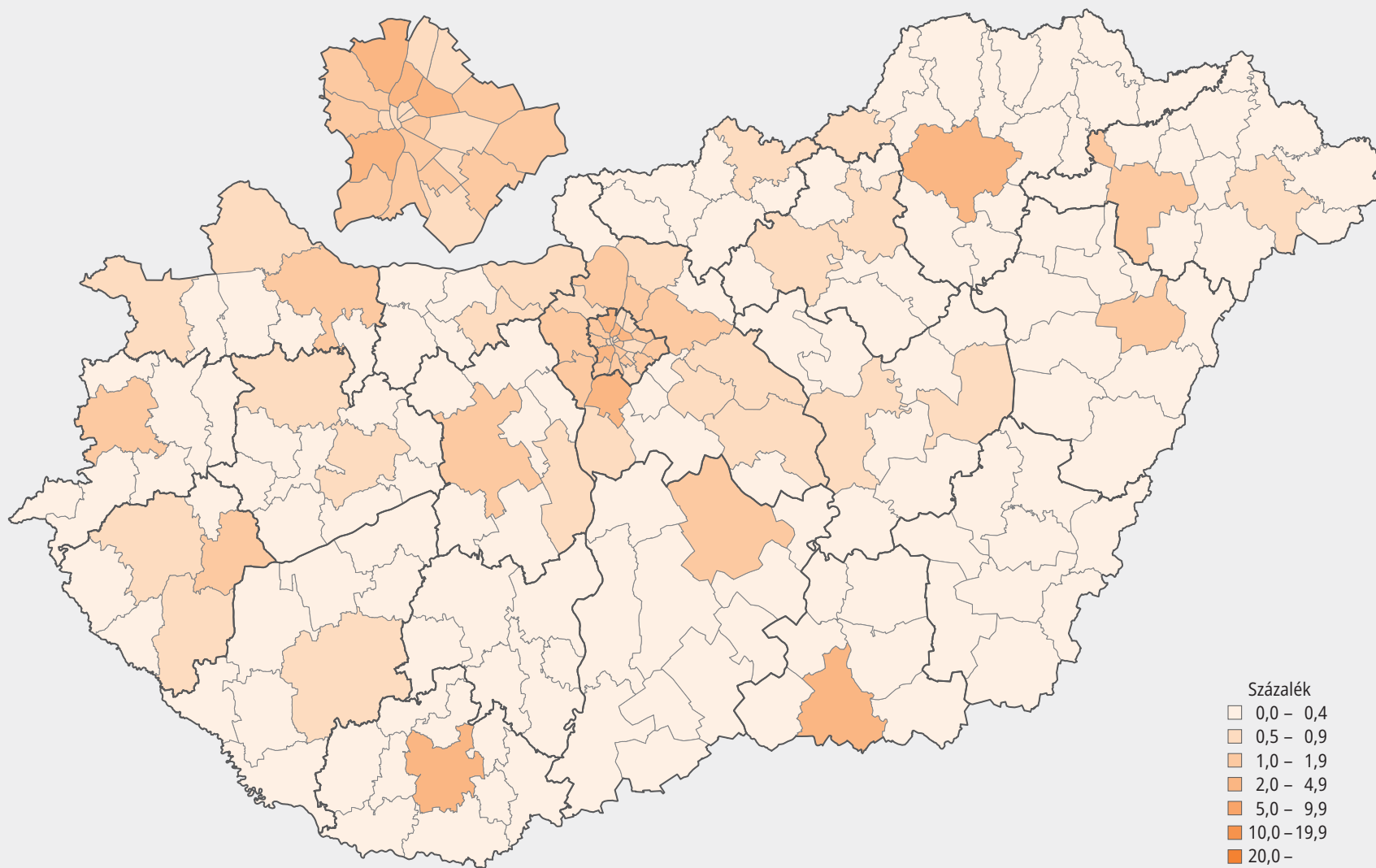
4. Nemzetiségi kötődés

A népszámlálások nemzetiségi kötődésre vonatkozó adatai arról nyújtanak tájékoztatást, hogy a megkérdezettek közül hányan sorolták magukat az adott nemzetiségi csoportba. A kérdőívek kezdetben az anyanyelv, majd a nemzetiségi hovatartozás kérdésével mérték a nemzetiségek létszámát. Az ezredforduló óta bővült a kérdések köre, azóta a népszámlálások alkalmával a nemzetiség és az anyanyelv mellett a családi, baráti közösségben használt nyelvről is lehet nyilatkozni, ezekre a kérdésekre önkéntes a válaszadás. Kiadványunk térképei a nemzetiségi közösségek elhelyezkedését a három jellemző együttes figyelembevételével ábrázolják.

Magyarországon 13 olyan nemzetiség él, amelyet a magyar állam a történelmi jelenlétük folytán hazai nemzetiségként törvényben ismer el, ezek a bolgár, a görög, a horvát, a lengyel, a német, az örmény, a roma, a román, a ruszin, a szerb, a szlovák, a szlovén és az ukrán.

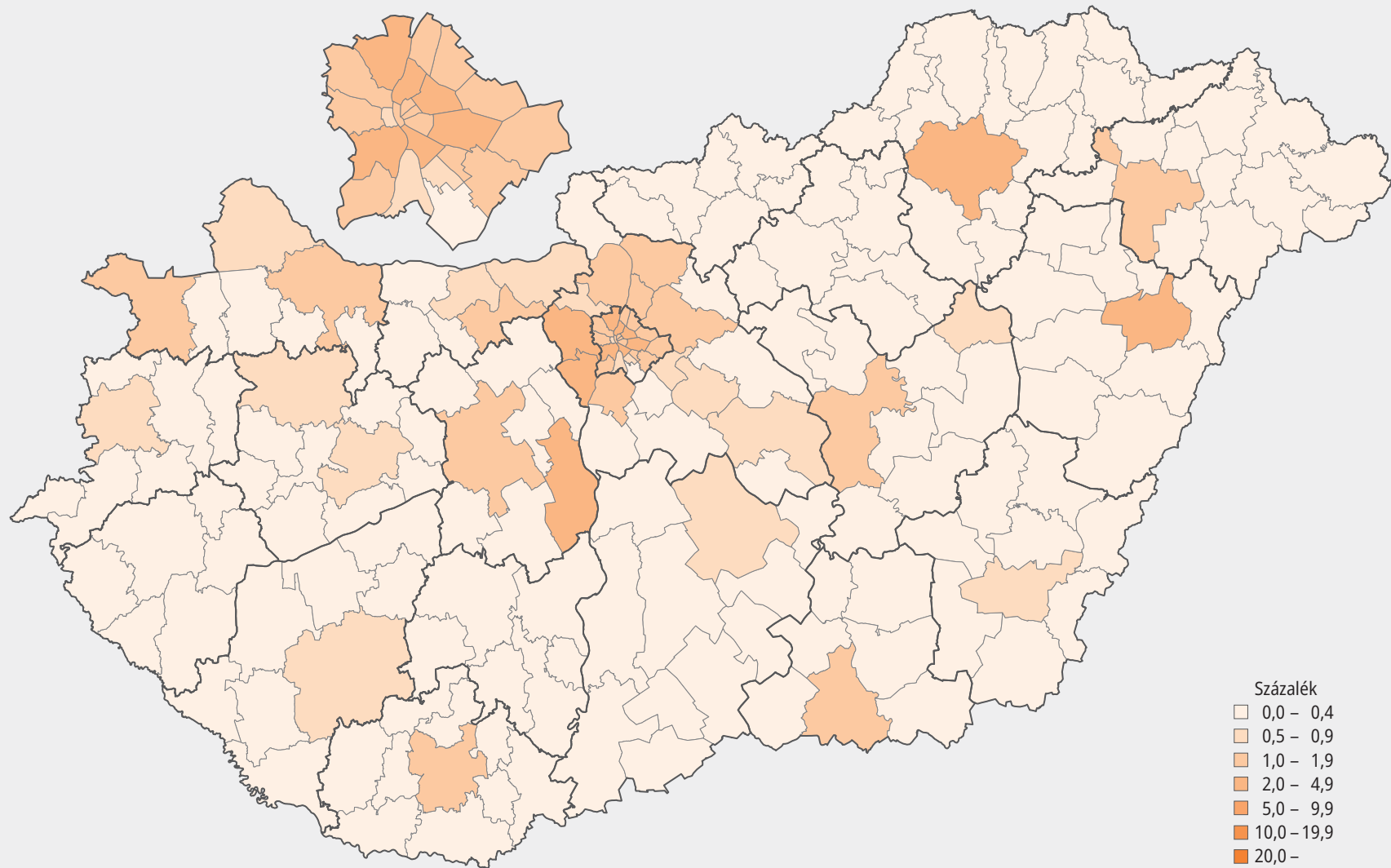
A nemzetiségi kötődésre vonatkozó önkéntesen megválaszolható kérdésekre a lakosság 89%-a felelt. 492 ezren tartották magukat valamelyik hazai nemzetiséghez tartozónak. A magyar után a legnépesebb nemzetiségünk a roma, amelyhez a válaszadók 2,5%-a, 210 ezer fő tartozott. A német nemzetiségi kötődésűek létszáma 143 ezer, a szlovákoké 30 ezer, a románoké 28 ezer, az ukránoké 25 ezer, a horvátoké 22 ezer, a szerbeké 12 ezer volt. A szlovén, az örmény, a bolgár, a görög, a ruszin és a lengyel közösségek 4-7 ezer főt számláltak 2022-ben.

4.1. A bolgár nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a bolgár nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022

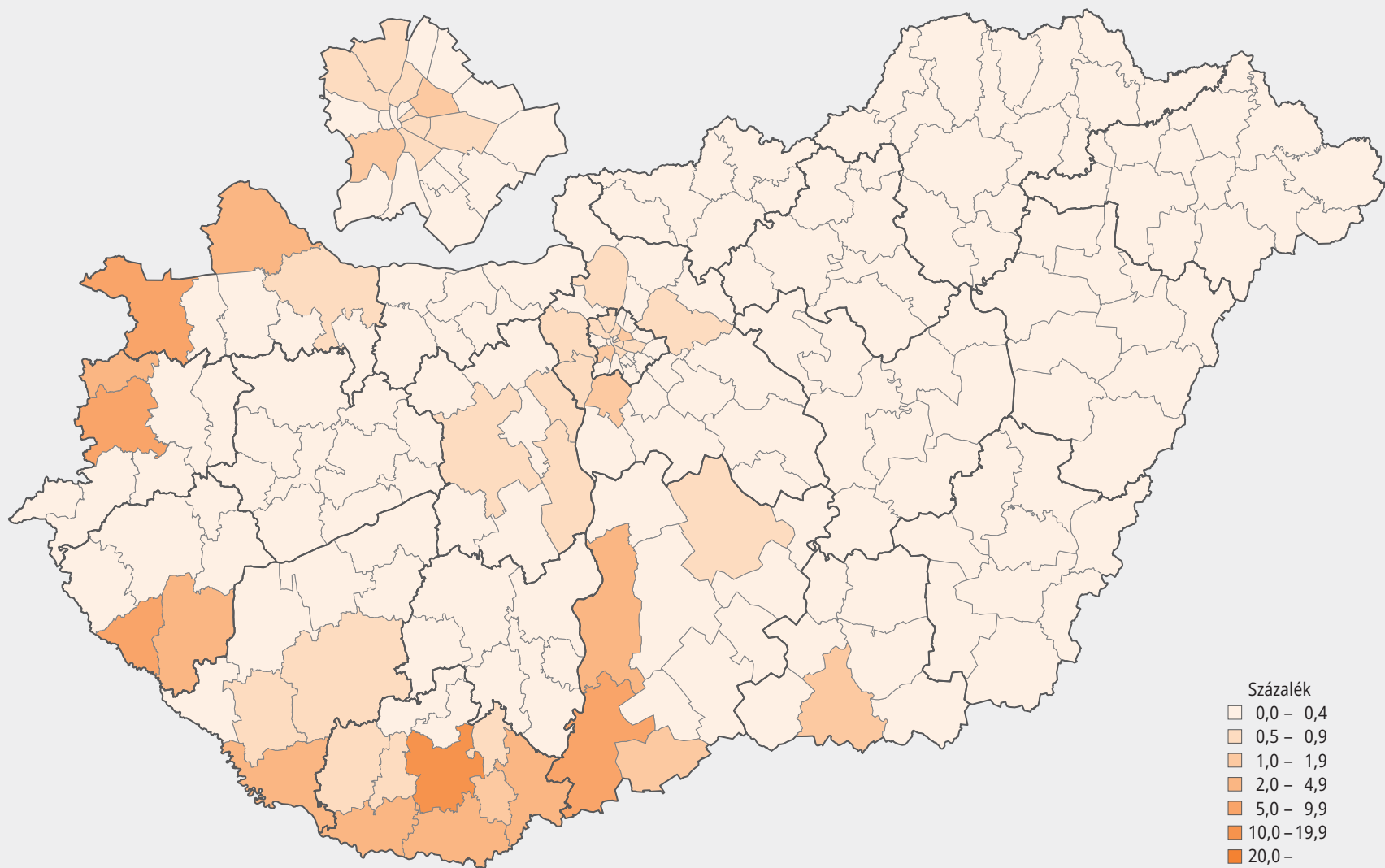
2022-ben 6109 fő vallotta magát bolgár nemzetiséghez tartozónak. A bolgárok az ország járásainak döntő többségében jelen voltak, területi koncentrátságuk mérsékelt. Legnépesebb csoportjuk a Szigetszentmiklósi járásban élt (245 fő), ahol a bolgár nemzetiséghez tartozók 4,0%-a lakott. Emellett nagyobb számban és arányban éltek a fővárosi kerületekben és a vidéki nagyvárosok járásai-
ban (Szegedi, Miskolci, Pécsi járás), valamint a fővárosi agglomerációban (Érdi, Szentendrei járás).

4.2. A görög nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a görög nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022

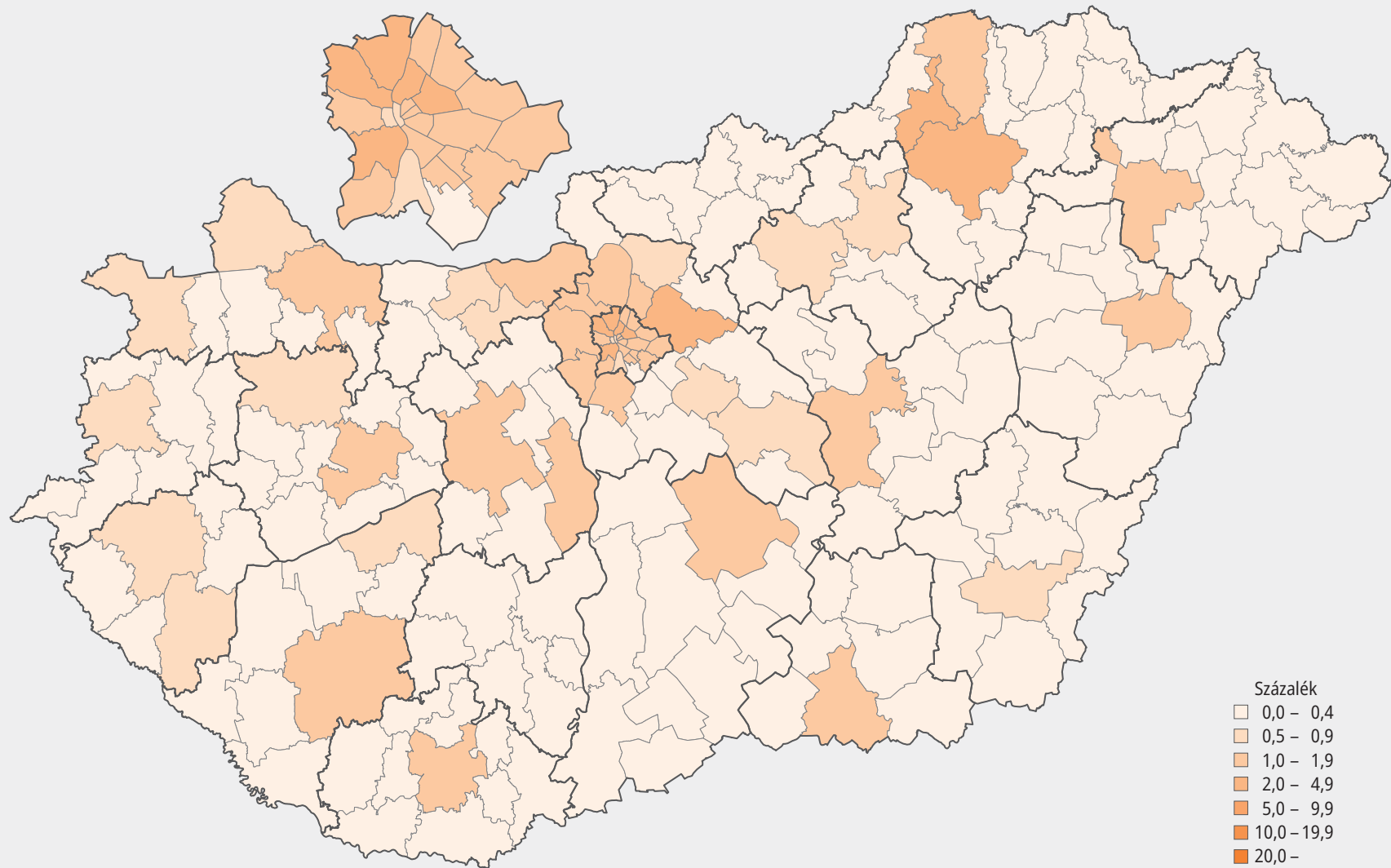
A görög nemzetiséghez tartozók száma a 2022. évi népszámlálás alapján 6178 fő volt, a legnagyobb arányban a fővárosban és agglomerációjában, továbbá a nagyobb vidéki városokban éltek. A legtöbb görög nemzetiségű azonban nem a fenti területeken, hanem a Dunaújvárosi járásban lakott. Ennek hátterében az áll, hogy ehhez a járáshoz tartozik Beloianisz település, amelyet 1950-ben alapítottak görög menekültek számára, és máig őrzi görög jellegét. Ebben a járásban a görög nemzetiséghez tartozók 4,7%-a élt 2022-ben, így rájuk sem jellemző erős területi koncentrálttság. Budapesten a legnagyobb arányban a 14., a 11. és a 13. kerületben laktak görögök, míg a vidéki járások esetében a Miskolci és az Érdi járás emelkedett ki.

4.3. A horvát nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a horvát nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022

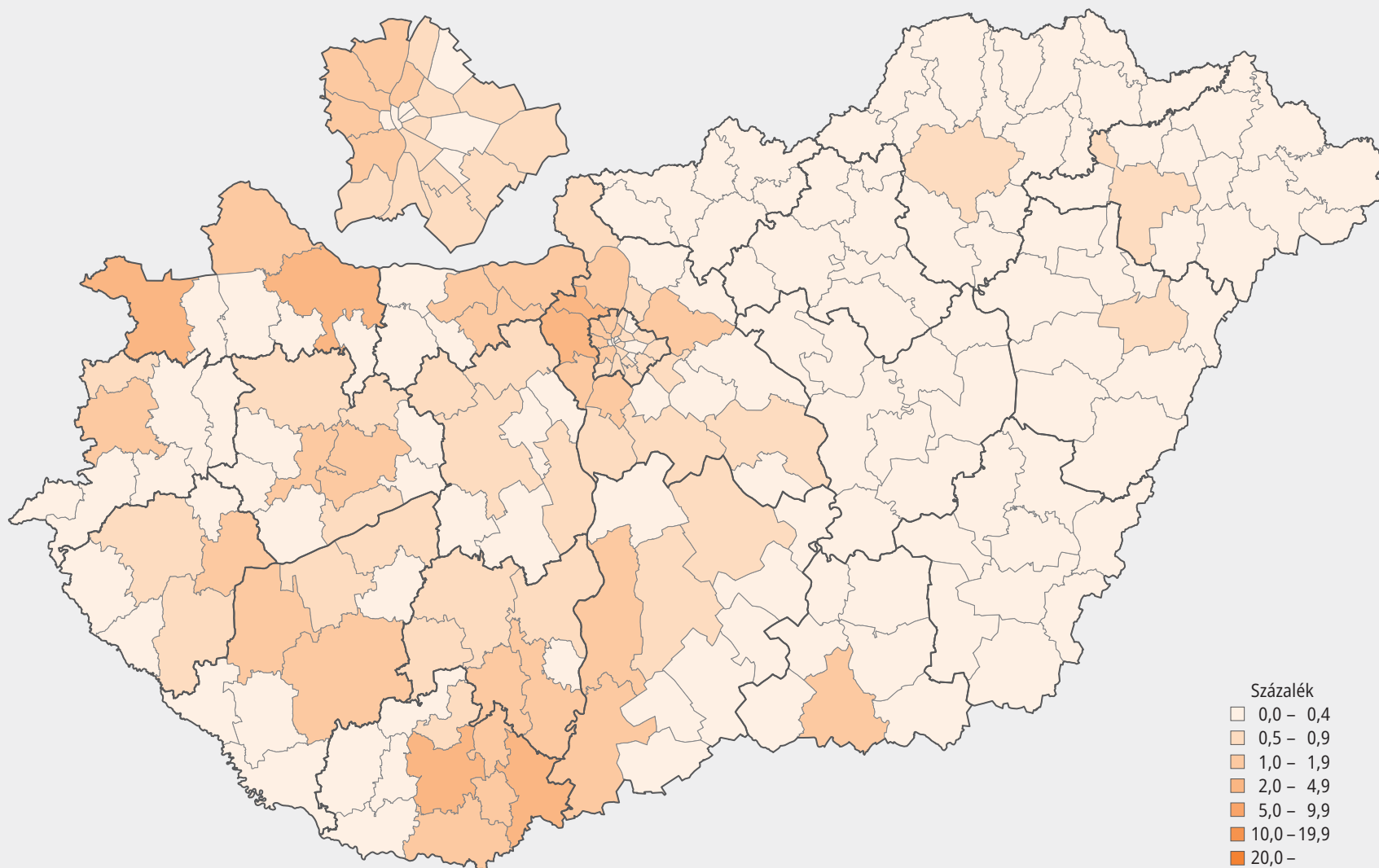
A horvát nemzetiséghez tartozók száma a 2022. évi népszámlálás adatai szerint 21 824 fő volt. Napjainkban is elsősorban a hagyományosan horvátok által lakott területeken élnek (a Pécsi, a Letenyei, a Nagykánizsai, a Sellyei, a Barcsi, a Siklósi járásban), illetve a gradišćei horvátok (Szombathelyi, Soproni, Kőszegi, Mosonmagyaróvári járás), a sokácok (a Mohácsi járás) és a bunyevácok (a Bajai, a Kalocsai járás) által lakott járásokban. Az említett 13 járásban lakik a horvát nemzetiséghez tartozók közel kétharmada, míg a többi járásban arányuk nem éri el a 2%-ot.

4.4. A lengyel nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a lengyel nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásában, 2022

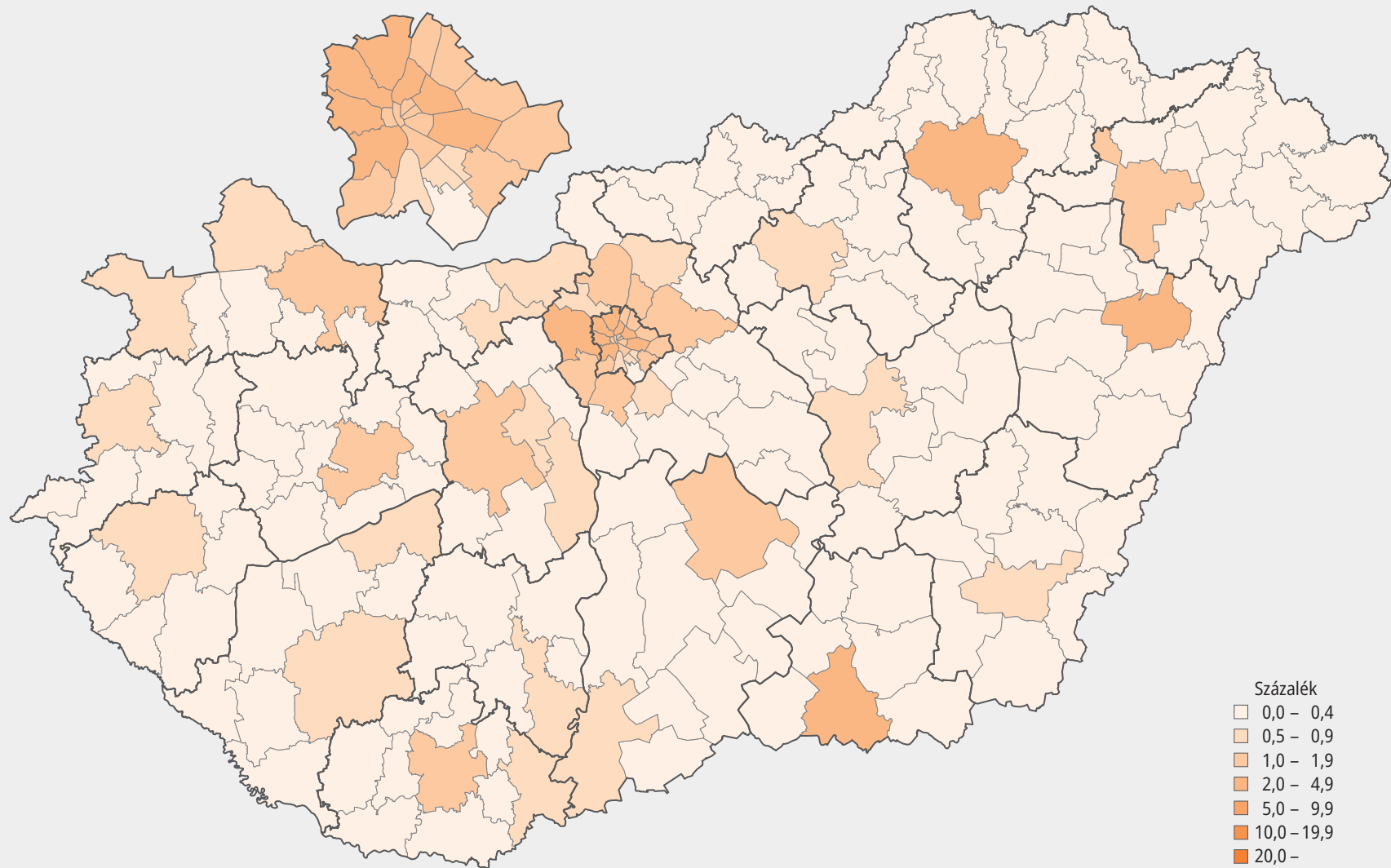

2022-ben 7398 fő vallotta magát lengyel nemzetiséghez tartozónak. Esetükben sem figyelhető meg erős területi koncentráció. A legmagasabb arányok (2 és 3,3% között) a fővárosi kerületekben (13., 11., 3., 14., és 2.), a Pest vármegyei Gödöllői járásban, valamint két borsodi járásban, a Miskolciban és a Kazincbarcikaiban voltak. A lengyel nemzetiséghez tartozókra hagyományosan jellemző, hogy a fővárosban és agglomerációjában, továbbá a nagyobb városok járásában élnek nagy számban.

4.5. A német nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a német nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiiban, 2022

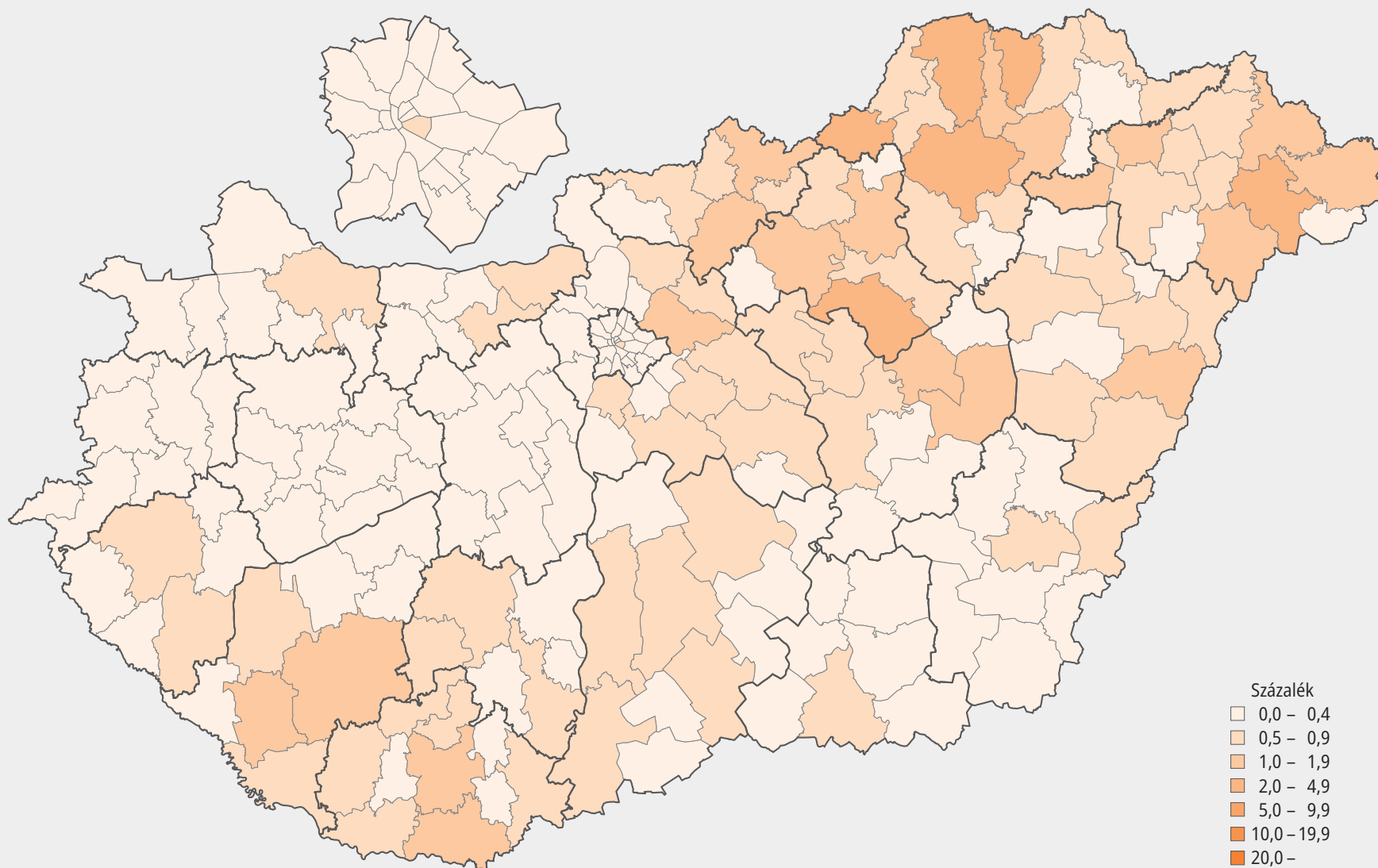

A német nemzetiséghez tartozók száma 142 551 fő volt a 2022. évi népszámlálás szerint. A legnagyobb arányban a Dunántúlon és a Duna menti területeken éltek, de magas arány volt jellemző még Kelet-Baranyában, Dél-Tolnában, Nyugat-Bács-Kiskunban, a budai agglomerációban, valamint Győr-Moson-Sopron vármegye nagyvárosi járásaiiban (Győri, Soproni). A német nemzetiséghez tartozók legnagyobb része a Pécsi járásban élt 2022-ben (4,6%), és esetükben sincs egyetlen olyan járás sem, ahol arányuk elérte volna az 5%-ot.

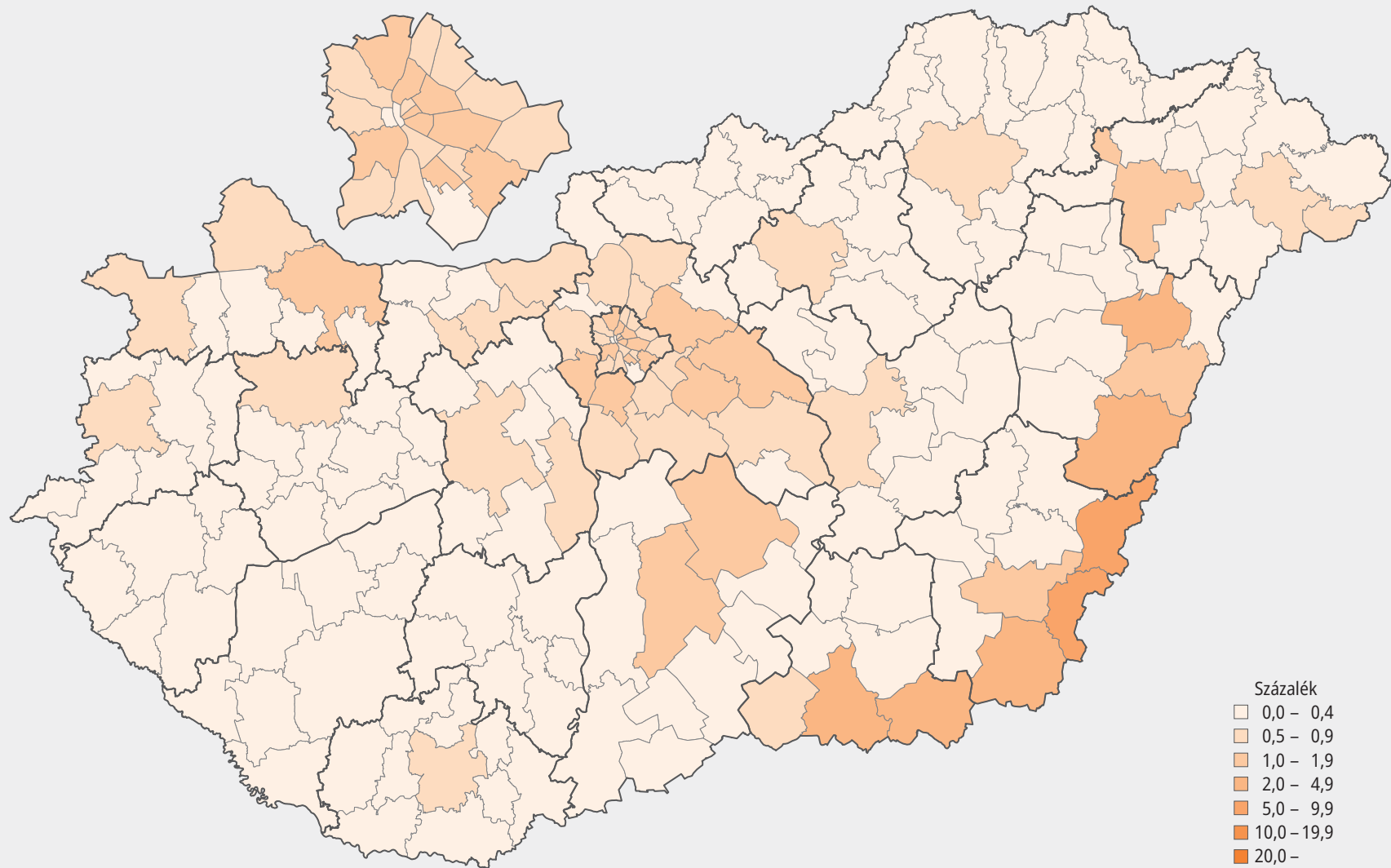
4.6. Az örmény nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása az örmény nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásában, 2022

A 2022. évi népszámlálás 4199 örmény nemzetiséghez tartozót írt össze. A nemzetiséghez tartozók közül arányaiban legtöbben az örmények éltek a fővárosban, 38%-uk volt budapesti lakos, főként a budai, illetve a pesti oldal népes, átmeneti kerületeiben. A fővároson kívüli legnagyobb csoportjuk a Budakeszi járásban élt. Emellett három nagyváros járása emelhető ki, a Szegedi, a Miskolci és a Debreceni, ahol az örmény nemzetséghez tartozók több mint 2-2%-a lakott.

4.7. A roma nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a roma nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022

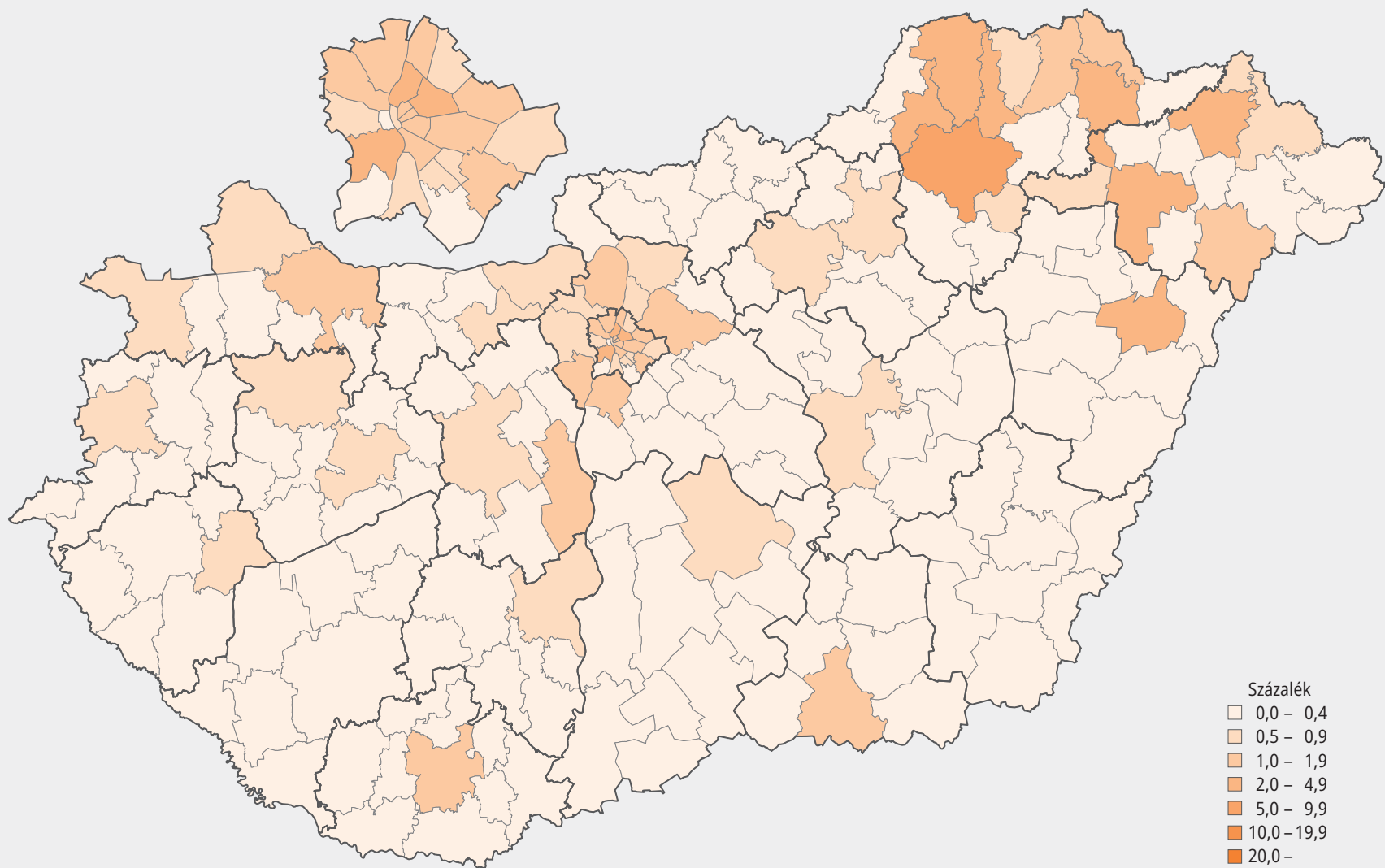

A 2022. évi népszámlálás során 209 909 fő vallotta magát roma nemzetiséghez tartozónak, ami kevesebb a 2011-ben számolt 316 ezer főnél, ugyanakkor a korábbi évtizedek területi mintázata nem változott. A romák legnagyobb arányban az ország északkeleti és délnyugati vármegyéiben éltek, a legkisebb arányban az északnyugati vármegyékben. Területi eloszlásuk egyenletesebb, mint a legtöbb nemzetiségé, egy járás sem volt, ahol 3%-uknál több élt volna, 2% feletti arány az északkeleti járásokban (Edelényi, Miskolci, Ózdi, Encsi, Hevesi, Mátészalkai) volt megfigyelhető.

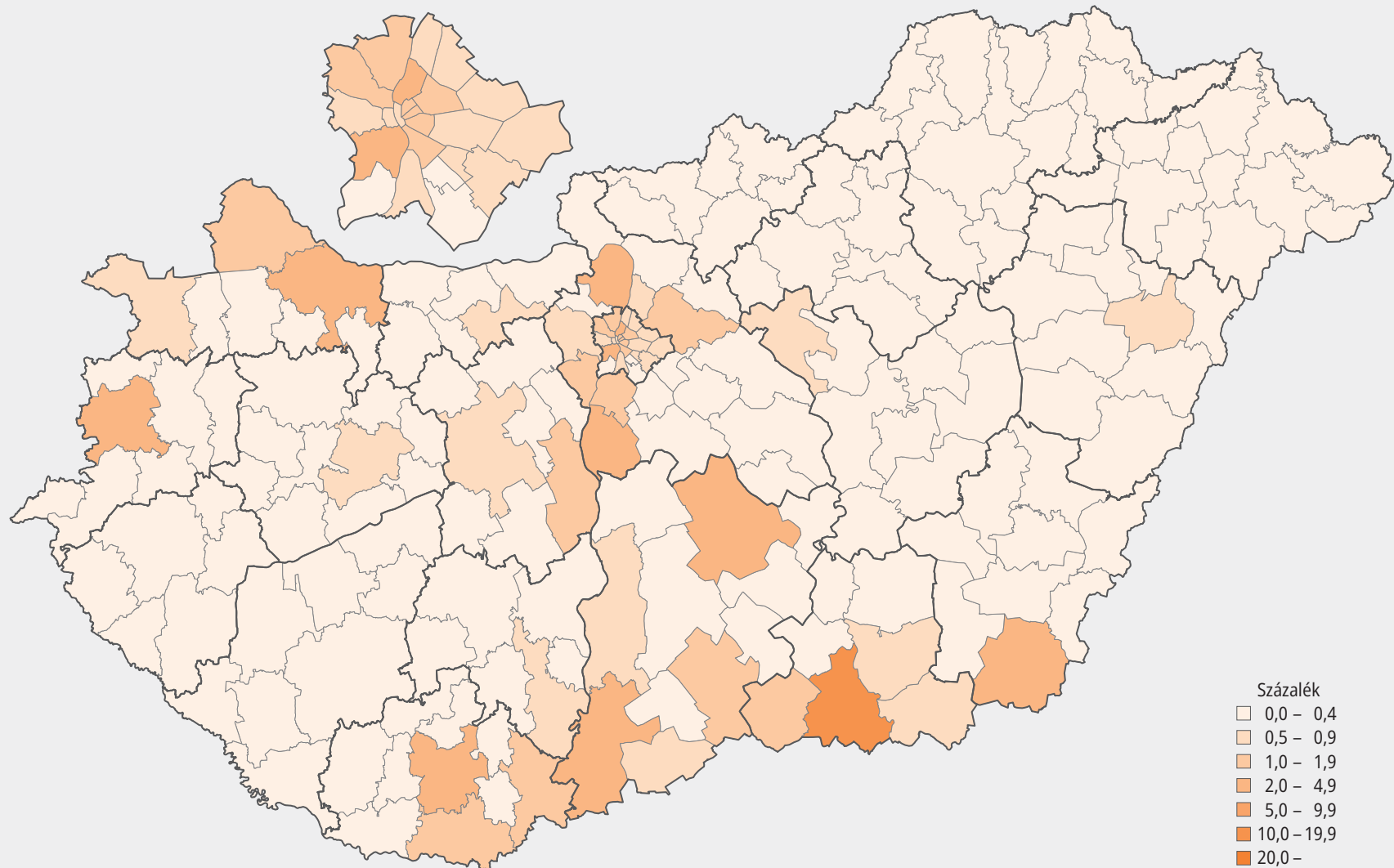
4.8. A román nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a román nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022

A 2022. évi népszámlálás szerint 27 554 fő vallotta magát román nemzetiséghez tartozónak. Döntő többségük az ország délkeleti határsávjában élt, a Szegedi járástól a Debreceni járásig terjedő területen, amelyen belül a Gyulai és a Sarkadi járásban laktak a legnagyobb arányban (5,9 és 5,5%). Bár járási szinten nem kiemelkedő, a legtöbb román nemzetiséghez tartozó személy mégis a fővárosban lakott (21%). Pest vármegyében az összlétszámuk 16%-a élt, ennél csak Békés vármegyében laktak többen (18%).

4.9. A ruszin nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a ruszin nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022

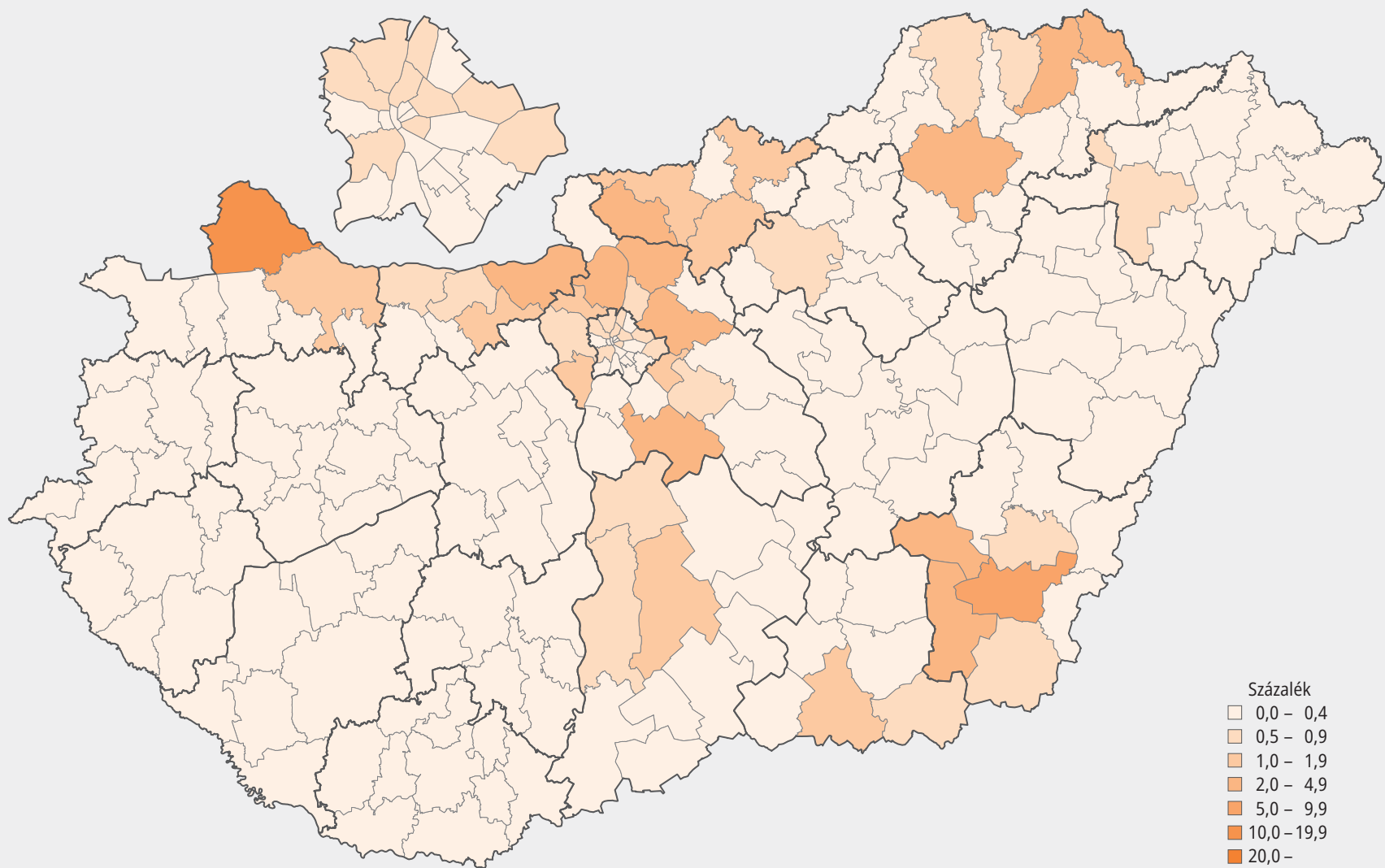

A ruszin nemzetiséghez tartozók száma a 2022. évi népszámlálás szerint 7111 fő volt, ami jelentős növekedést mutat a 2011. évi népszámláláshoz képest, amikor még 4 ezer fő sem vallotta magát ruszin nemzetiségűnek. Létszámuk növekedésére az ukrajnai háború is hatással volt. A ruszin nemzetiséghez tartozókra jellemző a területi koncentrálttság: egyrészt történelmi okokból az ország északkeleti részein, elsősorban Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében élnek jelentős számban, másrészt megfigyelhető egy fővárosi népességkoncentráció is. A legnépesebb ruszin közösségek a Miskolci járásban (7,5%) és Budapest 13. kerületében (4,3%) éltek 2022-ben.

4.10. A szerb nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a szerb nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022

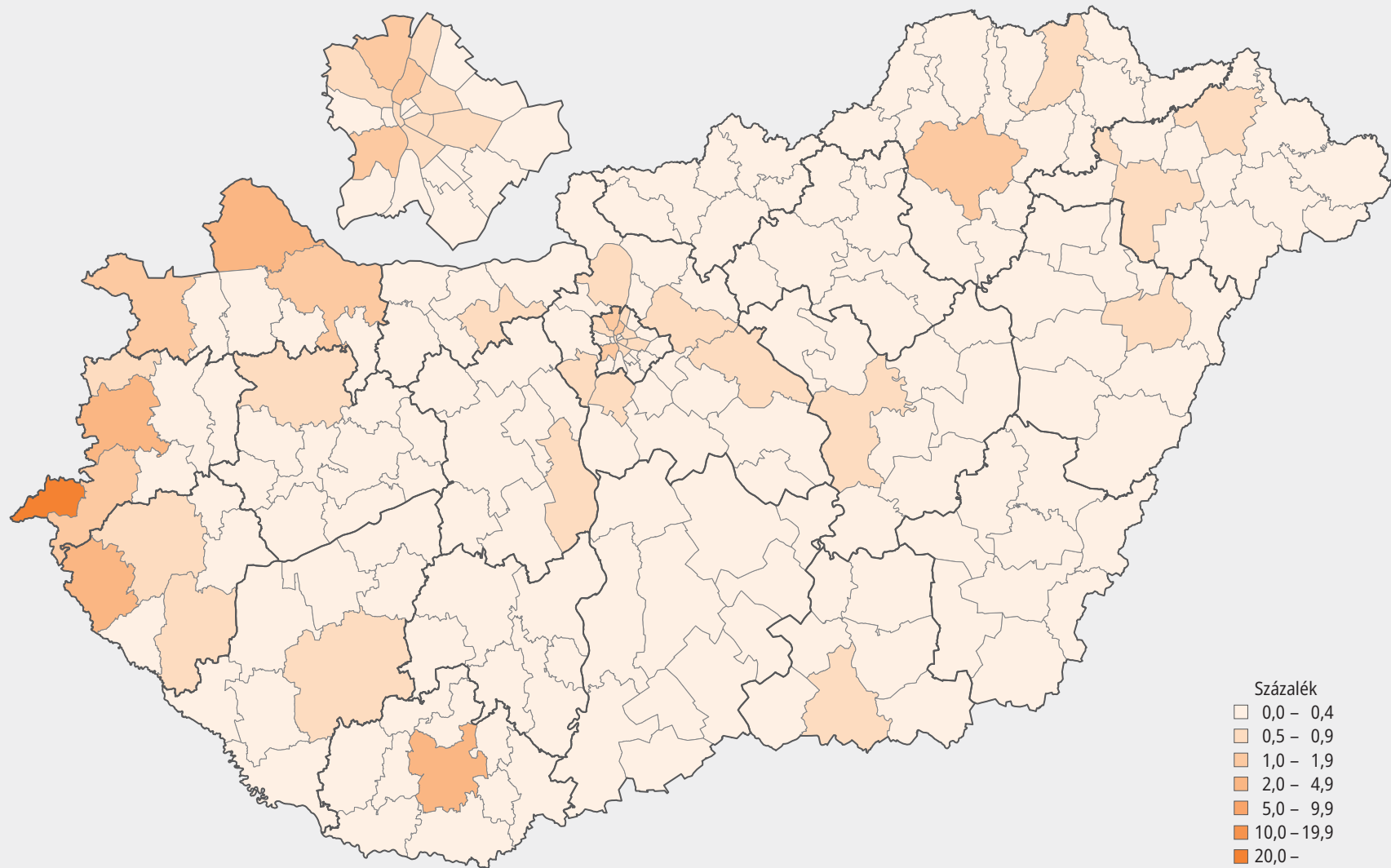
A 2022. évi népszámlálás alapján a szerb nemzetiséghez 11 622 fő tartozott. A szerb nemzetiséghez tartozók területi megoszlása elsősorban történelmi okokra vezethető vissza. Arányuk a déli határ menti járásokban, Baranyától Békésig magas. A legnagyobb hányaduk (16%) a Szegedi járásban élt 2022-ben. Emellett a Duna vonalán is kirajzolódott a jelenlétük, ahol korábban jelentős szerb közösségek éltek, itt kiemelhető a Szentendrei és a Ráckevei járás, 3,4 és 2,5%-os aránnyal. A szerb nemzetiséghez tartozók közel negyede (24,2%) a fővárosban élt.

4.11. A szlovák nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a szlovák nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022

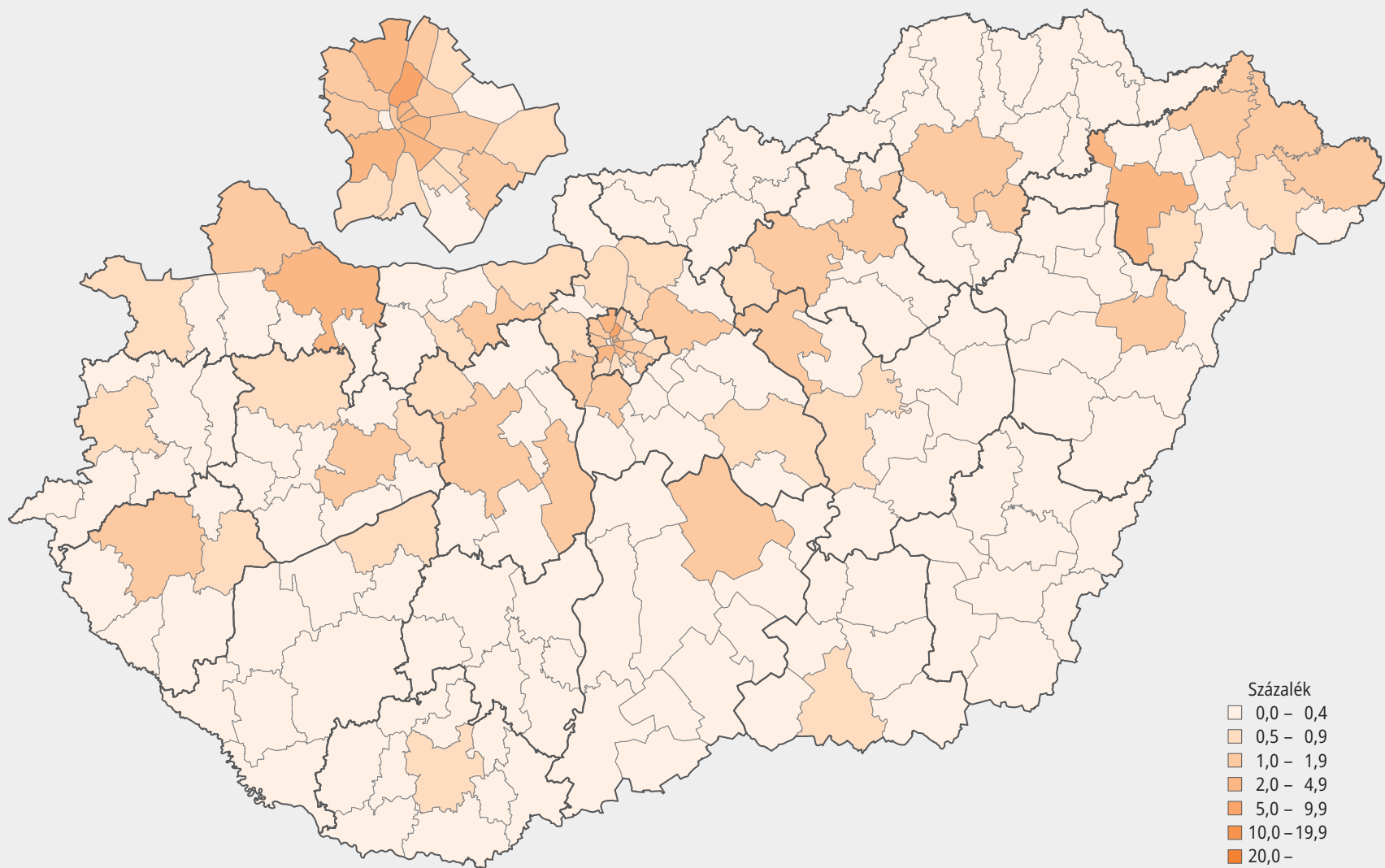
29 881 fő vallotta magát szlovák nemzetiséghez tartozónak a 2022. évi népszámlálás során. A szlovák nemzetiséghez tartozók területi eloszlását több tényező befolyásolja. A főként a 18. században újjáéledt, szlovákok által lakott települések (Békés vármegye, Pilis-hegység, Nógrád vármegye) mellett nagy arányban jelentek meg a 21. században szlovák nemzetiséghez tartozók az északnyugati és az északkeleti országrészben. A legnagyobb arányban 2022-ben a Mosonmagyaróvári járásban éltek (17,3%), ami az összes nemzetiségi csoportot figyelembe véve a második legnagyobb koncentráció. A második legnagyobb szlovák közösség a Békéscsabai járásban élt (5,9%).

4.12. A szlovén nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a szlovén nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022

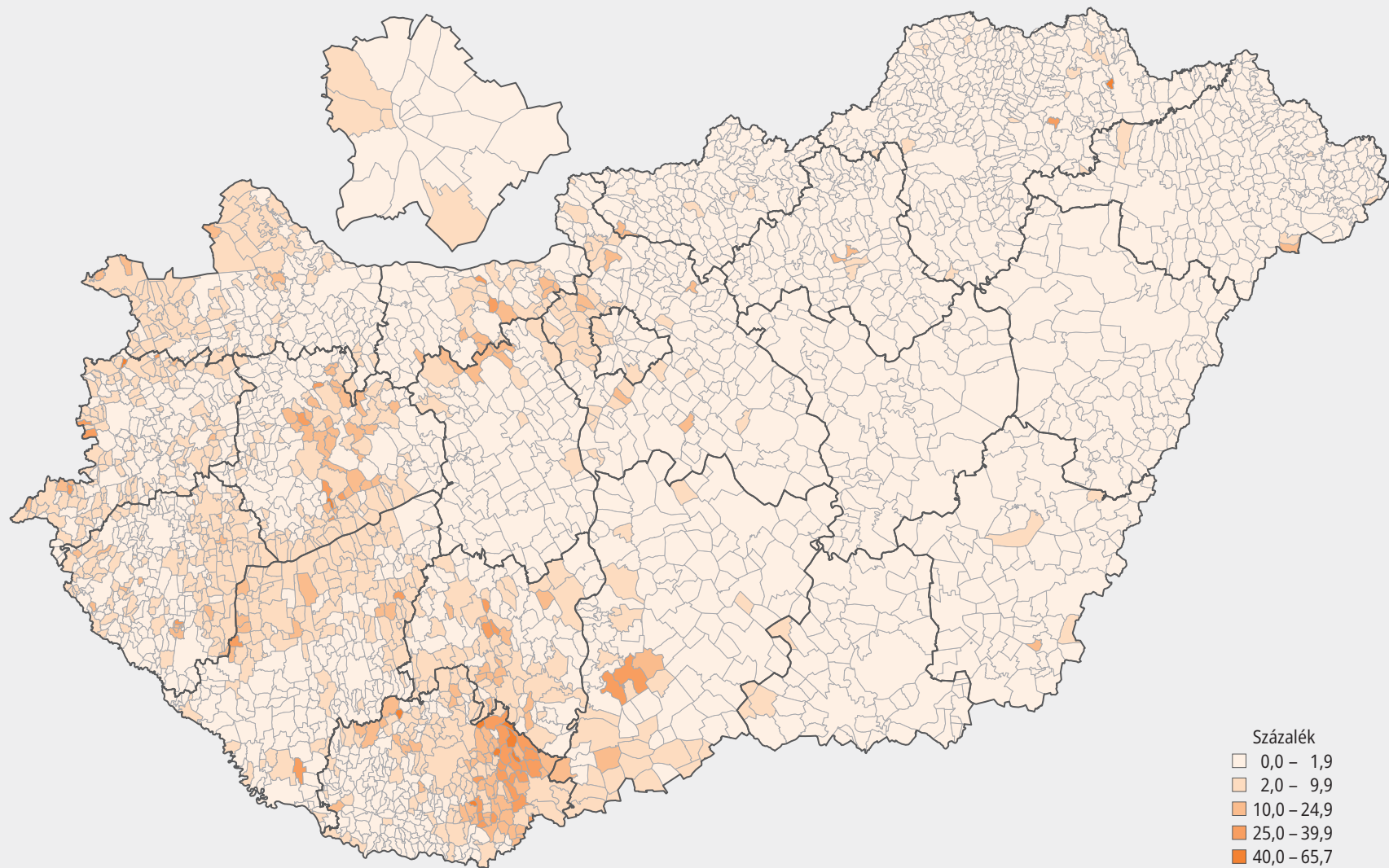

A 2022. évi népszámlálás során 3965 fő vallotta magát szlovén nemzetiséghez tartozónak. Ennél a nemzetiségi csoportnál volt megfigyelhető a legnagyobb területi koncentrátság: 41,5%-uk, 1645 fő a Szentgotthárdi járásban élt 2022-ben, ahol a tradicionális vend falvak (Vendvidék) találhatóak. Ezenkívül az ország további nyugati járásaiban is élnek jelentős szlovén közösségek, ahol arányuk 2022-ben meghaladta a 2%-ot, ilyen a Szombathelyi, a Mosonmagyaróvári és a Lenti járás.

4.13. Az ukrán nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása az ukrán nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásában, 2022

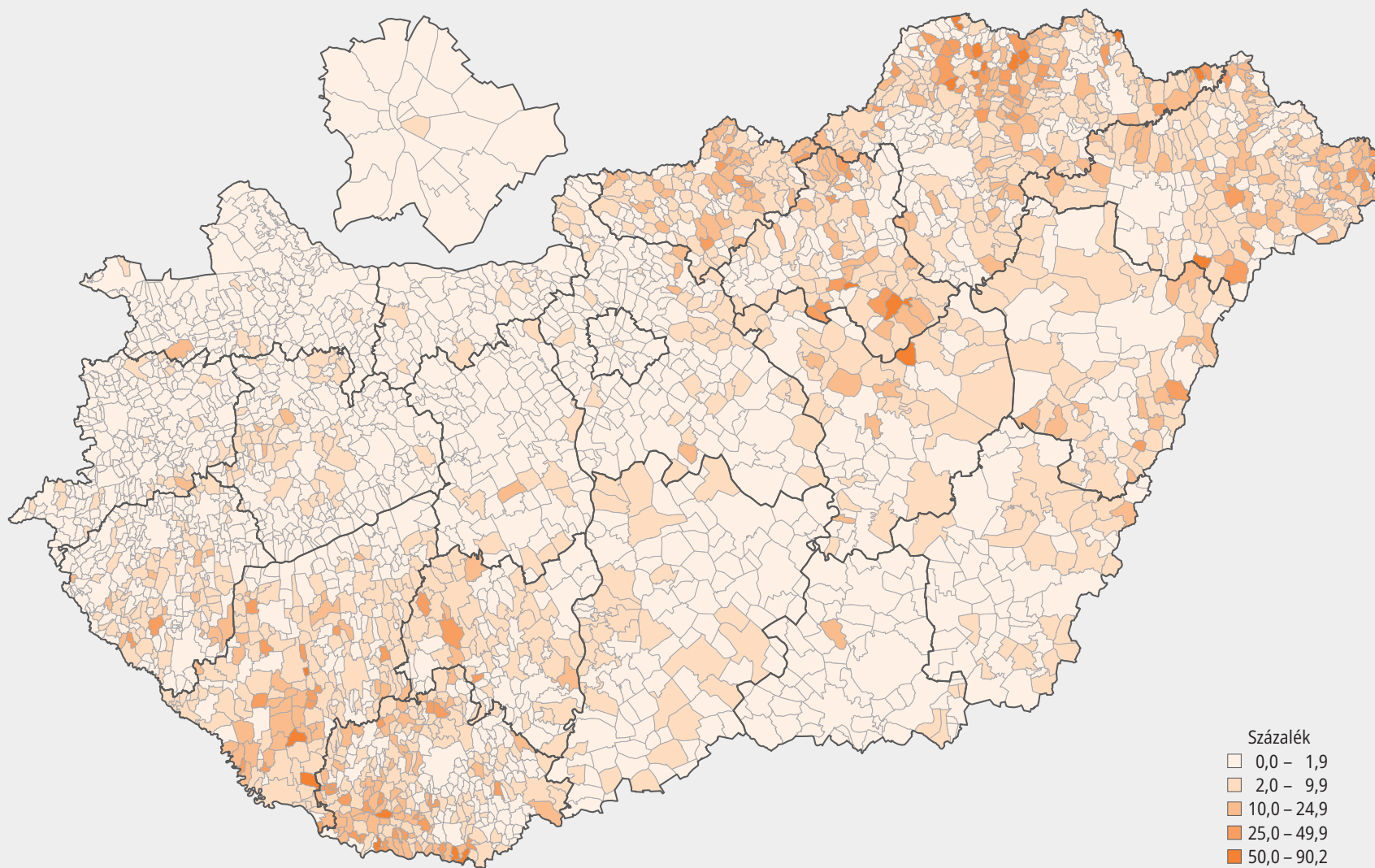

A legnagyobb lélekszámbővülés az ukrán nemzetiséghez tartozók esetében történt a 2011. évi népszámlálás óta. Számuk 7396 főről 24 615 főre emelkedett, elsősorban az ukrainai háború következményeként. Az ukrán nemzetiséghez tartozók a leginkább városias nemzeti csoport: 82%-uk városban, közülük 35% a fővárosban élt. Budapesten belül kiemelkedik a 13. és a 11. kerület, ahol az ukrán nemzetiségűek 6,7, illetve 3,7%-a lakott 2022-ben. Ezenkívül két megyeszékhelyi járásban, a Nyíregyházi (3,6%) és a Győri (2,7%) járásban szintén több mint 2%-uk élt.

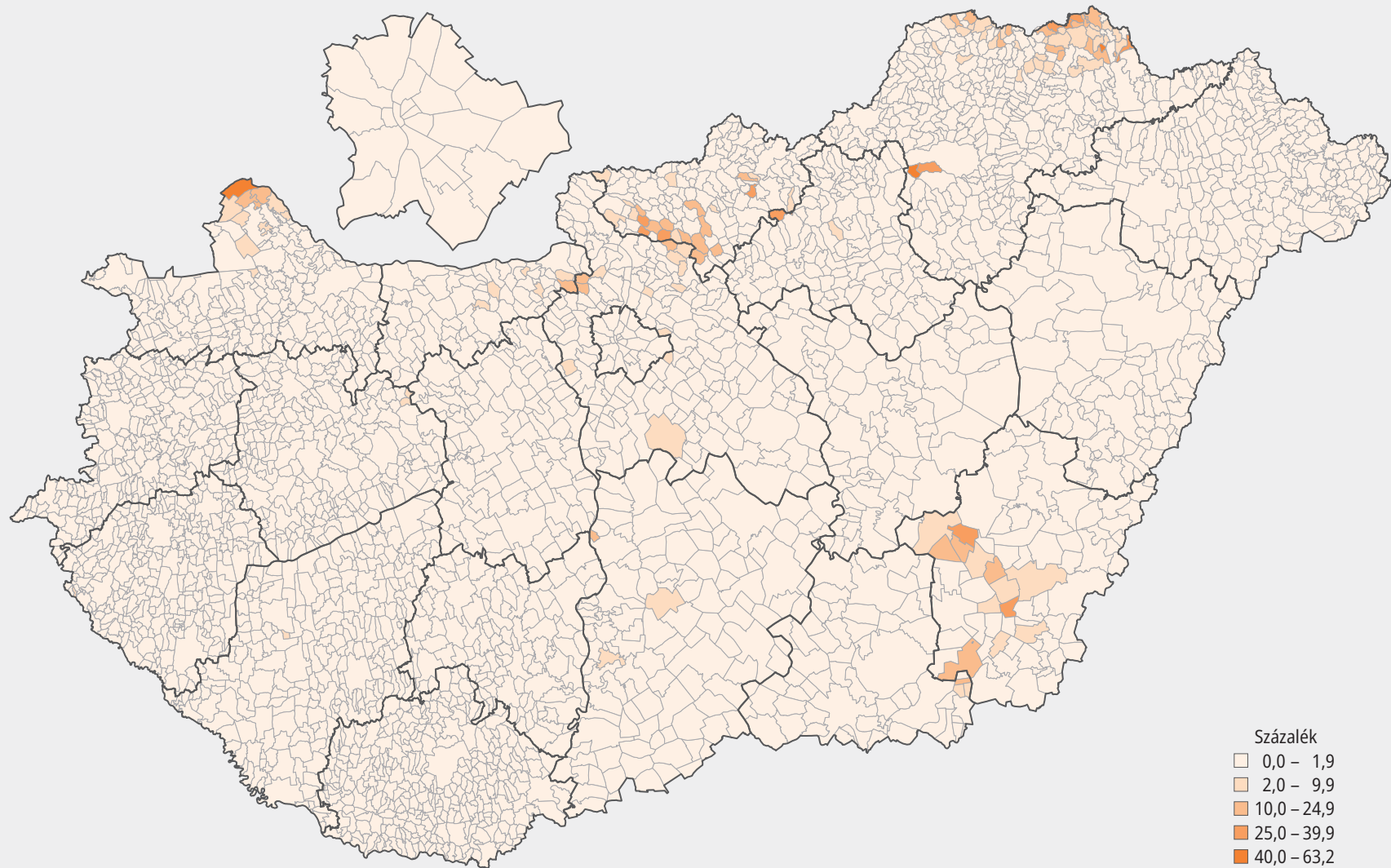
4.14. A német nemzetiséghez tartozók aránya Magyarország településein, 2022

A 2022. évi népszámlálás alapján 23 településen a magukat német nemzetiségűnek vallók aránya meghaladta a népesség egyharmadát. Ezek mind községek, és többségük (15 település) Baranya vármegyében található. A német nemzetiséghez tartozó népesség a legnagyobb arányban ugyanakkor a Veszprém vármegyei Szentjakabfán élt (66%). A városok között kiemelkedett a Bács-Kiskun vármegyei Hajós, ahol a német nemzetiséghez tartozók aránya meghaladta a 32%-ot. A jelentős német nemzetiségű lakossággal jellemezhető települések elsősorban azok, ahol korábban is nagyszámú német közösség élt. Ezek a települések azonban nemcsak a Dunántúlon, vagy a Duna közelében találhatóak, hanem Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében is.

4.15. A roma nemzetiséghez tartozók aránya Magyarország településein, 2022

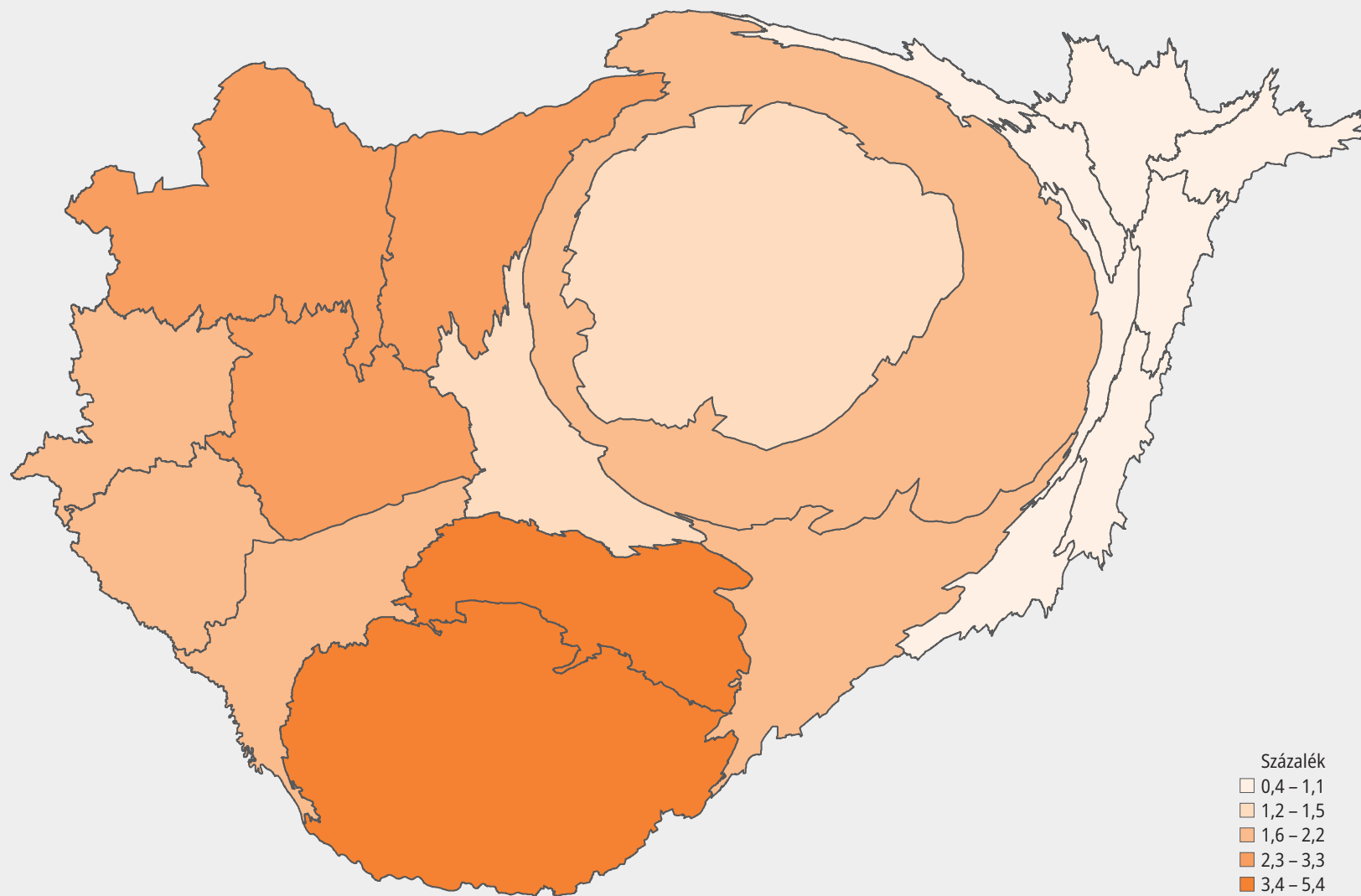

A nemzetiségi csoportok közül 2022-ben a népszámlálás adatai szerint a roma nemzetiséghez tartozók éltek legnagyobb arányban községekben (55%), és csupán 6,2%-uk lakott a fővárosban. Összesen 21 község volt, ahol a lakosság több mint fele roma nemzetiséghez tartozónak vallotta magát, a legnagyobb arányt (90%) a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében elhelyezkedő Gadna képviselte. A városok között a legnagyobb arányt Szendrő mutatta, szintén Borsod-Abaúj Zemplén vármegyében, ahol a lakosság 33%-a vallotta magát roma nemzetiséghez tartozónak.

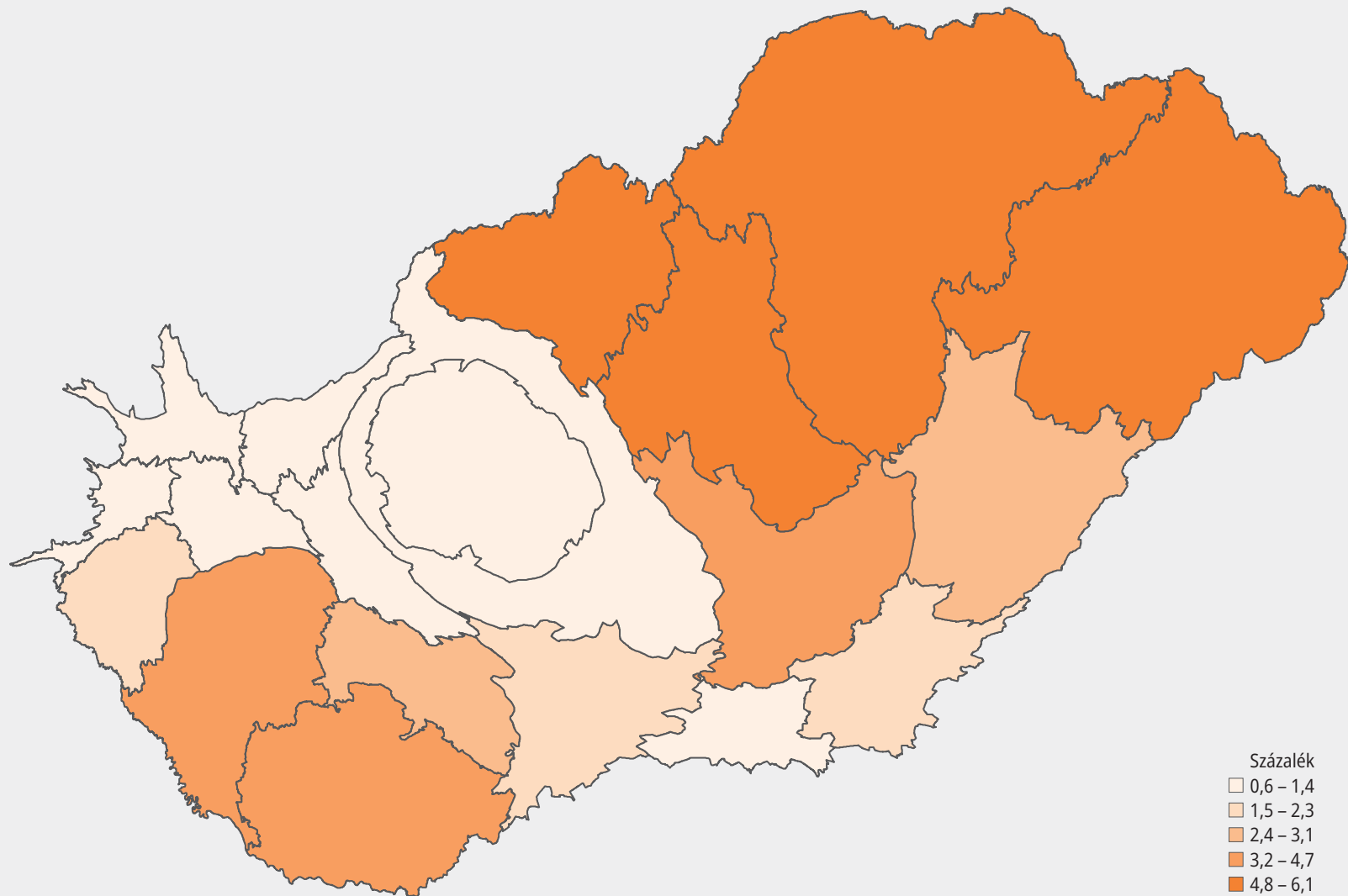
4.16. A szlovák nemzetiséghez tartozók aránya Magyarországi településein, 2022

Rajka az egyetlen olyan magyarországi település, ahol a népesség többsége (2022-ben 63%-a) a szlovák nemzetiséghez tartozott. Az itt élő szlovákok Magyarország és Szlovákia az EU-hoz (2004) és a schengeni övezetbe (2007) történő csatlakozását követően költöztek be. Ezenkívül 7 további olyan község volt, ahol a szlovák nemzetiséghez tartozók aránya elérte a népesség egyharmadát. A tradicionálisan szlovákok által is lakott Békés vármegyében a nagy lélekszámú települések miatt alacsonyabbak az arányok, de a rajkai (2022-ben 3312 fő) után a legnépesebb szlovák közösségek Békéscsabán (1289 fő) és Szarvason (794 fő) élnek.

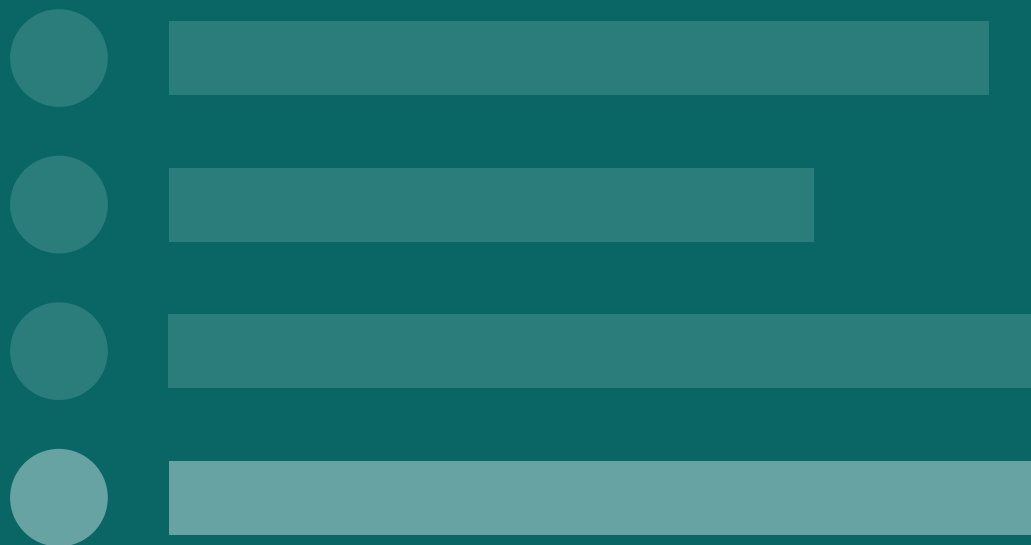
4.17. A német nemzetiséghez tartozók száma és aránya Magyarország vármegyéiben, 2022

A német nemzetiséghez tartozók területi eloszlása nyugati súlypontú, Bács-Kiskun és Pest vármegyétől keletre az egységnyi területre jutó népességszámmal torzított topologikus térképen már csak nagyon kis méretű vármegyék látszanak. A leginkább kiemelkedő területek a főváros és Pest, illetve Baranya, Tolna, Komárom-Esztergom, Győr-Moson-Sopron és Veszprém vármegye, mert a németek lélekszáma itt a legnagyobb. Bár 2022-ben Budapesten élt a második legtöbb német Pest vármegye után, és ezért szerepelnek hangsúlyosan a térképen, a főváros lakosságához képest az arányuk (1,3%) az országos átlagot (1,5%) sem érte el.

4.18. A roma nemzetiséghez tartozók száma és aránya Magyarország vármegyéiben, 2022

A roma nemzetiséghez tartozók esetében az ország északkeleti területe emelkedik ki, ami az ott élők nagy létszámát jelzi. Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Heves és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye megnövekedett területéhez képest a romák által kevésbé lakott északnyugat-dunántúli vármegyék összezsugorodtak. Kevésbé látványos, de Baranya és Somogy vármegye területe is nagyobb a ténylegesnél a topologikus térképen, mivel a dunántúli romák közel fele ebben a két vármegyében él.

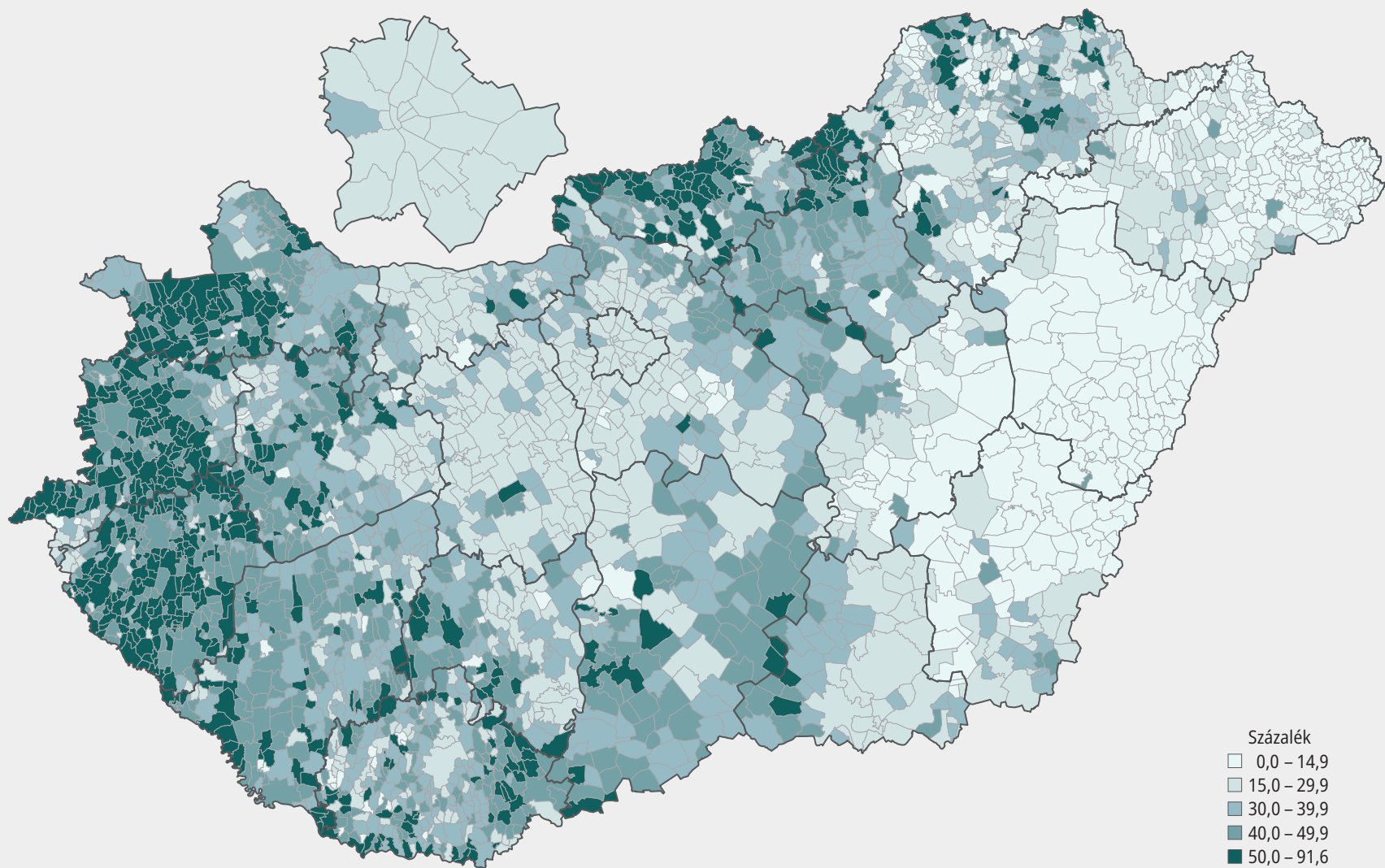

5. Vallási hovatartozás

A 2022. évi népszámlálás alapján Magyarország vallási térképe nem változott jelentősen a 2010-es években. Az adatok értékelésekor ugyanakkor fontos szem előtt tartani, hogy 2022-ben a vallási kérdésre a válaszadási hajlandóság jóval alacsonyabb volt, mint 2011-ben. Az önkéntesen megválaszolható kérdésre tízből hatan válaszoltak. Ez is hozzájárult ahhoz, hogy a 2011. évi 5,4 millió után 2022-ben 4,2 millióan nyilatkoztak úgy, hogy vallásosak, a nem vallásosak száma pedig 1,8 millió főről 1,5 millió főre csökkent.

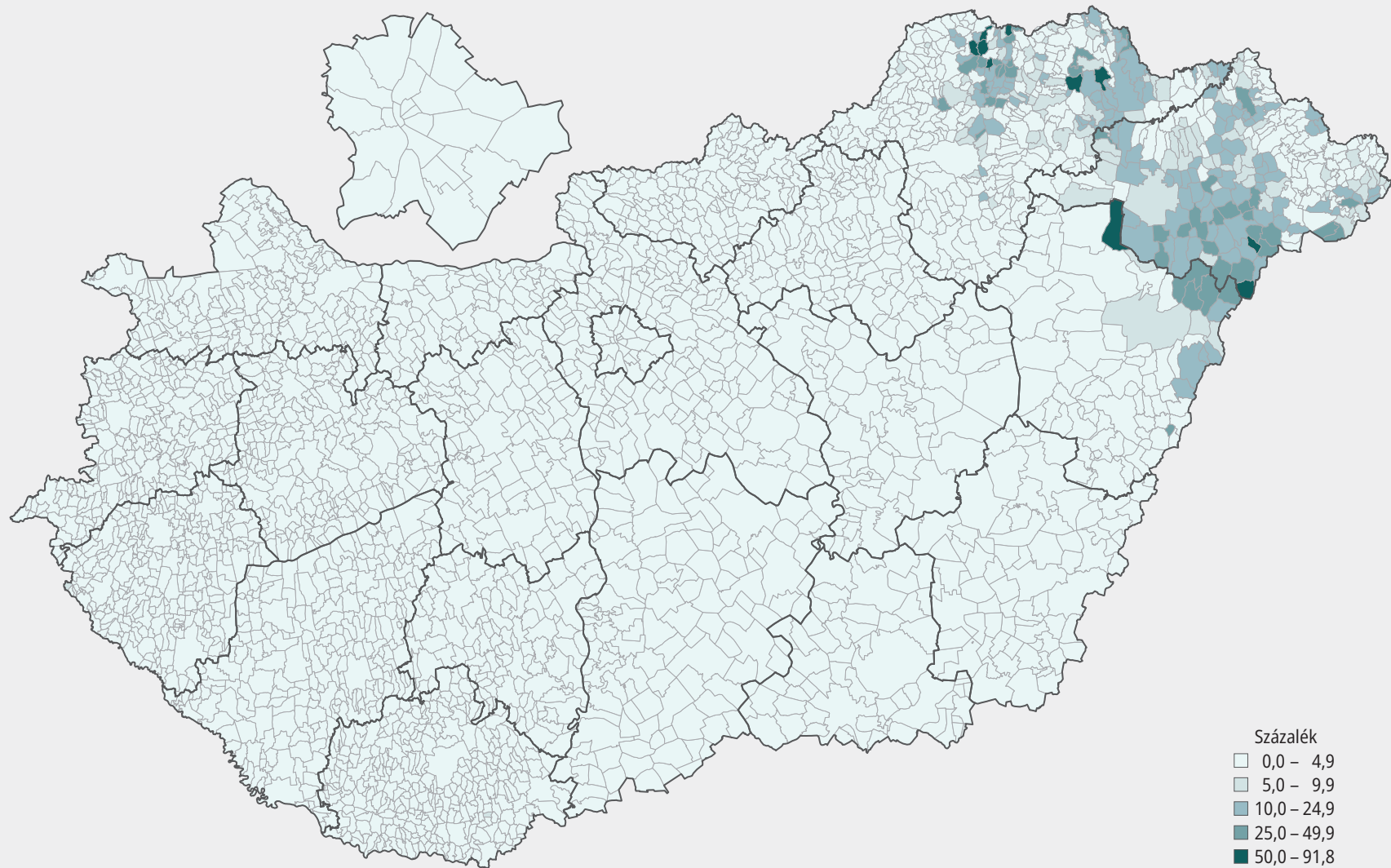
Magyarországon a vallásos népesség döntő többsége, közel 99%-a keresztény, azon belül is főként római katolikus (63%) és református (22%), de számottevő az evangélikusok (4%) és a görögkatolikusok (4%) aránya is. Az egyes felekezetek térbeli elhelyezkedése történelmi és társadalmi okokat tükröz. A Tiszától nyugatra fekvő országrészekben a római katolikus felkezet a meghatározó, míg a Tiszától keletre a református. A görögkatolikusok döntő többsége az ország északkeleti részén él, az evangélikusok az ország több pontján szigetszerűen képeznek nagyobb csoportokat.

5.1. A római katolikus vallásúak aránya a teljes népességben Magyarország településein, 2022

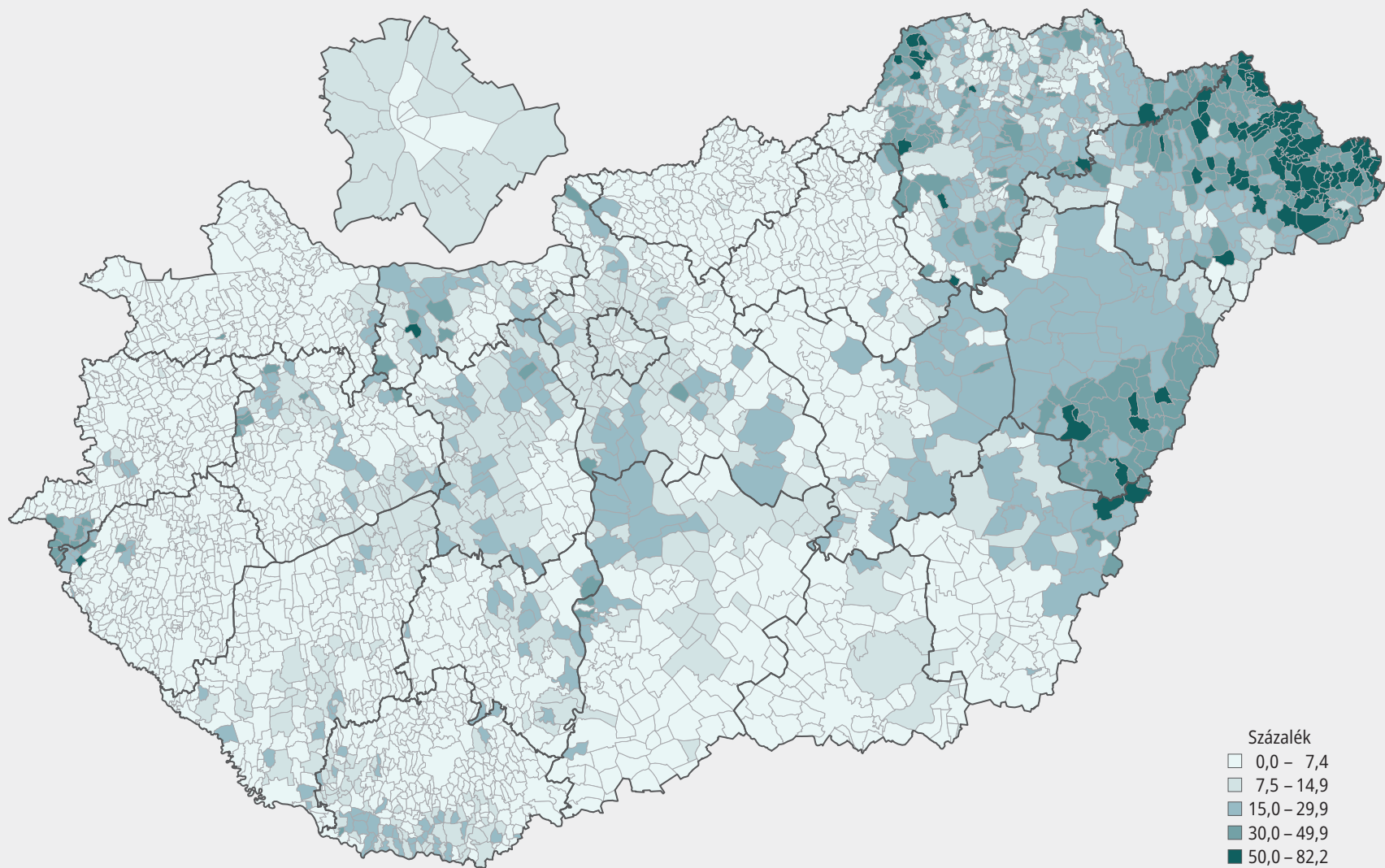
A római katolikusok legnagyobb arányban a Nyugat-Dunántúlon, illetve Nógrád és Heves vármegyében élnek, míg a jellemzően református és görögkatolikus Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében alacsonyabb az arányuk. A fővárosban és annak tágabb vonzáskörzetében, illetve a Dél-Alföldön is domináns a római katolikus felekezet, de a jelentős számú nem vallásos népesség miatt ezeken a területeken kisebb arányban vannak jelen.

5.2. A görögkatolikus vallásúak aránya a teljes népességben Magyarország településein, 2022

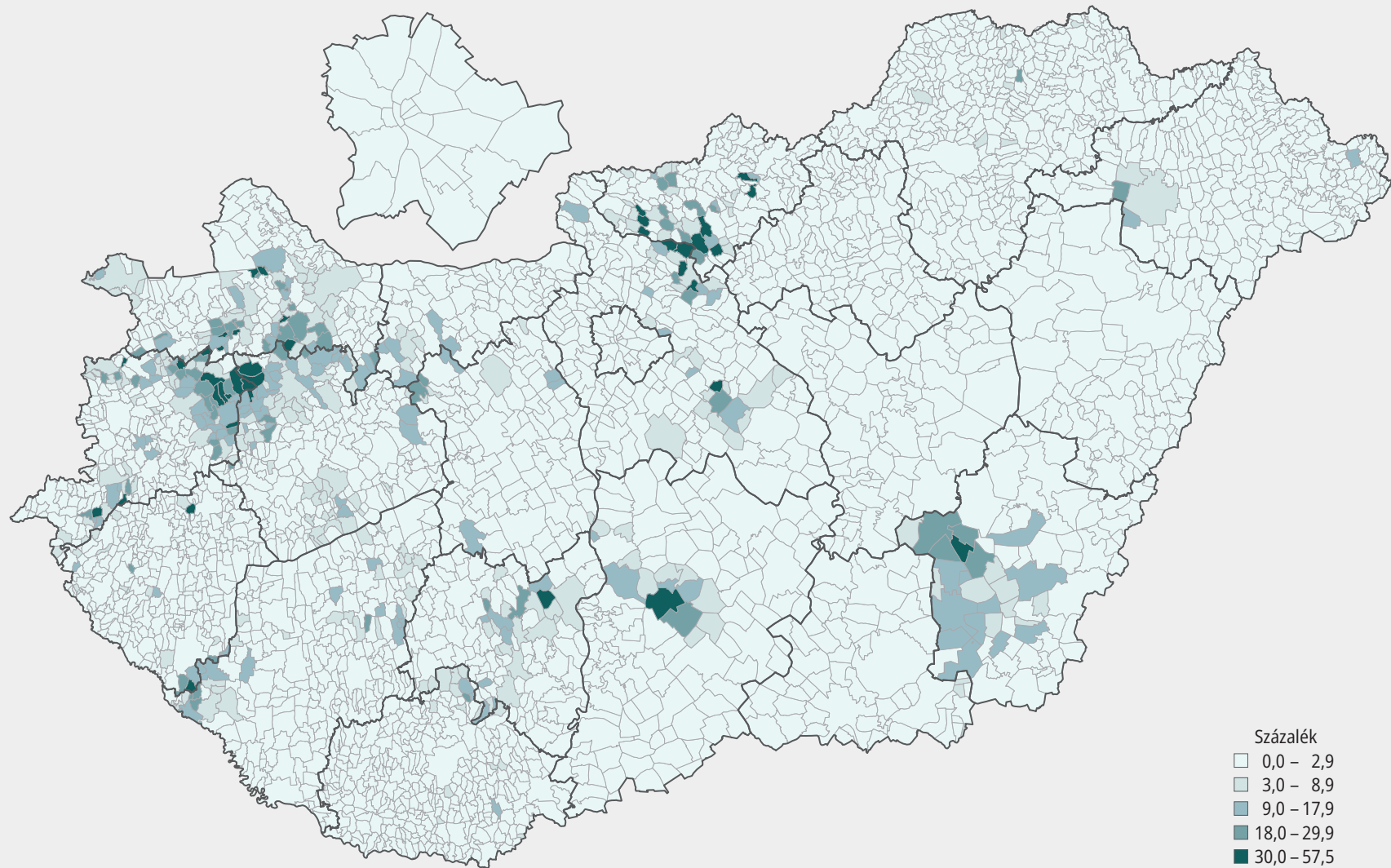
A görögkatolikus felekezetűek hagyományosan az ország északkeleti részén élnek, nagy többségük (72%) Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar és a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében. Emellett további 18%-uk a fővárosban és Pest vármegyében lakott, de a teljes népességben belüli arányuk itt nem érte az 5%-ot.

5.3. A református vallásúak aránya a teljes népességben Magyarország településein, 2022

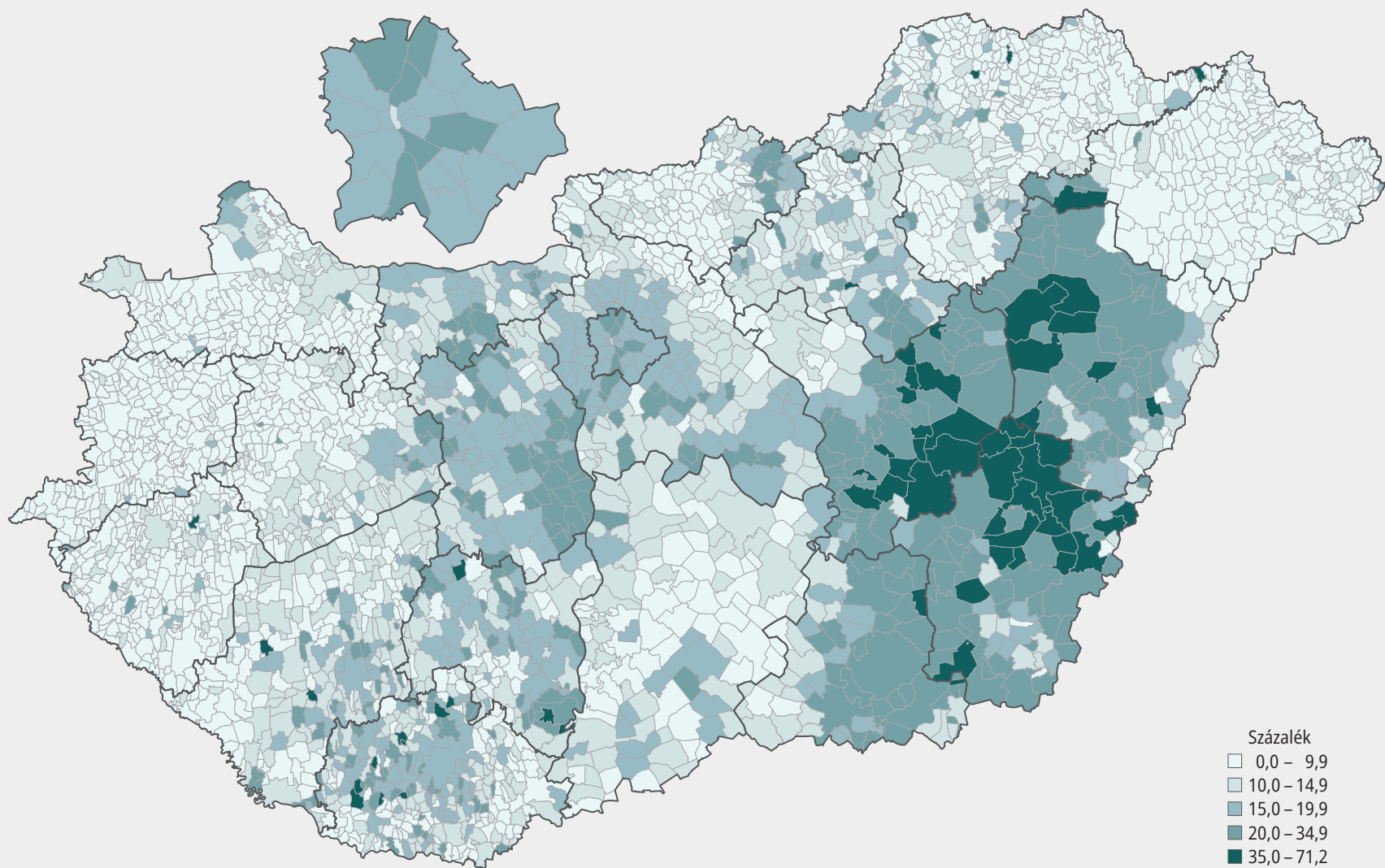
A református felekezet lélekszáma kiemelkedő Magyarországon. A közel 1 millió fős vallási csoport legnagyobb része (41%) az északkeleti országrész három vármegyéjében élt 2022-ben, míg a fővárosban és Pest vármegyében további 27%-uk. Emellett szigetszerűen az ország több táján is vannak református többségű településcsoportok.

5.4. Az evangélikus vallásúak aránya a teljes népességben Magyarország településein, 2022

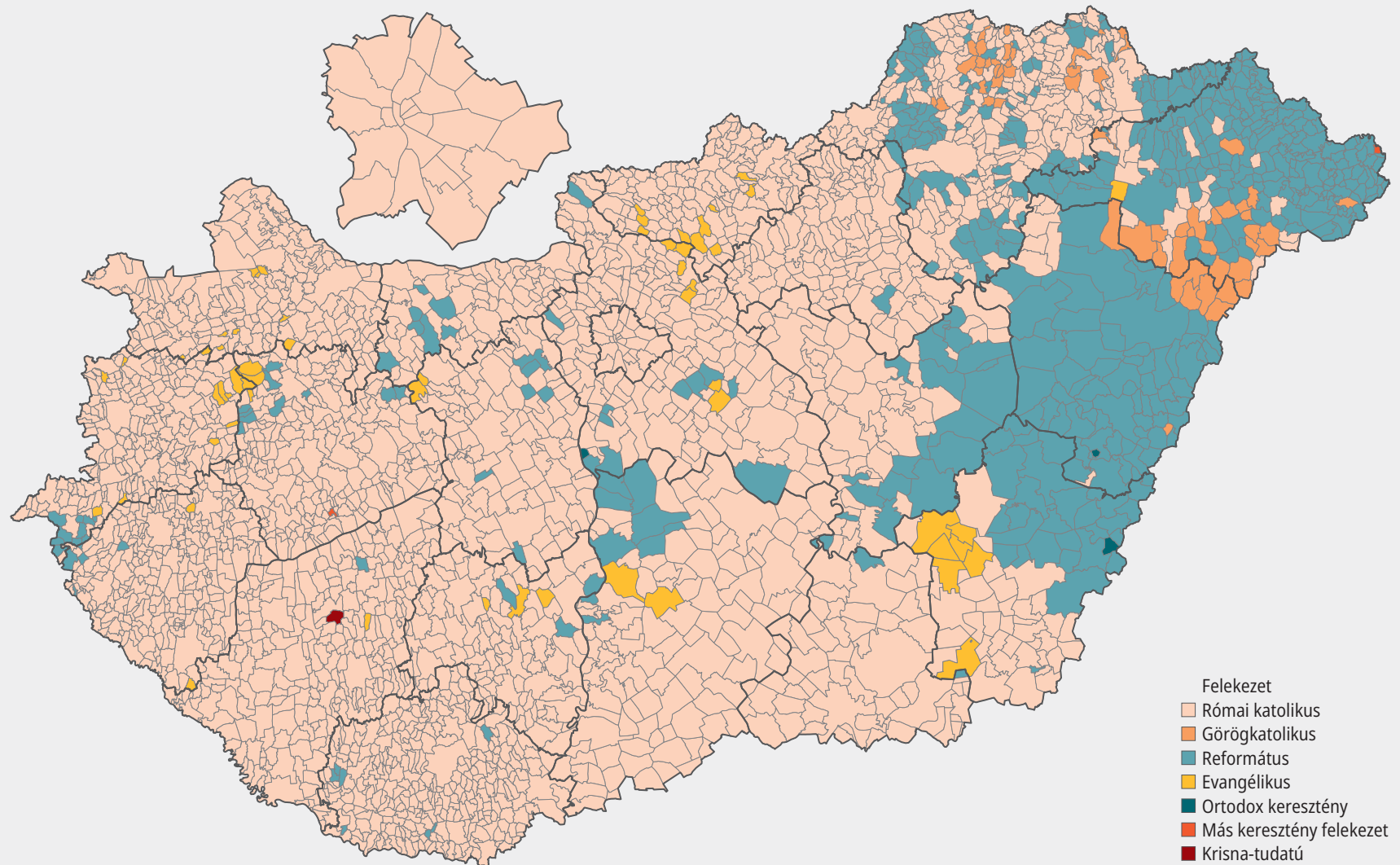
Az evangélikus felekezethez tartozók az ország számos térségében elszórva képeznek nagyobb csoportokat. Bár lélekszám szerint a legtöbb evangélikus Pest vármegyében és a fővárosban élt 2022-ben, Békés vármegyében a legnagyobb az evangélikusok aránya. A második legnépesebb protestáns felekezet tagjai Vas, Győr-Moson-Sopron és Veszprém vármegye hármashatárvidékén, illetve Pest és Nógrád vármegye határán is jelentős arányt képviselnek.

5.5. A felekezeten kívüliek aránya a teljes népességben Magyarország településein, 2022

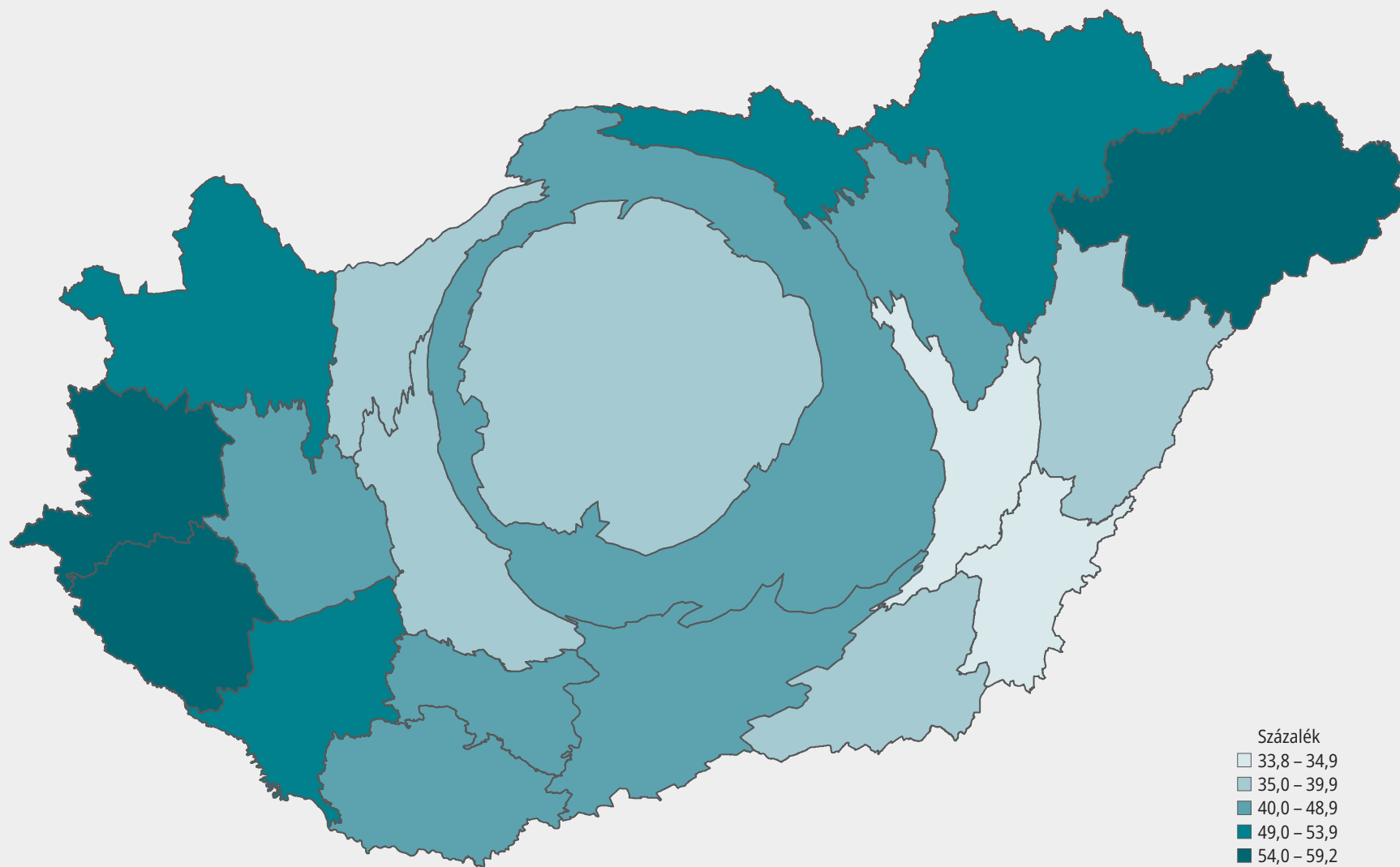
A nem vallásos népesség is mutat térbeli sajátosságokat. A Tiszántúlon, Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye kivételével, nagyobb arányban vallották magukat nem vallásosnak, mint az ország többi nagyobb tájegységében. Békés és Jász-Nagykun-Szolnok vármegyében 29, illetve 26% -uk nyilatkozott úgy, hogy nem tartozik egyetlen vallási felekezethez sem. A fővárosban és a középső országrészben szintén az országos átlag (16%) feletti a nem vallásosok aránya: Budapesten 19, Komárom-Esztergom vármegyében 19, Fejér vármegyében 20%. Ezzel szemben a magukat nem vallásosnak tekintők a legalacsonyabb arányban az ország nyugati és keleti területén élnek: Vas (6,6%), Zala (8,5%), illetve Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében (7,6%).

5.6. A legnépesebb felekezet Magyarország településein, 2022

Az ország szinte minden településén a négy nagy lélekszámú keresztény felekezet valamelyike adja a legnépesebb vallási közösséget: 2567 településen a római katolikusok, 488-ban a reformátusok, 59 településen az evangélikusok és 57 településen a görögkatolikusok. Összesen 6 olyan település volt 2022-ben, ahol más felekezet képezte a legnépesebb csoportot. Ezek közül egyedül Somogyvámoson nem egy másik keresztény felekezet volt túlsúlyban, hanem ott a Krisna-tudatú hívők alkották a relatív többséget. Három településen – Lórév (Pest), Méhkerék (Békés) és Vekerd (Hajdú-Bihar) – az ortodox keresztények, Szentantalfán (Veszprém) a nazarénusok, Uszván (Szabolcs-Szatmár-Bereg) pedig a Szabadkeresztény Egyház hívei élnek a legnagyobb számban.

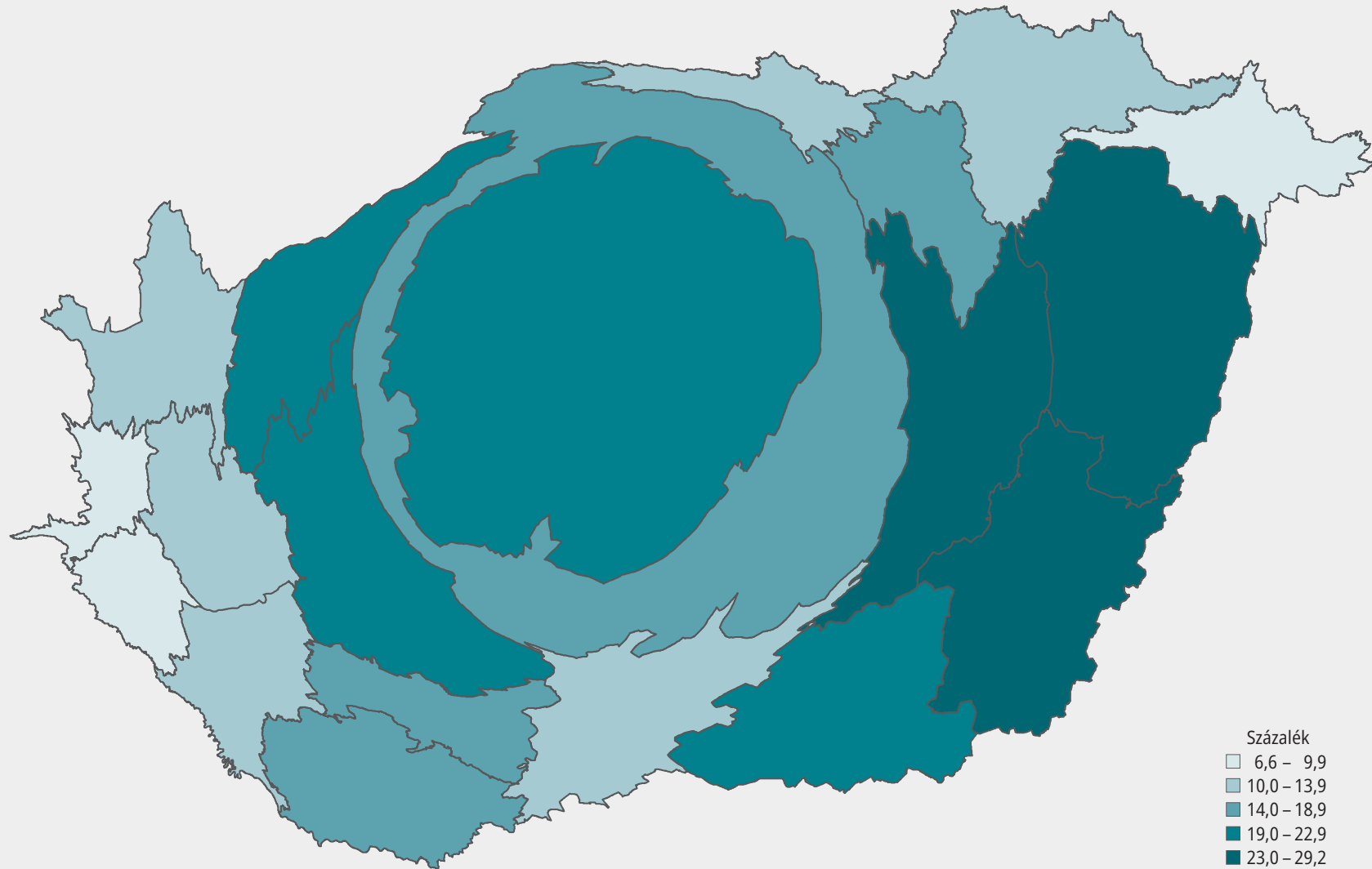
5.7. A vallásos népesség száma és aránya Magyarország vármegyéiben, 2022

A 2022. évi népszámlálás alkalmával a vallási kérdésre a lakosság 60%-a válaszolt és 44% jelezte vallásos meggyőződését.

A vallásosság az ország északkeleti részében és a nyugati határ mentén a legerősebb, ezekben a térségekben volt a legmagasabb a vallásos emberek aránya. Az ország középső részén, a fővárosban és Pest vármegyében az átlagosnál alacsonyabb volt a vallásosok aránya, azonban a létszámukat tekintve itt élt a legtöbb vallásos ember, amit az egységnyi területre jutó népességszámmal torzított topologikus térképen jól érzékeltet a főváros és Pest vármegye megnövekedett területe.

5.8. A nem vallásos népesség száma és aránya Magyarország vármegyéiben, 2022

2022-ben a lakosság 16%-a nyilatkozott úgy, hogy nem vallásos, az ilyen népesség aránya az ország keleti részében, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Békés és Csongrád-Csanád vármegyében volt a legmagasabb. A fővárosban nem volt kiemelkedő az arányuk, de meghaladta az országos átlagot, a létszámukat tekintve azonban itt éltek a legtöbben. Budapest, az említett keleti vármegyék Csongrád-Csanáddal kiegészülve, valamint a Dunántúlon Komárom-Esztergom és Fejér vármegye volt az otthona a legtöbb nem vallásos embernek, amit a topologikus térkép a megnövekedett területtel érzékeltet.

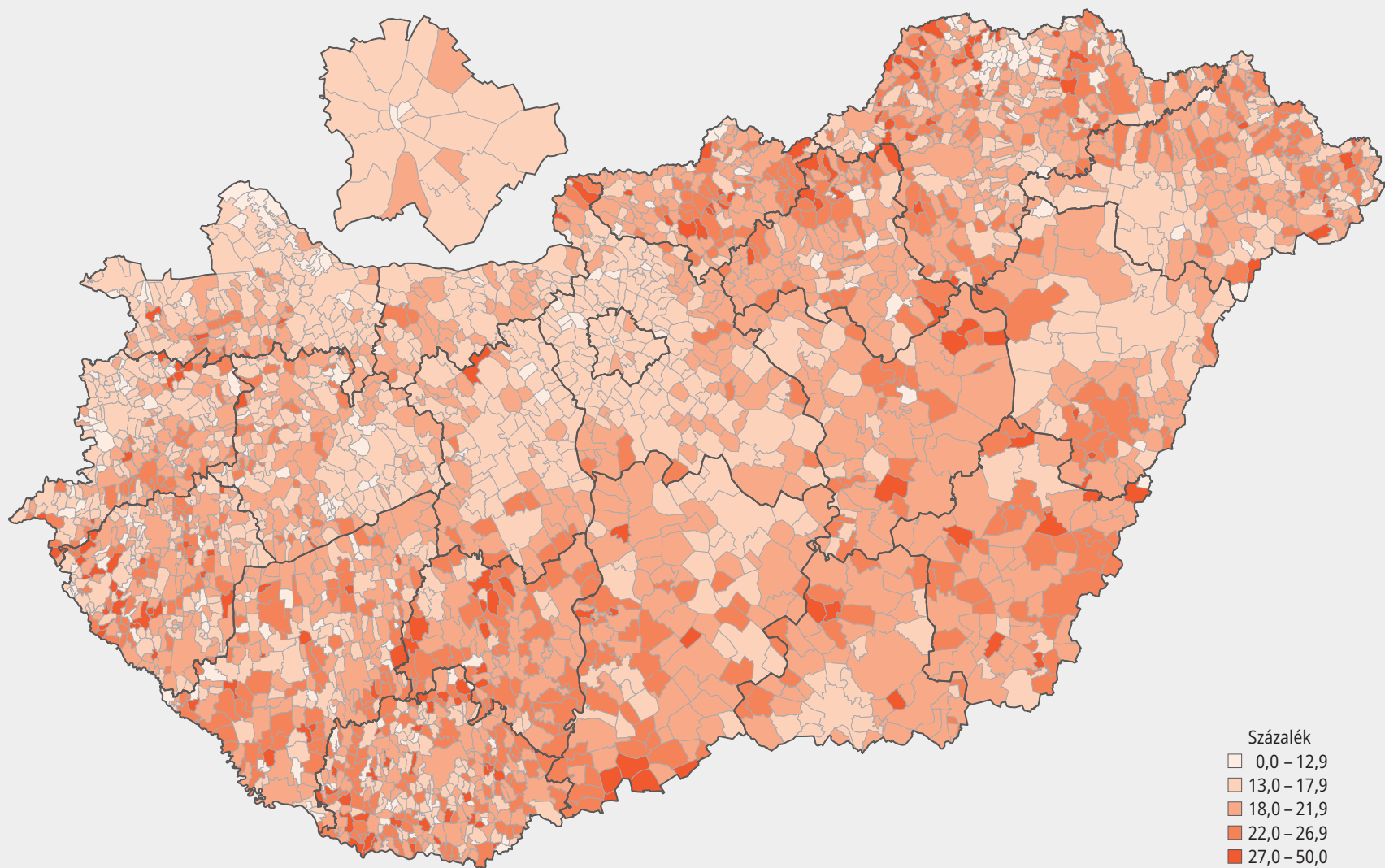

6. Egészségi állapot

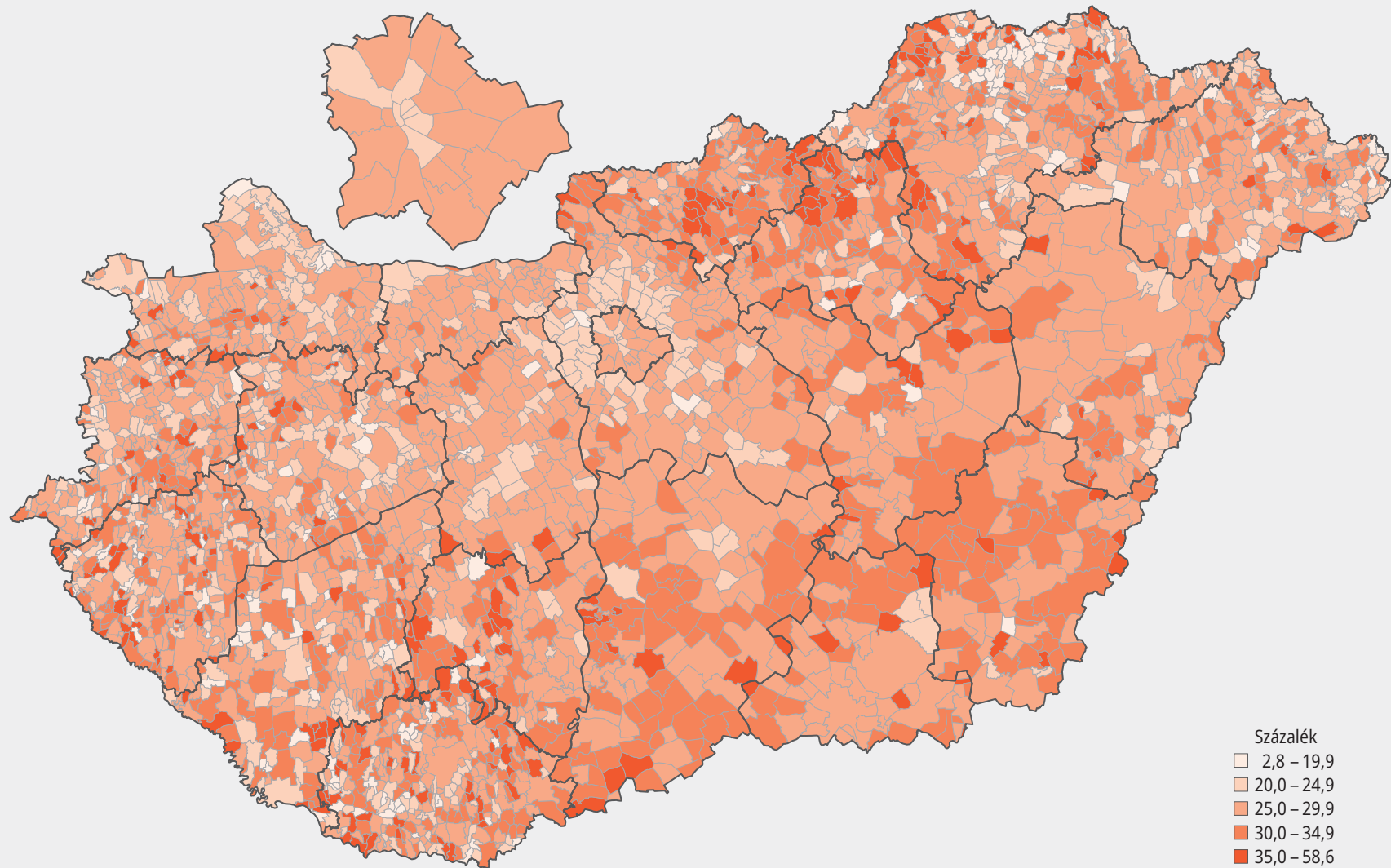
A 2022. évi népszámlálás kérdőívének egyik újdonsága volt, hogy az egészségi állapotra vonatkozó fejezet a korábbi, elsősorban orvosi szempontot előtérbe helyező, a fogyatékosagra és a tartós betegségre vonatkozó kérdések kiegészültek a társadalmi részvételt vizsgáló korlátozottsági kérdésekkel. Az Egyesült Nemzetek Szervezete (ENSZ) által kidolgozott kérdéssor révén lehetőség nyílt a népszámlálási adatok alapján nemzetközileg összehasonlítható módon vizsgálni a magyar társadalom egészségi okokból fennálló korlátozottságát a látás, a hallás, a mozgás, az önellátás, a memória és a kommunikáció területén.

A népszámlálási kérdőív egészségi állapotra vonatkozó kérdéseire önkéntes volt a válaszadás. Az 5 éves és annál idősebb népesség 75%-a válaszolt az egészségi állapottal kapcsolatos kérdésekre. A válaszadók 72%-a nem jelzett egészségi problémát. A népszámlálás során 1,7 millióan számoltak be tartós betegségről, 639 ezren nyilatkoztak úgy, hogy egészségi állapotuk súlyosan korlátozza őket, és 270 ezren éltek fogyatékossgal. 109 ezren voltak mindhárom szempontból érintettek, többségükben idős emberek.

6.1. Tartós betegséggel élők aránya a teljes népességben Magyarország településein, 2022

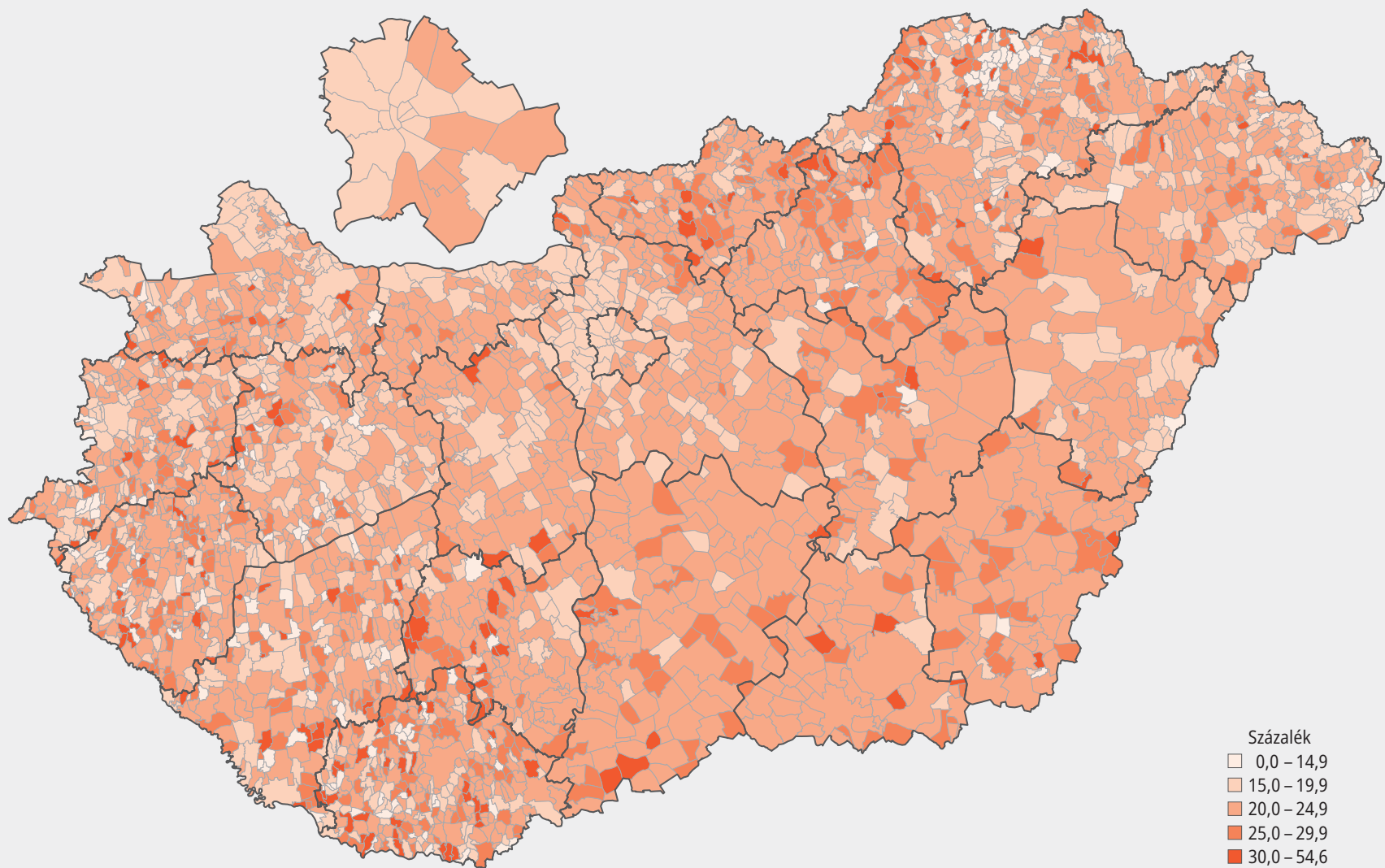

A tartós betegséggel (pl. cukorbetegséggel, magas vérnyomással, tartós depressziós zavarral) élők aránya együtt mozog a települések korösszetételével, gazdasági helyzetével, illetve az ott lakók iskolai végzettség szerinti megoszlásával. Vagyis ahol alacsonyabb az idős népesség aránya, valamint magasabb az életszínvonal és több a magasabb iskolai végzettséggel rendelkező, ott jellemzően alacsony a tartós betegek aránya. Az országos átlagnál (19%) kisebb arányban élnek tartós betegséggel a fővárosban, valamint a középső és az északnyugati országrészben, továbbá szigetszerűen Szeged, Debrecen és Nyíregyháza térségében. Az észak-borsodi Cserehát kedvező helyzete a terület fiatalos korösszetételével áll összefüggésben.

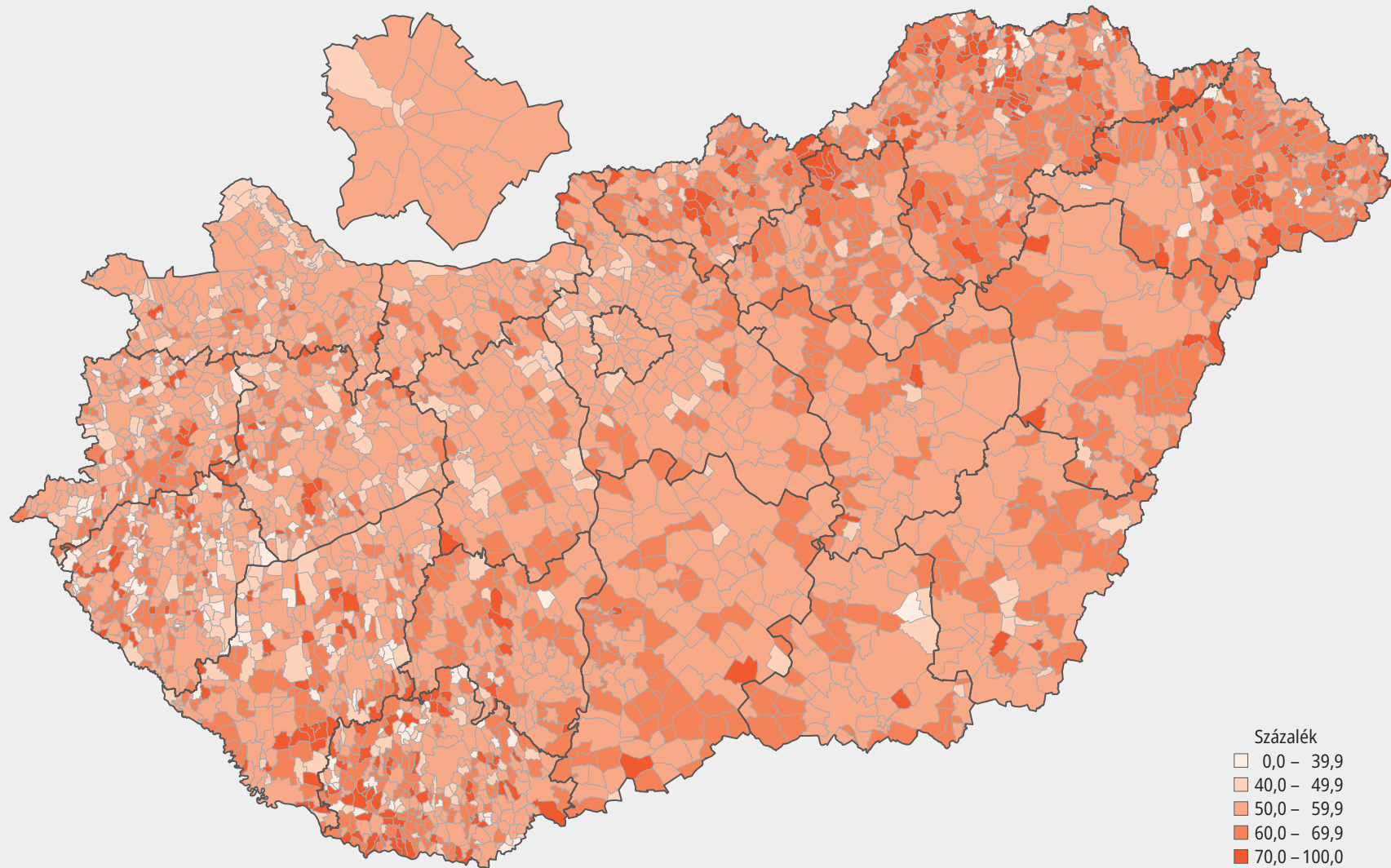
6.2. Egészségi állapota miatt korlátozott népesség aránya az 5 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

Az egészségi állapota miatt korlátozott népesség aránya szintén szoros összefüggésben áll a népesség átlagos életkorával. Azokon a településeken, ahol idősebb korstruktúrájú a népesség, például az idősek számára fenntartott intézmények jelenléte miatt, magasabb értékeket figyelhetünk meg. Emellett kiemelhető, hogy a Dunántúl, illetve Alföld déli részén, valamint a Mátrától északra elhelyezkedő területeken számos olyan település található, ahol 30% felett volt 2022-ben az egészségügyi okokból korlátozottak aránya. Ezzel szemben alacsonyabb a korlátozott népesség aránya a fővárosi és nagyvárosi agglomerációkban, valamint az északkeleti országrész fiatalabb korstruktúrájú településein.

6.3. Egészségi állapota miatt korlátozott népesség aránya a 15–64 éves népességben Magyarország településein, 2022

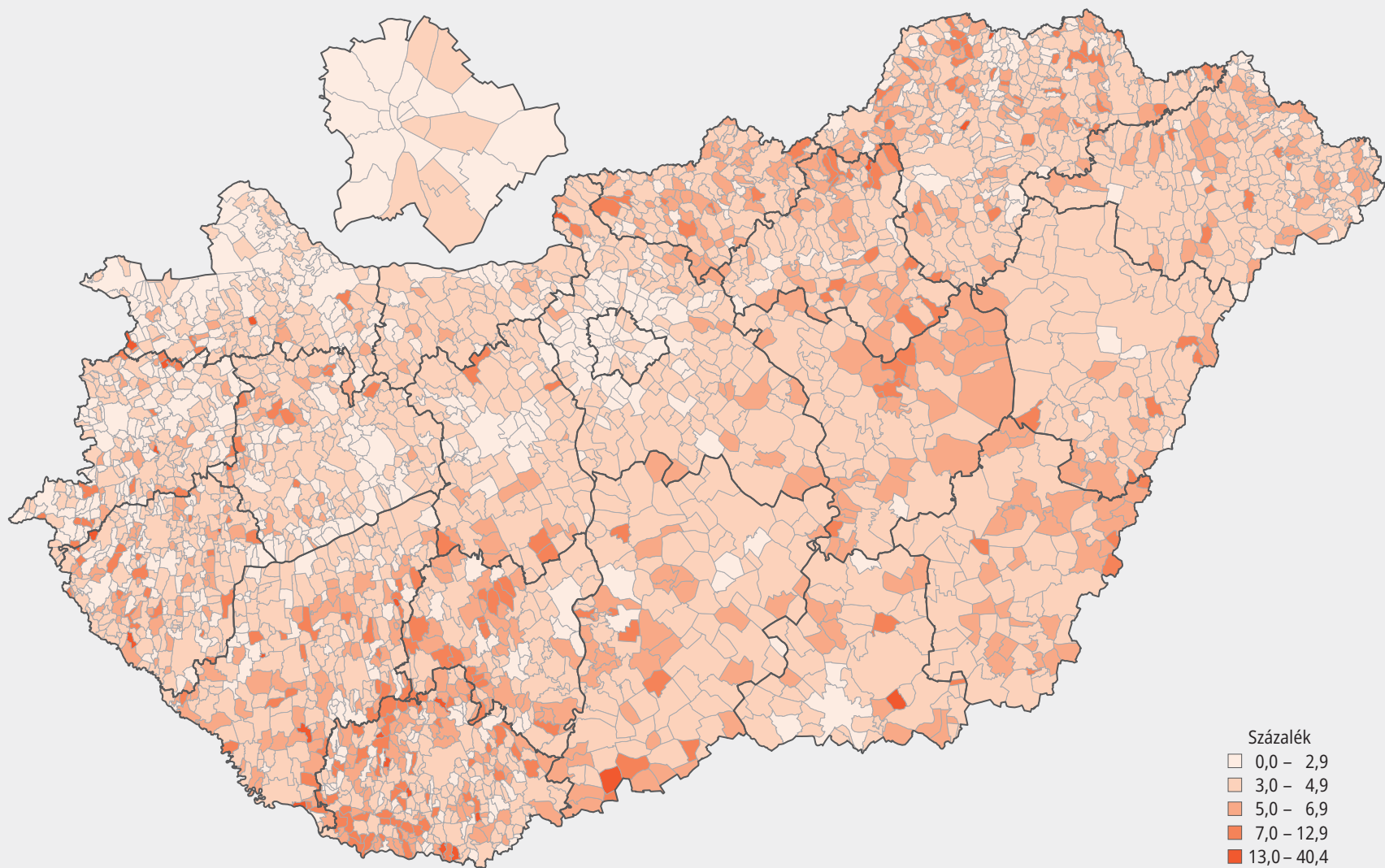

A munkaképes korúakon (15–64 éves) belül az egészségi okból korlátozottak arányának területi elhelyezkedése hasonló a teljes népességéhez, de jóval alacsonyabb szinten. A főváros kerületeinek többségében és egyes nagyvárosokban (Győr, Székesfehérvár, Szombathely), valamint vonzáskörzetükben alacsony az egészségi okból korlátozott népesség aránya. Ezzel szemben a kevésbé városias területeken, elsősorban a Dél-Dunántúlon, illetve Nógrád és Heves vármegyében már ebben a korcsoportban is jellemző a népesség egészségi okból eredő korlátozottsága.

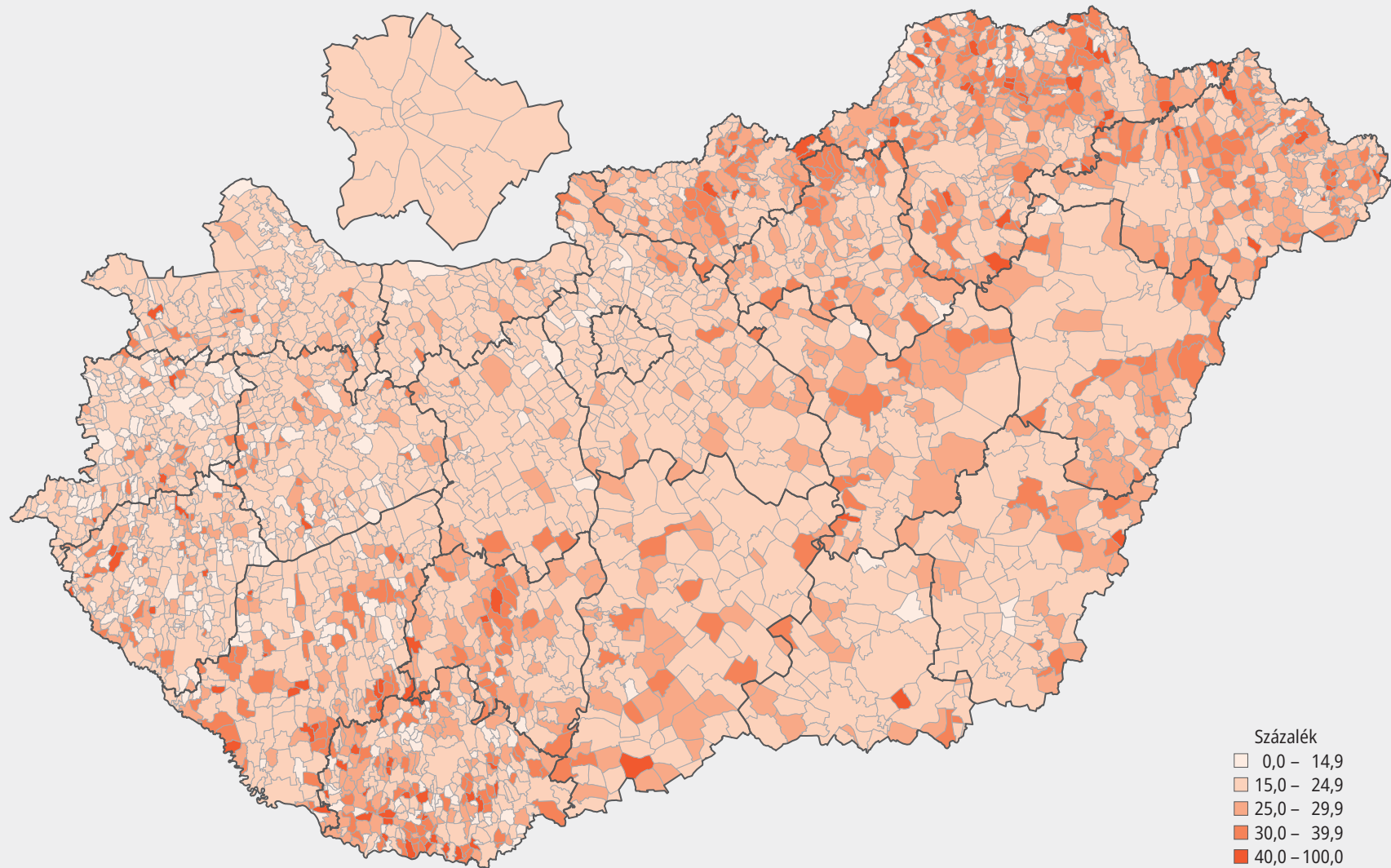
6.4. Egészségi állapota miatt korlátozott népesség aránya a 65 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

A 65 éves és annál idősebbek esetében az egészségi okból korlátozott népesség térbeli eloszlása jelentősen eltér a munkaképes korúakétól. Ebben a korcsoportban, akárcsak a 15–64 évesek között, a Dél-Dunántúl szintén kedvezőtlen helyzetben van, ugyanakkor magas értékek jellemzők Nógrád és Heves mellett Borsod-Abaúj-Zemplén és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében is, különösen az utóbbiban éles a kontraszt a fiatalabb korcsoporthoz képest.

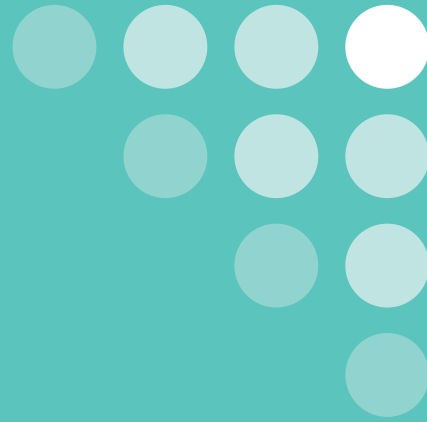
6.5. Egészségi állapota miatt súlyosan korlátozott népesség aránya a 15–64 éves népességben Magyarország településein, 2022

Az egészségi állapota miatt súlyosan korlátozott népesség 10%-ot meghaladó aránya a 15–64 éves korcsoportban csak a kis lélekszámú és jórészt periferikus helyzetű településeken figyelhető meg. A nagyvárosokra és vonzásokörzetükre, valamint Győr-Moson-Sopron vármegyére ez kevésbé mondható el. Ezzel szemben a Dél-Dunántúlra és az északkeleti vármegyékre nagyfokú heterogenitás jellemző, vagyis a települések között nagy eltérések mutatkoznak a korlátozottsági arányokban. Míg a fővárosban és az északnyugati vármegyékben alacsony arányszámok jellemzők, addig a délkeleti területeken inkább közepesen magasak az arányok.

6.6. Egészségi állapota miatt súlyosan korlátozott népesség aránya a 65 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022

Míg a 65 éves és annál idősebb népesség esetében az egészségi állapota miatt súlyosan korlátozott népesség magas aránya a Dél-Dunántúlon és az északkeleti vármegyékben figyelhető meg, addig az alacsonyabb arányok a Dunántúl északi területein találhatóak. Ugyanakkor mozaikszerűen ez utóbbi területen is kiemelkednek magas aránnyal jellemezhető települések, ahogy az ország keleti felén a román határ, a Tisza mente, valamint a Homokhátság térségében is.

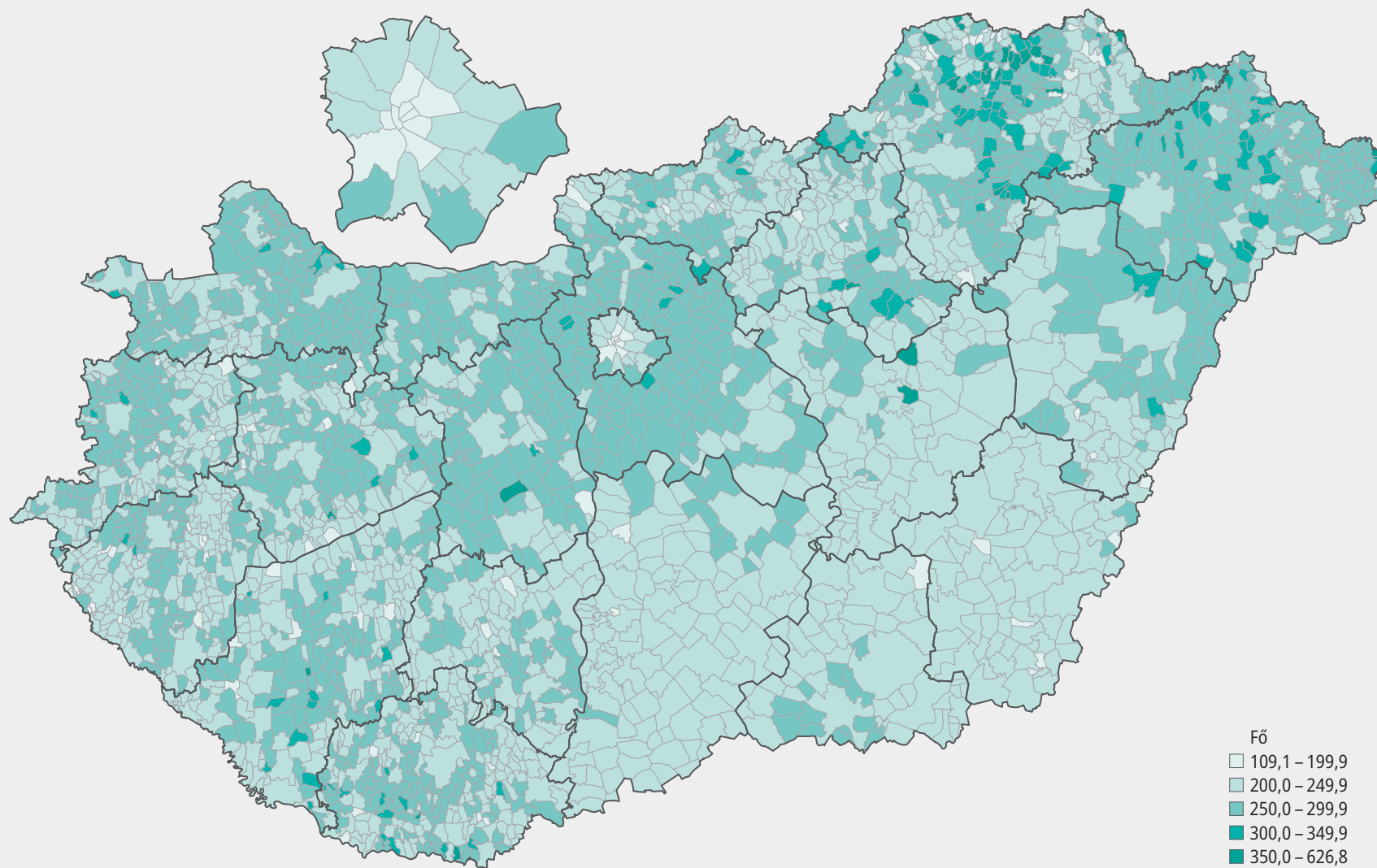
7

Családi, háztartási viszonyok

Magyarország lakossága 1981 óta csökken, miközben a háztartások száma a többgenerációs családok felbomlásával növekvő tendenciát mutat, 2022-ben elérte a 4 milliót. Az elmúlt évtizedben a háztartások aprózódásának üteme lassult, az egyedül élők száma azonban tovább nőtt, már minden harmadik háztartás egyszemélyes, 1,4 millióan éltek egyedül. Száz háztartásban átlagosan 235 személy él, a háztartások mérete Budapest és más nagyvárosok vonzáskörzetében, kertvárosaiban, valamint az ország északkeleti részében a legnagyobb, mert ott magas a gyermekes családok aránya.

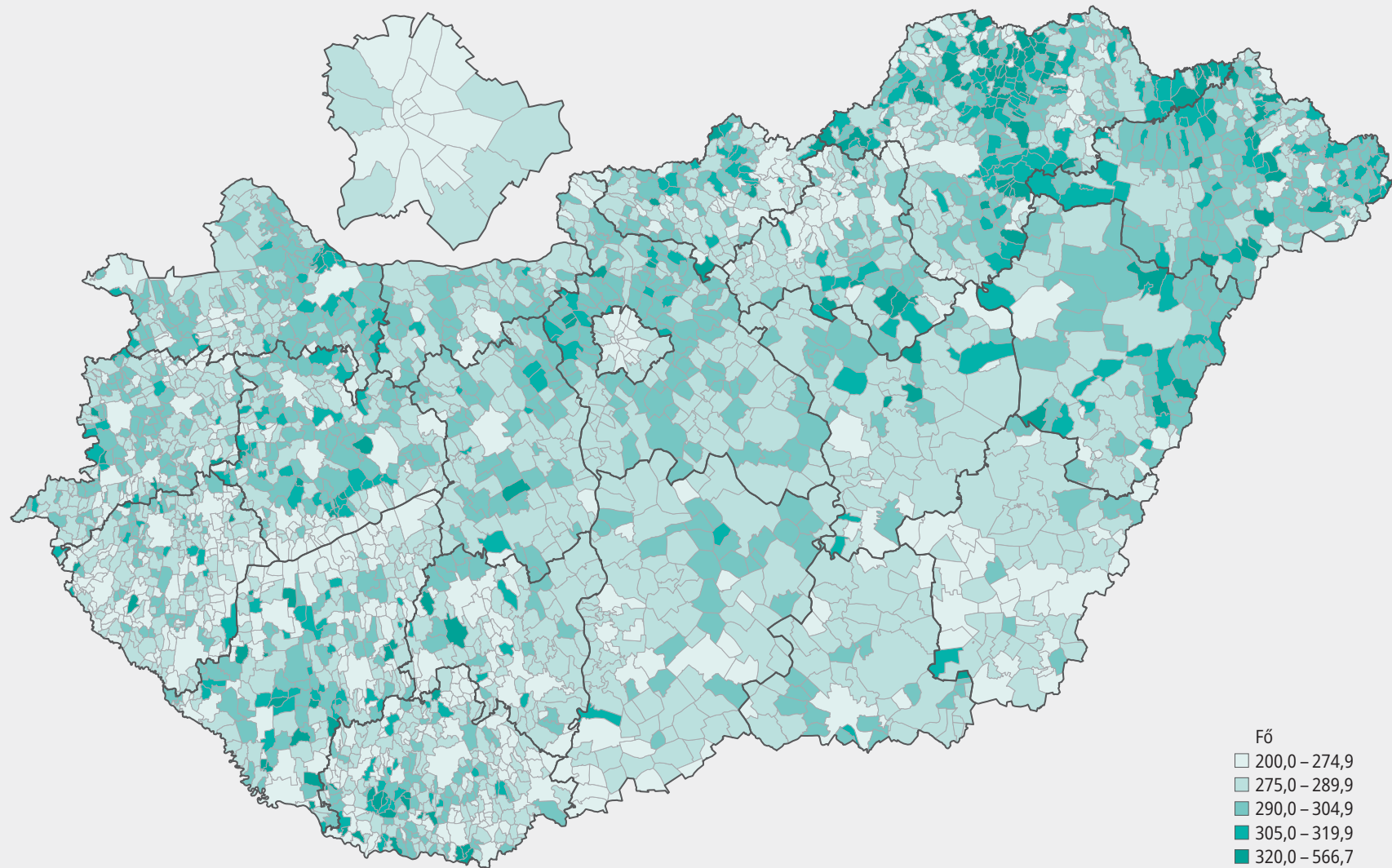
A 2022. évi népszámlálás szerint 2,4 millió háztartásban 2,6 millió család élt. A családok 1970-ig szinte kizárólag házasságkötéssel jöttek létre, azóta a család-szerkezet jelentős mértékben átalakult. 2022-ben a családok közel kétharmada állt házaspárokból, közülük minden harmadikban neveltek 18 év alatti gyermeket. Több mint 400 ezer család élettársi kapcsolaton alapult, 42%-ukban gyermek is élt. 572 ezer családban egy szülő élt együtt gyermek(ek)kel. Ez sok esetben idős szülő és középkorú gyermek együttélését jelenti, de 240 ezer családban 18 év alatti gyermek(ek)et nevelt egy szülő. A száz családra jutó, 18 évesnél fiatalabb gyermekek száma az észak-alföldi, az észak-borsodi és a dél-dunántúli falvakban volt a legmagasabb.

7.1. Száz háztartásra jutó személy Magyarország településein, 2022

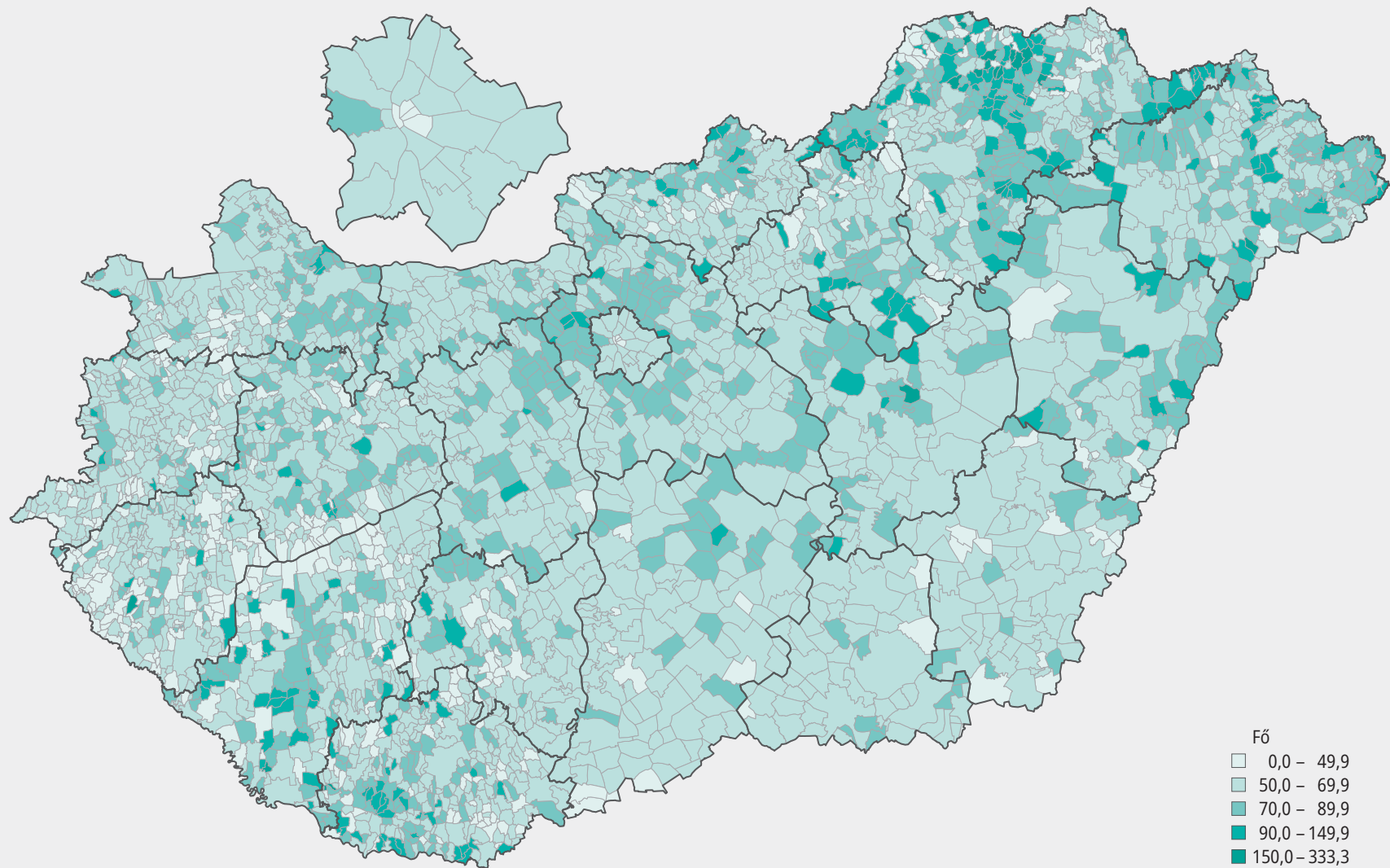
2022-ben a száz háztartásban átlagosan 235 személy élt, egy évtizeddel korábban még 254. Az átlagos háztartásnagyság területi különbségei a népesség korösszetételéből, illetve az együttélési formák eltéréseiből fakadnak. Budapesten és számos nagyvárosban (pl. Pécs, Miskolc, Szeged, Győr, Debrecen) a háztartások mérete jelentősen elmaradt az országos értéktől. A Dél-Alföldön is jellemzően kis méretű háztartások találhatók. A háztartások átlagos létszáma kiemelkedően magas volt Budapest elővárosaiban és a nagyvárosok körüli településeken, ahol nagyobb arányban élnek gyermekes családok. A legnépesebb, sok esetben többgenerációs háztartásokban északkeleten, az Encsi, a Szikszói, a Hajdúhadházi, az Edelényi, a Kemecei és a Cigándi járásban éltek.

7.2. Száz családra jutó személy Magyarország településein, 2022

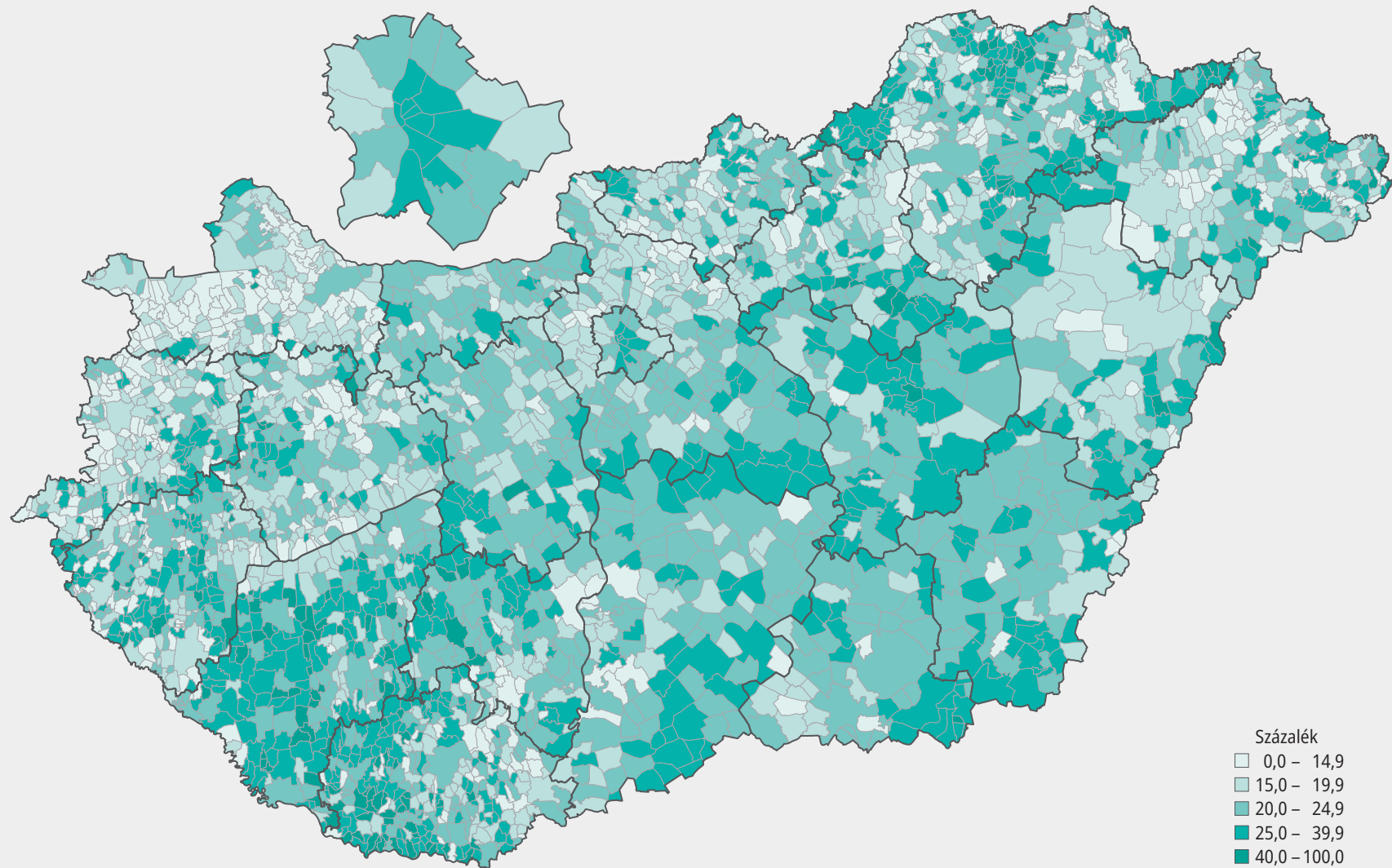
A családok mérete 2011 óta némileg zsugorodott, a száz családra jutó személyek száma 2022-ben 282 volt. Kisebbség a családok azokban a térségekben, ahol magasabb az időskorúak vagy a gyermeküket egyedül nevelők aránya. Budapesten, a nagyvárosokban, a Balaton környékén és az ország délkeleti részén jellemző a kisebb családméret. A dunántúli települések változatos képet mutatnak. A nagycsaládosok jellemzően Pest vármegyében és az északkeleti országrészben élnek.

7.3. Száz családra jutó 18 évesnél fiatalabb személy Magyarország településein, 2022

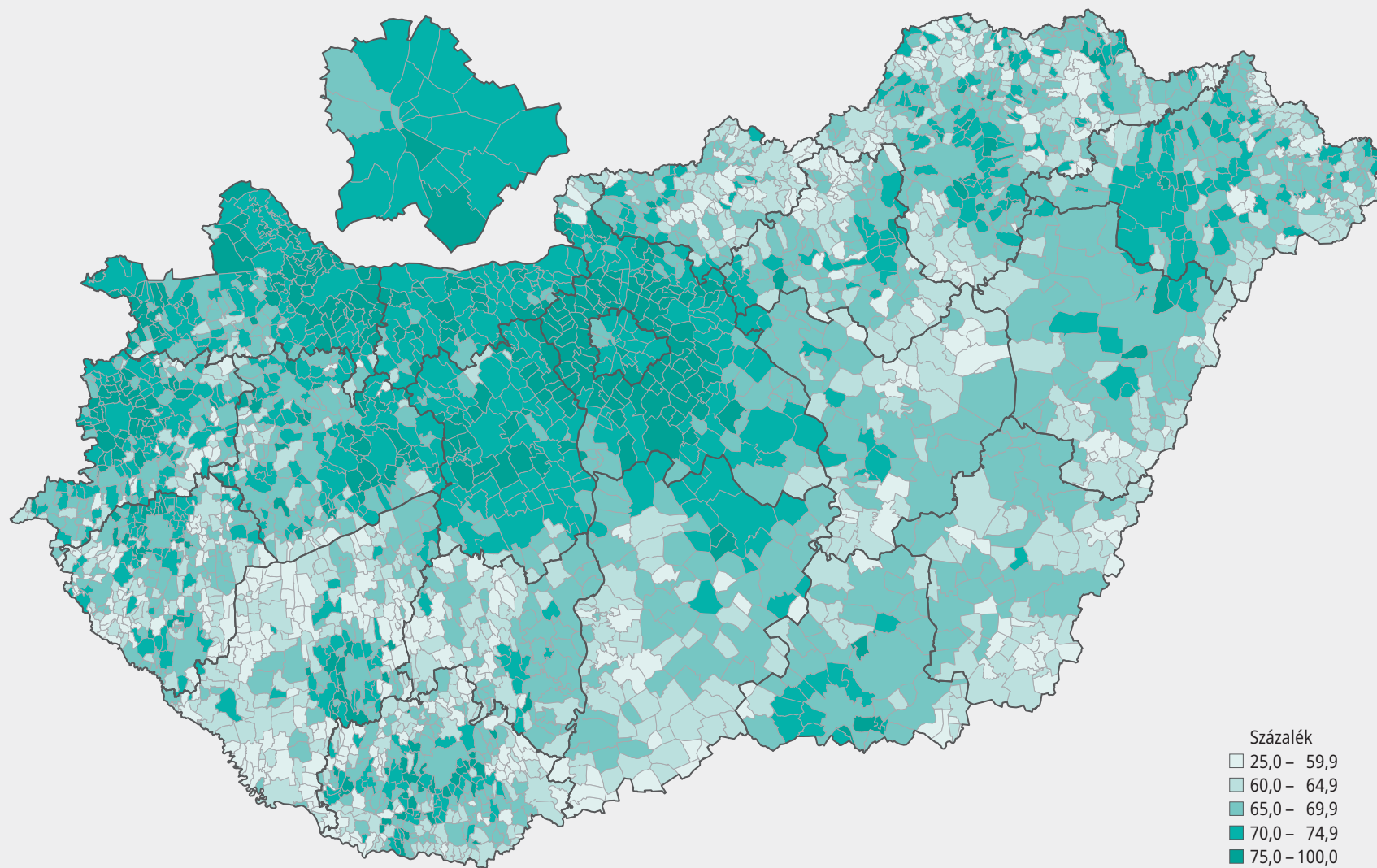
A száz családra jutó 18 évesnél fiatalabbak száma a periférikus helyzetű észak-alföldi, észak-borsodi és dél-dunántúli falvakban volt a legmagasabb, ahol az országos átlaghoz képest akár 2–3-szor több gyermek élt. Ezzel szemben a Dél-Alföldön, a Balaton környékén és Budapest belvárosában volt a legalacsonyabb az arányuk. A főváros és vonzáskörzete közötti különbségben meghatározó szerepe van a nagy arányban kiköltöző gyermekes családoknak. Száz családra kevesebb mint 50, 18 évesnél fiatalabb személy jutott a főváros belső kerületeiben, a Balaton környékén, és sok nyugat-dunántúli településen.

7.4. Az élettársi kapcsolatok aránya a párkapcsolatokon belül Magyarországi településein, 2022

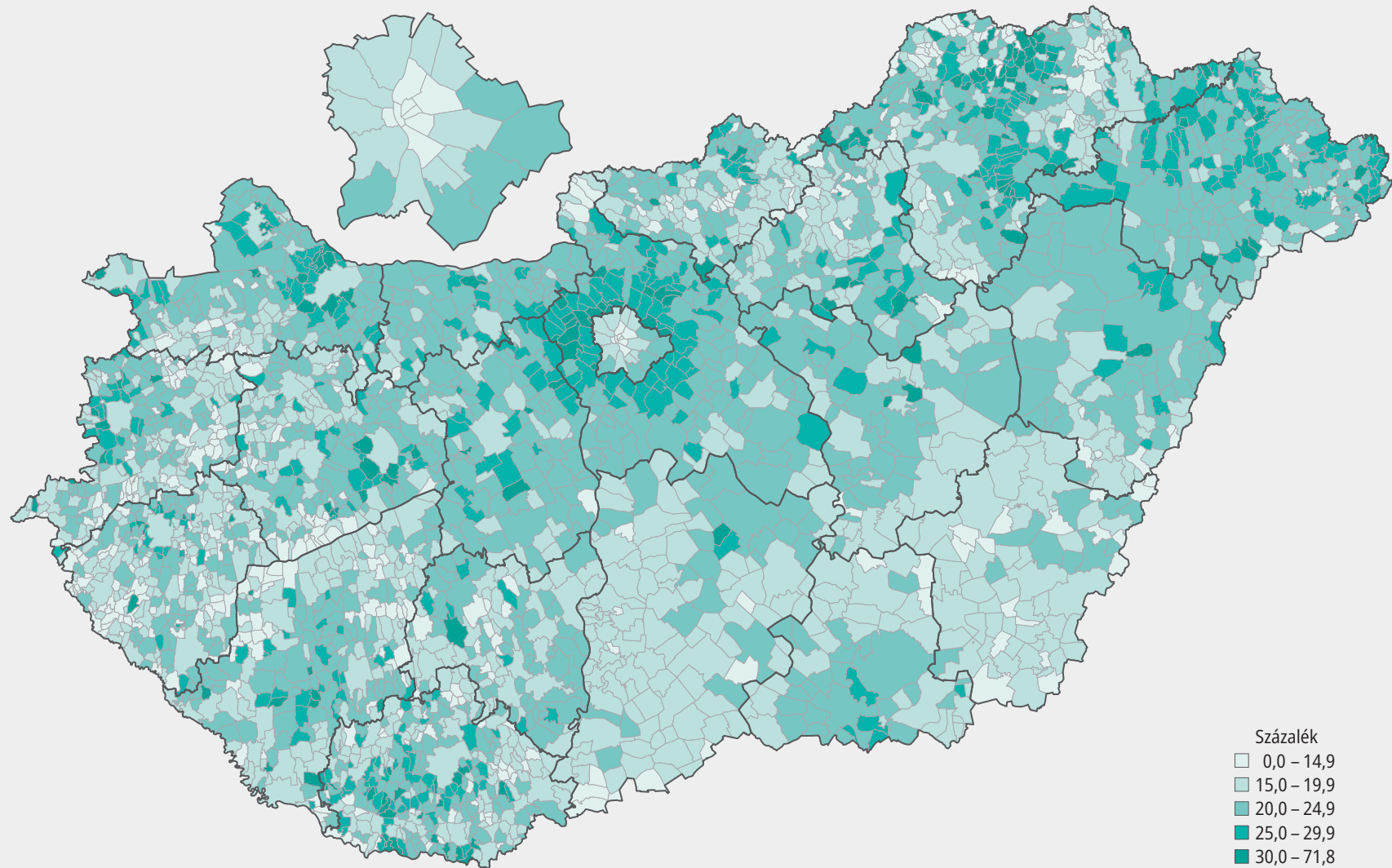
A párkapcsolatok közül minden ötödik élettársi kapcsolat, azonban térnyerése részben az elmúlt tíz év családpolitikai intézkedéseinek hatására megtorpanni látszik. 2022-ben a fővárosi párok 24%-a élt élettársi kapcsolatban, míg ez az arány Pest, Győr-Moson-Sopron, Vas és Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében csupán 17-18% volt. Főként a kis lélekszámú településeken volt jellemző a házasságkötés nélküli együttélés. Közel 400 községben a párok közül minden második-harmadik élettársi kapcsolatban élt.

7.5. Foglalkoztatottal élő háztartások aránya Magyarországi településein, 2022

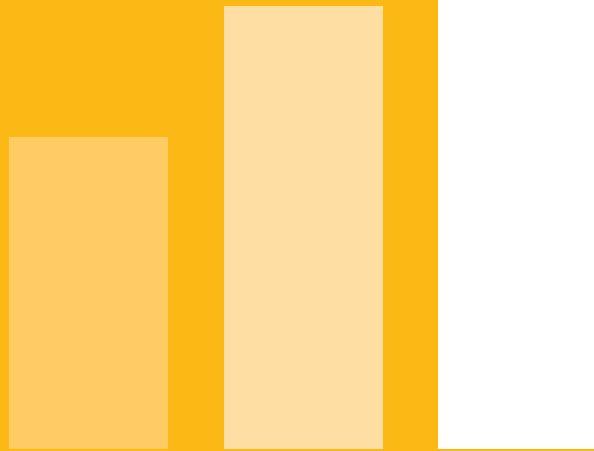

Budapest és más nagyobb városok vonzáskörzetében, valamint a Dunántúl északi részén és az osztrák határ közelében fekvő településeken a háztartások több mint háromnegyedében élt legalább egy foglalkoztatott személy, miközben a Dél-Alföld, Észak-Magyarország, illetve Somogy vármegye egyes részein a háztartások felében sem. Ugyanakkor Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye egyes térségeiben is magas volt a mutató értéke. A nagyvárosok lakófunkciójának átalakulását jelzi, hogy Budapesten a legtöbb kerületben alacsonyabb volt ez az arány, mint a környező településeken, és hasonló tendencia zajlott le a vidéki nagyvárosokban is.

7.6. Tanulóval élő háztartások aránya Magyarország településein, 2022

2022-ben a háztartások 20%-ában élt legalább egy olyan személy, aki tanul. Két eltérő adottságú térségben, Budapest és a nagyvárosok vonzáskörzetében, valamint az északkeleti és a délnyugati országrészben található az a 170 település, ahol a tanulóval élő háztartások aránya meghaladta a 30%-ot. Ezzel szemben a Dél-Alföld egyes településein és Budapest belvárosában ez az arány a 15%-ot sem érte el.

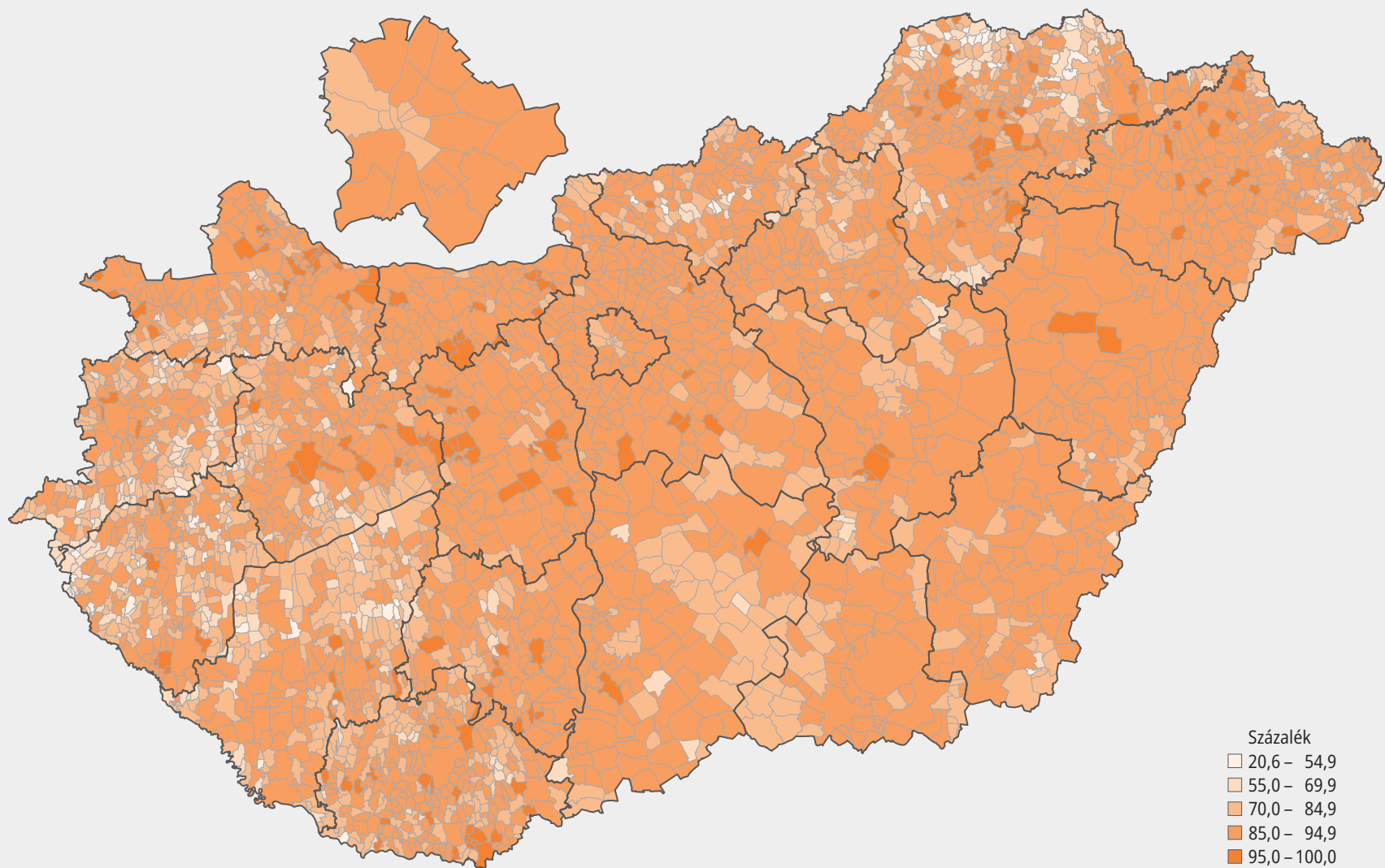

8. Lakáskörülmények

A népszámlálások a népesség mellett a lakásokat is számba veszik. Hazánk lakásállománya népszámlálásról népszámlálásra növekszik. 2022-ben 4,6 millió lakás volt az országban, számuk az elmúlt évtizedben 190 ezerrel (4,3%-kal) gyarapodott. A lakott lakások száma ennél kisebb mértékben, 3,9 milliőről 4 millióra nőtt. A nem lakott lakások lakásállományon belüli aránya hosszabb ideje emelkedő tendenciát mutat. Átalakultak a lakáshasználati szokások: egyre több az idényszerűen vagy másodlagosan használt lakás, ugyanakkor elterjedt a magánlakások idegenforgalmi hasznosítása is. 2022-ben 599 ezer lakásban nem laktak életvitelszerűen. A lakások több mint harmada 1960 és 1980 között épült. Az ezredforduló után vették használatba az állomány 14, 1945 előtt pedig 16%-át. Mind a legújabb, mind a legrégebbi építésű lakások a fővárosban találhatóak a legnagyobb arányban. Az elmúlt évtizedben folytatódott a lakások minőségének javulása: tovább nőtt a lakások alapterülete és szobaszáma. 2022-ben a lakások több mint negyede 100 m² vagy annál nagyobb alapterületű volt, a 3 vagy annál több szobás lakások aránya pedig megközelítette a 60%-ot.

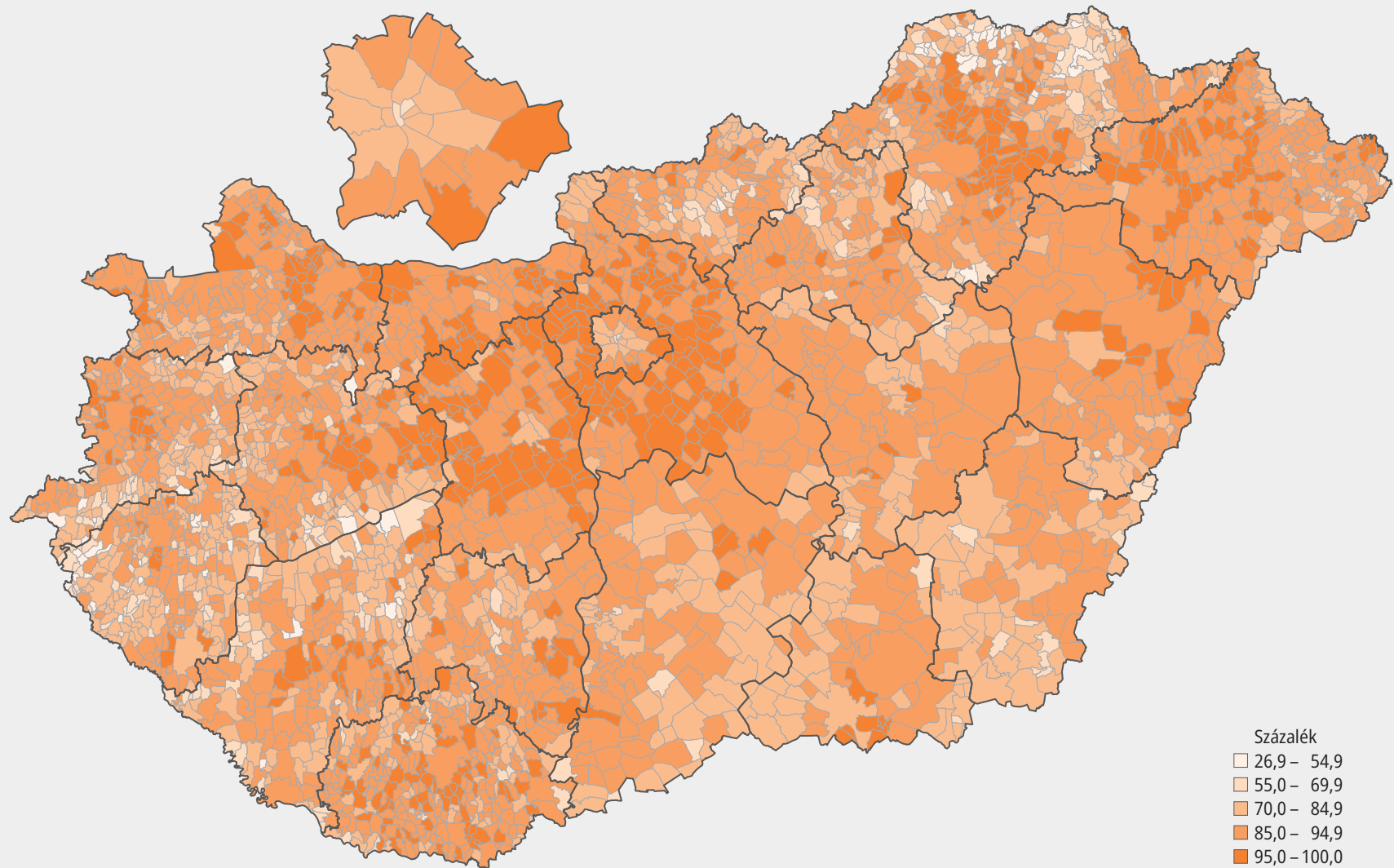
A lakások fűtésében a földgáz dominanciája továbbra is megfigyelhető, a lakások több mint 60%-át fűtik részben vagy teljesen gázzal. Az elektromos áram fűtésben betöltött szerepe jelentősen nőtt 2011 óta, főként a fűtésre optimalizált klímák, illetve a hőszivattyús fűtőberendezések elterjedésének köszönhetően.

A 2022. évi népszámlálás először mérte fel ezeknek a korszerű eszközöknek a meglétét. 2022-ben 1,2 millió lakásban volt klímaberendezés, 76 ezerben hőszivattyús fűtőberendezés, és közel 180 ezer lakás volt napelemmel felszerelve.

8.1. A lakott lakások aránya Magyarország településein, 2011

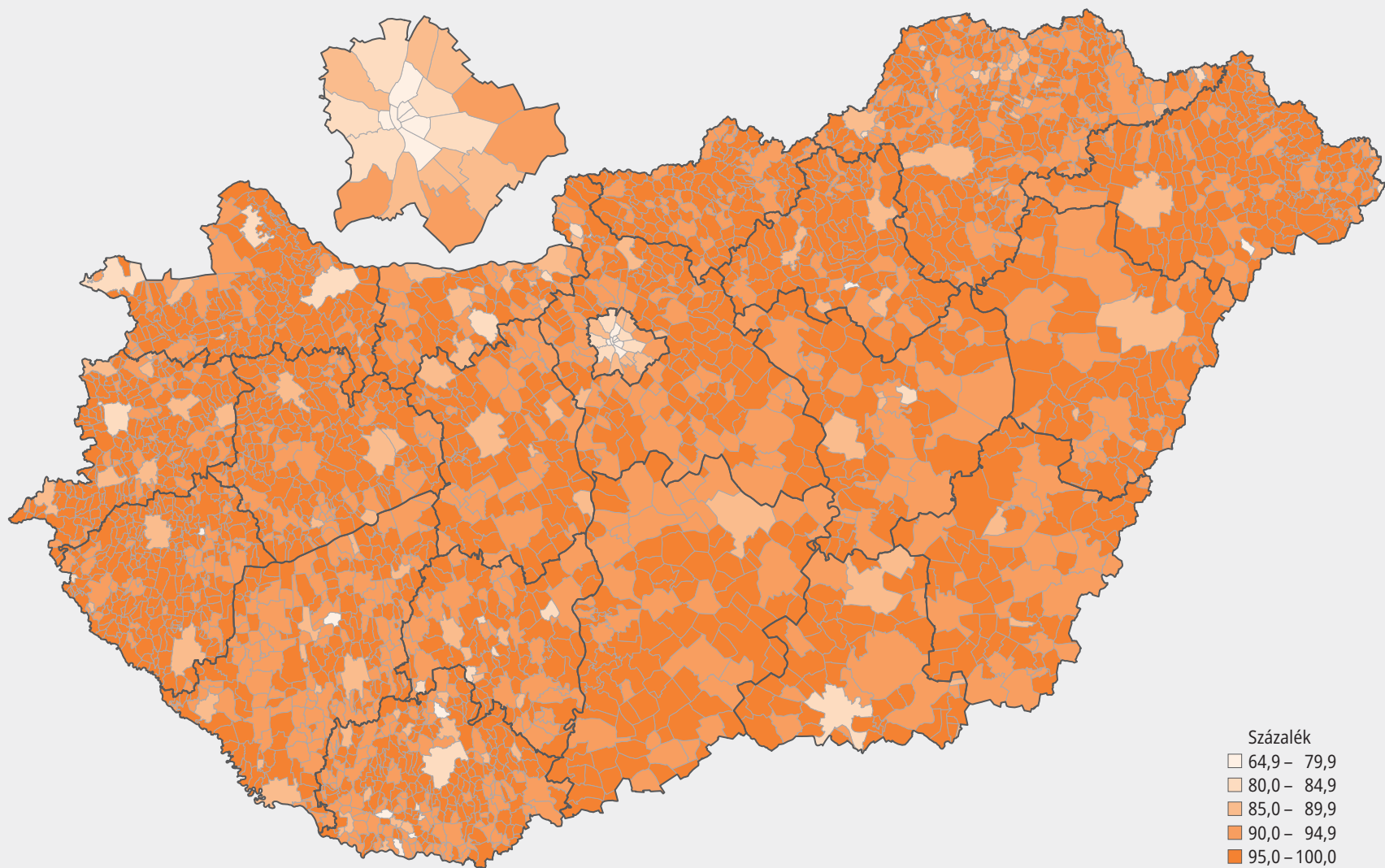
2011-ben a lakott lakások aránya több megyei jogú város vonzaskörzetében (például Győr, Székesfehérvár, Szolnok, Debrecen) magasabb volt az országos átlagnál (89%), ugyanakkor a nem lakott lakások aránya magas volt a Balaton térségében, a Nyugat-Dunántúlon, valamint a Cserhát és a Zemplén területén. A Balaton esetében ez elsősorban az üdülőknek használt lakások miatt alakult így, míg a dunántúli és az észak-magyarországi kistépüléseken inkább a népességfogyás és az elvándorlás állt a háttérben.

8.2. A lakott lakások aránya Magyarország településein, 2022

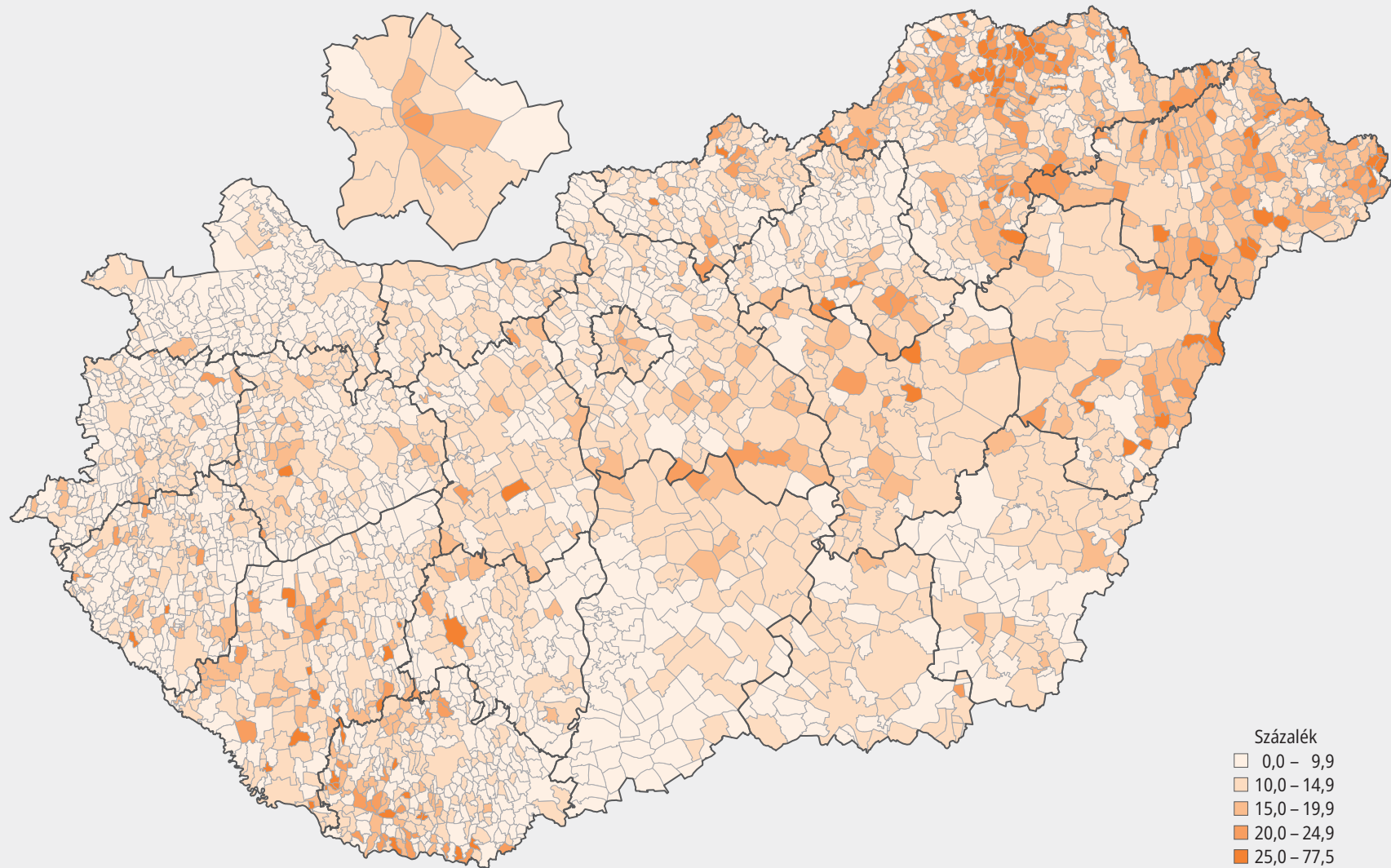
2022-re a lakott lakások aránya országos szinten a 2011-ben mért 89%-ról 88%-ra csökkent, azonban látványos visszaesés csupán Budapest belső kerületeiben történt. Azokon a területeken, ahol korábban is alacsony volt a lakottság, nem beszélhetünk érdemi növekedésről (például Zala vármegyében, a Balaton környékén és Észak-Borsodban). Ezzel szemben látványos emelkedés következett be a főváros külső kerületeiben és vonzáskörzetében, Fejér vármegyében, valamint az ország északkeleti részén, elsősorban Miskolc és Nyíregyháza környékén.

8.3. A tulajdonos által lakott lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

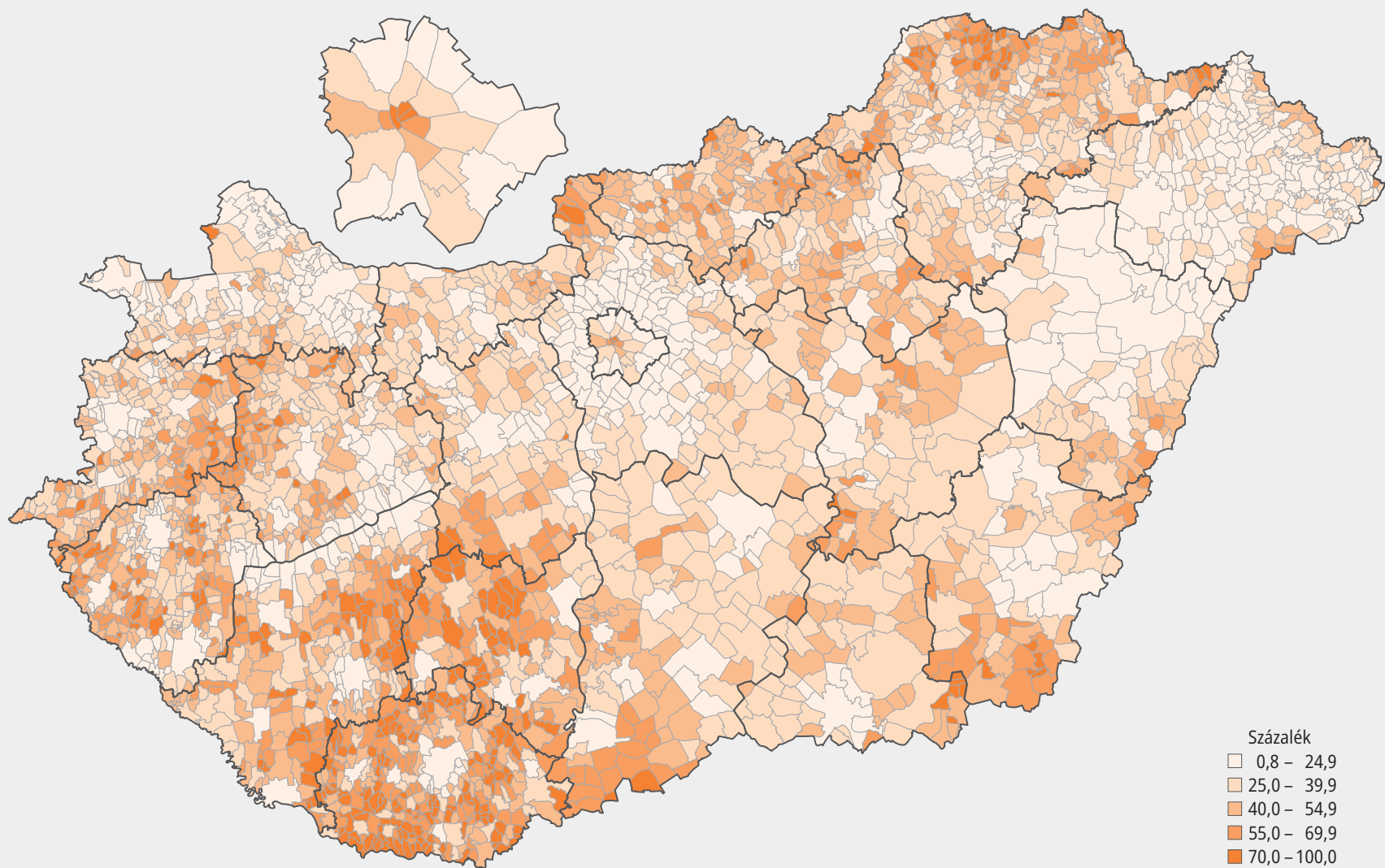

A magyar háztartások túlnyomó többsége saját tulajdonú lakásban lakik. 2022-ben a kistelepülések lakott lakásainak szinte mindegyikét tulajdonosi jogon használták, tehát abban a tulajdonos vagy annak rokona élt. A nagyvárosokban kimutatható, bár csökkenő súlyú volt az önkormányzatilakás-bérllet és számottevő a magántulajdonostól bérelt lakások aránya. A megyei jogú városokban a 90, a budapesti belső kerületekben pedig a 70%-ot sem éri el a tulajdonosok által lakott lakások aránya. Sajátos ebből a szempontból egyes hátrányos helyzetű falvaink helyzete, ahol a szívdességi és a bérelti lakáshasználat, valamint a tisztázatlan tulajdoni viszonyok miatt ugyancsak alacsony tulajdonosi lakáshasználat figyelhető meg.

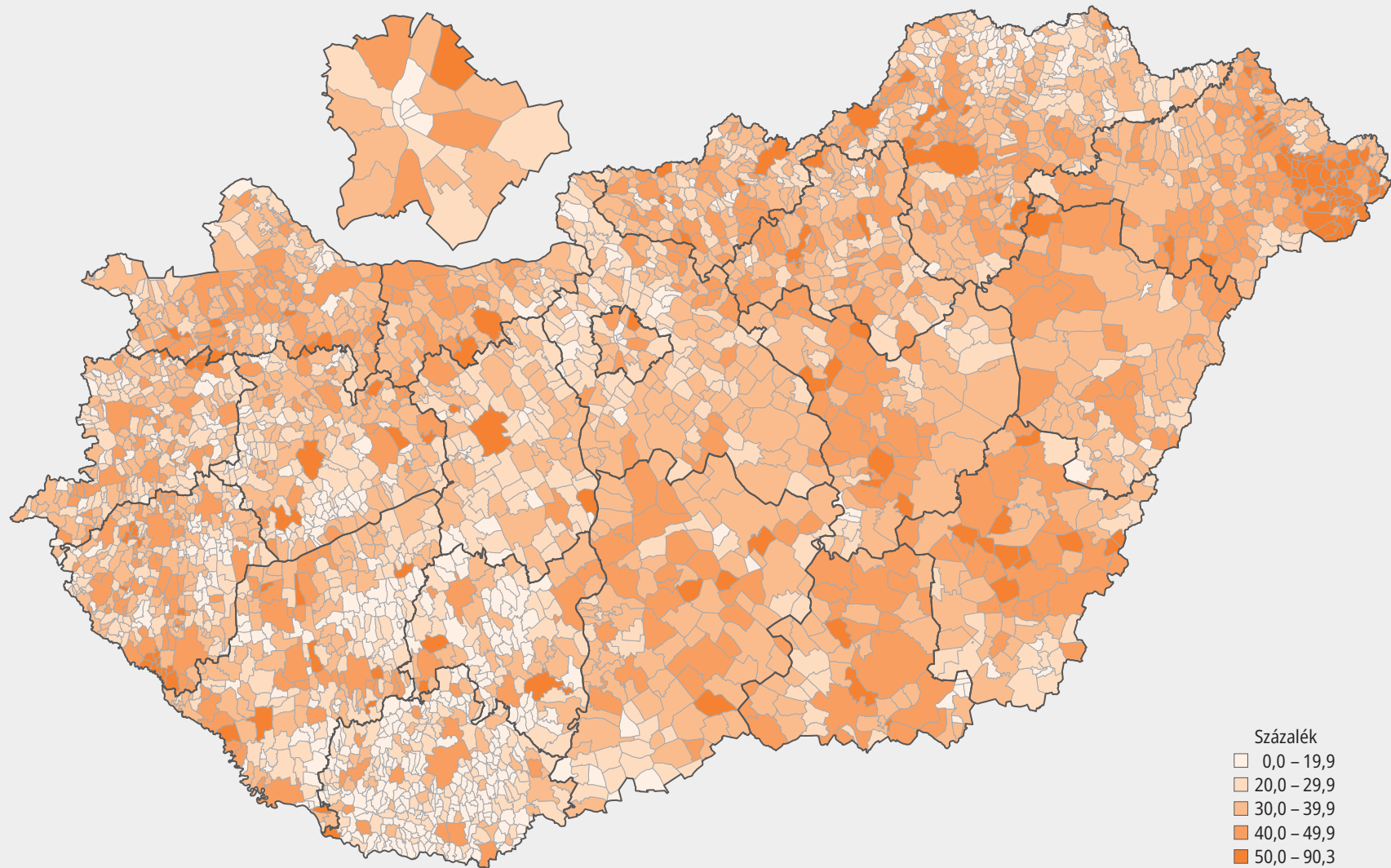
8.4. A túlsúfolt lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

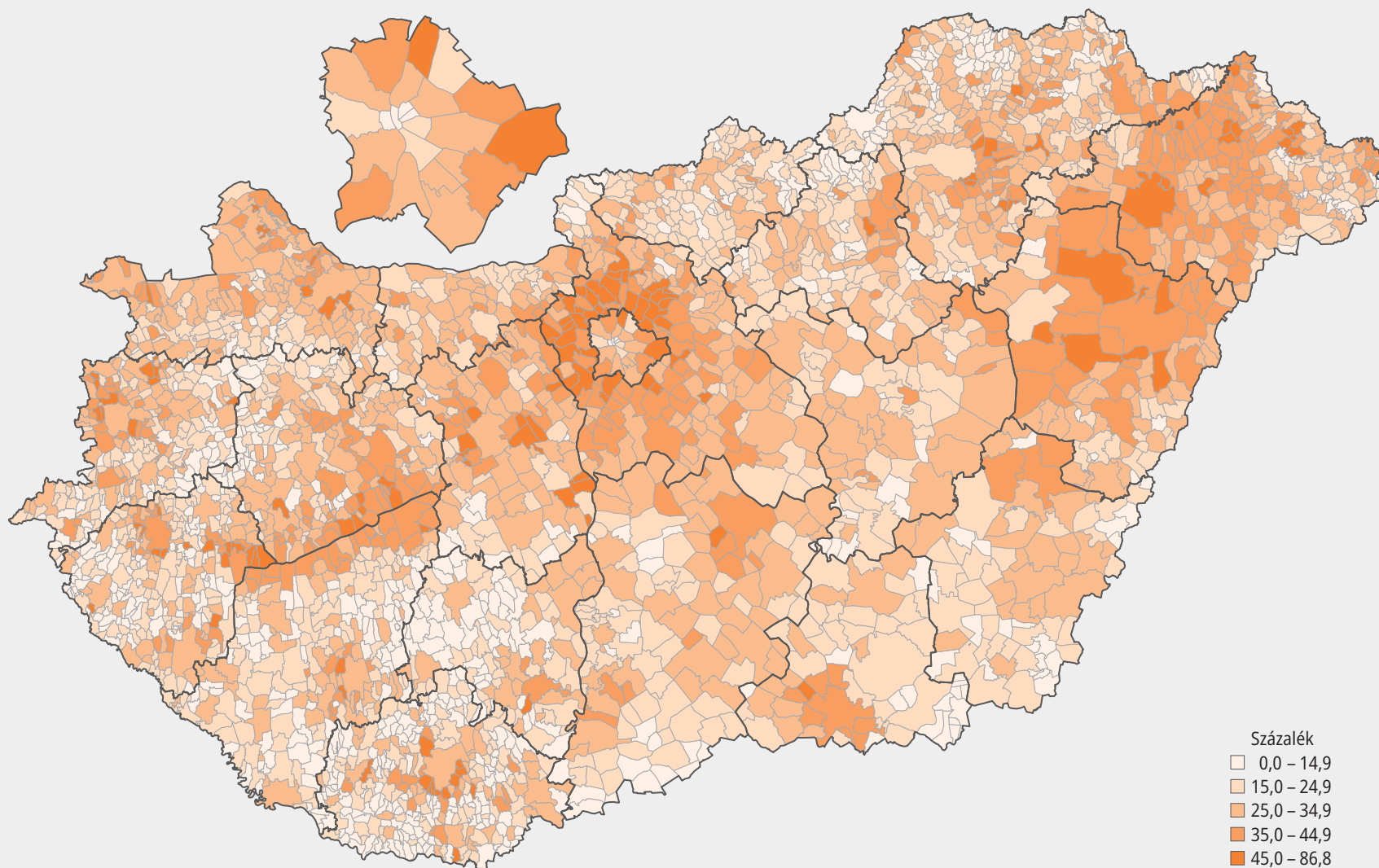
Az a lakás tekinthető túlsúfoltnak, amelyben nincs minden párnak, illetve egyedülálló felnőttnek saját szobája, három vagy annál több 12 év alatti gyermek lakik ugyanabban a szobában, vagy a 12–17 év közötti gyermekeknek nincs saját vagy legfeljebb egy, velük azonos nemű testvérrel közös szobájuk. A túlsúfolt lakások aránya főként az ország hátrányos helyzetű településein, Borsodban, Szabolcsban, valamint Baranya és Somogy aprófalvas részein magas, akár 50%-ot meghaladó mértékű. Budapesten belül is található olyan belső kerületek, ahol a lakott lakások több mint tizede túlsúfolt. A települési szintű adatok ugyanakkor a városi lakótelepeken is jelen lévő túlsúfolttságot gyakran elfedik.

8.5. Az 1961 előtt épült lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

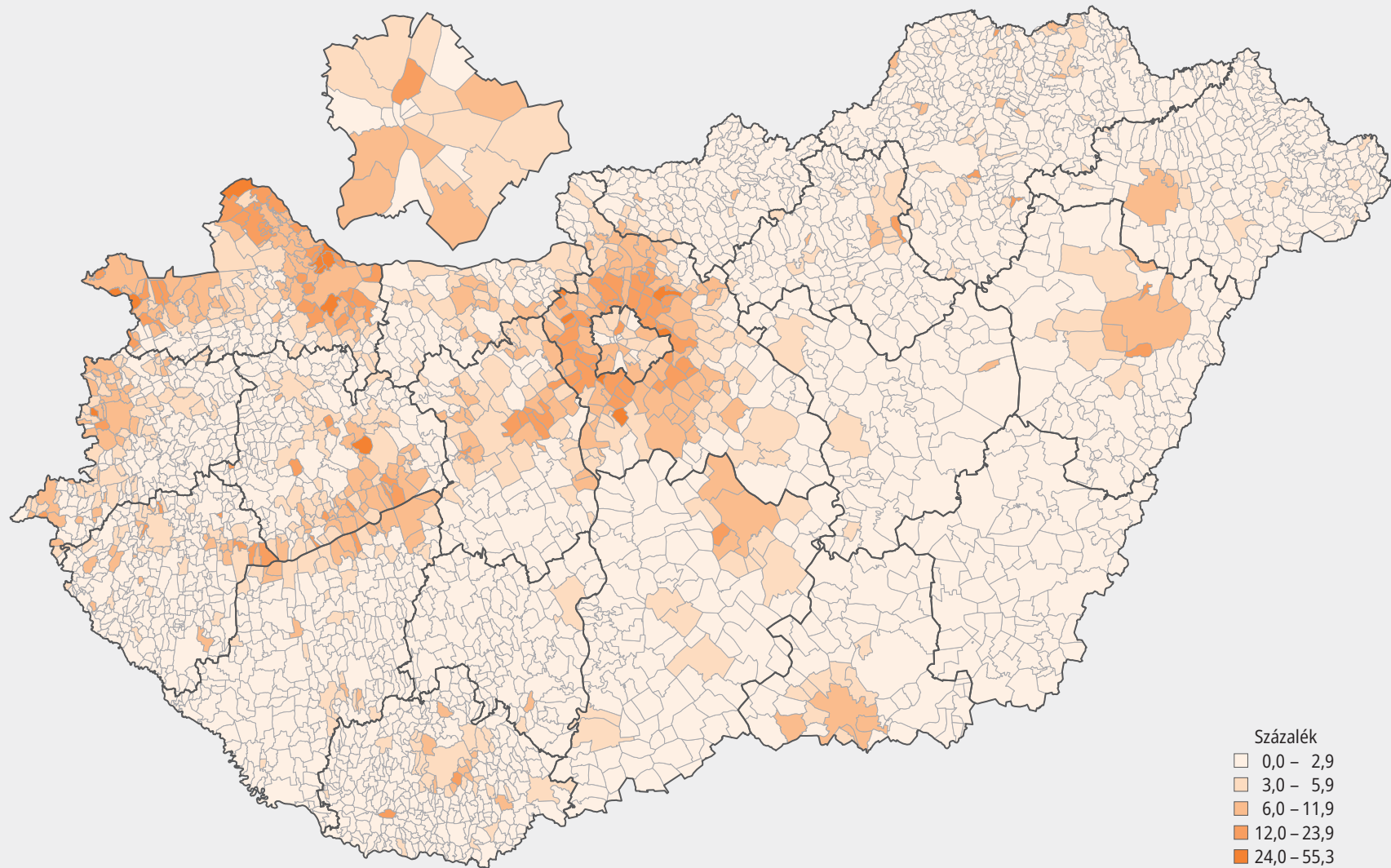
Az 1961 előtt épült lakások aránya ott magas, ahol sem az 1970–80-as évek állami, illetve államilag támogatott magánérs lakásépítési programjai, sem pedig a rendszerváltás utáni, 2001-től elinduló lakáspiaci konjunktúra nem hozott megújulást a lakásállományban. Elsősorban a Dél-Dunántúlon, Észak-Magyarországon, Dél-Békésben, valamint Budapest belső kerületeiben vannak ilyen területek. Ezzel szemben alacsony a régi, 60 évesnél idősebb lakások aránya a nagyvárosi vonzaskörzetekben, az egykori iparvárosokban, valamint azokban a térségekben, ahol valamilyen külső ok miatt a házakat újjá kellett építeni, például a 2001-es nagy beregi árvíz után.

8.6. Az 1961 és 1980 között épült lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

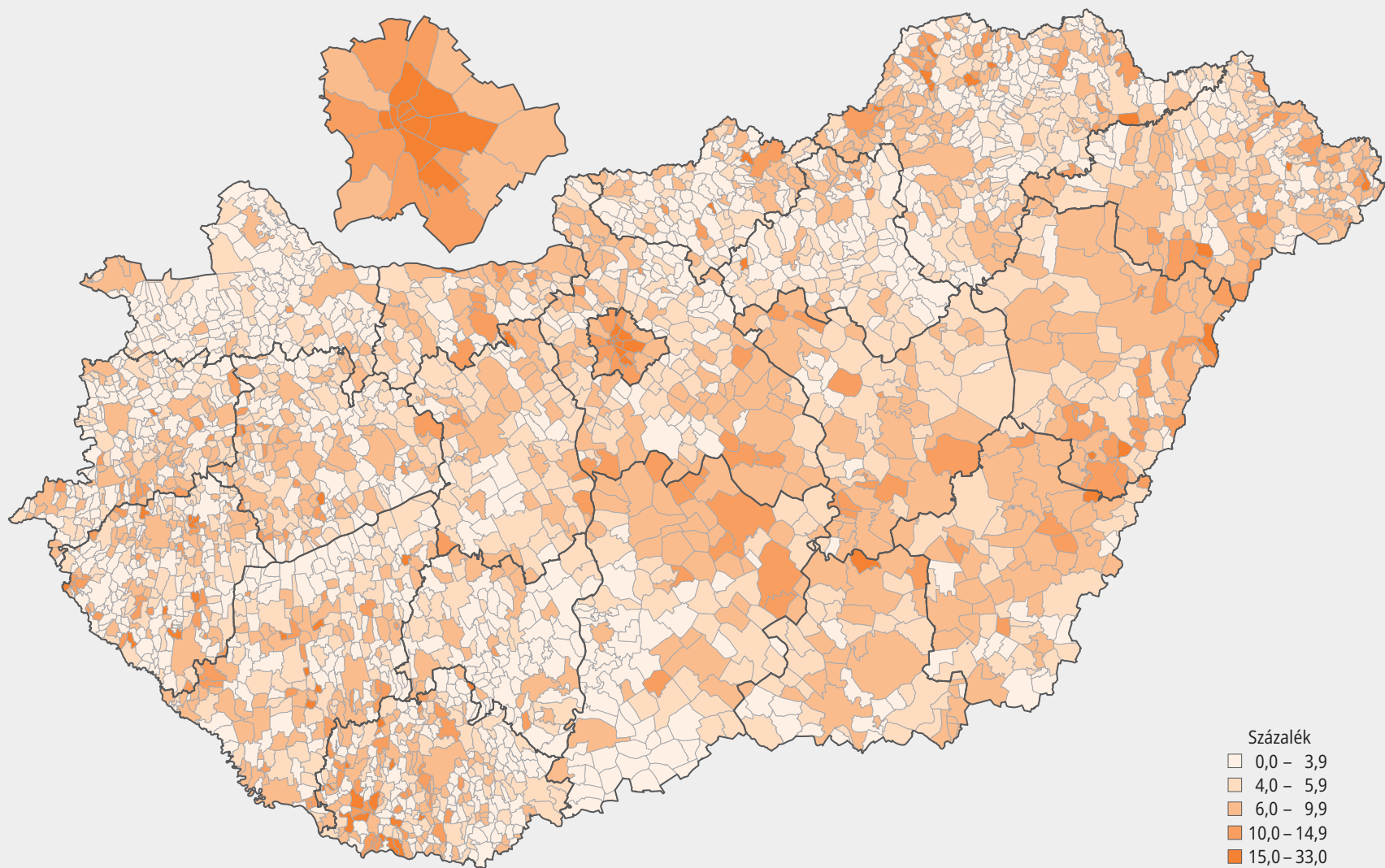
Az 1961 és 1980 között épült lakások a szocialista lakásépítés csúcsidejének termékei. Az időszak lakótelep-építési hulláma nyomot hagyott a külső budapesti kerületeken, a legtöbb megyeszékhelyen és az egykori iparvárosokban. Az állami lakásépítés mellett a magánérs lakásépítés súlya hamarosan meghaladta az állami lakásberuházásokét. Az országban ma is tömegével állnak a korszak jellegzetes kockaházai, meghatározva a magyar települések arculatát.

8.7. Az 1981 és 2010 között épült lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

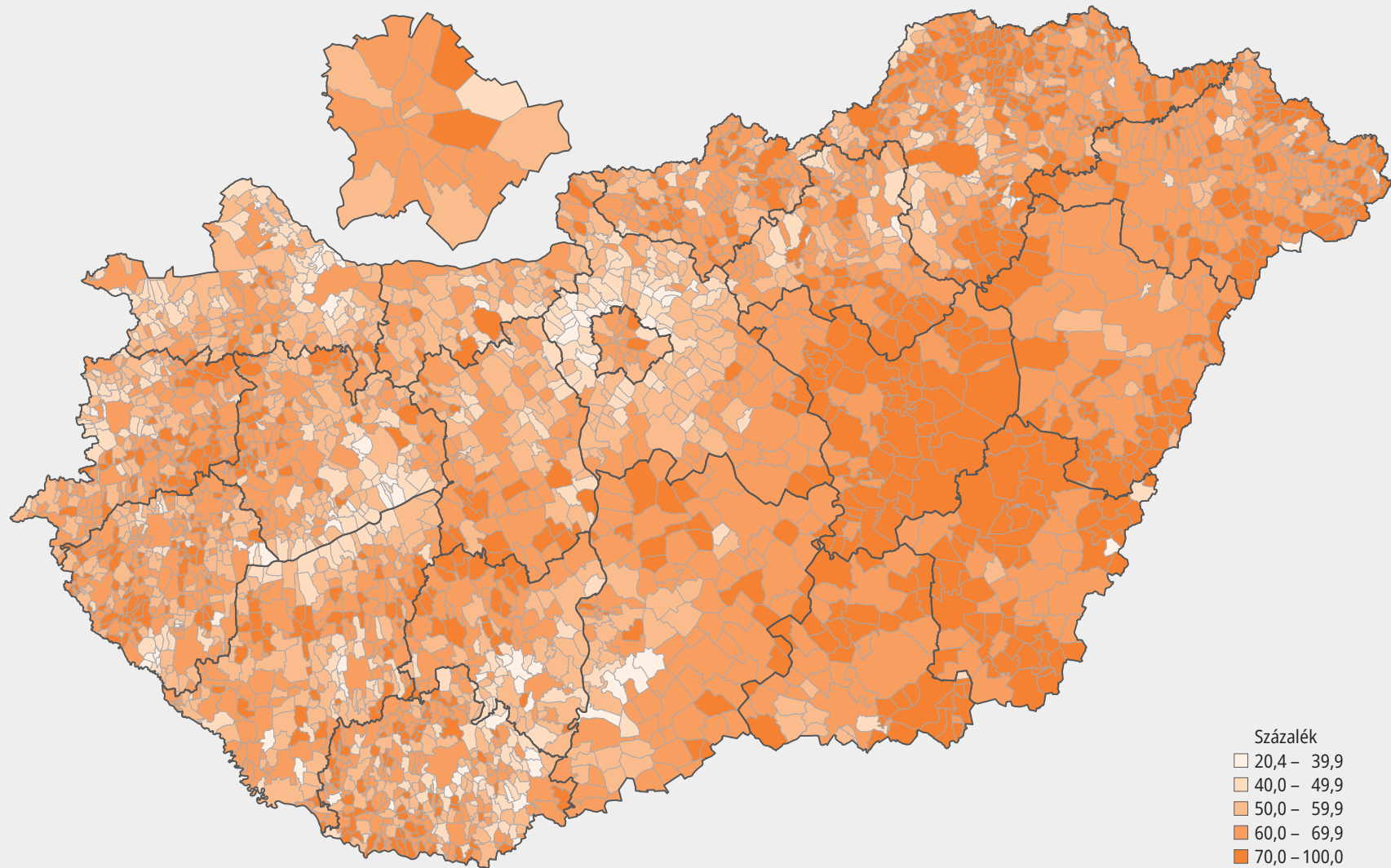
Az 1981 és 2010 közötti évtizedekben a lakásépítés a kezdeti évi 70 ezerről a rendszerváltásig 50 ezerre csökkent, majd a rendszerváltás utáni gazdasági válság mélypontján 20 ezer alá csökkent. Új fellendülés 2001-ben kezdődött, ekkorra kiépült a lakáspiac intézményrendszere és széles körű állami lakás-hitelprogram indult el. A korszak kezdetén az utolsó nagy lakótelep-építés hatásai is észrevehetőek (pl. Újpesten), míg a rendszerváltás utáni lakásépítési hullám területi hatásai leginkább a nagyvárosi agglomerációkban és a balatoni térségben mutathatók ki.

8.8. A 2011-ben vagy később épült lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

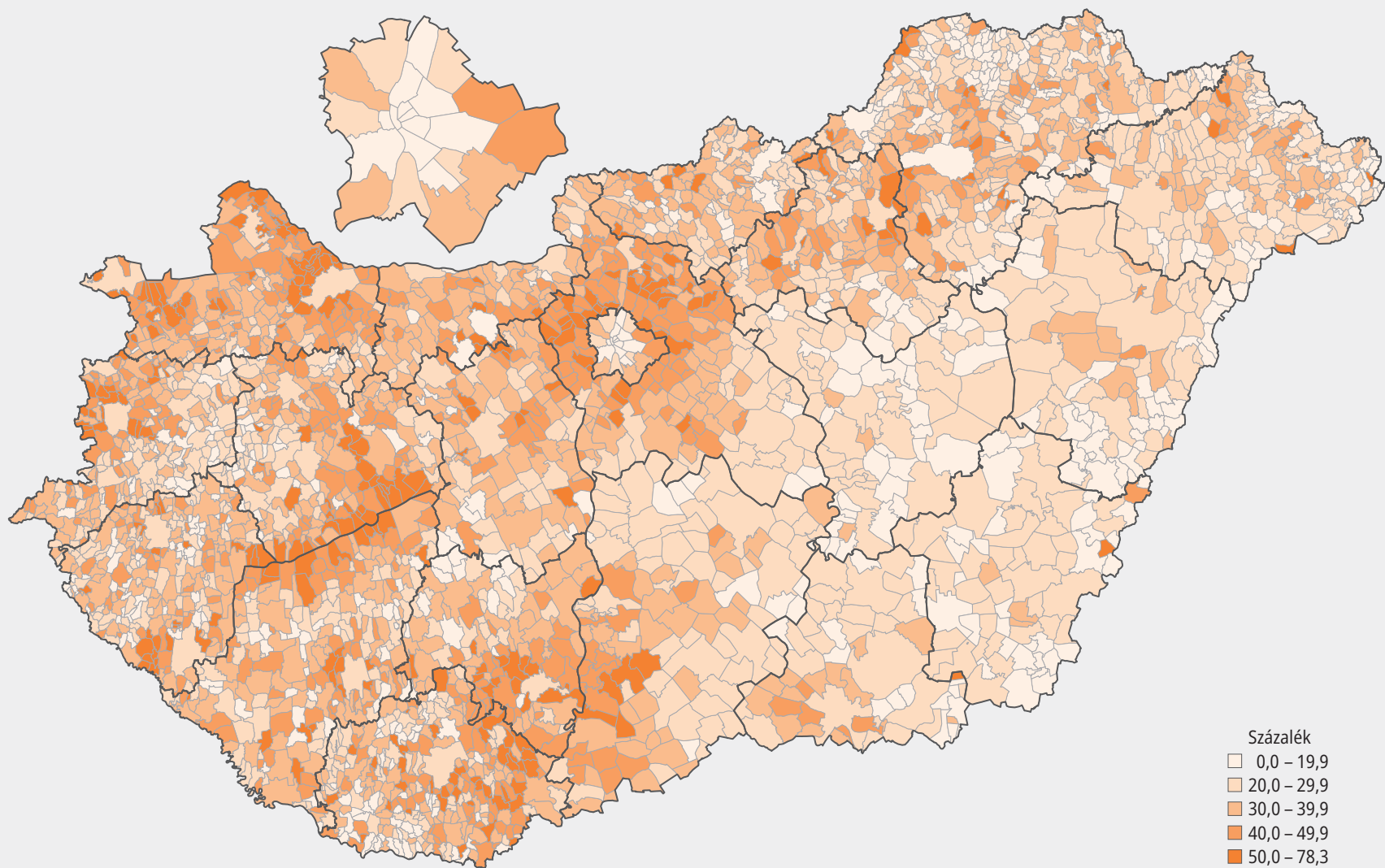
A 2010 utáni évtized első felét a rendszerváltás utáni korszak legsúlyosabb lakáspiaci válsága jellemezte. Csak az évtized második felében indult meg a lakásépítés lassú növekedése, aminek hatása elsősorban az agglomerációs térségben és néhány vidéki nagyvárosban mutatható ki. Új jelenség a határon átnyúló lakáspiaci aktivitás: erre példa a Győr-Ménfőcsanak-Sopron vármegye északi részén (elsősorban Rajkán) megjelenő, Szlovákiából átköltözött lakástulajdonosok. Budapesten a 13. kerületben volt jelentős az új lakások aránya.

8.9. 1 szobás lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

Az 1 szobás lakások aránya országosan 8,1% volt 2022-ben. A kislakások aránya átlag fölötti a budapesti belső és a pesti átmeneti kerületekben, valamint az Alföldön (főleg Bács-Kiskun északi részén és a keleti határ mentén), és szórványosan a dél-dunántúli és az észak-borsodi falvakban is. Ugyanakkor még ezeken a területeken is egyharmad alatti az 1 szobás lakások aránya, az ország többi részén pedig csupán néhány százalék.

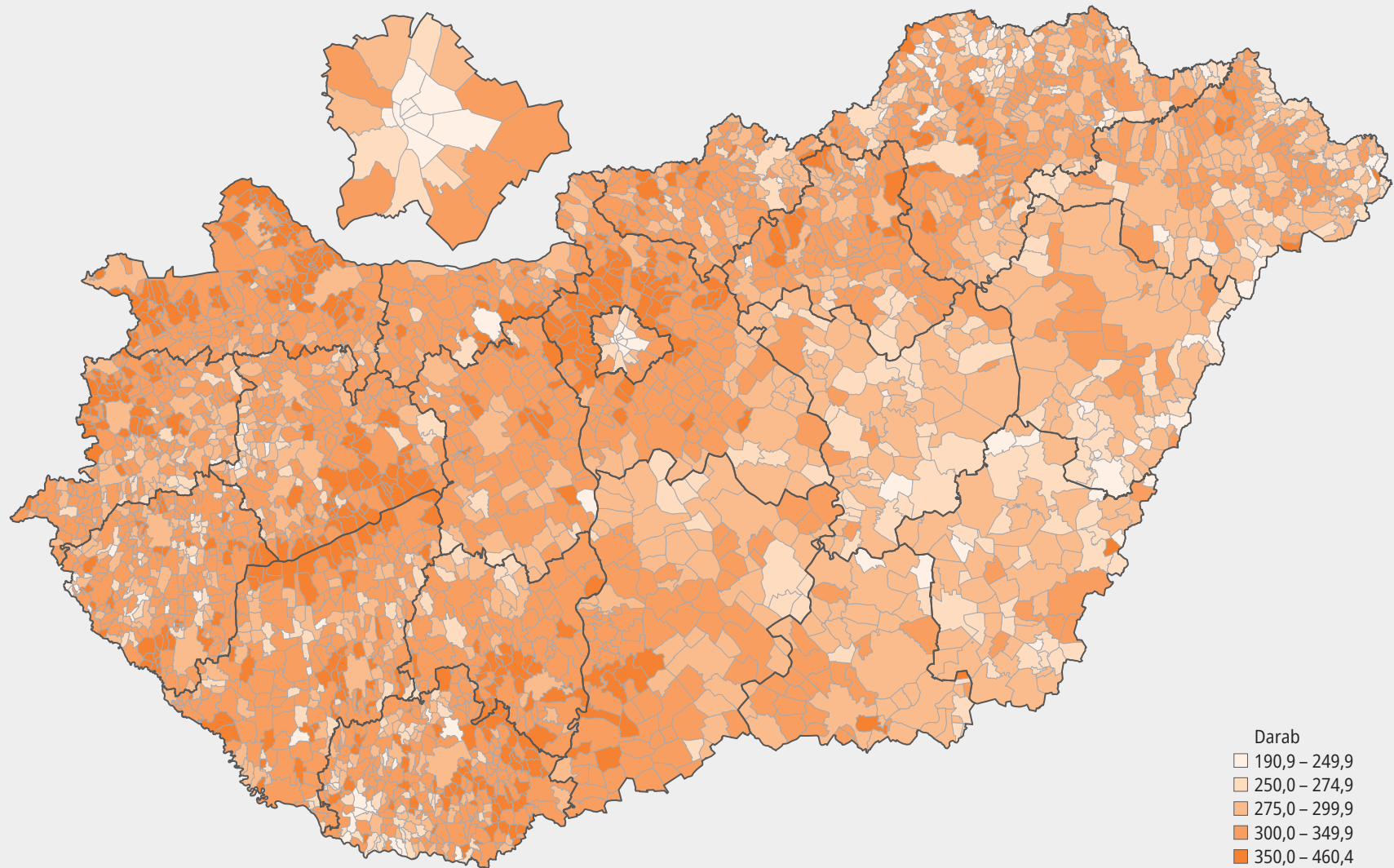
8.10. 2 és 3 szobás lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

A 2 és 3 szobás lakások aránya országosan 63% volt a 2022-es népszámláláskor. Budapesten lényegében ezzel megegyezett a mutató értéke (64%). A többszobás lakások aránya különösen a 10. és 15. kerületben volt kiemelkedő. Ugyanakkor kevésbé volt jellemző ez a lakástípus a főváros vonzáskörzetére, ahol általában ennél nagyobbak a lakások. A fővároson kívül az Alföldön volt magas a 2-3 szobás lakások aránya, míg a Dunántúlon kevésbé meghatározó ez a lakástípus. Megyei összehasonlításban a mutató értéke Jász-Nagykun-Szolnokban (71%) és Békésben (70%) volt a legnagyobb, és Pest vármegyében (52%) a legkisebb.

8.11. 4 és annál több szobás lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

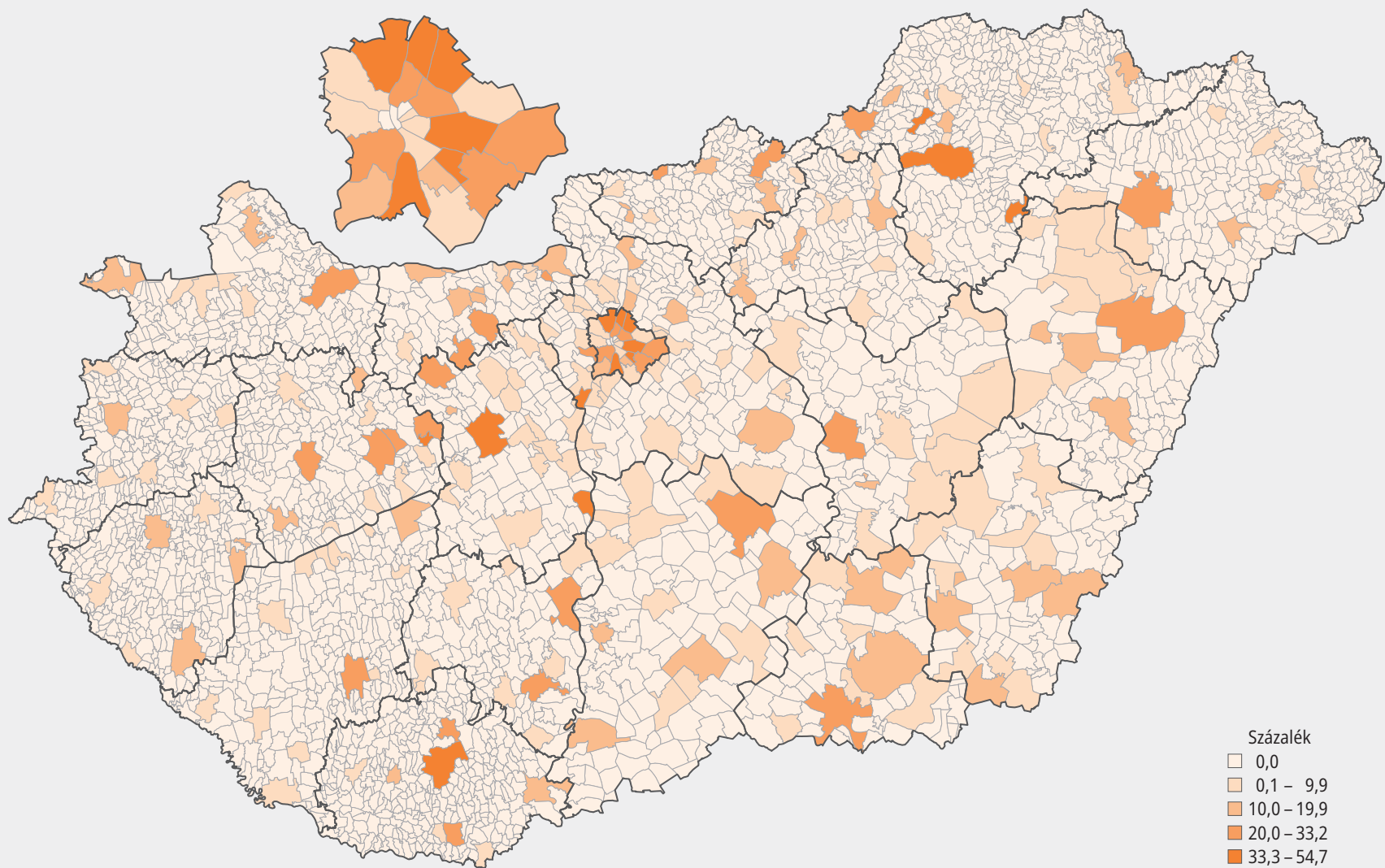
A 4 és annál több szobás lakások aránya országosan 29% volt 2022-ben. A főváros és egyes, főként dunántúli megyeszékhelyek – pl. Győr, Pécs, Szekszárd, Szombathely – vonzáskörzetében, a Balaton környéki településeken, illetve Bács-Kiskun vármegye nyugati részének egyes településein volt magas az arányuk. Vármegyei összehasonlításban Pest (41%), Tolna (34%), Győr-Moson-Sopron (32%), Somogy (32%) és Veszprém (31%) állt az élen. Ezzel szemben az Alföld településeire kimondottan nem jellemző a 4 és annál több szobás lakások magas aránya.

8.12. Száz lakott lakásra jutó átlagos szobaszám Magyarország településein, 2022

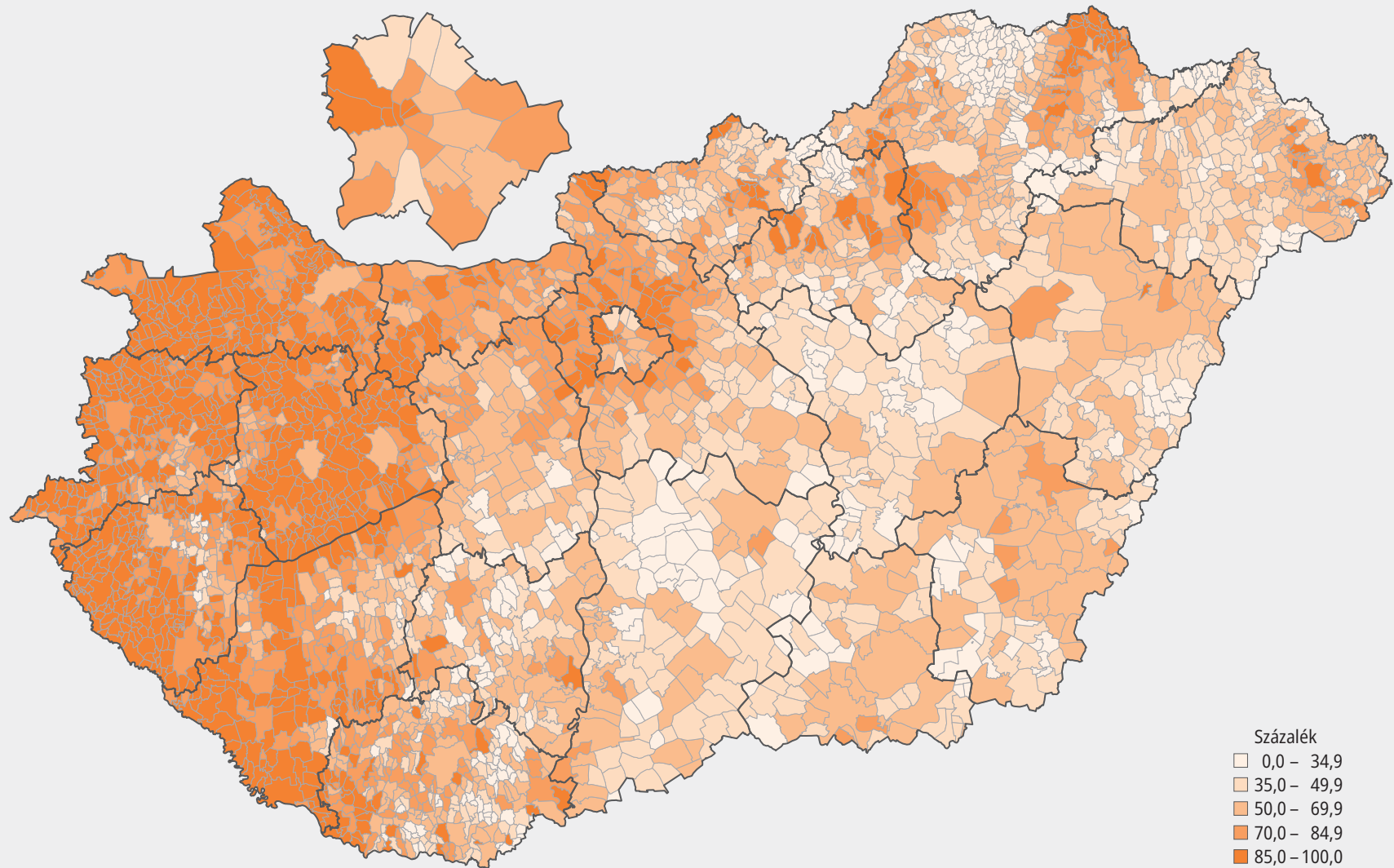

A száz lakott lakásra jutó átlagos szobaszám Budapest külső kerületeiben, valamint a megyeszékhelyek – pl. Győr, Pécs, Szekszárd, Szombathely – vonzáskörzetében, a Balaton környéki településeken, illetve Bács-Kiskun vármegye egyes nyugati részein volt magas. Az egykori iparvárosokban (pl. Dunaújváros, Tatabánya, Várpalota, Komló) az átlagos szobaszám jóval alacsonyabb, mint a környező településeken.

8.13. Panelfalazatú lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

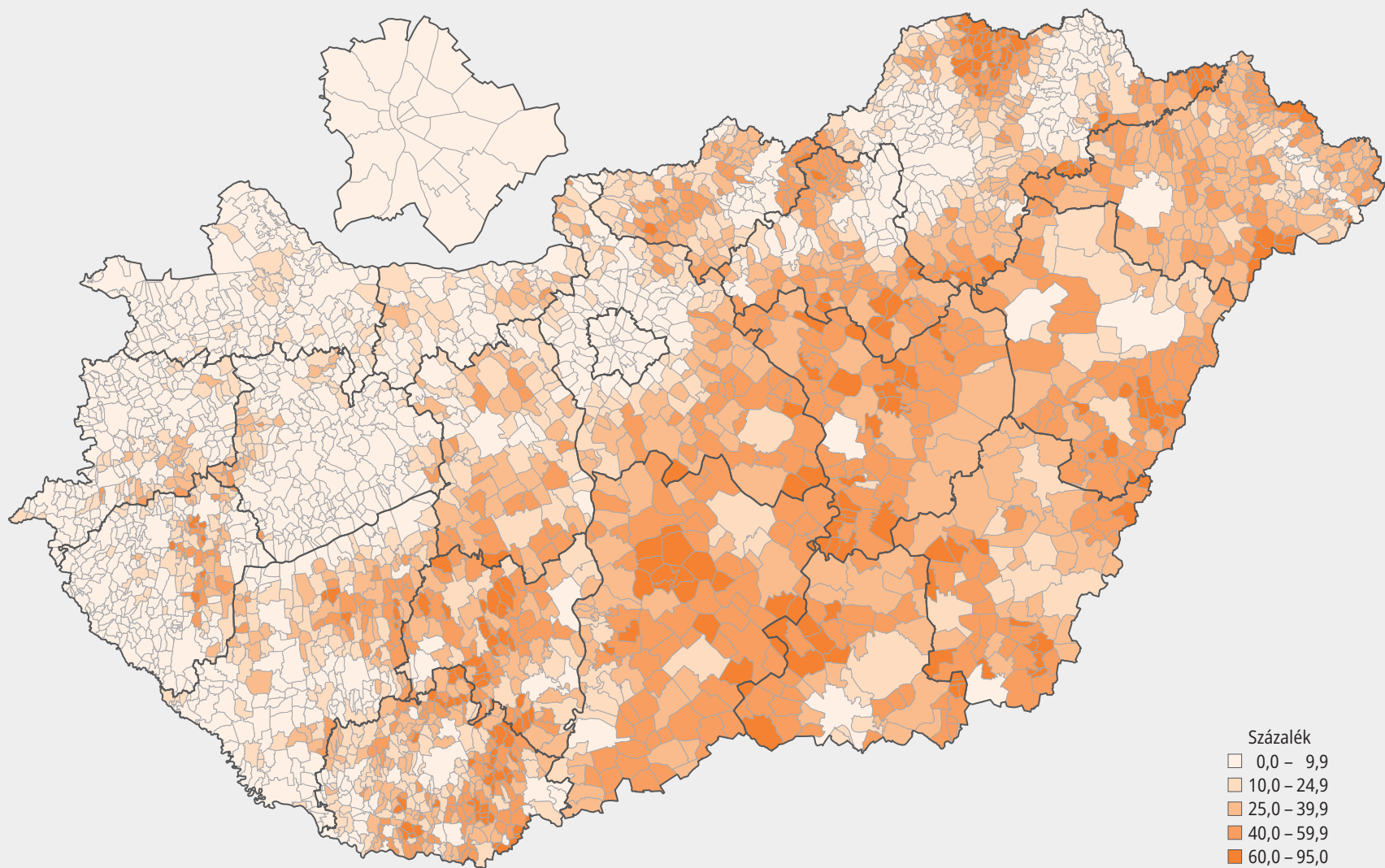

2022-ben a több mint 4 millió lakott lakásból 515 ezer volt panelfalazatú (13%), amelyek országon belüli eloszlása nagyon egyenlőtlen. Panellakások főként a megyei jogú városokban, az iparvárosokban és Budapest átmeneti és külső kerületeiben találhatók nagy arányban. Jelentős koncentráció figyelhető meg a főváros északi kerületeiben, ahol több nagy lakótelep is található (Óbuda, Békásmegyér, Újpest, Káposztásmegyér, Újpalota). Ezzel szemben az ország legtöbb településén egyetlen panellakás sincs.

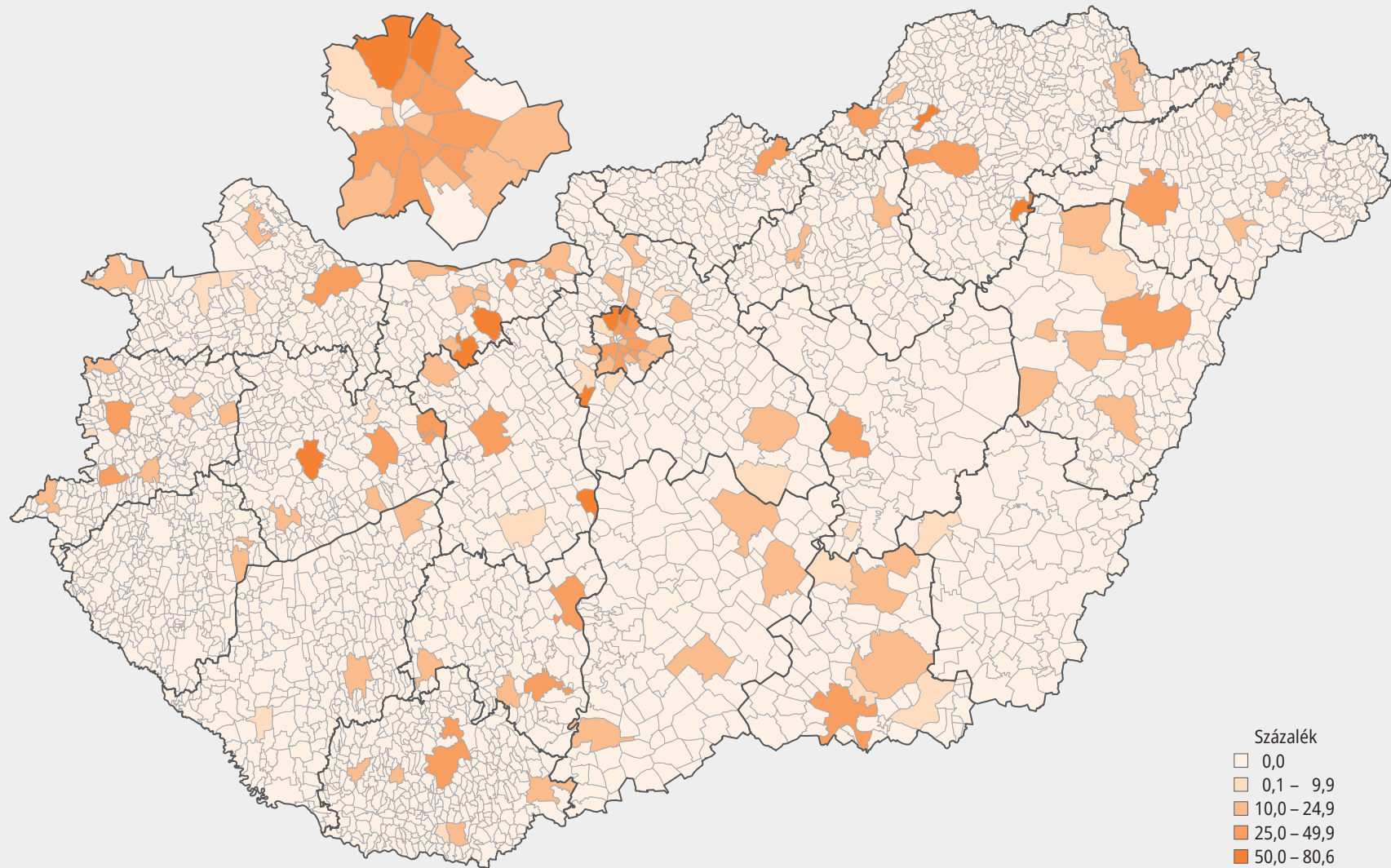
8.14. Tégl-, kő-, kézi falazóelem falazatú lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

2022-ben a lakott lakások közel kétharmada téglafalazatú volt. Téglalakások a legnagyobb arányban a Dunántúl nyugati felén, Budapest vonzáskörzetében, a Mátra, a Bükk és a Zempléni-hegység területén fordultak elő. Ezzel szemben alacsony a téglalakások aránya főként az Alföldön és a Dunántúl délkeleti részén, ahol a vályog volt az általánosan elérhető falazóanyag.

8.15. Vályog-, sárfalazatú lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

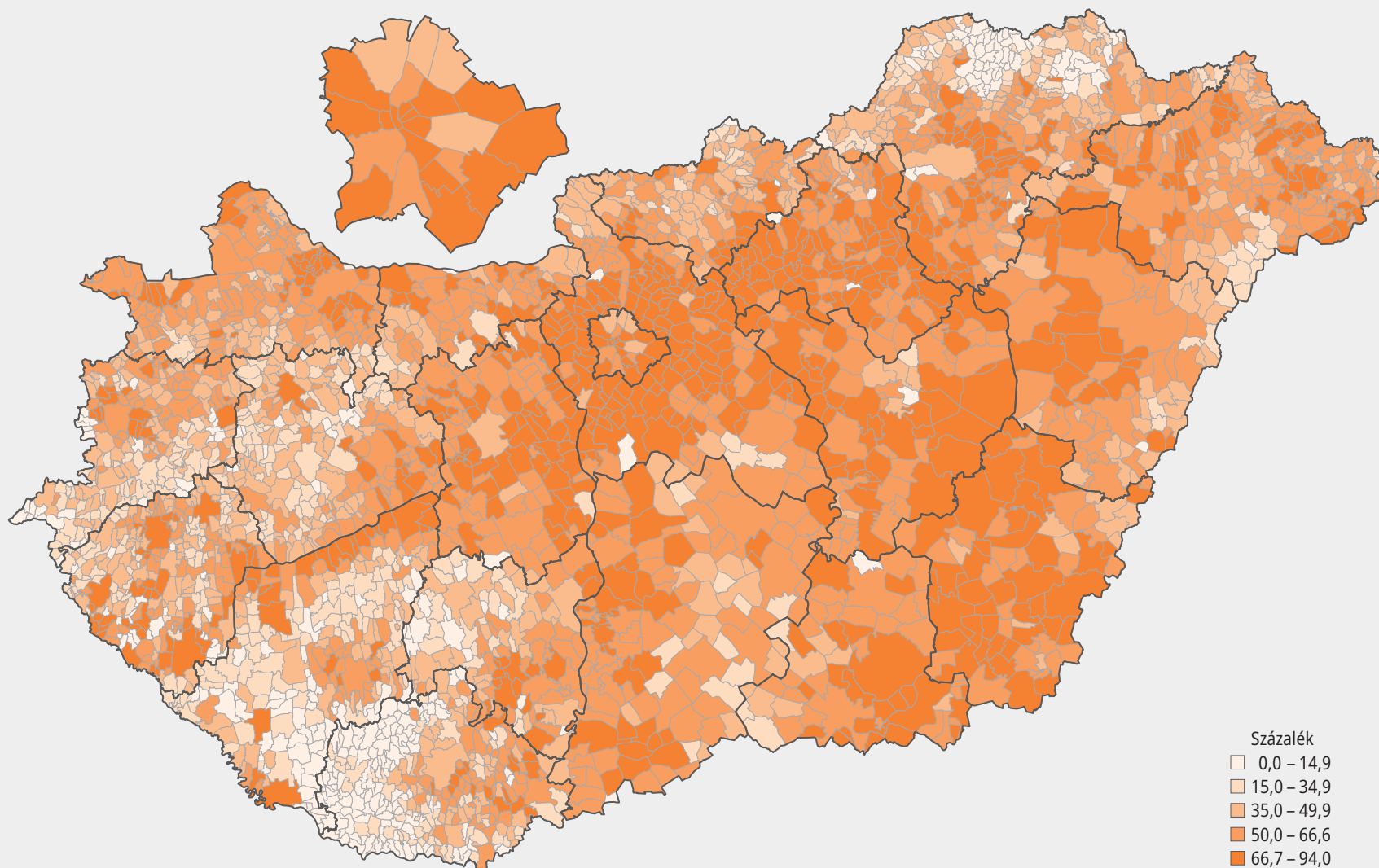

2022-ben több mint félmillió vályogfalazatú lakás volt az országban. A korábbi népszámlálások adataival összevetve megfigyelhető, hogy a vályogházak száma évtizedről évtizedre csökken. A területi mintázat tekintetében a vályogfalazatú és a téglafalazatú lakások arányát ábrázoló térképek kiegészítik egymást: ahol magas a vályogházak aránya, ott a téglafalazatúaké alacsony. A legnagyobb összefüggő, jellemzően vályogházass terület az Alföld, ahol a természeti adottságok is hozzájárultak a vályogépítkezés elterjedéséhez.

8.16. Távfűtéssel fűtött lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

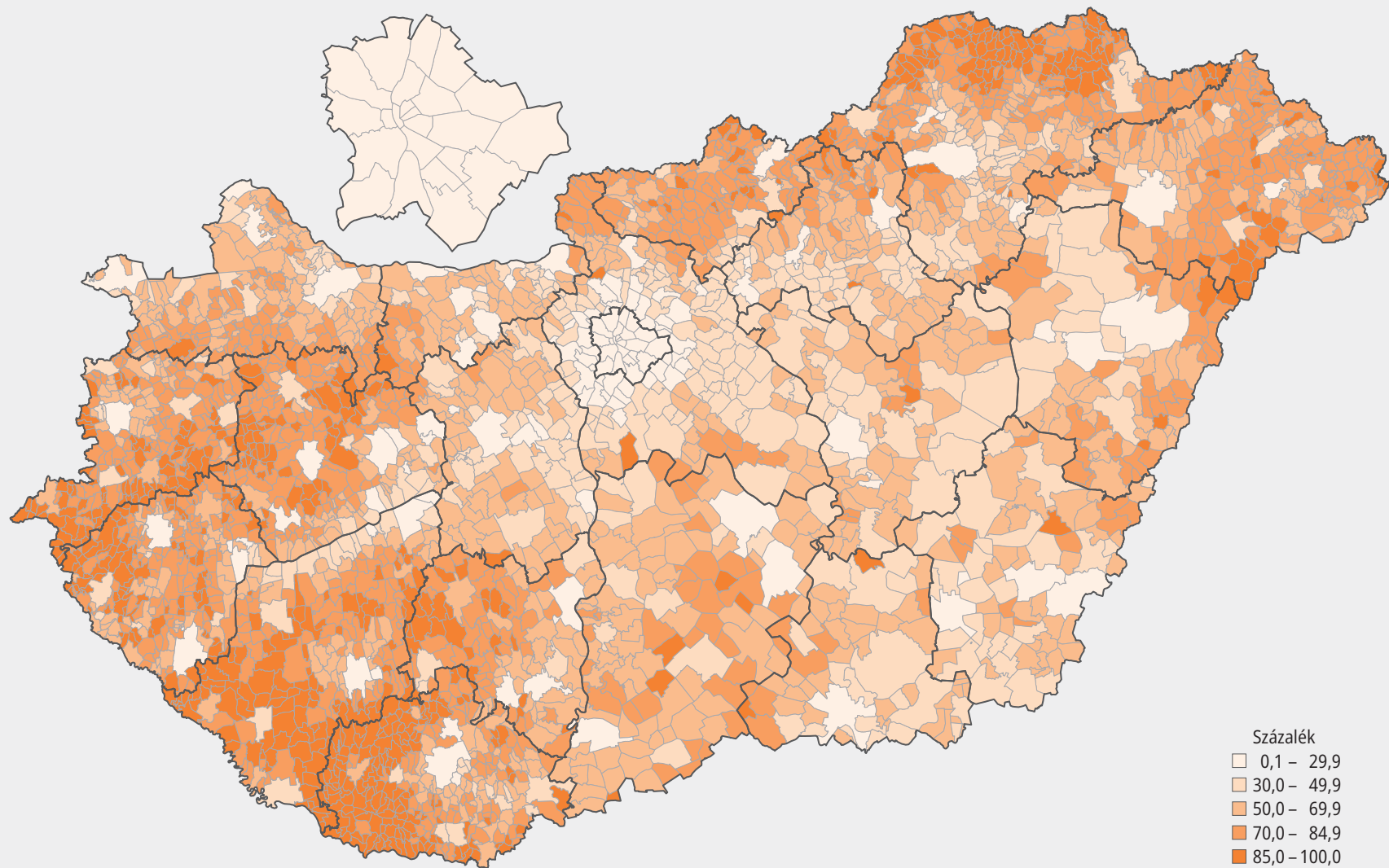
Távfűtési lakások elsősorban a megyei jogú városokban, valamint az egykori iparvárosokban találhatóak, összefüggésben a panellakások elterjedtségével. Kiemelkedő, 50%-ot meghaladó az arányuk például Tatabányán vagy Dunaújvárosban, valamint Budapest legészakibb kerületeiben. Az ország településeinek döntő többségében azonban egyetlen távfűtési lakás sem található.

8.17. Gázzal fűtött lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

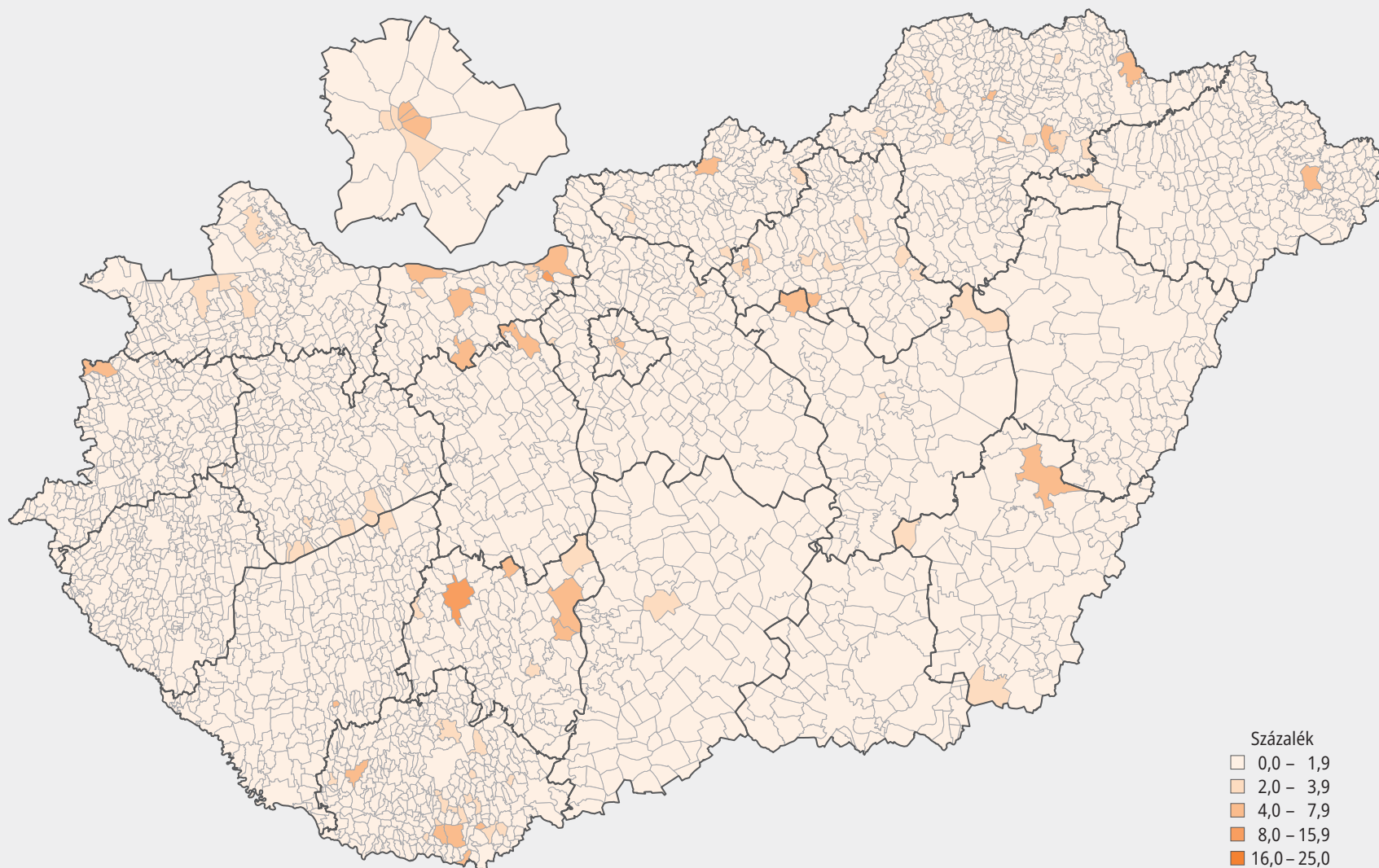

A legtöbb lakást, 2022-ben 63%-át, gázzal fűtötték. Az ilyen lakások aránya Budapest vonzáskörzetében, az Északi-középhegység előterében, valamint általában az alföldi kis- és középvárosokban kiemelkedő, ezzel szemben alacsony azokban a nagyvárosokban és iparvárosokban, ahol arányait tekintve sok a távfűtéses lakás. A kisebb településeken a gázzal fűtött lakások alacsony aránya a fafűtés elterjedtségével magyarázható. Emellett vannak olyan összefüggő területek, ahol nem épült ki a földgázhálózat (például a Cserhát, valamint Baranya vármegye nyugati része).

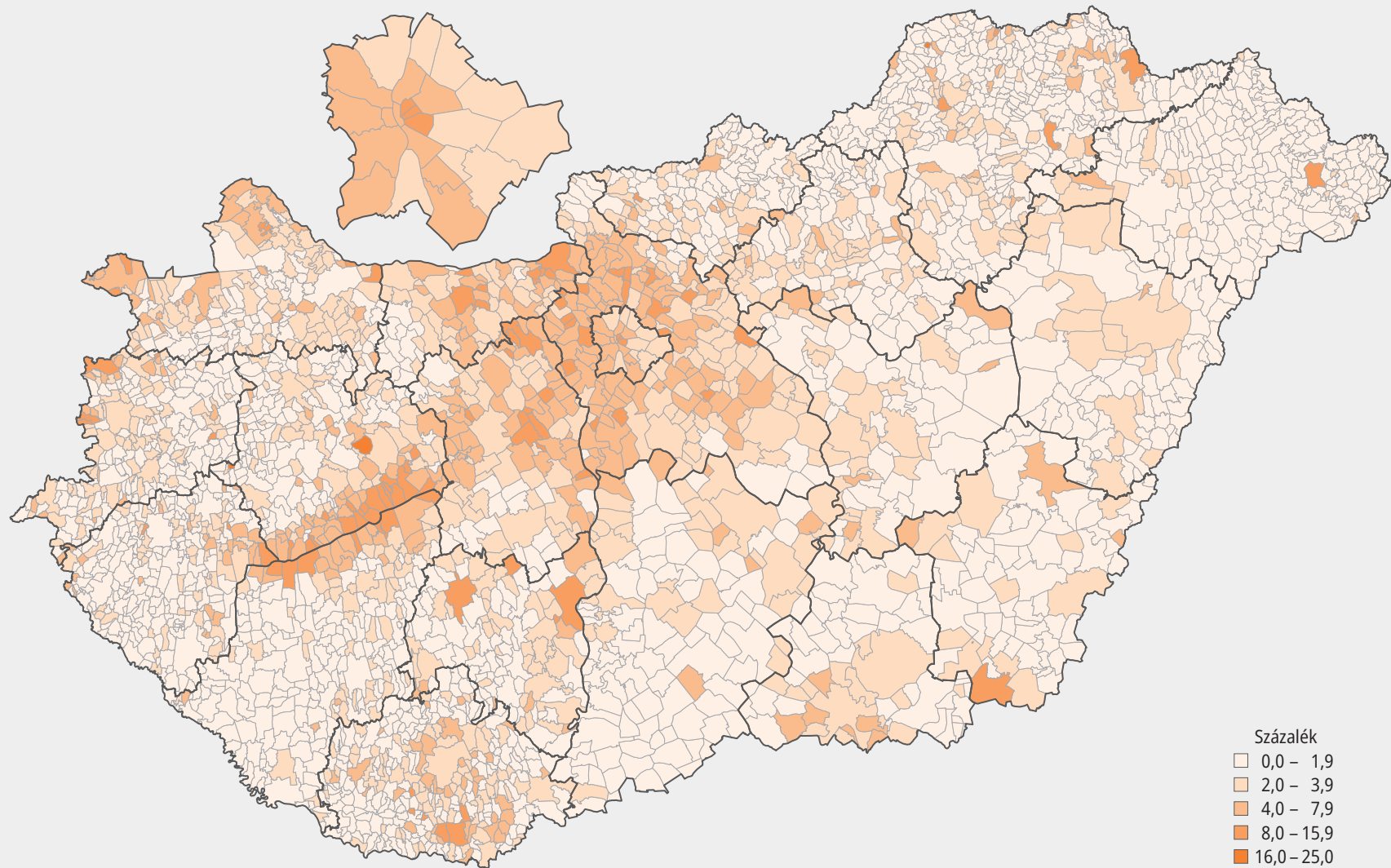
8.18. Fával fűtött lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

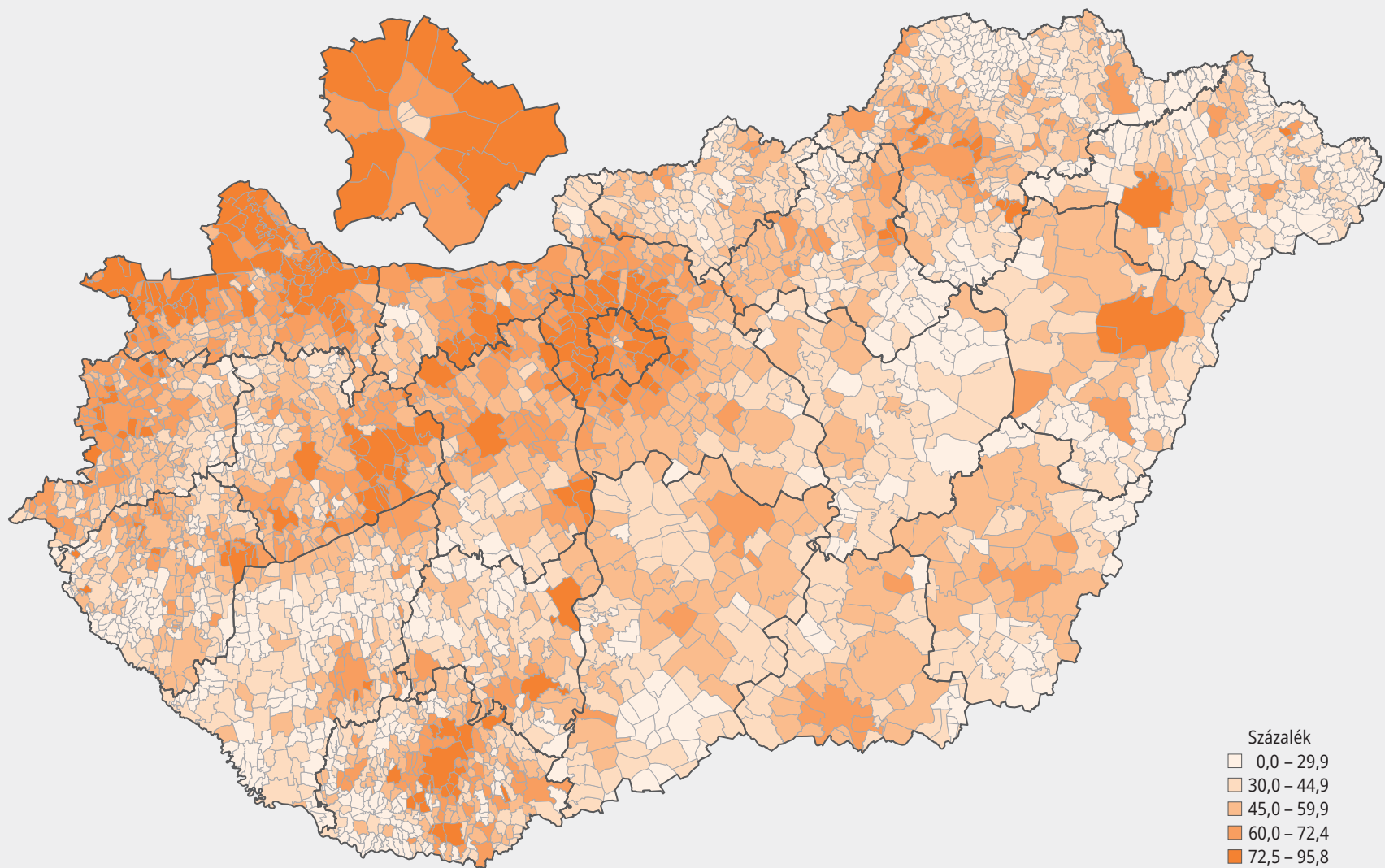
Elsősorban a hátrányos helyzetű települések meghatározó fűtőanyaga a fa, különösen azokon a területeken, ahol nem épült ki a vezetékes gázhálózat, ezek főként észak-borsodi és dunántúli kistelepülések. Alacsony viszont a fa-fűtés előfordulása az Alföldön, ahol a nagyobb településméreték gazdaságossá tették a gázhálózat kiépítését.

8.19. A csak árammal fűtött lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2011

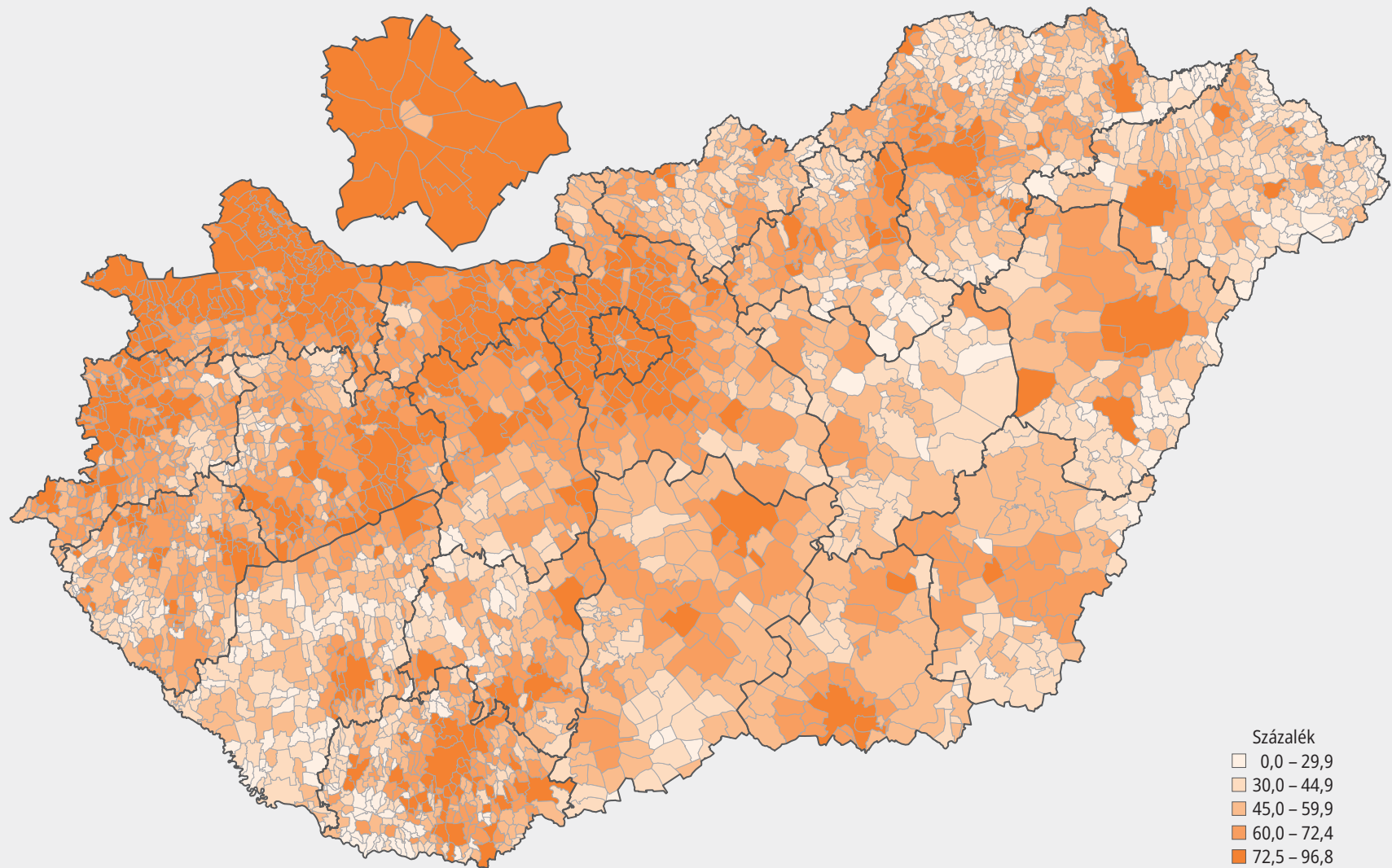
2011-ben országos szinten alig több mint 30 ezer lakást fűtöttek kizárólag árammal. Ezek a lakások az országban elsősorban fordultak elő, főként kis- és középvárosokban. Az ország legtöbb településén az 1%-ot sem érte el a csak árammal fűtött lakások aránya.

8.20. A csak árammal fűtött lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

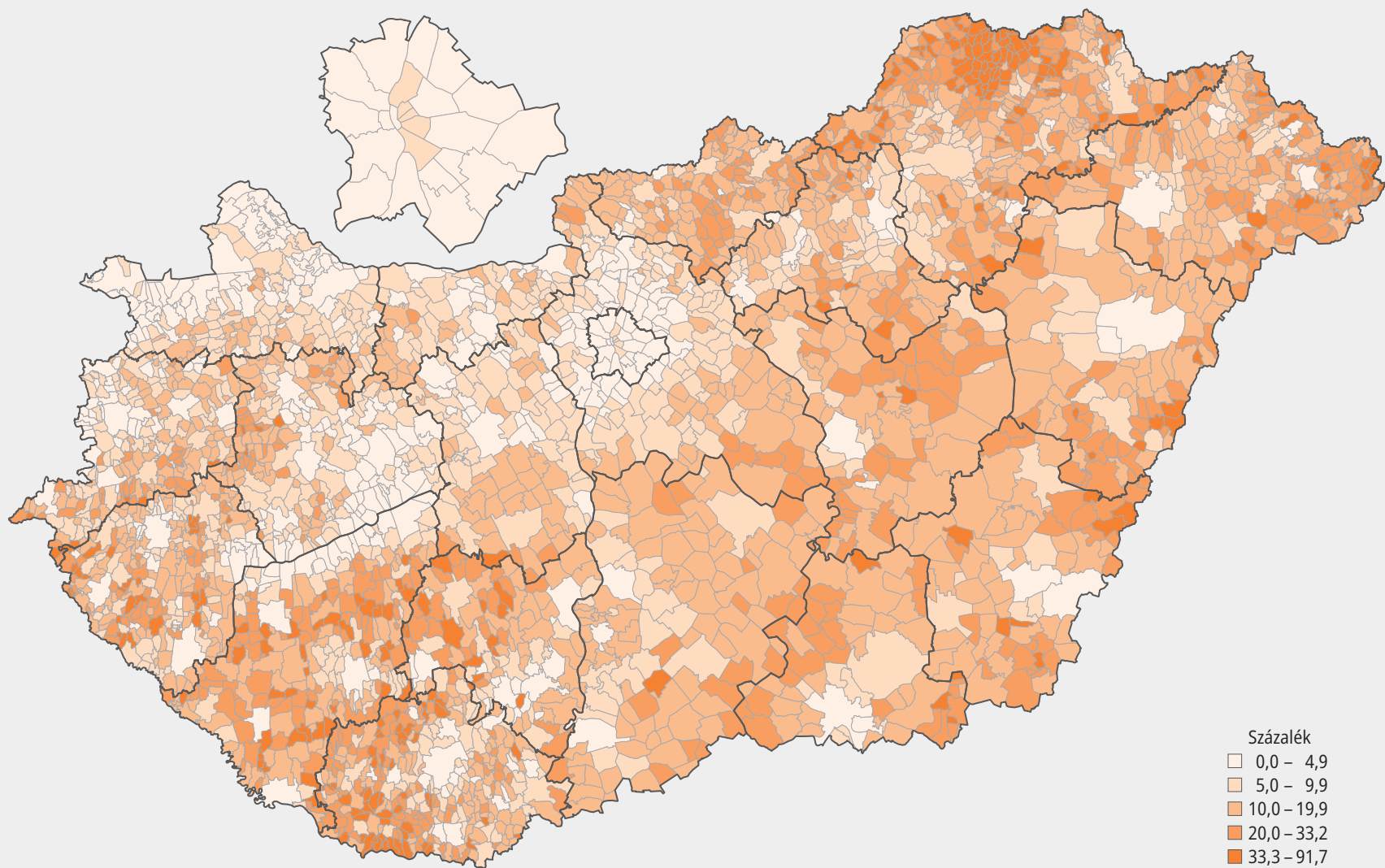
Az elmúlt évtizedben látványosan megnőtt a csak árammal fűtött lakások száma, 2022-ben már közel 130 ezer ilyen lakóingatlan volt az országban. Ez a jelentős bővülés elsősorban a hatékonyan üzemeltethető, elektromos árammal működő korszerű fűtési megoldások (pl. fűtésre optimalizált klímaberendezés) elterjedésének tulajdonítható. Főként azokon a településeken emelkedett nagymértékben az árammal fűtött lakások száma, ahol sok volt az új építésű lakás, például Budapest vonzáskörzetében és a Balaton térségében. Az új lakásokban ugyanis évről évre egyre nagyobb arányban használnak elektromos fűtést.

8.21. Összkomfortos lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2011

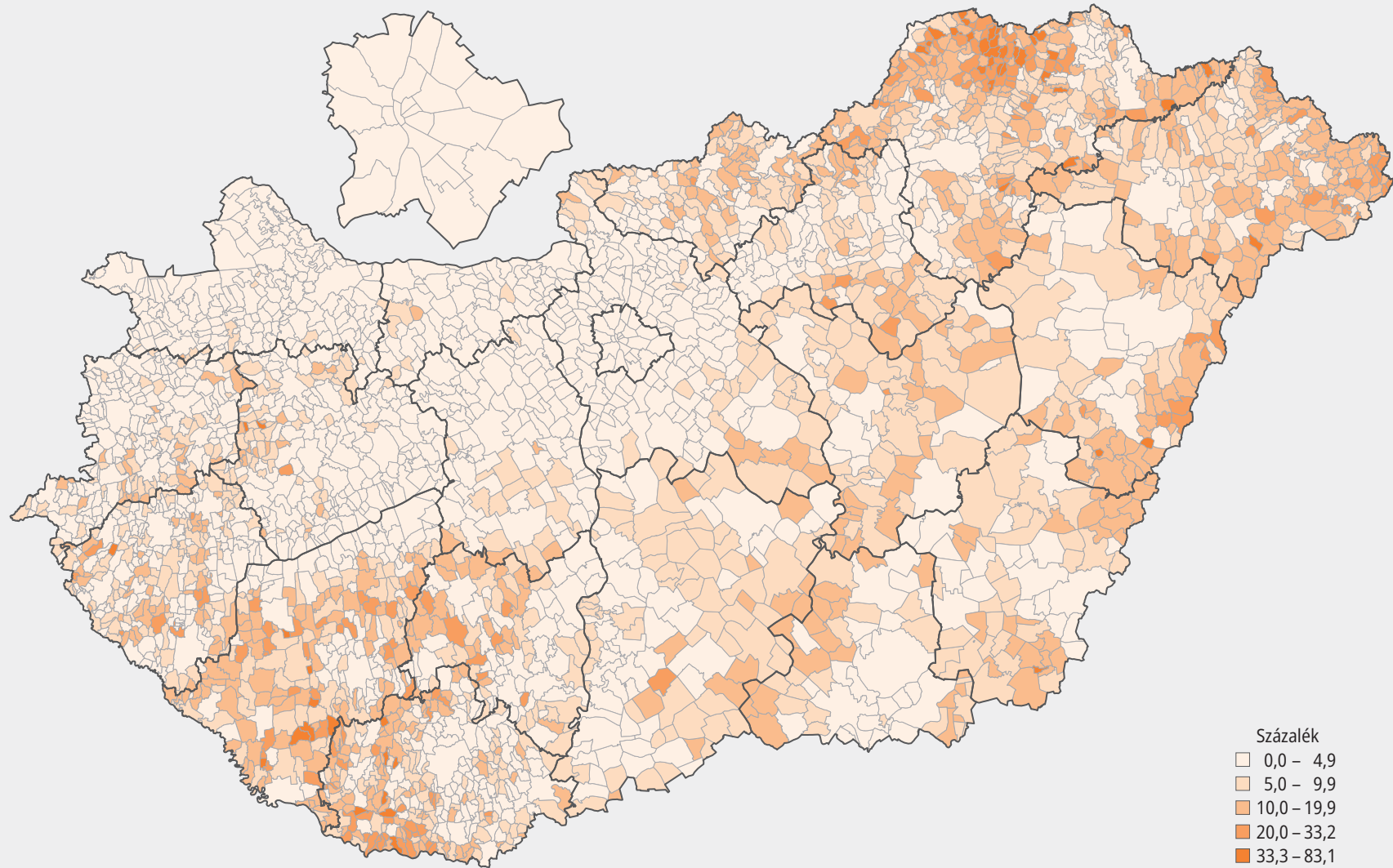
Az összkomfortos lakások aránya 2011-ben országosan 61% volt. Budapesten és környékén, egyes megyeszékhelyeken (Győr, Veszprém, Pécs, Nyíregyháza, Debrecen), a Balaton északi részén, valamint Sopron környékén kiemelkedően gyakoriak voltak az összkomfortos lakások. Vármegyei összehasonlításban az összkomfortos lakások Győr-Moson-Sopronban (76%), Komárom-Esztergomban (75%) és Fejérben (69%) voltak a leggyakoribbak.

8.22. Összkomfortos lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

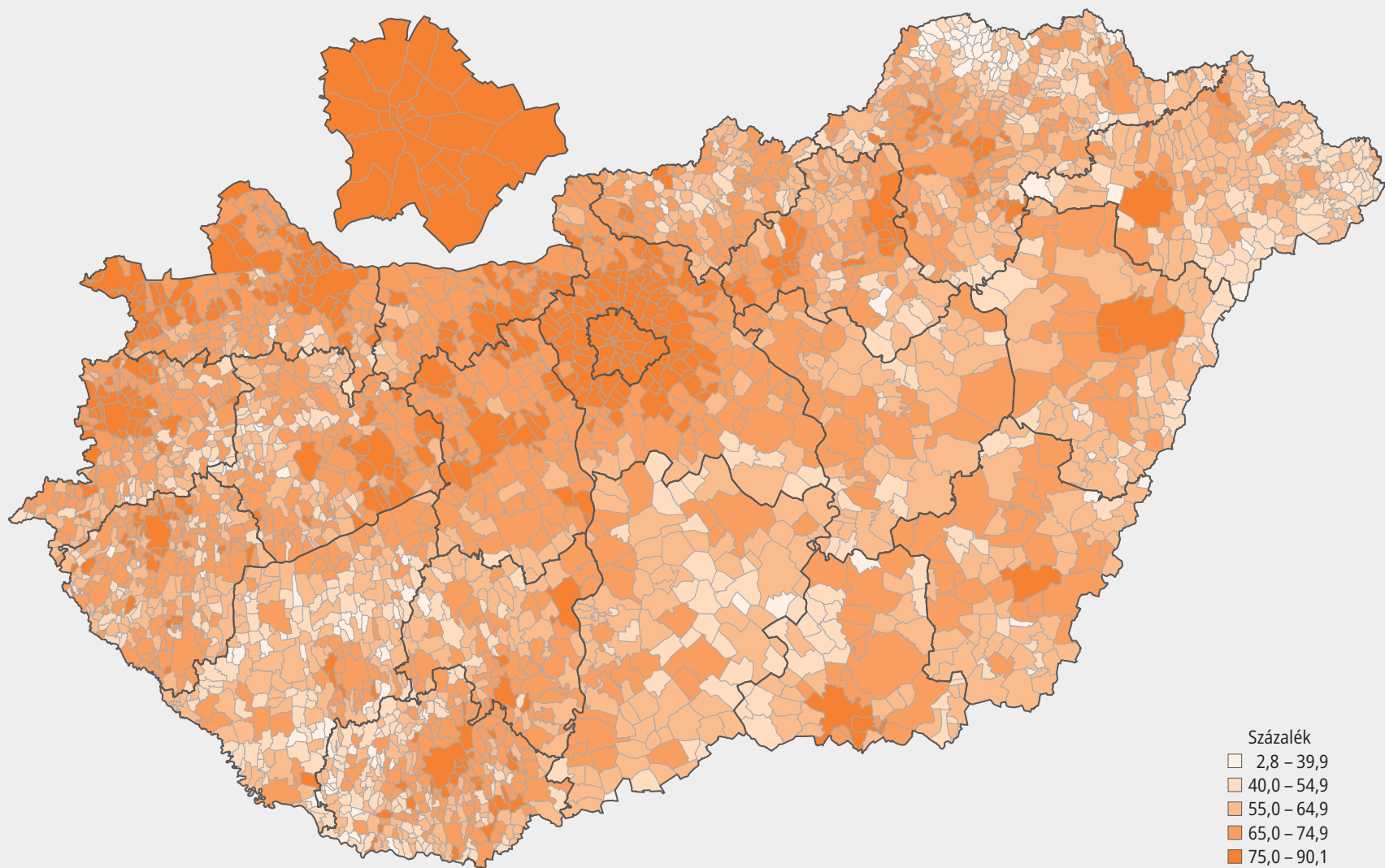
2022-ben a lakott lakások 71%-a volt összkomfortos, arányuk közel 10 százalékponttal nőtt 2011 óta. Budapesten és vonáskörzetében, a megyeszékhelyeken, valamint az ország északnyugati részén és a Balaton környékén voltak a leggyakoribbak. Az elmúlt évtizedben a legnagyobb növekedés Bács-Kiskun és Zala vármegyében következett be, de az összkomfortos lakások aránya továbbra is az országos szint alatt maradt mindkét térségben.

8.23. Félkomfortos vagy annál rosszabb minőségű lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2011

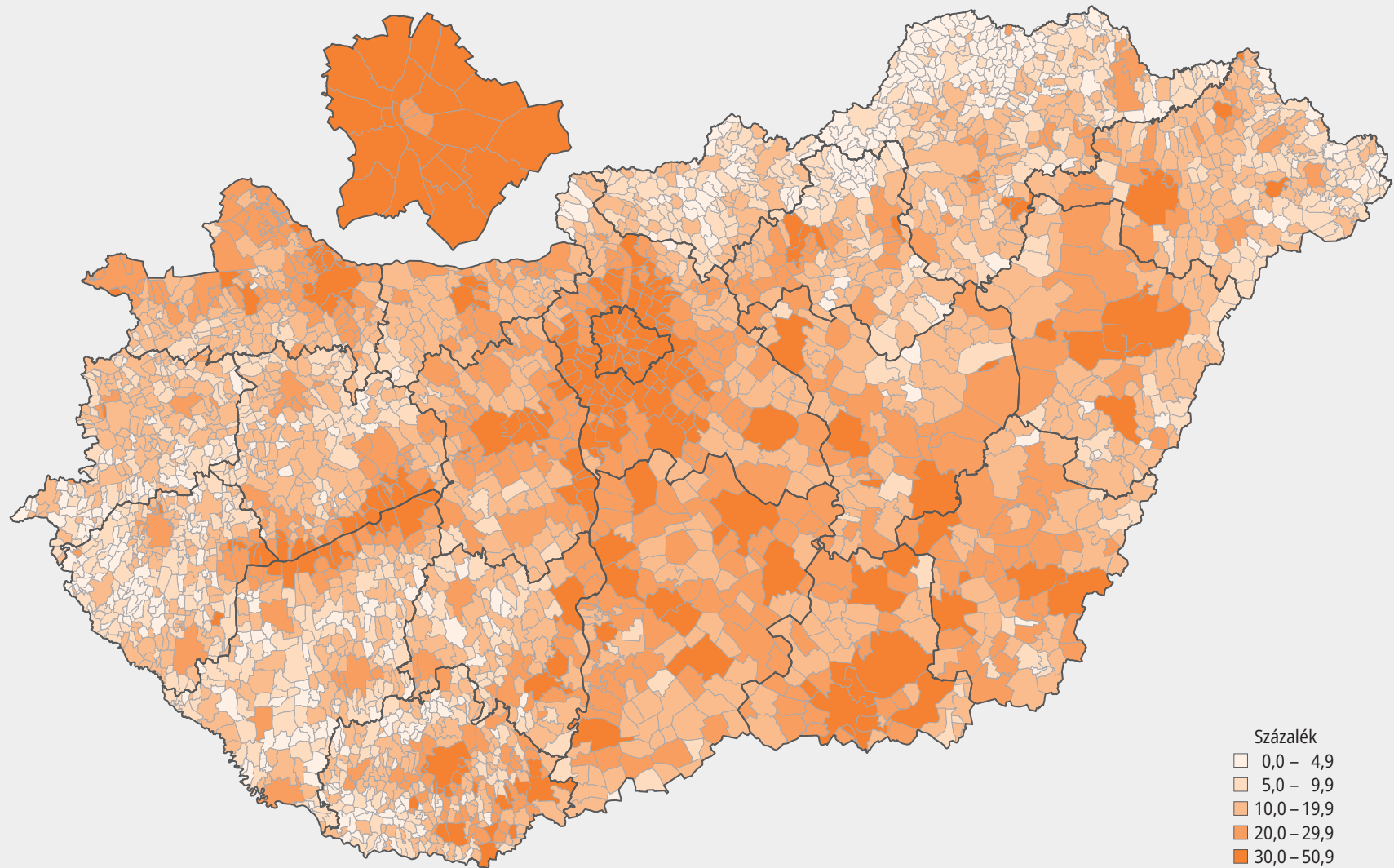
A félkomfortos vagy annál rosszabb minőségű lakások aránya 2011-ben országosan 7,6% volt. A mutató értéke Budapesten 3,4% volt, és csak a 8. kerületben (8,8%) haladta meg az országos szintet. Elsősorban az Alföldön és Észak-Magyarországon, megyei összehasonlításban pedig Jász-Nagykun-Szolnok, Borsod-Abaúj-Zemplén, Nógrád, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Békés vármegyében volt magas az alacsony komfortfokozatú lakások aránya.

8.24. Félkomfortos vagy annál rosszabb minőségű lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

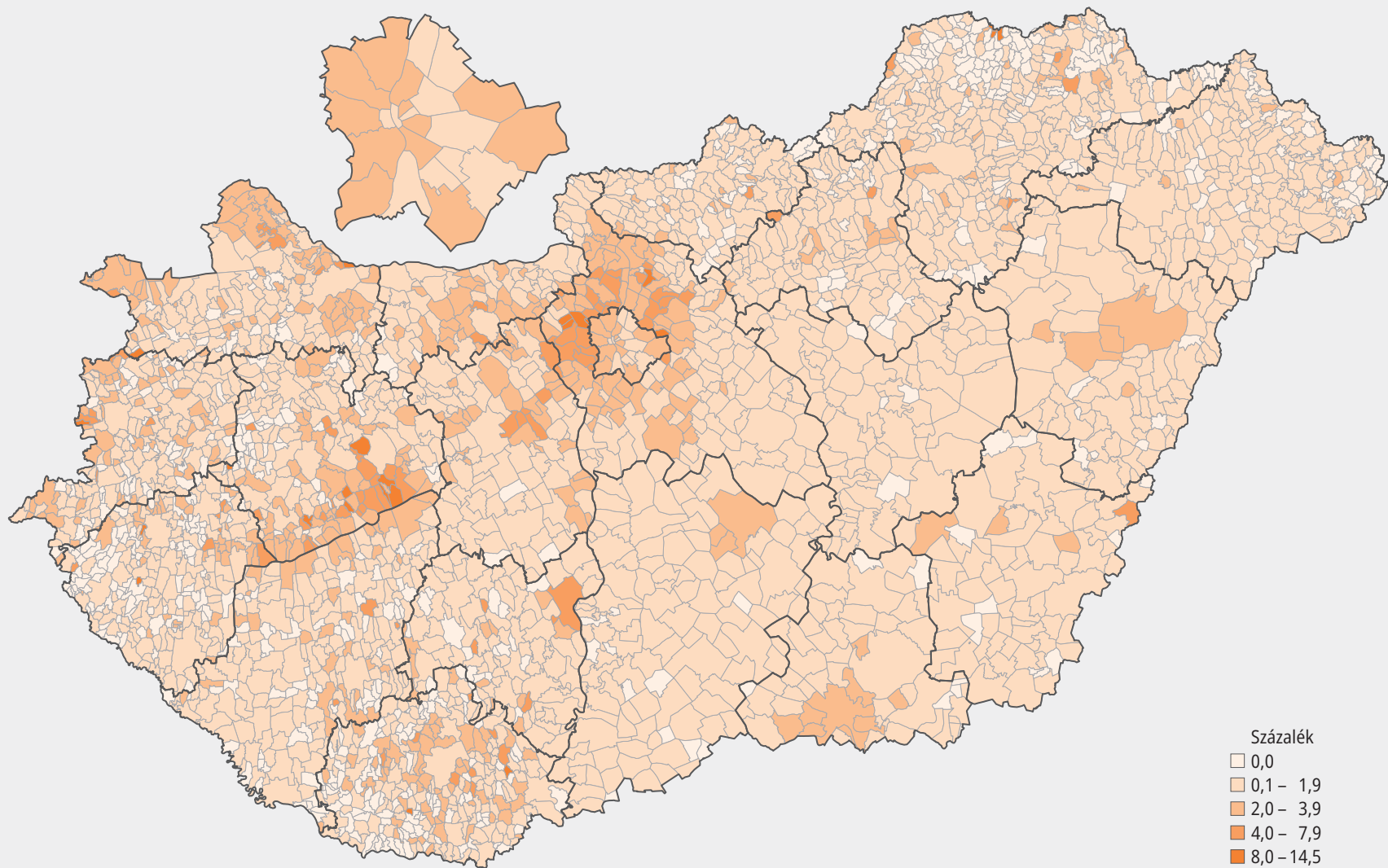
A félkomfortos vagy annál rosszabb minőségű lakások száma 11 év alatt kevesebb mint felére csökkent, és arányuk 2022-ben országosan 3,2%-ra esett vissza. Továbbra is magas azonban az ilyen minőségű lakások aránya az északkeleti országrész határ menti térségében, a keleti határ melletti településeken és az ország délnyugati részén. Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében az alacsony komfortfokozatú lakások aránya kétszerese volt az országos átlagnak.

8.25. Vezetékes internettel rendelkező lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

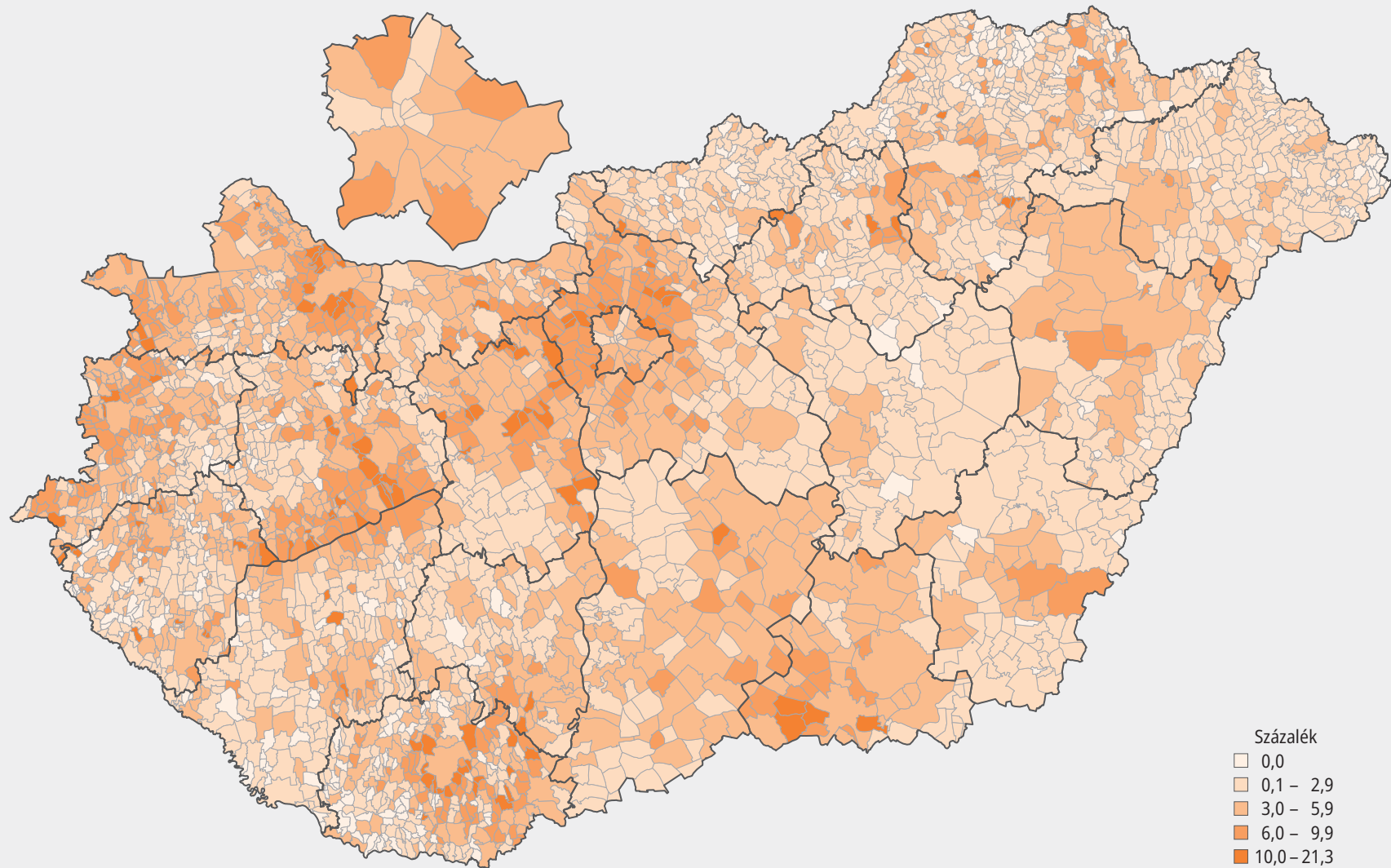
A lakások közel háromnegyede rendelkezett vezetékes internettel 2022-ben. Területi összehasonlításban a fővárosban (81%), illetve a megyei jogú városokban és ezek vonzáskörzetében volt a legmagasabb az internetellátottság. Minden vármegyében 64% feletti volt az arány, a legmagasabb értékeket Pest (78%), Győr-Moson-Sopron (76%), Fejér (75%), valamint Komárom-Esztergom (74%) vármegyék adták. Alacsony volt azonban a vezetékes internettel felszerelt lakások aránya a Dél-Dunántúl és Észak-Magyarország aprófalvas területein.

8.26. Légkondicionáló berendezéssel rendelkező lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

A légkondicionáló berendezéssel rendelkező lakások aránya országosan 28% volt 2022-ben. A fővárosban (37%) és vonzáskörzetében, a megyei jogú városokban, a Balaton és a Velencei-tó környékén figyelhető meg ezeknek az eszközöknek a széleskörű elterjedtsége. Az Alföldön megfigyelhető magas arányokat az is magyarázza, hogy nyáron ez a térség az ország legmelegebb területe.

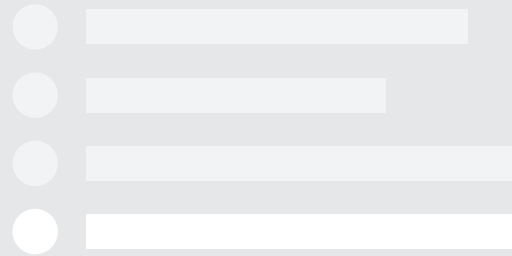
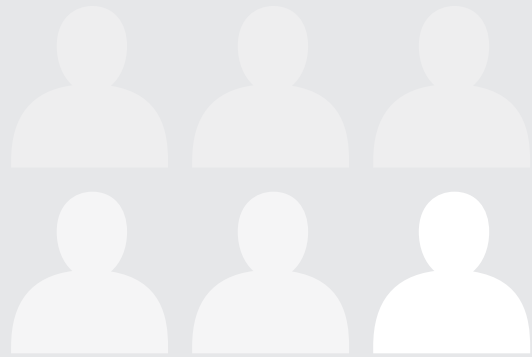
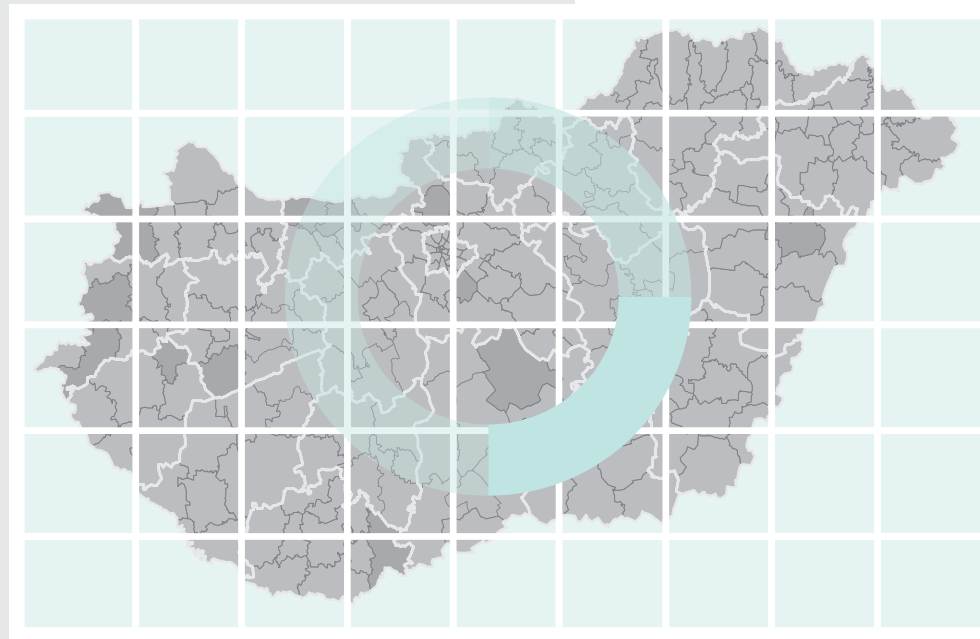
8.27. Hőszivattyúval rendelkező lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

2022-ben a lakások közel 2%-a rendelkezett hőszivattyús fűtőberendezéssel. A hőszivattyú elterjedtebb volt a budapesti agglomerációban, a Balaton körül és egyes megyei jogú városok környezetében (például Győr, Sopron, Pécs), valamint szigetszerűen néhány településen (pl. Paks, Szarvas). A vármegyék közül az országos átlagot Pest (2,7%), Veszprém (2,1%) és Győr-Moson-Sopron (1,8%) haladta meg. Ezzel szemben legkisebb arányban az észak-magyarországi lakások ellátottak hőszivattyús fűtőberendezéssel.

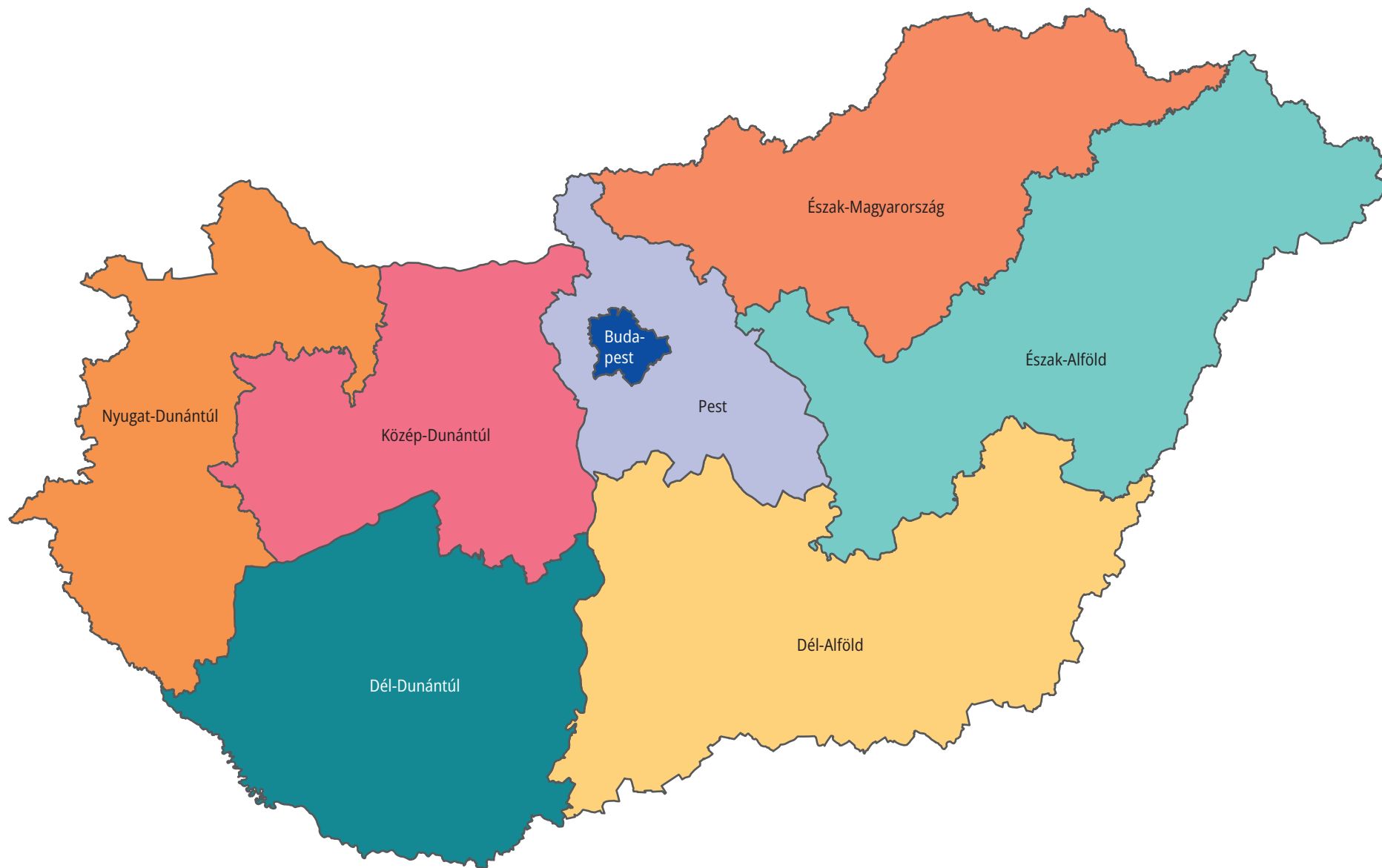
8.28. Napelemmel rendelkező lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022

A napelemmel rendelkező lakott lakások aránya 4,1% volt 2022-ben. A lakások napelemmel való ellátottsága a családi házas területeken jellemző, ahol egyszerűbben megoldható a napelemek elhelyezése. Előfordulásuk gyakoribb a főváros egyes külső kerületeiben és elővárosaiban, több megyei jogú városban és különösen a vonzáskörzetükben (pl. Veszprém, Székesfehérvár, Győr, Szeged), valamint a Balaton körüli településeken.

Területi egységek

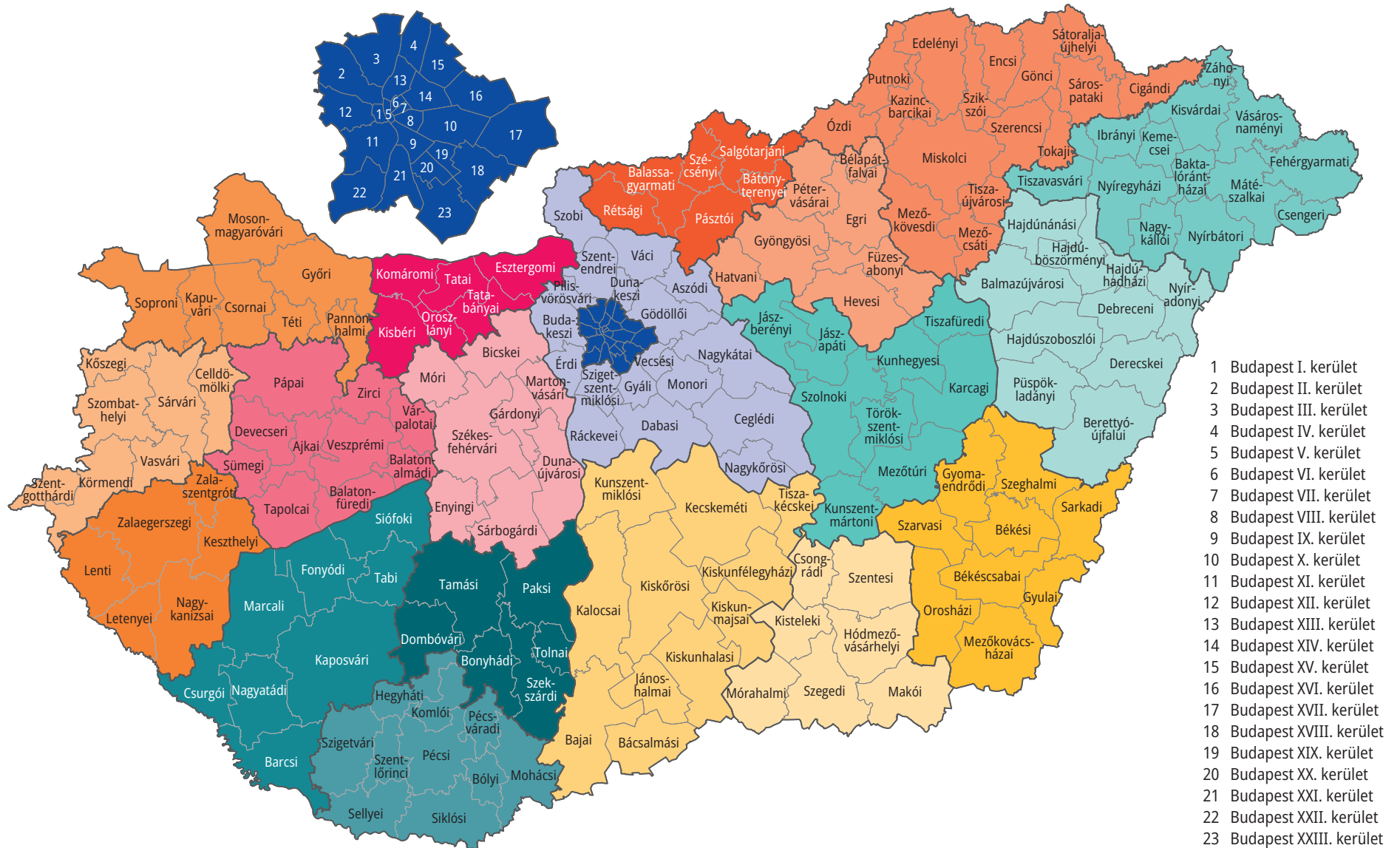
Magyarország régiói (NUTS 2-egységek), 2022. október 1.

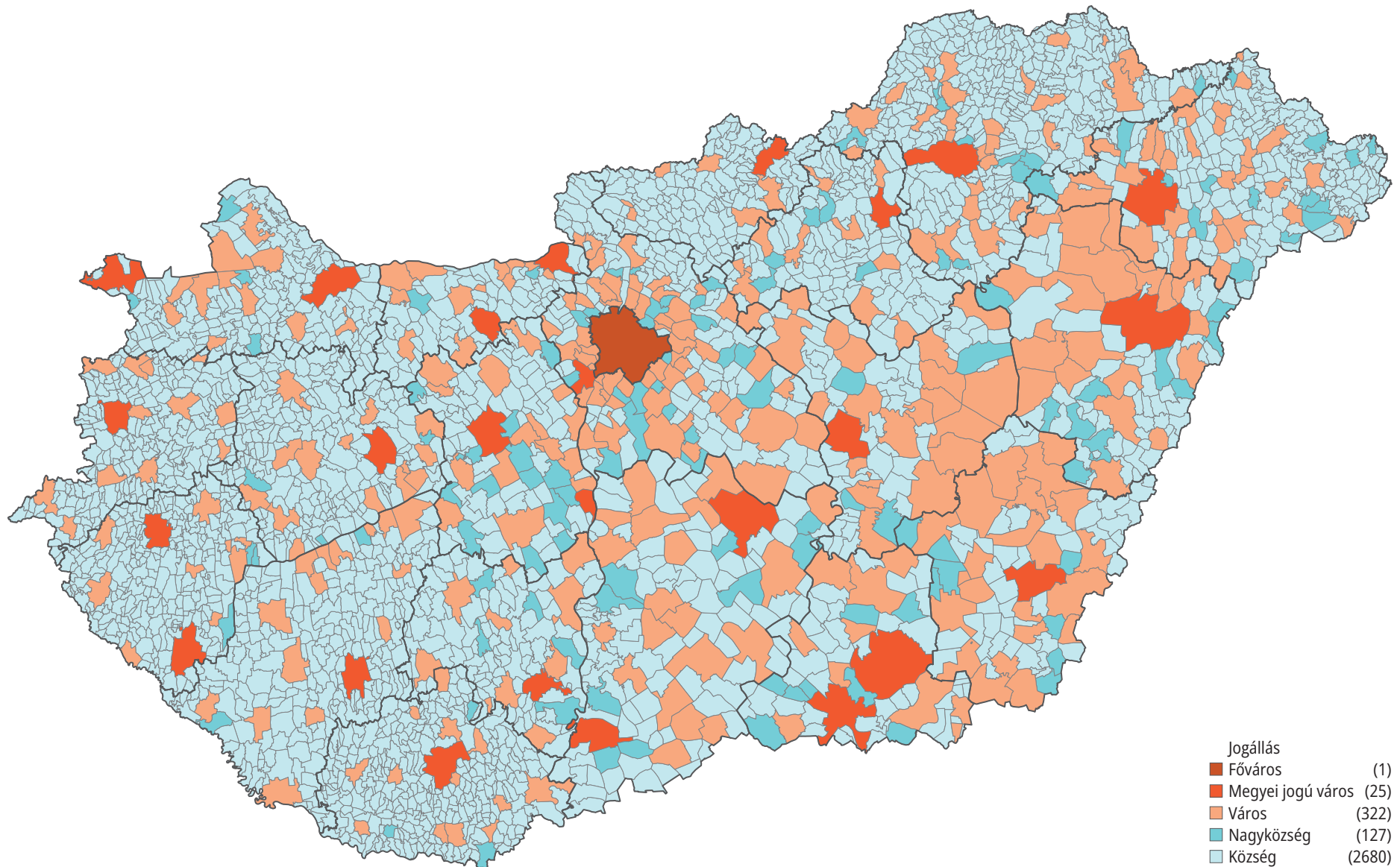
Magyarország vármegyéi (NUTS 3-egységek), 2022. október 1.

Magyarország járásai, 2022. október 1.

Magyarország települései, 2022. október 1.

Térkép- és ábrajegyzék

1. Demográfia

1.1. Magyarország vármegyéinek népsűrűsége, 2022	6	1.21. Száz 15 éves és annál idősebb nőre jutó élveszületett gyermekek száma Magyarország településein, 2011	24
1.2. Magyarország vármegyéinek népsűrűsége, 1870	6	1.22. Száz 15 éves és annál idősebb nőre jutó élveszületett gyermekek száma Magyarország településein, 2022.	25
1.3. Magyarország járásainak népsűrűsége, 2022.	7	1.23. Gyermeektelenek aránya az 50 éves és annál idősebb nők között Magyarország településein, 2022.	26
1.4. Magyarország településeinek népsűrűsége, 2022	8	1.24. A 15 éves és annál idősebb nők átlagos életkora első gyermekük születésekor Magyarország településein, 2022.	27
1.5. A lakónépesség száma 1 km ² -es rácsháló szerint Magyarországon, 2022	9	1.25. A külföldi születésű népesség aránya Magyarország településein, 2011	28
1.6. A lakónépesség változása Magyarország vármegyéiben 1870 és 2022 között	10	1.26. A külföldi születésű népesség aránya Magyarország településein, 2022	29
1.7. A lakónépesség változása Magyarország vármegyéiben 1980 és 2022 között	10	1.27. A külföldi állampolgárok aránya Magyarország településein, 2011	30
1.8. A lakónépesség változása Magyarország településein 1870 és 2022 között	11	1.28. A külföldi állampolgárok aránya Magyarország településein, 2022	31
1.9. A népességváltozás iránya és dinamikája Magyarország településein 1870 és 2022 között	12	1.29. A leggyakoribb születési ország a külföldi születésű népességben Magyarország járásaiban, 2022.	32
1.10. A lakónépesség változása Magyarország településein 2011 és 2022 között	13	1.30. A leggyakoribb állampolgárság a külföldi állampolgárságú népességben Magyarország járásaiban, 2022.	33
1.11. A 0–14 éves népesség aránya Magyarország településein, 2011	14	1.31. A legalább egy évet külföldön élt népesség aránya Magyarország településein, 2022.	34
1.12. A 0–14 éves népesség aránya Magyarország településein, 2022.	15	1.32. A leggyakoribb célország a legalább egy évet külföldön élt népességben Magyarország járásaiban, 2022.	35
1.13. A 15–64 éves népesség aránya Magyarország településein, 2011	16	1.33. A budapesti agglomerációba költöztek a helyben születettek százalékában, Magyarország településein, 2022.	36
1.14. A 15–64 éves népesség aránya Magyarország településein, 2022.	17	1.34. A népesség megoszlása a születéskori lakóhely és a lakóhely régioja szerint, 2022	37
1.15. A 65 éves és annál idősebb népesség aránya Magyarország településein, 2011.	18		
1.16. A 65 éves és annál idősebb népesség aránya Magyarország településein, 2022	19		
1.17. A nőtlenek, hajadonok aránya a 25 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022.	20		
1.18. A házások aránya a 25 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022.	21		
1.19. Az özvegyek aránya a 25 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022.	22		
1.20. Az elváltak aránya a 25 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022.	23		

2. Képzettség, kompetencia

2.1. Legfeljebb általános iskolai végzettségűek aránya a 15 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022.	40
2.2. Szakmunkás, szakiskolai végzettségűek aránya a 15 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022.	41
2.3. Érettségizettek aránya a 18 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022	42
2.4. Diplomások aránya a 25 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022.	43
2.5. Diplomások aránya a 25 éves és annál idősebb népességben születés kori lakóhely szerint Magyarország településein, 2022.	44
2.6. A diplomások arányának változása a 25 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein 2001 és 2022 között	45
2.7. Az általános iskola 8. évfolyamnál alacsonyabb végzettségűek száma és aránya a 15 éves és annál idősebb népességben Magyarország vármegyéiben, 2022.	46
2.8. Digitális tevékenységet nem végzők aránya a 6 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022.	47
2.9. Alapszintű digitális tevékenységet végzők aránya a 6 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022.	48
2.10. Középszintű digitális tevékenységet végzők aránya a 6 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022.	49
2.11. Magasszintű digitális tevékenységet végzők aránya a 6 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022.	50
2.12. Digitális tevékenységet végzők aránya a 65 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022.	51
2.13. Angolul beszélők aránya Magyarország településein, 2011	52
2.14. Angolul beszélők aránya Magyarország településein, 2022.	53
2.15. Németül beszélők aránya Magyarország településein, 2011	54
2.16. Németül beszélők aránya Magyarország településein, 2022	55

3. Foglalkoztatás, munkanélküliség, ingázás

3.1. A foglalkoztatottak aránya a 15–64 éves népességben belül Magyarország településein, 2022 . . .	58
3.2. A foglalkoztatottak arányának változása a 15–64 éves népességben belül Magyarország településein 2011 és 2022 között	59
3.3. A munkanélküliek aránya a 15–64 éves népességben belül Magyarország településein, 2022 . . .	60
3.4. A munkanélküliek arányának változása a 15–64 éves népességben belül Magyarország településein 2011 és 2022 között	61
3.5. Egyszerű fizikai foglalkozásokban dolgozók aránya Magyarország településein, 2011	62
3.6. Egyszerű fizikai foglalkozásokban dolgozók aránya Magyarország településein, 2022	63
3.7. Szakképzettséget igénylő, rutinszerű fizikai foglalkozásokban dolgozók aránya Magyarország településein, 2011	64
3.8. Szakképzettséget igénylő, rutinszerű fizikai foglalkozásokban dolgozók aránya Magyarország településein, 2022.	65
3.9. Rutinszerű szellemi foglalkozásokban dolgozók aránya Magyarország településein, 2011.	66
3.10. Rutinszerű szellemi foglalkozásokban dolgozók aránya Magyarország településein, 2022	67
3.11. Magasan képzett szakértők, vezetők aránya Magyarország településein, 2011	68
3.12. Magasan képzett szakértők, vezetők aránya Magyarország településein, 2022	69
3.13. A leggyakoribb foglalkozási főcsoport a helyben lakó foglalkoztatottak körében Magyarország járásaiban, 2011	70
3.14. A leggyakoribb foglalkozási főcsoport a helyben lakó foglalkoztatottak körében Magyarország járásaiban, 2022.	71
3.15. A mezőgazdasági szektorban foglalkoztatottak aránya Magyarország településein, 2022.	72
3.16. Az ipari szektorban foglalkoztatottak aránya Magyarország településein, 2022.	73
3.17. A szolgáltatási szektorban foglalkoztatottak aránya Magyarország településein, 2022	74
3.18. A leggyakoribb nemzetgazdasági ág a helyben dolgozó foglalkoztatottak körében Magyarország járásaiban, 2022.	75

3.19. A helyben dolgozó foglalkoztatottak a helyben lakó foglalkoztatottak százalékában Magyarország településein, 2022.	76
3.20. A külföldre ingázó foglalkoztatottak az összes ingázó foglalkoztatott százalékában Magyarország településein, 2022.	77
3.21. A főváros és a megyeszékhelyek munkaerőpiaci vonzáskörzetei, 2022.	78
3.22. A népesség megoszlása a lakóhely régiója és a munkahely régiója szerint, 2022.	79

4. Nemzetiségi kötődés

4.1. A bolgár nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a bolgár nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022.	82
4.2. A görög nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a görög nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022.	83
4.3. A horvát nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a horvát nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022.	84
4.4. A lengyel nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a lengyel nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022.	85
4.5. A német nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a német nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022.	86
4.6. Az örmény nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása az örmény nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022.	87
4.7. A roma nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a roma nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022.	88
4.8. A román nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a román nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022.	89
4.9. A ruszin nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a ruszin nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022.	90
4.10. A szerb nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a szerb nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022.	91

4.11. A szlovák nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a szlovák nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022.	92
4.12. A szlovén nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása a szlovén nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022.	93
4.13. Az ukrán nemzetiséghez tartozók járások szerinti megoszlása az ukrán nemzetiséghez tartozó népességben Magyarország járásaiban, 2022.	94
4.14. A német nemzetiséghez tartozók aránya Magyarország településein, 2022.	95
4.15. A roma nemzetiséghez tartozók aránya Magyarország településein, 2022.	96
4.16. A szlovák nemzetiséghez tartozók aránya Magyarország településein, 2022.	97
4.17. A német nemzetiséghez tartozók száma és aránya Magyarország vármegyéiben, 2022.	98
4.18. A roma nemzetiséghez tartozók száma és aránya Magyarország vármegyéiben, 2022.	99

5. Vallási hovatartozás

5.1. A római katolikus vallásúak aránya a teljes népességben Magyarország településein, 2022 . . .	102
5.2. A görögkatolikus vallásúak aránya a teljes népességben Magyarország településein, 2022 . . .	103
5.3. A református vallásúak aránya a teljes népességben Magyarország településein, 2022	104
5.4. Az evangélikus vallásúak aránya a teljes népességben Magyarország településein, 2022.	105
5.5. A felekezeten kívüliek aránya a teljes népességben Magyarország településein, 2022	106
5.6. A legnépesebb felekezet Magyarország településein, 2022	107
5.7. A vallásos népesség száma és aránya Magyarország vármegyéiben, 2022	108
5.8. A nem vallásos népesség száma és aránya Magyarország vármegyéiben, 2022	109

6. Egészségi állapot

6.1. Tartós betegséggel élők aránya a teljes népességben Magyarország településein, 2022	112
6.2. Egészségi állapota miatt korlátozott népesség aránya az 5 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022.	113

6.3. Egészségi állapota miatt korlátozott népesség aránya a 15–64 éves népességben Magyarország településein, 2022	114
6.4. Egészségi állapota miatt korlátozott népesség aránya a 65 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022	115
6.5. Egészségi állapota miatt súlyosan korlátozott népesség aránya a 15–64 éves népességben Magyarország településein, 2022	116
6.6. Egészségi állapota miatt súlyosan korlátozott népesség aránya a 65 éves és annál idősebb népességben Magyarország településein, 2022	117

7. Családi, háztartási viszonyok

7.1. Száz háztartásra jutó személy Magyarország településein, 2022	120
7.2. Száz családra jutó személy Magyarország településein, 2022	121
7.3. Száz családra jutó 18 évesnél fiatalabb személy Magyarország településein, 2022.	122
7.4. Az élettársi kapcsolatok aránya a párkapcsolatokon belül Magyarország településein, 2022	123
7.5. Foglalkoztatottal élő háztartások aránya Magyarország településein, 2022.	124
7.6. Tanulóval élő háztartások aránya Magyarország településein, 2022	125

8. Lakáskörülmények

8.1. A lakott lakások aránya Magyarország településein, 2011	128
8.2. A lakott lakások aránya Magyarország településein, 2022	129
8.3. A tulajdonos által lakott lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	130
8.4. A túlszűfolt lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022.	131
8.5. Az 1961 előtt épült lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	132
8.6. Az 1961 és 1980 között épült lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	133
8.7. Az 1981 és 2010 között épült lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	134

8.8. A 2011-ben vagy később épült lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	135
8.9. 1 szobás lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	136
8.10. 2 és 3 szobás lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	137
8.11. 4 és annál több szobás lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	138
8.12. Száz lakott lakásra jutó átlagos szobaszám Magyarország településein, 2022	139
8.13. Panelfalazatú lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022.	140
8.14. Téglá-, kő-, kézi falazóelem falazatú lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022.	141
8.15. Vályog-, sárfalazatú lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	142
8.16. Távfűtéssel fűtött lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022.	143
8.17. Gázzal fűtött lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	144
8.18. Fával fűtött lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	145
8.19. A csak árammal fűtött lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2011.	146
8.20. A csak árammal fűtött lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	147
8.21. Összkomfortos lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2011.	148
8.22. Összkomfortos lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	149
8.23. Félkomfortos vagy annál rosszabb minőségű lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2011.	150
8.24. Félkomfortos vagy annál rosszabb minőségű lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022.	151
8.25. Vezetékes internettel rendelkező lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	152
8.26. Légkondicionáló berendezéssel rendelkező lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022.	153
8.27. Hőszivattyúval rendelkező lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022.	154
8.28. Napelemmel rendelkező lakások aránya a lakott lakásokban Magyarország településein, 2022	155

Felelős szerkesztő:

dr. Keményné dr. Horváth Zsuzsanna, Kovács Marcell

Vezető szerkesztő:

Lajtai Máttyás, Rovács Barna, Simonné Horváth Gabriella

Szerzők:

Berczikné Vári Anita, Bojer Anasztázia,
Branyiczkiné Géczy Gabriella, Gudmon Sándor,
Kádár Gábor Tamás, Kelemen Dávid, Koncz Imola,
Kovács Benedek, Kovács Marcell, Lajtai Máttyás, Lőrinc Balázs,
Lugosi Gábor, Rovács Barna, Szabó Katalin,
Székely Gáborné, Vörös Csabáné

Térképek:

Weisz Tamás

Tördelőszerkesztő:

Damjanovich Katalin, Gróf Alexandra

További információ: kommunikacio@ksh.hu

Internet: www.ksh.hu

Nyomdai kivitelezés:

Pátria Nyomda Zrt. – Eurotronik Zrt. – 2024.030

Budapest, 2024